

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Cherryh_Carolyn_Janice-2-Starnouci_slunce_Shonjir.pdb

PDB Name: C.J.Cherryh - Stárnoucí slunce
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

C.J.Cherryh - Stárnoucí slunce Shon'jir

Elsie Wollheimové...
za to že je Elsie

1. kapitola

MRI byl pod sedativy. Udržovali ho v takovém stavu stále, omámeného a zmateného tímto místem, kterým se rozléhaly lidské hlasy a zvuky podivných strojů. Sten Duncan přišel postát k jeho posteli, jak to dělal dvakrát denně, vždy pod dohledem bezpečnostního důstojníka, který stával za skleněnou stěnou. Chodil se dívat na Niuna; bylo mu to dovoleno, protože byl jediným na kesrithské základně, kdo ho znal. Dnes nalezl v zlatých očích s velkými duhov-kami mlhavé uvědomění. Namlouval si, že je v tom pohledu výčitka.

Niun zhubl. Jeho zlatavá kůže byla na mnoha místech pozname-nána hojícími se ranami, těžkými a krutými. Bojoval a vyhrál v boji o život, ve kterém by při plném vědomí jistě odmítl zvítězit, ale Niun stále ještě nic nevěděl o lidech, kteří přišli a postarali se o něj, o věd-cích, kteří ho v souhře s jeho odolností zbavili vlastní důstojnosti.

Mri byli nepřáteli lidstva. Čtyřicet let války, zničených planet a mrtvých počítaných na milióny - a přesto většina lidí nikdy nespátí-la nepříteli. Jen málo jich pohlédlo do živoucí a nezahalené tváře mri.

Byli to krásní lidé, vysocí, štíhlí a zlatí pod svými černými rou-chy, zlaté hřivy poodhalovaly jemné bronzové humanoidní rysy, s dlouhýma, útlýma rukama. Jejich uši měly malé střapečky dole na lalůčkách a jejich oči byly zářivě jantarové, chráněné mžurkou proti prachu a ostrému světlu. Mri byli lidští a znepokojivě cizí zároveň. Taková byla i jejich mysl, dokázali pochopit způsoby cizinců a sou-časně vytrvale odmítali dohodu s nimi.

Ve vedlejší místnosti, podobně ošetřována, ležela Melein, nazý-vaná she'pan, vůdkyně mri, mladá žena - zatímco Niun byl hranatý a hubený, válečník svého druhu, Melein byla jemná a křehká. Oba mri byli zjizveni v obličeji, tři jemné linky zbarvené do modra vedly šikmo přes obě tváře, od vnitřního koutku oka až na vnější okraj lící kosti, značky, jejichž význam neznal žádný člověk. Meleinině spící tváři a jejím bronzově tečkovaným očím dodávaly ony jemné modré linky exotickou krásu, vypadala příliš křehce na to, aby se podílela na zuřivosti mri nebo nesla tíhu jejich zločinů. Ti, kdož ji měli na starost, se k ní chovali jemně, dokonce i tlumili hlasy, když s ní byli v místnosti, a dotýkali se jí tak málo, jak jen to bylo možné, a velmi opatrně. Spíše než jako zajatý nepřítel vypadala jako krásné, smutné dítě.

Byl to Niun, kterého si vybrali ke svým výzkumům - Niun, ne-pochybný nepřítel, který zaplatil tvrdou cenu za své konání. Byl od počátku silnější a jeho rány byly brány na lehkou váhu, z mnoha dů-vodů nebylo oficiálně předpokládáno, že Niun přežije. Nazývali své zkoumání lékařským ošetřením a zapisovali ho tak do záznamů, ale ve jménu ošetření byl Niun holografován, snímán zvenčí i uvnitř, poskytl vzorky tkání a séra - cokoli, co si výzkumníci přáli - a více než jednou Duncan viděl, že je s ním nakládáno s bezcitnou drsností, někdy byl ponechán na stole příliš blízce probuzení, zatímco otáleli nad svými výzkumy.

Duncan před tím zavíral oči, bál se totiž, že by mu jakýkoli pro-test, k němuž by se odhodlal, uzavřel cestu do blízkosti mri docela. Mri byli udrženi při životě navzdory rozsáhlým zraněním, přežili, uzdravovali se a Duncan to sledoval s velkým zájmem. Osobní etika mri odmítala cizince, bála se medicíny a zavrhovala soucit s nepřite-lem, ale těmto dvěma mri nebyla ponechána žádná možnost výběru. Náleželi vědcům a ti našli způsob, jak prodloužit jejich život. Nebylo jim dovoleno procitnout - a to také s úmyslem udržet je naživu.

"Niune," zašeptal Duncan, když se stráž venku na okamžik za-dívala někam jinam. Dotkl se hřbetu Niunovy ruky s dlouhými prsty pod sítí senzorů; mri byli stále pod pečlivou kontrolou, protože Niun by si mohl rozšířit rány, kdyby našel příležitost, a toho se báli. Jiní zajatí mri to právě tak udělali, aby se zabili. Ještě žádný nebyl nikdy udržen při životě.

"Niune," řekl znovu, rozhodnut trvat na tom, co se stalo dvakrát denně rituálem - chtěl dát mri na vědomí, když už nic jiného, že as-poň zůstal někdo, kdo mohl vyslovit jeho jméno, chtěl ho přinutit k přemýšlení, ať už jeho vědomí putovalo v jakkoli vzdálených mis-tech, chtěl navázat kontakt se strnulou myslí mri.

Zdálo se, jako by Niunovy oči nakrátko cosi hledaly, a pak se vzdaly, zamlžené, jak je zakryla mžurka.

"Tady Duncan," naléhal a stiskl pevně ruku mri. "Niune, to jsem já, Duncan."

Mžurka se odsunula, oči se projasnily a štihlé prsty sebou škub-ly, téměř se sevřely. Niun na něj hleděl a Duncanovo srdce s nadějí poskočilo, protože to byla první známka toho, že mri je při vědomí, důkaz, že ta mysl, ten muž, kterého znal, nebyl zničen. Duncan sle-do-val, jak oči mri bloudí místností a jak zaváhaly u dveří, za nimiž bylo vidět stráž. "Jste stále na Kesrithu," vysvětloval jemně Duncan, aby to stráž neslyšela a neoznámila. "Jste na palubě průzkumné lodi Flower, mi-mo město. Nevšímej si toho muže. To nic, Niune. Všechno je v po-řádku."

Niun nejspíš rozuměl, ale jeho jantarové oči se zamžily a zavře-ly a on vklouzl opět do sevření drog, zbaven bolesti, zbaven pocho-pení, zbaven paměti.

Byli poslední svého druhu, Niun a Melein - poslední mri nejen na Kesrithu, ale i kdekoli jinde. To byl důvod, proč je vědci nemohli nechat jít: byla tu šance odhalit tajemství mri, která se nemusela už nikdy zopakovat. Mri na Kesrithu zahynuli v jediné noci ohně a zra-dy - všichni, všichni, kromě těchto dvou, kteří přežili jako smutná kuriozita v rukou svých nepřátel.

A byli sem dopraveni Duncanem, kterému tolik věřili.

Duncan stiskl Niunovo necitlivé rameno a obrátil se; na chvíli se zahleděl temnou skleněnou přepážkou do místnosti, v níž spala Me-lein. Už ji nenavštěvoval, od té doby, co se cítila silnější. Mezi mri bývala svatá, nedotknutelná, cizinec s ní nikdy nemohl mluvit přímo, jen skrze druhé. Cokoliv musela snášet, samotu a hrůzu mezi svými nepřáteli, nic z toho nemohlo být horší než její ponížení. Své nepřátele mohla nenávidět a ignorovat, mohla vklouznout do bezvědomí a zapomenout, ale před ním, jehož jméno znala, který ji znal, když byla svobodná, musela cítit hlubokou hanbu.

Mírumilovně odpočívala. Duncan chvíli sledoval jemně zdvíhá-ní a klesání její hrudi, aby se ujistil, že je v pořádku a pohodlí, pak se odvrátil a otevřel dveře. Zamručel nepřítomné poděkování strážci, který ho vyvedl ze zakázané zóny do vnější chodby.

Sestoupil na hlavní palubu přeplněné průzkumné lodi, vyhýbaje se bíle oděným vědeckým specialistům a modře oděné posádce, člo-věk nezaměstnaný na Flower. Jeho vlastní khaki hněd byla unifor-mou Povrchových taktických sil. Jako vědecké osazenstvo lodi Flower byl i on specialista, jeho znalosti však už nebyly potřebné, ani na Kesrithu, ani kdekoli jinde. Válka skončila.

Odregistroval se z Flower - úřednická formalita. Bezpečnost ho znala velmi dobře, tak jako ho znali všichni lidé na Kesrithu - člo-vě-ka, který žil mezi mri. Vyšel na rampu a sešel dolů na síťovou cestu, kterou lidé položili na prašnou půdu.

Na bílé pláni kolem, kam jen oko dohlédlo, nerostlo nic. Život byl všude na Kesrithu skrovný, v jeho alkalických rovinách, mrtvých horských pásmech i v nemnohých mělkých mořích. Planeta byla osvětlována rudým sluncem zvaným Arain a dvěma měsíci. Byla jednou ze šesti planet systému a jedinou, která byla alespoň trochu obyvatelná. Vzduch tu byl řídký a chladný ve stínu a palčivě horký v přímých paprscích Arainu, déšť zanechával kůži pálicí a suchou. Jemný leptavý prach pronikal do všeho, i do těch nejtěsnějších uzá-věrů, škodil lidem a ničil stroje. Na většině povrchu byl Kesrith pro lidi neobyvatelný, výjimkou byla jen nížinná pánev kolem jediného kesrithského města, ležícího na břehu jedovatého moře, jediná malá oblast, v níž byl dostatek vláhy, mezi kyselými gejzíry a vroucími jezírky, kde kůra země nedokázala unést lidskou váhu.

Kesrith nepotřeboval lidi. Nejdříve náležel dusei, velkým hně-dým čtvernožcům, vzdáleně připomínajícím medvědy, se sametovou kožešinou, pomalými pohyby a mohutnými drápy. Potom přišli mri, jejichž věže se kdysi tyčily nad vrchovinou tam, kde teď zůstala je-nom hromada kamení, hrob těch, kteří zahynuli.

A pak se objevili regulové, lačníci po minerálech, bohatství a území, kteří najímali mri k boji proti lidstvu.

Bylo to regulské město, které lidstvo zdědilo, lidé jako poslední dědici Kesrithu: příkrčený shluk ošklivých domů, nejvyšší pouze jednoposchodové, s podlažími nižšími, než, bylo u lidí obvyklé. Město mělo pravoúhlý půdorys, Nom, jediná jednopatrová budova, stál na okraji, další budovy byly seřazeny kolem náměstí před No-mem. Všechny ulice tvořily oblouk kolem náměstí - úzké ulice navr-žené pro regulskou dopravu a nikoliv pro lidská vozidla, ulice přetí-nané jazyky bílého písku, pronikajícího všude, bez ustání hledajícího nové skuliny. Nalevo od města se rozkládalo Alkalické moře, které zachycovalo splaveniny z minerálních plošin Kesrithu. Vulkanické ohně doutnaly a žhnuly pod povrchem tohoto moře stejně jako pod celým údolím, které dříve bývalo křehkou krajinou tenkých krust a nerostných hrotů - krajinou, která teď byla zjižvena a poničena šrá-my bojů.

Stál tu závod na recyklaci vody, jeho věže se táhly až do moře. Probíhaly v něm opravy, které měly osvobodit město od přísného přidělového systému. Na opačné straně města býval kosmický pří-stav, ale ten byl úplně zničen - zůstala tam jen vypálená země a po-zůstatky pokroucených plechů, které bývaly loďmi mri a regulů.

Na povrchu planety byla jediná loď, Flower, mezihvězdný prů-zkumník stavěný pro přistávání mimo přístavy, usazená na kopci z pevné skály, který se tyčil nad silnicí k výrobně vody. Vedle ní bylo improvizovaně zřízeno letiště, jehož nestálý povrch byl zpevněn sí-t-ovinou a výplněmi - práce, která rychle ustoupí náporům žíravých dešťů. Na Kesrithu nebylo nic trvalého. Zařízení mohlo odolávat, pokud bylo pod stálým dohledem a stále opravováno, ale počásí a prach nakonec stejně zvítězily. Celý povrch Kesrithu jako by tál a rozplýval se pod proudy horkého deště a voda všech bouří na konti-mentu byla sváděna přes horské bariéry do toho údolí - dávala mu život a zároveň v něm ztěžovala přežití.

Bylo to prostředí, ve kterém mohli pouze dusei a mri prospívat bez ochrany umělých životních podmínek, a mri to dokázali jen díky dusei.

K takovému dědictví přišlo lidstvo, dříve vetřelci ve válce s mri a teď ve válce s jejich světem, téměř spláchnuti z jeho tváře bou-řemi, zneklidňováni divokými dusei, spřáteleni pouze s reguly, kteří kvůli nim vyvraždili mri, akt genocidy, který měl potěšit jejich vítěz-né lidské protivníky.

Duncan kráčet pomalu po cestě vychutnáváje štiplavý vzduch. Na jeho holou tvář a ruce bolestně útočilo silné záření Arainu, i když jeho procházka nebyla dlouhá. Bylo poledne. V divočině se v hodi-nách Arainova zenitu jen máloco pohybovalo, ale lidé, bezpeční ve svém filtrovaném a klimatizovaném prostředí, slunce ignorovali. Lidští vyslanci

vnutili lidský denní řád kesrithskému dni, rozdělili ho do mírně prodloužených sekund, minut a hodin, pro pohodlí těch, kteří žili ve městě, kde bylo denní světlo, takže v něm mělo význam pro organizaci dne, ale takových bylo málo. Pro vědeckou komunitu na Flower a pro válečnou loď, která obíhala nad jejich hlavami, zůstávaly stále závazným měřítkem Universální Standardy.

Duncan kráčet krajinou s očima otevřenými, viděl maskované tělo kožnaté jo, jednoho z kesrithských létajících stvoření, skrývající se před horkem ve stínu velké skály - viděl také stopu písečného hada, který se nedávno proplazil vedle cesty, když hledal spodní stranu nějakého kamene, aby se ochránil před sluncem a dravci. Jo trpělivě čekalo na svou kořist. Takové věci ho naučil vidět Niun.

Nad minerální plání, mezi troskami bojů, tryskal k nebi gejzír, důvěrně známý pohled. Planeta zacelovala své rány, klidně se chysta-jíc k mnoha eonům budování; ale v budoucnu přijdou lidé ve stále větších a větších zástupech, aby našli cestu, jak jí to znemožnit a změnit Kesrith ve svůj svět.

Síť vedla k betonovému pásu na okraji města, k hranici často přemáhané driftujícími písky. Duncan kráčet po pevně půdě kolem pozorovatelný Nomu, v níž byl dohlížecí systém, který sledoval cestu, a vzhůru k zadním dveřím, které se staly pro lidské osazenstvo hlavním vchodem, protože vedly k Flower, letišti a přístavišti prámů.

Otvírané a zavírané dveře zasyčely. Vzduch Nomu působil jako šok, provoněný vlastním filtrovaným lidsko-regulským pachem, vlh-čí a lahodnější než venkovní vzduch se slunečně přechlazeným tep-lem, které současně páli i mrazilo. Byly tu zahrady, jen mírně vlh-čené kvůli nedostatku vody, s botanickými druhy z regulských světů, a proto zajímavé: jatrově skvrnitě bílé víno, které při nepohodě sha-zovalo své levandulové květy, smutně vypadající strom s řídkými stříbrnými listy a tvrdý šedozelený mech. A reguly stavěné sály - dodávaly vysokému člověku pocit, jako by byl ve vězení. Chodby byly kruhové a svažovaly se k jedné straně, kde lesklé koleje umožňovaly regulským saním rychlejší, riskantně volný pohyb podél stěny bez dveří. Když se Duncan obracel k rampě, jedny okolo něj prolétly, příliš rychle na to, aby je rozeznal, obkroužily roh a byly pryč. Vzhledem k rychlosti to musely být zásobovací saně, vezoucí náklad a nikoli osoby.

Regulové měli velký sklon k automatizaci. Pohybovali se poma-lu a těžkopádně, jejich krátké nohy nebyly schopné nést jejich vlastní váhu ani na malou vzdálenost. Jediní regulové, kteří mohli kráčet po nohou, byla mláďata, bezpohlavní a pohyblivá, protože zatím nedo-sáhla své dospělé mohutnosti. Starší, s atrofovanými svaly na nohou, se jen těžko mohli vůbec pohnout jinak než v protetickém pohodlí svých saní.

A jako cizinci v chodbách Nomu objevovali se lidé, vysoké krá-čející postavy podivně rychlé mezi nízkými těžkopádnými tvary re-gulů.

Duncanovo obydlí bylo v prvním poschodí, soukromý pokoj. V určitém smyslu to byl luxus; samota byla pohodlím, které nepoznal po velmi dlouhou dobu od těch chvil, co přišel na Kesrith jako gu-vernérův doprovod; ale byl si jasně vědom, že ten malý jednolůžkový pokoj znamená ztrátu blízkého styku s mocnými na Kesrithu, především se Stavrosem, ctihodným Georgem Stavrosem, guvernérem nově dobytých území. Duncan zjistil, že byl ze svého postavení tiše odsunut vojenským lékařským pobočníkem, jistým E. Evansem. Když se vrátil z kesrithského vnitrozemí a z marodky a shledal tento stav věcí, neobdržel, přestože v to doufal, pozvání vrátit se zpět do svého obydlí v předpokojí Stavrosova apartmá - toho pilíře regul-ského protokolu, který mezi svými poraženými hostiteli lidé stále na veřejnosti úzkostlivě dodržovali. Starší ve Stavrosově vysokém po-stavení musel mít přinejmenším jedno mládě, které by ho obsluhova-lo, obstarávalo všechno, co potřeboval, a zahánělo nevídané návštěv-níky, a tato povinnost nyní příslušela Evansovi. Duncan byl udržován v odstupu, jeho kontakty se Stavrosem, dříve těsné, byly náhle for-mální - náhodné pozdravy, když se míjeli v sále, byly jejich horní hranicí. Dokonce i hlášení o jeho poslání bylo předáno jiným a k Stavrosovi se dostalo až zprostředkovaně přes vědce, lékaře a vojáky.

Duncan chápal, proč je teď ve stále nelibosti. Byl to Stavrosův ústupek regulům, kteří ho nenáviděli a báli se jeho vlivu. Jaká bude jeho pozice na Kesrithu v budoucnosti, nevěděl.

Znamenalo to konec jeho osobních nadějí. Mohl být zařazen do štábu kolonií rozvíjením Stavrosovy přízně. A stále ještě nedostal žádnou odměnu za pětiletý úvazek v misi na Kesrithu - plat a dopra-vu na planetu podle vlastního výběru nebo usedlost na samotném Kesrithu, záležitost závisující na souhlasu guvernéra. Takové vyhlíd-ky ho kdysi a jen krátce lákaly, napůl v ně uvěřil. Vzal tu práci, pro-to-že to byla nabídka v době a na místě, kde nabídky byly vzácné, a protože se blížil své statistické hranici přežívání ve velmi riskantních akcích. Tehdy se zdálo, že je to způsob jak přežít, byť na okraji, tak jak vždy přežíval.

A přežil znovu, vrátil se ze Stavrosovy služby zjizvený, spále-ný sluncem a duševně otřesený cestou kesrithským územím, kterou by vojáci, kteří přiletěli po něm, nikdy nepřežili. Poznal Kesrith jako žádný jiný člověk, pobýval mezi mri a vrátil se zpět živý, věci, které před ním nedokázal nikdo z lidí.

A v rozrušení řekl Stavrosovi pravdu o tom, co poznal, přímo a s důvěrou.

To byla jeho velká chyba.

~

Minul dveře, patřící Stavrosovi a Evansovi, a vešel do vlastního obydlí, spartánsky zařízeného a postrádajícího malý předpokoj, který byl tak podstatný pro postavení mezi reguly v Nomu. Dotkl se vypí-nače, aby zavřel dveře, a knoflíkem na téžže panelu otevřel bouřko-vé štíty. Okna skýtala pohled na cestu, kterou přišel, na Flower na jejím konci, přisedlý půlovoid na nožkách, a na nebe, jež aspoň dnes bylo bezmračné, rezavě růžové. Už několik dní nebyla bouře. Přiro-da, stejně jako ostatní obyvatelé Kesrithu, zřejmě vyčerpala svou zuřivost: nad celou planetou vládl unavený klid.

Duncan si sundal chemický klimatizátor a vytřel ho, praxe, kte-rou si vyžadoval žíravý prach Kesrithu a na níž trval jeho

lékař, a převlékl se do lehčí uniformy. Zašel do knihovny, budovy na opačném konci náměstí, přístupné suterénním sálem. Byla to část regulského univerzitního komplexu, který teď obsadili lidé.

Trávil tam svá odpoledne a večery a každý, kdo znával Stena Duncana na mateřské planetě lidstva, by to pokládal za neuvěřitelné. Nebyl vědec. Byl dobře připraven na svou profesi; znal mechaniku lodí a zbraní, něco z geologie, ekologie i z fungování počítačů - vše v rozsahu nezbytném pro efektivní boj, pro nějž byl trénován od mládí, které prožil během války, bez rodičů, prostomyslný, pokud šlo o orientaci jeho života. Všechno jeho vědění bylo praktické, nahromaděné z potřeby, natlučené mu do hlavy instruktory zainteresovanými pouze na tom, aby přežil a mohl zabíjet další nepřátele.

To bylo předtím, než dohlédl konce své války - předtím, než spatřil své nepřátele povražděné reguly; předtím, než se dělil o tábor s těmi, kteří přežili; předtím, než viděl hrdé mri odkázané na milosrdenství lidí.

Dva tisíce let záznamů, listin a pásků leželo v regulské knihovně, pravdy ukryté v regulském jazyce a v regulském zatemňování. Duncan studoval. Pátral po tom, jací bývali mri na Kesrithu, jací bývali kdekoli, se zájmem nekonečně osobnějším, než jaký měli vědci na Flower.

Stavros s tím nesouhlasil. Duncan tím dával najevo postoje a zájmy, kterých se regulové obávali a kterým nedůvěřovali, a dráždění regulů bylo proti nové politice lidstva. Stavrose to uvádělo do rozpaků, hněvalo ho to, jeho, který měl ohromné pravomoci na Kesrithu a v jeho nových územích.

Ale knihovna přesto zůstávala místem, kde Duncan trávil svůj volný čas, kterého bylo mnoho vzhledem k jeho neužitečné přítomnosti. Začal překážet personálu z Flower, který dolovoval v knihovně to, na čem by se dalo vydělat, a kopíroval pásky a záznamy ve velkém pro pozdější studium v laboratořích Elagu/Přístavu a Zarathušt-ry. Duncan vyhledával jednotlivé záznamy, které se týkaly mri, a pomáhal těm z osádky, které dokázal přesvědčit, aby sdíleli jeho zájem. Se svými klopýtavými znalostmi regulského jazyka mohl udělat jen málo při luštění pásků nebo při výkladu map, ale hovořil s vědci, kteří toho byli schopni. Uvažoval s nimi, snažil se ze všech svých sil, aby pochopili to, co on sám nemohl pochopit.

Aby poznali to, co on, který celý svůj život strávil ničením, uviděl - totálně - vyhlazeno.

Sebral své poznámky a vlastnoručně vyrobený slovníček a chystal se opustit pokoj.

Na panelu zazářilo světlo.

"Kose Stene Duncane," ozval se regulský hlas, užívaje jeho starého titulu Stavrosova pomocníka, což ho překvapilo.

"Kose Stene Duncane."

Stiskl tlačítko, aby odpověděl, nejasně zneklidněn tím, že někdo v Nomu se rozhodl mluvit s ním, narušit jeho izolaci. Jeho nejvřelejší tužbou nyní bylo, aby byl prostě ponechán o samotě, aby dostával jen úkoly, které mu mohou být předány nejnižšími možnými cestami, aby byl zapomenut svými nadřízenými.

"Jsem zde," ohlásil se regulovi.

"Ctihodný bai Stavros vám posílá svůj příkaz. Máte ho ihned navštívit v jeho kanceláři."

Duncan zaváhal, srdce se mu sevřelo při předtuše, že období mri skončilo. Někde v labyrintu papírů na Floweru muselo být zařazeno, že je schopen služby; někde v papírech Nomu bylo připsáno něco, co mu přidělí nějaké zaměstnání. Na koloniálním Kesrithu nemohl zůstat nikdo bez nějakého určitého úkolu.

"Řekni ctihodnosti," odvětil, "že už jdu."

Regul vyslovil nějakou účinnou slabikou, projev nedostatku úcty. Duncan hodil své poznámky na stůl, otevřel dveře a vyšel na chodbu.

Nebyla to náhoda, že ho Stavros předvolal právě v tuto hodinu. Duncan byl přesný ve svých zvycích: z léčení se vracel před polednem, do svého pokoje v poledne a ze svého pokoje do knihovny odcházelo čtvrt hodiny později.

A pokud se týče knihovny, obdržel již jeho varování.

Začal si s horečnatým znepokojením představovat nejhorší věci, které ho mohly čekat: pokárání, přímý příkaz zanechat návštěv v knihovně - nebo odříznutí od Flower a od mri. Už jednou vzdoroval náznakům Stavrosovy nevole, a kdyby obdržel a odmítl přímý příkaz, mohl by být na trvalo přemístěn k posádce stanice Saber, vojenské ochraně Kesrithu. Kam patříš, dovedl si domyslet Stavrosova slova. Přenech mri vědcům.

Kráčel chodbou vinoucí se dolů po rampě, srazil se s pomalým regulským mládětem v zatáčce, bez omluvy. Ani ono se neomlouvalo, jemu, člověku, kterého se nemuselo bát. Neslo se za ním hněvivé syčení a další mláďata se zastavovala, aby na něj civěla.

Stavrosovy kanceláře, jako další znak významu v regulské společnosti, byly v přízemí Nomu, bez schodů, za širokými dveřmi umožňujícími snadný přístup regulským saním.

Dveře kanceláře byly otevřené. Sekretář ve Stavrosově přijímací kanceláři byl člověk, jeden z osádky Saber, komunikační technik, jehož specializované lingvistické schopnosti zde byly nevyužity, ale Stavros bral v úvahu bezpečnost, a proto nepostavil regulské mládě na toto vysoce citlivé místo, kde může být tak mnoho zaslenu - a u regulů též doslovně zapamatováno. Technik se probral ze své nudy, rozpoznal Duncana s výrazem náhlé rezervovanosti. Jako důstojník stál Duncan mimo řádnou armádu, ale měl právo na technickou úctu.

"Guvernér řekl, abyste šel dovnitř," sdělil mu technik a s pohledem na zavřené vnitřní dveře dodal: "Bai je tu též, pane."

Hulagh.

Starší regulů na Kesrithu.

"Děkuji," odpověděl Duncan s vysunutou bradou.

"Pane," dodal technik. "Omlouvám se: guvernér řekl, abyste vstoupil tiše. Jsou to jeho slova, pane."

"Ano," kývl Duncan a ovládl s viditelným úsilím svou zlost, pro dobro technika. Věděl, jakou má pověst na kesrithské

základně - pro svoji prudkost přijímanou s oficiální nelibostí. Věděl ovšem také jak se chovat mezi diplomaty, lépe než kterýkoli technik sedící u kance-lářského stolu.

Tohle nebyla chvíle pro nálady. Jeho převelení na Saber by bylo úplným vítězstvím regulského baie. Mohl by ztratit i zbytek vlivu, který využívá ve prospěch mri, několika špatně volenými slovy mezi ním a Stavrosem a nebo mezi ním a baiem a on se rozhodl nechat je nevyřčena. Regulové by nepochopili rozdíl názorů mezi starším a mládětem, každý náznak nesouhlasu by poškodil Stavrose a Stavros by to nemohl ignorovat ani osobně, ani oficiálně.

Sekretář otevřel dálkové dveře a Duncan vstoupil opatrným a ti-chým krokem s úklonou a odpovídajícími ohledy k oběma vládcům Kesrithu.

"Duncane," oslovil ho Stavros nahlas, nikoli nelaskavě. Lidský i regulský byli shodně uzavřeni v lesklém kovu, stejném, dokud oko nespočinulo na těle sedícím uprostřed saní. Stavros byl neobyčejně zestárlý, částečně paralyzovaný, jeho strádání - kterým prošel na Kesrithu - mu stále natolik bránilo v řeči, že užíval komunikační obrazovku saní ke konverzaci s reguly v jejich obtížném jazyku, ale k lidem už začal znovu mluvit. Postižené končetiny již nabyly trochu síly, ale Stavros přesto stále užíval reguly vyrobené saně, důstojné regulského staršího. Rychlost, síla, stálý přístup ke každému obvodu v Nomu, Duncan chápal praktické důvody, kvůli kterým Stavros od-mítl vrátit tento stroj, ale nenáviděl politiku, kterou reprezentoval - lidské přizpůsobování se regulům, lidské napodobování regulských metod.

"Pane," pronesl tiše Duncan v odpověď na pozdrav a v příštím nádechu stál tváří v tvář bai Hulaghovi, na pohled zdvořilý, a uvnitř se chvějící hněvem; usmíval se, když se setkal s malými tmavými očky regulského staršího. Velké neohrabané monstrum v stříbřité pavučině, tělo zvrásnělé tloušťkou, jehož svaly byly téměř úplně atrofovány, obzvláště v dolních končetinách. Duncan si ten pohled hnusil. Regulskou tvář tvořily kostní pláty stejně tmavé jako jeho kůže, ale na rozdíl od kůže hladké. Rysy tváře a jejich symetrie vy-volávaly iluzi lidskosti, ale individuálně vzato, ani jediný rys nebyl lidský. Oči, hnědé a kulaté, byly ponořené v otvorech svráštělé kůže. Nos byl redukován na štěrbinu, které se mohly rozevřít nebo úplně zavřít. Rty byly obráceny dovnitř, pouhý těsně sevřený řez v tuto chvíli uzavřený mezi kostěnými plotnami. Hulaghovy nozdry byly teď také pevně uzavřené, kromě rychlých vyražení vydechnutého vzduchu, známka nelibosti, stejně osudná jako lidské zamračení.

Hulagh otočil své saně náhle stranou, důrazné odmítnutí drzého mláděte, a usmál se na Stavrose uvolněním očí a nozder s lehkým pootevřením úst. Nebylo jisté, zdali takové gesto bylo vlastní regulům, nebo zda bylo pokusem o lidský výraz.

"Je dobře," konstatoval Hulagh ve svém rachotivém basicu, "že mládě Duncan bylo nalezeno."

"Ano," odvětil Stavros hlasitě regulskou řečí. Komunikační ob-razovka na jeho saních se obrátila k Duncanovi a vzplála v basicu lidskými symboly a abecedou. "Posaď se a čekej."

Duncan objevil křeslo naproti zdi, usadil se a naslouchal, přemí-taje, proč byl zavolán na tuto poradu a proč se Stavros rozhodl před-hodit ho tomu, co jistě bylo ukázkou Hulaghova dobrodiní. Dunca-nova horší znalost regulského jazyka mu neumožnila zachytit mnoho z toho, co regulský bai řekl, a vůbec nemohl porozumět ničemu. z toho, co Stavros odpověděl protože když hleděl na komunikační ob-razovku z tohoto úhlu, nedokázal přechíst víc než pár slov z toho slo-žitého psaného jazyka, který ani sami eidetičtí regulové téměř nepo-užívali.

Stačí cokoli slyšet jednou, jakkoli je to složité, a regul to nikdy nezapomene. Nepotřebují žádné poznámky. Jejich záznamy jsou orální, k páskům a k psaní se uchylují pouze s myšlenkou na nějakou pozdější příležitost využití.

Duncan zbystřil pozornost, když zaslechl své jméno a frázi pro-puštění ze služby. Seděl klidně, ruce sevřené na opěradle mohutného regulského křesla, zatímco si dva diplomaté vyměňovali nespočetné zdvořilosti, dokud nebyl Hulagh připraven je opustit.

Baiovy saně se k němu obrátily. Tentokrát poctil Hulagh svým falešným úsměvem jeho. "Dobrý den, mládě Duncane," řekl.

Duncan byl natolik duchapřítomný, že vstal a uklonil se, což by-la zdvořilá a náležitá odpověď mláděte staršímu; saně proklouzly otevřenými dveřmi, zatímco on zůstal stát se sevřenými pěstmi a shlížel na Stavrose.

"Posaď se," nařídil mu Stavros.

Dveře se zavřely. Duncan si přenesl křeslo blíž k Stavrosovým saním a usedl. Okna zčernala, odřezávající vnější svět. Zbylo pouze světlo v pokoji.

"Gratuluji," usmál se Stavros, "dobře zahráno, pokud to opravdu nebylo upřímné."

"Jsem přeložen?" zeptal se přímo Duncan, se strohostí, která ve Stavrosových očích vyvolala záblesk nespokojenosti. Duncan toho ihned zalitoval - Stavros to mohl brát jako další důkaz toho, že je labilní. Více než co jiné si, přál vyhnout se takovému dojmu.

"Klid," doporučil mu Stavros. Pak promluvil s technikem před dveřmi, nařídil mu, aby přicházející hovory nepřepojoval, a se vzde-chem se uvolnil, nespouštěje z Duncana oči. "Hulagha," pravil po-tom, "jsem přesvědčil, že nedostane tvou hlavu. Řekl jsem mu, že utrpení v poušti znátlo tvou mysl. Zdálo se, že Hulagh takovou možnost přijímá jako omluvu, která zachrání jeho hrdost. Je rozhod-nut přijmout znovu tvou přítomnost ve své blízkosti, ale nebude z toho mít radost."

"Tento regul," zopakoval Duncan tvrdohlavě tvrzení, které ho zničilo, "se dopustil genocidy. Jestliže nestiskl to tlačítko on sám, přikázal to tomu, kdo to udělal. Předal jsem vám svou zprávu o tom, co se tam venku stalo té noci. Víte, že říkám pravdu. Víte to."

"Oficiálně," odvětil Stavros, "to nevím. Duncane, pokusím se tě přivést k rozumu. Věci nejsou tak prosté, jak by sis přál. Hulagh sám utrpěl při té akci ztráty: ztratil svou loď, svá mláďata, veškeré své bohatství a prestiž nejen svou, ale i svého dochu. Regulův doch by mohl padnout, a přitom je tak důležitý pro lidstvo. Chápeš, co ti ří-kám? Hulaghův doch je stranou míru. Jestliže padne, může to být nebezpečné pro všechny, nejen pro nás na Kesrithu. Jednáme o míru,

rozumíš?"

Byli zase na staré půdě. Odtud pocházely argumenty vedoucí ke známým závěrům. Duncan otevřel ústa, aby promluvil, aby naléhavě znovu zopakoval to, co Stavros věděl, to, co říkal jeho vyšetřovatelům bezpočtukrát. Stavros ho umlčel netrpělivým gestem, čímž mu ušetřil námahu, o níž už předem věděl, že by byla marná. Duncan cítil, že je unavený, zbavený naděje a víry v síly, které vládnou Ke-srithu, a především v muže, kterému kdysi sloužil.

"Poslouchej," řekl Stavros ostře. "Lidé v Přístavu také umírali."

"Byl jsem tam," odrazil ho Duncan s trpkou vzpomínkou. Ne-dodal to, co bylo také pravda, že Stavros tam nebyl. Mnoho důstojní-ků ponechala svá nepohřbená těla v Elagu/Přístavu a na deseti dal-ších planetách zóny, zatímco diplomaté byli v bezpečí za linií fronty.

"Lidé umírali," pokračoval Stavros ve snaze dobrat se svého cí-le, ... tam i tady, rukama mri. Mohli by umírat i v budoucnosti - a budou umírat, jestliže se mír zhroutí, jestliže regulové, kteří si přejí válku, získají politickou moc - a více takových žoldnéřů, jako jsou mri. Nebo tohle snad podle tebe nic neznamená?"

"Znamená."

Stavros ztichl. Pohnul saněmi, aby dosáhl na šálek soi položený na okraji stolu. Pil a hleděl na Duncana přes okraj šálku, než ho zno-vu postavil. "Vím, že znamená," řekl nakonec. "Duncane, lituji tvého přeložení."

Bylo to poprvé, co se o tom Stavros zmínil. "Ano, pane," odvětil Duncan. "Vím, že je to nezbytné."

"Je tu několik důvodů," vysvětloval Stavros. "Za prvé, vmetl jsi bai Hulaghovi urážku do tváře a víš, že jsi měl štěstí, že jsi z toho vyvázl živ. Za druhé, byl jsi na marodce s neurčitou prognózou a já potřeboval pomoc -" Ukázal na své tělo uzavřené v kov. "Nejsi medik. Nejsi tak vyškolený. Evans je v tomto ohledu užitečný. Tvé schopnosti budou cenné kdekoli."

Duncan naslouchal, byl si bolestně vědom, že si s ním zahrává a na něco ho připravuje. Nikdo nemohl manévrovat Goergem Stavros-sem, Stavros manévroval druhými. Byl v tom specialista a mysl v té spoutané skořápce měla jen velmi málo lidské závislosti; věkovitý muž, který měl co dělat s krizemi nadplanetárních rozměrů déle než důstojník existoval, který opustil rodinu a pohodlné soukromí, aby se ujal guvernéřství na hranici, jakou je Kesrith. Duncan na krátko cítil, že tu byla nějaká vazba mezi ním a Stavrosem; zahrnoval Stavrose štědrě svou snahou a loyality - věřil mu dokonce natolik, že mu nabídl pravdu. Ale řídit ostatní, jemně, ale právě tak nemilosrdně, to byla ona schopnost, díky které Stavros dosáhl svého jmenování. Duncan se rozhodl, že mu ani nebude věřit, ani nebude rozhněvaný, že byl využit - věděl, že i teď je Stavros schopen znovu mu lhát.

"Omlouval jsem tvé akce," pokračoval Stavros, "a kryl jsem je, pokud jsem mohl; ale teď už pro mě nejsi užitečný v postavení, v němž jsi sloužil. Mohl jsem Hulagha přesvědčit, aby toleroval tvou přítomnost, ale podezření, že jsi byl znovu zařazen do nějakého po-stavení s přímým vlivem, by mohlo být víc, než by dokázal unést, a to by mohlo ohrozit tvůj život. Nepřeji si takové problémy, Duncane, nebo komplikace, ke kterým by mohla vést tvá vražda. Regulové prostě nejsou schopni uvěřit, že zabití mládeže může být stejně vážné jako zabití staršího."

"Nechci být odeslán pryč z planety."

"Nechceš."

"Ne, pane, nechci."

Stavros na něj zamyšleně hleděl. "Máš osobní vazbu k těm dvěma mri. Vazbu hraničící s obsesí. V této záležitosti nejsi racio-nální, Duncane. Mysli. Vysvětlí mi, co chceš udělat nebo najít. Co je cílem. té změny - tvého studia, těch hodin v knihovně přímo před očima regulů? Co hledáš?"

"Nevím, pane."

"Nevíš. Ale zahrnuje to každý záznam o mri, který dokážeš na-jít."

Duncan zaťal zuby, opřel se a zhluboka vydechl. Stavros také mlčel a čekal na jeho odpověď. "Chci vědět," řekl Duncan nakonec, "čím byli. Viděl jsem je zemřít. Viděl jsem tady zemřít celý druh. Chci vědět, co bylo to, co jsem viděl vymřít."

"To nedává smysl."

"Já tam byl. Vy ne." Duncanovu mysl znovu naplnila ta noc, temnota, oslepující světlo ničení. Tělo mri přitištěné k jeho, dva muži chvějící se před silami, které ničily celý druh.

Stavros na něj dlouho beze slova hleděl. Jeho tvář byla vážná, dokonce soucitná a to bylo u Stavrose nezvyklé. "Na co myslíš? Že jsi to mohl být ty, kdo na ně přivolal ten útok? Je to to, co tě užírá - že za to můžeš být zodpovědný stejně jako Hulagh?"

To byl zásah téměř do černého. Duncan tiše seděl, věděl, že by nebyl schopen mluvit rozumně. Stavros nad nimi chvíli nechal viset ticho.

"Možná," řekl nakonec, "by bylo lepší, kdybys šel na čas nahoru na Saber, do prostředí, které dobře znáš; tam by sis mohl uspořádat myšlenky."

"Ne, pane. Nebylo by to lepší. Zbavil jste mě místa vedle vás. Přijímám to. Ale dejte mi ještě něco: zříkám se cesty domů a propuštění. Určete mi jiné místo zde na Kesrithu."

"To je žádost, jestli tomu dobře rozumím."

"Ano, pane. To je žádost."

"Všechno, co děláš od té doby, co jsi ke mně byl přidělen, je sledováno reguly a chápáno jako znamení. Vytvrle jsi ztěžoval situ-aci. Přišel jsi sem pomáhat, důstojníku Duncane, nikoli tvořit politi-ku."

Duncan neodpověděl. Nebylo to ani očekáváno. Stavrosova ústa se křivila námahou, kterou ho stála delší řeč, dýchal obtížně a Dun-cana to znepokojovalo, věděl, že je Stavros nemocný, že se snaží mezi ostatními tlaky připomenout si i něco z osobních závazků. Sna-žil se tedy ovládnout svůj temperament.

"Vzal jsi na sebe tu zodpovědnost," pravil nakonec Stavros, "obvinit bai Hulagha z vraždy. Vyvolal jsi incident, kvůli

němuž málem ztroskotaly všechny kesrithské diplomatické snahy. Možná, že si myslíš, že jsi na to měl právo. Budiž, budeme předpokládat - " Stavrosův drsný příškrčený hlas nabyl poněkud jemnějšího tónu. "Budeme pro tentokrát předpokládat, že jsi na to měl absolutní právo. Ale ty nemůžeš činit taková rozhodnutí, Duncane, a ty to víš, někde na dně vlastní poctivosti."

"Ano, pane" řekl velice tiše.

"Nezpochybňuji tvá tvrzení," pokračoval Stavros, "o tom, co se stalo. A jsem si jist, že se tě bai snažil zabít, přes všechno mě usílil odvrátit ho od toho. Když tě objevil mezi mri, bylo to na něj příliš mnoho. Myslím, že to víš. Myslím, že tě trápí ta možnost, a chtěl bych, abych mohl uklidnit tvou mysl a říci, že to tak nebylo. Ale ne-mohu. Hulagh pravděpodobně udělal právě to, co si myslíš, že udělal. Ale taková obvinění pro mne teď nejsou užitečná. Objevil jsem tě živého. To je to nejlepší, co jsem mohl dokázat, při všem tom ostatním, co se událo. Objevil jsem i tvoje mri, docela náhodně."

"To, co z nich zbylo. Doktoři - "

"Ano, to, co z nich zbylo. Ale tys je nemohl osvobodit. Nemohls pro ně nic udělat."

"Ano, pane."

"Řekli mi, že jsi vyléčen."

"Ano, pane." Duncan se zhluboka nadechl a konečně dospěl k závěru, že se ho Stavros snaží upokojit. Sledoval, jak se guvernér neobratně snaží dostat čistý šálek do zásobovače - vstal a převzal - tu úlohu, naplnil šálek, který mu guvernér chtěl nabídnout. Stavros ho poctil jednostranným úsměvem.

"Pořád nejsem, čím jsem byl," řekl žalostně. "Lékaři mi nedávají obzvláštní naděje, ale cvičení mi pomáhá. Přinejmenším se mi ta kovová potvora lépe ovládá. Můžeš mi dát ohřát tenhle šálek?"

Duncan udělal, o co byl požádán, vložil hrnek do Stavrosových dlaní a usedl znovu s vlastním šálkem v ruce. Po chvíli se napil a vychutnával příjemné teplo. Soj byla mírným stimulantem. Věděl, že ji v několika posledních dnech pije více, než je pro něj zřejmě dobré, ale jeho chuť k jídlu byla od doby jeho dočasného pobytu v poušti pryč. Uskrával horkou tekutinu a relaxoval, věděl, že byl zatažen do Stavrosových zručných manipulací, uklidněn, dán do pohybu a za-měřen, ale také vyslechl, proč to musí být. Věřil, že když nic víc, alespoň začal Stavros naslouchat - a pěstoval si reguly z důvodů, které neměly nic společného s naivitou.

"Byla to chyba, že jsem mluvil veřejně," připustil Duncan to, co ještě nikdy nepřipustil ani před svými posluchači, ani v žádné ze zpráv, které napsal. "Ne proto, že bych nevěděl, co říkám, věděl jsem to. Ale neměl jsem to říkat před reguly."

"Byl jsi v šoku, chápu to."

Duncanova ústa se zkrivila. Odložil šálek. "Bezpečnost mne na-pumpovala sedativy, abych mlčel, a vy to víte. Nebyl jsem v šoku."

"Hovořil jsi o svatém místě," pravil Stavros. "Ale v dalších hlá-šeních jsi o něm už nikdy nemluvil, dokonce ani na přímý dotaz. To tam jsi našel ten artefakt, který jsi sem přinesl?"

Duncanovi se zamlžily oči a srdce se mu rozbušilo. Chvění ru-kou se snažil zakrýt tím, že sáhl pro plastický šálek a pevně ho se-vřel v dlaních.

"Duncane?"

Temnota a oheň, lesknoucí se kovový ovoid svíraný Niunovými pažemi, drahocenný pro mri víc než jejich životy, cennější, než živo-ty těch, kteří byli posledními svého druhu. Nedělej nic, přikázala mu Melein, když stál na onom posvátném místě mri, ničeho se nedotýkej, na nic se neďvej. Porušil svůj slib, když svěřil zraněné mri do lidské péče, aby zachránil jejich životy, a předal to kovové vejce do lid-ských rukou, aby jej prozkoumala lidská věda. Mluvil v deliriu. Vzhlédl k Stavrosovi, neschopen zastavit chvění, nemohl vědět, jak mnoho toho řekl a s jakými detaily. Artefakt sám, uložený v labora-tořích na Flower, znemožňoval jakékoli zapírání.

"Raději ty zprávy přepíšu," řekl. Nevěděl, co dalšího by ještě mohl říci. Guvernér kolonie měl v dané chvíli diktátorskou moc, než zde budou parlamenty a zákony. On sám nebyl občanem a nebyl vlastně ničím chráněn. Bylo toho málo, co by Stavros nemohl udělat - včetně popravy a zvláště včetně jeho přeložení na jinou stanici li-bovolně daleko od mri, daleko od veškeré naděje na přístup k nim a na Kesrith, navždy.

"Tvoje zpráva tedy není přesná."

Duncan všechno zvážil. "Byl jsem otřesen. Nebyl jsem si jist, potom, co jsem byl poprvé umlčen, jak mnoho je opravdu žádáno od zprávy."

"Netvrď mi takový nesmysl."

"Neuvažoval jsem tehdy rozumně. Abych byl poctivý - abych byl poctivý, pane, měl jsem pocit, že si přejete pohřbit všechno, co se týká mri, všechno, co se stalo. Nebyl jsem si jist, zda bych nemohl být odeslán z Kesrithu, protože jsem věděl příliš mnoho. Stále si ne-jsem úplně jist, že se to nemůže stát."

"Uvědomuješ si vážnost toho, co tvříš?"

"Tohle je hranice," odpověděl Duncan. "Vím, že můžete udělat, co chcete. Třeba mě i nechat zastřelit. Neuvědomuji si rozsah toho, co znám - nebo jak je to důležité. Když může být celý druh smeten ze stolu a zapomenut - co znamenám já?"

Stavros se zamračil, uskrkl ze šálku, zkrivil tvář a znovu ji vyrov-nal. "Duncane, regulové žijí, jejich oběti nikoli. A proto jednáme s reguly, kteří jsou stále nebezpečnou silou - a mri - " Pohnul saněmi, obrátil je a pohlédl na něj z těsné blízkosti. "Máš pochopitelně svůj názor na mri. Co bys s nimi udělal?"

"Propusťte je. Nemohou žít v zajetí."

"Jednoduše je propustit? Ale před námi není nic tak jednodu-chého. Co s reguly?"

"Mri nebudou už nikdy bojovat na straně regulů - a jsou jen dva. Jen dva."

"Jenže oni nehledí na své životy, a proto jsou i dva mri nebez-peční, a navíc chovají značnou nenávist vůči bai

Hulaghovi - a ten vede mírovou stranu regulů, důstojníku Duncane."

"Znám ty dva mri," řekl Duncan. "Neudělají nic nikomu na této planetě, pokud se nebudou muset bránit. Snažili se jen dostat do bez-pečí a my jsme jim to nedovolili. Nechme je, ať - jdou. To je vše, co chtějí."

"Zatím."

"Pro ně tady není žádné zítra," namítl Duncan a Stavros na něj posměšně pohlédl. "Nebudou tu žádné další generace. Mezi těmi dvěma leží tabu. A krom toho, i kdyby nebylo - deset, ani dvacet generací z nich nemůže udělat skutečnou hrozbu."

Stavros se zamračil, otočil saně a otevřel dveře. "Pojď se mnou," řekl Duncanovi, "nahoru. Jinam zatím nechodíš, doufám."

"Jistě pane," souhlasil Duncan. Stavros se ho nepochybně snažil vyvést z rovnováhy a to se mu povedlo. Požádal ho o doprovod na veřejnosti. před reguly. Bylo to důkaz čehosi, obnovení důvěry, ne-byl si vlastně jist, čeho přesně.

Možná byl jemným způsobem uplá-cen nabídkou postavení - s alternativou přemístění na Saber. Stavros velice ztížil pokračování v diskusi.

Saně si razily cestu dveřmi kanceláře, kolem technika, a projely vnějšími dveřmi na chodbu. Duncan je dohonil, jak od něj Stavros očekával. Nezajel do kolejí, které by mu umožnily jet rychlostí. již by žádný člověk pěšky nestačil, ale valil se velmi pomalu vedle něho.

"Za prvé," oznámil, "skončíš s knihovnou." Když Duncan ote-vřel ústa, aby protestoval, dodal: "Musíš tam pobývat mezi reguly a tomu bych se rád vyhnul. Osádka Flower ti najde, co budeš potřebo-vat, když to popíšeš. Rozumíš mi?"

"Ne, pane."

Chvilí pokračovali tiše, dokud neminuli skupinu regulů, a pak zahruli do chodby vedoucí vzhůru. "Chci," pokračoval Stavros, "abys trávil, pokud to jen půjde, všechny čas na Flower. Vyhybej se regulům. Pracuj na své soukromé obsesi prostřednictvím přenosových kanálů, a napiš mi pořádnou zprávu - tentokrát úplnou."

Duncan se zastavil na rampě. "Stále vám nerozumím."

Stavros natočil své saně, aby na něj mohl přímo pohlédnout. "Ale ano, rozumíš. Chci, abys použil svých schopností a připravil mi zprávu o mri. Využij čehokoli, co budeš chtít, pokud to nebude vy-žadovat přímo se dotknout mri samotných."

"Jakou to má cenu?" zeptal se Duncan. "Nejsem vědec."

"Tvoje praktická zkušenost," odpověděl Stavros, "dodá té zprávě cenu: ne pro výzkumníky, ale pro mne."

"Budu potřebovat povolení."

Stavros se zamračil. "Něco ti povím, Duncane, dobře poslou-chej. Nesdílím tvé nadšení pro zachování mri. Jsou nákazou vesmíru, sněti, v nejlepším případě anachronismem mezi ostatními druhy, které se naučily civilizačním lekcím s lepším prospěchem. Jsou pravděpodobně neefektivnějšími zabijáky ze všech tvorů; ale my je nepřivedli na práh vymření, ani regulové - ani ty. Umírají, protože odmítají pochopit jiný způsob života. Žádné slitování, žádní zajatci, žádné vyjednávání či kompromis, v jejich očích je všechno bílé nebo černé, nic není šedé. Neobviňuji je z toho, ale jejich způsobem života je ničení a teď umírají podle týčhž norem, kterých užívali vůči jiným: vliv přírody, jestli chceš, nikoli můj. Přesvědč mne o opaku, pokud to dokážeš. A buď opatrný. Jestli nebudeš respektovat to, čím jsou, na-místo toho, co si pamatuješ ze svého deliria, pak ti dva skončí tak, že někoho zabijí - sebe, určitě, tebe nejspíš a velmi pravděpodobně i další."

"Chtěl bych, aby mi k nim byl dovolen přístup."

"Možná."

"Dovolte mi to hned, já s nimi mohu promluvit tak, jak ostatní nemohou. Zbavte je doktorů a jejich drog, dokud se jim nevrátí ro-zum."

"Duncane - " Stavros se znovu pomalu rozjel kolem rohu u vr-cholu rampy. "Jsi jedinou výjimkou z jejich zákazu brát zajatce, je-dinou výjimkou za celých čtyřicet let. Je ti jistě jasné, že tu může vzniknout jistý iracionální pocit závislosti vytvořený tam, v poušti, v jejich prostředí, v tvém neočekávaném přežití. Dali ti potravu a vodu, zachovali tě naživu proti svým vlastním přirozeným zvykům. Obdr-žel jsi z jejich rukou vše nezbytné k životu. Když jsi na tom zle a někdo tě z toho dostane, vyvolá to určité emocionální dopady, i když ve skutečnosti nemusíš vědět nic o motivech těch dotyčných. Víš, o čem mluvím?"

"Ano, pane. Jsem si té možnosti vědom. Může být správná."

"A je to to, co chceš odhalit, ne?"

"Ano, kromě jiného."

Dorazili ke dveřím Stavrosova obydlí. Stavros je na dálku ote-vřel, vklouzl dovnitř a obrátil saně čelem ke dveřím. Evans stál na-proti a vypadal překvapeně; mladý muž, tenhle Evans - Duncan si ho zvědavě prohlížel, toho, který byl předmětem jeho trpké žárlivosti, a viděl tichého, nijak zvlášť pohledného mladíka.

"Zruš ta odpoledne," řekl Duncanovi Stavros. "Zůstaň v Nomu. Připravím příkaz k tvému přeložení na Flower a uklidním v něm ci-vily, kterých se to dotkne. Pošlu ti jeho kopii. A očekávám, že po-chopíš, že si nepřeju, aby to vzbudilo nějaký rozruch mezi vědecký-mi kádry, nemají moc rádi vojáky. Buď taktní. Budou ti tak prospěš-nější."

"Ano, pane." Duncan se téměř chvěl úzkostí, protože téměř vše, po čem toužil, bylo teď v jeho rukou. "A přístup k mri - "

"Ne. Ne hned. Ne hned. Jdi. Dej mi čas."

Duncan se snažil udělat nějaké zdvořilé gesto, mezi ním a Stav-roseem to nebylo snadné ani v těch nejlepších časech. Nakonec zabru-čel něco nesrozumitelného a nešikovně zmizel.

"Pane?"

Stavros obrátil své saně, vzpomněl si, že si poručil oběd, než od-jel. Přijal nabízený šálek s polévkou a zamračil se při

Evansově po-kusu pomoci mu s ním, vzal ho do vlastních rukou. Návrat funkcí do jeho postižených končetin ho činil domýšlivým na vlastní znovu zís-kanou nezávislost. Bral své podráždění jako nespokojenost s vlast-ními neposlušnými svaly, Evans byl pouze vhodný objekt. Zamručel nevrle díky.

"Soubory o mri," nařídil Evansovi. "A o Stenu Duncanovi."

Evans spěchal, aby vyhověl. Stavros se usadil a pil polévku, vy-chutnáváje něco připraveného pouze lidmi a okořeněného podle lid-ského chápání chuti koření. Byl to ještě příliš nový luxus po dlouhé době závislosti na regulské péči, aby ho bral jako samozřejmost, ale po chvíli přesto spočíval šálek zapomenutý v jeho rukou. Bylo skutečností, že postrádal Duncanu.

Postrádal ho bolestně a stále zvažoval, jak ho využít lépe, než jím prostě disponovat. Důstojník vstoupil do jeho služeb jako osobní strážce, kryjící se jako sluha, vytržený z bojů na konci války do tance kolem diplomata. Duncan byl mladý muž, pokud mohl kdokoli, kdo zažil boje na Elagu/Přistavu, být vůbec zván mladým. Podle zázna-mů, které Duncan sám patrně nikdy neviděl, byl vysoce inteligentní - další z mladých mužů, které válka polapila a pohltila dříve, než moh-li poznat, čím by mohli být. Duncan byl naučen poslouchat rozkazy, ale stylem důstojníků, samotářů ve službě, nezvyklých na přesné příkazy. Byly jim obvykle jen v omezeném rozsahu sdělovány cíle s tím, aby je naplnili. Zbytek byl na důstojnících, specialistech na cizí prostředí, přežívání a boj za nepřátelskými liniemi.

Stavros sám vyslal důstojníka, aby poznal Kesrithu.

A Kesrith ho téměř zabil. Dokonce i jeho vzhled se změnil, pro-měněn výhní kesrithské pouště. Něco se ztratilo z toho, kdo tu byl předtím, než Duncan odešel do divočiny - snad jeho mládí; pravdě-podobně jeho lidství. Nesl šrámy této proměny, tvář napůl spálenou od nošení závojų mri v palčivém slunečním světle, vrásky vypálené do koutků očí, které se tím staly tvrdými a jinými. Vrátil se s plícemi zmučenými, s dechem přiškrceným řídkým vzduchem a leptavým prachem, s tělem vyhublým a s krokem podivně nalomeným, jako by nedůvěřoval podlaze. Dny strávené na marodce se postaraly o jeho tělesná zranění, daly ho do pořádku s nasazením veškerého pokroči-lého vybavení průzkumné lodi; ale zbyly tu škody, kterých se nikdo nedotkl a které mladému důstojníkovi vtiskly výraz fanatika.

Regulský bai měl pravdu, když viděl v Stenu Duncanovi nepří-tele. Regulové jako druh neměli úhlavnějšího nepřítele, než byl Sten, kromě mri samotných. Duncan byl plný nenávisti a Duncan znal re-guly lépe, než kterýkoli žijící člověk, krom samotného Stavrose, pro-tože pouze oni dva přišli sami mezi reguly, první lidé, kteří prolomili bariéry mezi reguly a lidstvem zde na Kesrithu.

A ze všech nejvíce nenáviděl Duncan baie Hulagha Alagn-ni - Hulagha, který udělal právě to, z čeho ho Duncan vinil, zabil mri, kteří sloužili regulům jako žoldnéři, vyhladil rozumný druh. Hulagh to provedl ze zoufalého strachu a z hrabivosti, což se navzájem pro-plétalo. Ale nyní baie Hulagha poháněl strach ze ztráty cti před vlastním druhem a počínající naděje na zisk od lidí. Uvázl na planetě, o níž doufal, že ji vyplení, mezi lidmi, o nichž doufal, že je podvede a zhanobí. A tak se stal bai Hulagh zranitelným a cenným zároveň.

Skutečností bylo, že nikdo nemohl, jak se o to Duncan pokoušel, říci regulové a obsáhnout v tomto jediném slově důvody a činy dané-ho člena regulstva. Regulové byli kvazinárod obchodníků a učenců, ale jejich dochy, jejich společenství rodová a obchodní, byly navzá-jem ve svém jednání nezávislé jako různé národy. Hulagh byl z doch Alagnu a Alagn, nová síla v regulské politice, zastavil válčení. Nají-matelem žoldáků mri, kteří vnesli tolik zničujícího do lidského kos-mu, byl doch Holn, velký soupeř a nepřítel Alagnu.

Doch Holn se musel na konci války vzdát Kesrithu, přinucený smlouvou; v předání Kesrithu lidem Holn podlehl Alagnu. Ale doch Holn se pomstil, Hulagh Alagn-ni byl postaven do čela správy Kesri-thu nepoučený o mri a o kesrithské přírodě. Počasí se vzepřelo: Alagn stál před zhroucením svých snah o evakuaci a vyplnění Ke-srithu; a tváří v tvář přicházejícím lidem Hulagh propadl panice. V panice, ve snaze odvrátit lidský hněv, spáchal Hulagh vraždu. Bylo možné, že oním aktem vraždy, zničením mri, zachránil bai Hulagh životy přilétajících lidí, všech na palubách Saboru, Flower, Foxe a Hannibala. Bylo možné že lidstvo dlužilo bai Hulaghovi po-děkování za drastickou akci, již by lidská policie nikdy nemohla podniknout.

Duncan se svou vírou v absolutní spravedlnost nemohl přijmout takovou myšlenku. ale pravdou bylo, že doch Alagn a jeho vládce Hulagh byli v každém ohledu Kesrithu užiteční, zvláště při své závis-losti na lidech a při své planoucí nenávisti k doch Holnu, který je dostal do této nešťastné situace. Pro Duncanu, stejně jako pro mri, existovalo pouze černé a bílé, správné a špatné. Bylo nemožné vy-světlit Duncanovi, že Alagn musí být pěstován, posilován a veden proti Holnu, to byl proces příliš zdoluhavý a příliš málo čestný pro důstojníka. Mri byli navíc Holnem najímáni a Holnem řízeni po ce-lou svou historii - a nadevše důležité bylo, že to, co Hulagh udělal na Kesrithu, bylo konečné, že druh mri byl skutečně zničen a že Holn neuchovává na nějakém tajném místě další z rodu těchto nejlepších a nejzkušenějších zabijáků, ke kterým chová Duncan takovou něžnou sympatii. Regulové byli bez mri neschopni války, fyzicky a psychic-ky neschopni. S mri byli schopni čehokoli. Jestliže přežijí nějakí mri, nebudou chovat k doch Alagnu žádnou lásku kvůli tomu, co Hulagh udělal jejich druhu; a zaplacení mri do války, z jejich vlastních důvo-dů a nikoliv jako žoldnéřů, to byl příznak vznášející se nad Alagnem právě tak jako nad lidstvem.

Polévka zhořkla ve Stavrosových ústech, když uvažoval o tom, jaké prostředky by případně musely být použity proti těm zbývajícím dvěma mri. Duncanovými mri. Duncan byl mužem přímého zaměře-ní a přímé akce, svým způsobem nevinný, a existovalo něco, co si Stavros v žádném případě nepřál udělat - zničit v důstojníkovi to, co z něj kdysi udělalo hodnotného rádce a spolehlivého zástupce.

Miloval Duncanu jako syna.

Kvůli kterémukoliv ze svých synů by cítil menší výčitky svě-domí.

2. kapitola

PŘÍKAZ dostal večer. Četl jeho fotokopii znovu a znovu nad osamělou večeří ve svém pokoji v Nomu, u stolu

zasypaného po-známkami, svými vlastnoručně pečlivě shromážděnými materiály.

Zvláštní styčný důstojník: to byl titul, který Stavros zvolil, aby usnadnil jeho přechod do uzavřené společnosti na Flower. Příkaz ho začleňoval do guvernérový převážně civilní skupiny, ne mezi vojen-skou část, setrvávající i se stanicí na oběžné dráze, a Duncan ocenil tento rozdíl, který mu mohl příznivěji naklonit osádku Flower. Obdržel jisté pravomoci - ke zkoumání, nikoli k disponování s artefakty, záznamy nebo osobami; mohl skutečně řídit směr zkoumání druhých; měl zaručenu plnou spolupráci v pokračování výzkumu... tak tato část příkazu začínala. Četl poslední odstavce znovu a znovu a nena-lézal žádnou výjimku, překvapovalo ho, že to Stavros takto napsal.

Začal se divit proč a nenalézal odpověď.

Za hodinu dorazil balík dokumentů - nikoli na filmovém pásu, nebyly tedy určeny ke krmení receptorů Nomu, kde by k nim mohli mít přístup regulové; přešly z ruky do ruky.

Duncan podepsal jejich převzetí a usedl s několika složkami na klíně - rozsáhlými soubory, které podle všeho obsahovaly vše, co bylo známo a co bylo uděláno, pokud šlo o uvězněné mri. Duncan je pročetl zas a znovu. absorbuje vše, co dokázal alespoň vzdáleně po-chopit.

Pak následovaly zprávy z různých oddělení na Flower - z bez-pečnosti, z biologie, od doktora Luize, bělovlasého šéfa ordinace, který o něj pečoval po celou dobu jeho pobytu na palubě Flower. Luizova zpráva byla vřelá, byl to Luiz kdo mu taktně dal povolení ke každodenním návštěvám Flower, i když jeho ošetřování mohlo být stejně snadno prováděno v Nomu, daleko od mri. Byl to Luiz, kdo zařídil, aby ošetřování mri bylo tak slušné, jak bylo, a kdo je udržel naživu, i když se soudilo, že to není možné. a Duncan na tohoto mu-že spoléhal. Od ostatních došla spíše formální potvrzení, zdvořile vyjádřený chlad.

Guvernéřův vyvolenec, v jehož moci bylo změnit věci drahé jis-tým srdcím, začal uvažovat, jak ho vidí vědci - jako vetřelce, který neví nic o výzkumech a operacích, kvůli kterým se tito civilové vy-dali tak daleko, až na hranice světů.

Nijak ho nepřekvapovalo, že je jim na obtíž. Přál si, aby dostal pravomoci ke změně podmínek pro mri a méně moci k ohrožování projektů jiných. To první si vroucně přál, tomu druhému nedůvěřoval. protože to bylo nadměrné a nero-zumné a on neznal Stavrose jako člověka s nadměrnými požadavky a už vůbec ne jako člověka, který jedná nerozumně. Býval směřován na něco nebo na někoho a začal se obávat, že i tentokrát je tomu tak. Byl znovu využit Stavrosem, zbraň ještě k jednomu použití v novém druhu války vedené proti některému ze Stavrosových nepřátel-mož-ná proti regulům, možná v zápase o moc mezi civily a guvernéorskou kanceláří, nebo ve vznikajícím ještě komplexnějším konfliktu zahr-nujícím všechny.

Byl teď ze Stavrosova dosahu, schopný uvažovat - mimo tu dů-věryhodnost, která tak snadno vydala člověka do Stavrosových rukou - a nepřestával cítit, že se chce zbavit všech podezření a polknout vnadidlo, protože to je vše, co potřeboval, vše, co pro něj mělo vý-znam.

Stavros to nazval posedlostí.

Připustil to a šel.

~

Na stole služby ve Flower toho rána leželo více zpráv, každá od vedoucího oddělení, čekajícího na setkání s ním. Duncan se začal cítit nepříjemně. Odložil jednání s nimi a se-stoupil do lékařské sekce, zvědavý především na mri, aby se ujistil jako každý den, že jsou v pořádku a v takovém pohodlí, jak to jen umožňují okolnosti - a hlavně, aby se přesvědčil, že se nějaký příliš dychtivý výzkumník nerozhodl předstihnout ho a dokončit nebo za-hájit nějaký výzkum, než by mohl být zakázán.

Ale dříve než mohl udělat víc než vejít dveřmi do této sekce, za-volal na něj doktor Luiz a on zjistil, že je odváděn od mri a hnán na společnou poradu všech oddělení na Flower.

Účastnit se takového setkání ho ani v nejmenším netěšilo, ne-snášel podobné procedury. Byl formálně představen těm, kteří ho znali spíše jako vzorek podobný mri, jako objekt svých výzkumů, když byl vyvlečen jen napůl živý z pouště, v níž by žádný člověk neměl přežít. Nutil se do úsměvu a přijímal jejich představování, pak se opřel v klesle a připravil se na nudu, která přijde, dlouhou výměnu údajů, pohrávání si s předměty a součástmi výdajů. Považoval za záměr, za malou administrativní pomstu, že byl vtažen do těchto jed-nání, o nichž věděl málo a o něž měl ještě menší zájem. Seděl a ne-nápadně studoval chování a tváře ostatních účastníků, naslouchal drobným rozepřím a v mysli si poznamenával projevy žárlivosti a přátelství, které mohly být užitečné.

Ale hlavní záležitost náhle vzbudila jeho zájem: zpráva z vojen-ského oddělení, že na stanici došlo k novým přistáním. Tento kousek zpráv ho vzrušoval tím víc, čím déle naslouchal. Průzkumná loď Fox, následovaná válečnou lodí Hannibal a osobní lodí Santiago, se vrátila z Gurgainu, planety hvězdy Lyltagh, sousedky Arainu, což byla hornická kolonie s měsíci bez ovzduší a bohatými ložisky, regu-ly pouze skromně využívanými. Přicházely nové informace, týkající se zvláště zájmu o geology. Flower měla vyslat posádku nahoru na Foxe. Odborníci se měli vystřídat a znovu rozdělit podle nových pri-orit, projekt mri měl ztratit část klíčového personálu. Duncan, začína-jící chápat onu reorganizaci, cítil s neklidem, že jeho pravomoc by mohla být dostačující, aby ovlivnil toto přemístění. Myslel si, že by měl něco říct; možná od něj bylo očekáváno, že něco udělá, že je dobře informován o otázkách velení, politiky a Stavrosových přání. Ale on nebyl.

Zamračeně zůstal sedět, dokud nebyly všechny záležitosti uspo-řádány ke spokojenosti stávajících mocných na Flower, uvědomuje si zničeně, že nestačí na funkci, která mu byla svěřena, a že si měl při-nejmenším udělat poznámky pro Stavrose - ale neudělal nic, netušil, co se má stát, dokud nebylo pozdě. Většina vedoucích oddělení ko-lem něj byla patrně nespokojena s guvernéorským zásahem do svých výzkumů: síly přející si prosadit svou nezávislost na Stavrosovi mu vnutily svou vůli, zatímco jiná oddělení nadarmo hledala jeho podpo-ru.

Akademici a politikové: nebyl připraven ani na jednu, ani na druhou. Byl si vědom toho, jakou roli mezi nimi hrál, khaki mezi je-jich modrou a bílou, vojáka s hrubými rukama mimo svůj živel. Ne-náviděná a směšná osoba. Ukončili zasedání za jeho hněvivého mlčení a odročili ho. Jen málokdo se zdržel povrchními zdvořilostmi vůči němu; ti spojení s Foxem otevřeně ignorovali takové způsoby a odešli, aniž vzali na vědomí jeho přítomnost. Přijímal zdvořilosti, kterých se mu dostávalo, stále nevědoucí jak rozeznat přítele od ne-přítele, zatrpklý ve své nevědomosti. Byl příjemný; od Stavrose se naučil usmívat se, aniž na to musel myslet.

Ale později, když se pokusil odejít, pocítil náhle Luizovu ruku na svém rameni a doktorka Boazová z xenologie se na něj usmívala s více než náhodným zájmem, statná žena s akcentem Přístavu v řeči, s hlavou korunovanou prošedlými blond loknami.

"Stavros," začala, "nám říkal, že jste se zmiňoval o oltáři mri."

Pohlédl na ně, na pár, který držel bytí mri ve svých rukou, šéfa lékařského oddělení a baculatou ženu, jejíž oddělení uchovávalo veškerý majetek mri. Boazin zájem prozrazovaly její oči - vědecká zvědavost. Její malé oddělení přežilo reorganizaci poměrně nedotčené a schopné činnosti, zatímco Luizův biomedicínský štáb přišel o klíčové pracovníky, o pohněvaný lékařský personál, který dal přednost po-hodlnějšímu životu na stanici pod záminkou přípravy zařízení na další průzkumné akce.

Boazová a Luiz zůstali na Flower a zaujali postavení starších v prořídlem osazenstvu průzkumné lodi.

A Luiz s ní souhlasil. Duncan prozkoumal chirurgovu tvář a pak pohlédl zpět na Boazovou.

"Byl jsem na takovém místě," připustil opatrně. "Nevím ale, jak by bylo možné ho znovu najít."

"Pojďme si pohovořit do mé pracovny," navrhla Boazová.

~

"Důstojníku Duncane," zopakoval pomocník po druhé, "čekají vás u výstupní komory."

Letadlo čekalo. Může počkat. Duncan stiskl spojové tlačítko na panelu a opřel se o něj. "Zde Duncan. Oznamte jim, že přijdu za ně-kolik minut."

Pak vstoupil, protože k tomu dostal Luizovo povolení, do hlída-né sekce nemocnice, teď už bez obcházení pravidel, s červeným od-znakem, který mu umožňoval vstup do všech částí lodi krom těch uzavřených hlasovým zámekem.

Uspokojovalo ho, když viděl, jak teď bezpečnost jinak reaguje a jak rychle mu otevírá dveře.

A když vstoupil do Niunova pokoje, strážný venku se k němu obrátil zády, soukromí, kterému se dříve nemohl těšit.

Dotkl se mri, sklonil se, zavolal ho jménem, přející si, aby měl jinou možnost. Do-sáhl znovu postavení, v němž měl jistou moc, znovu získal přízeň, na níž mu záleželo, bojoval s každou možnou překážkou, ale když teď hleděl do hubené nahé tváře mri, vůbec to necítil jako triumf.

Přál si, aby Niunovi dovolili zakrýt si tvář; mri žili skryti za svými závoji - zdrženlivý, hrdý lid. Teprve po několika dnech v jeho přítomnosti se Niun začal cítit dost volně na to, aby mu ukázal svou tvář a mluvil s ním přímo, jako mluví muž s mužem.

Pro nás není jiná cesta, říkal Niun, odmítaje nabízenou pomoc v čase, kdy měli mri ještě sílu vybrat si podle svého. Bud' přežijeme oba, jak tu jsme, nebo se nám to nepodaří. My jsme mri, a to je víc než jen jméno druhu, Duncane. To je velmi stará cesta. A je to naše stará cesta. A my se nechceme změnit.

Měli k tomu teď stále méně a méně možností.

Jenom přítel, jak si Duncan trpce uvědomoval, je mohl tak do-konale oklamat. Rozhodl se, že musejí přežít, jejich svoboda ale bude stát ještě něco dalšího, a i to se chystal prodat, další zrada... věci, které mri považují za svaté. Za takový peníz si koupil spolupráci lidí, jako jsou Boazová a Luiz, a pak ho napadlo, v čím zájmu to vlastně činí, zda Niun vůbec dobře pochopil jeho uvažování, a není-li to pouze sobectví, jež ho pohání.

"Niune," naléhal v touze po náznamu poznání, po potvrzení toho, co dělal. Ale Niun byl kdesi daleko, nezachytil žádnou reakci na jeho jméno nebo na dotyk své ruky.

Nemohl déle váhat. Vydal se zpět, stále doufaje.

Tady nebylo nic.

~

Nečekal pilota; myslel, že poletí sám. Ale když vstoupil na pa-lubu, zjistil, že řízení se ujal světlovlasý muž se znakem Saboru na rukávě. GALEY, stálo na štítku nad kapsou, POR.

"Omlouvám se za zdržení," řekl Duncan, protože vzduch ztěžkl polednem. "Nevěděl jsem, že tu nebudu sám."

Galey nastartoval a pokrčil rameny, když se motory probudily k životu. "To nevádí. Je tu stejně horko jako všude jinde, třeba při opravě výroby vody. Dávám přednost letadlu, díky."

Duncan se usadil na místo druhého pilota, upevnil výstroj - vy-bavení, které opatřila Boazová - do prostoru mezi své nohy a zapnul pásy.

Letadlo se prudce zvedlo a stočilo se okamžitě do ostré zatáčky ke kopcům. Teď, když byli ve vzduchu, vál kolem nich chladný vzduch, příjemný luxus po výhni v letadle stojícím na zemi.

"Víte, kam letíme?" zeptal se Galey.

"Znám cestu. Letěl jsem s vámi odtamtud."

Duncan se na něj podíval pozorněji ve snaze vzpomenout si na něj, ale nedokázal to. Zamrkal, když si uvědomil, že mu Galey něco říká, zatímco byl myšlenkami jinde.

"Promiňte," ozval se, "ptal jste se na něco?"

Galey znovu pokrčil rameny. "Nic důležitého. Jak se z toho kel'ein dostali? Slyšel jsem, že ještě žijí."

"Ano, žijí."

"To místo, kam letíme, s nimi má něco společného?"

"Ano."

"Je nebezpečné?"

"Nevím," odpověděl, uvažuje o tom teď poprvé. "Možná."

Galey k strávení té myšlenky potřeboval několik kilometrů ti-cha. Pod nimi klouzala bílá poušť, ozubená skalami. Duncan vyhlédl a uviděl dole černé body.

"Dusei," řekl. Galey se naklonil a vyhlédl.

"Všivé bestie," nasupil se.

Duncan neodpověděl, nepřel se. Většina lidí by řekla totéž, přála si vidět zbylé mri mrtvé, z dobrých důvodů. Sledoval, jak poušť klouže pod nosem letadla a kraj drsní ve vrchovinu, kterou putoval za tak těžkou cenu a za tak velkých bolestí - taková rychlost byla jak sen, díval se dolů na svět, v němž se čas pohyboval mnohem pomale-jí, v němž skutečnost byla odlišná a bezprostřední a v němž se on na čas naučil žít.

Kroužili nad Sil'athenem, dlouhým údolím ve tvaru T daleko v horách, zářezem v náhorní planině, kaňonem plným podivných tvarů, vytvořených leptavými dešti a stálými větry, které jím vály. Viděl trosky letounů, ještě nedopravených zpět k opravě, které Niun zničil jako cenu za své polapení; a zbytky rozmetaných mnoho eonů sta-rých útvarů pískovce, rozbitých na kusy.

Když přistáli na rozhraní s výše položeným údolím a vešli do plné výhně rudého světla Arainu, oba náhle ztichli pod vahou, která jim trhala dech. Duncan pocítil ten vzduch ihned, prudkou změnu proti filtrovanému vzduchu v letadle, a začal kašlat tak bolestivě, že musel sáhnout po polní lahvi. Filtrační maska a tmavé brýle byly součástí vybavení, nasadil si je a zvedl kapuci své uniformy, aby chránila jeho hlavu před sluncem; Galey udělal totéž. Maska neza-bránila nutkání ke kašli, nabral si znovu do úst trochu vody.

"Jste v pořádku?" Galeyův hlas byl proměněn maskou. Duncan hleděl do široké pihovaté tváře a cítil se lépe už jen díky něčí přítom-nosti v onom tichu - ale Galey sem nepatřil, vůbec sem nepatřil. Duncan si zavěsil polní láhev přes rameno, posbíral součásti svého vybavení a snažil se neslyšet to ticho.

"Jsem v pořádku," odpověděl. "Poslouchej, cesta dolů kaňonem a vzhůru do skal je velice dlouhá. Nemusíš tam chodit."

"Mé příkazy mluví opak."

"Mně se nevěří?" Duncan ihned zalitoval toho výbuchu, když viděl, jak se na něj Galey podíval, šokován a zaražen.

"Pojďme," dodal tedy. "Dívej se, kam šlapeš."

Duncan kráčet pomalým tempem, nezbytným v řídkém vzduchu, a vedle něj ztěžka pochodoval Galey. Mri měli pravdu, pokud jde o oblek, který si osvojili - mít nějakou část kůže vystavenou tomuto slunci nebylo rozumné, ale když Galey začal mřít k svůdnému stínu útesů, Duncan neuhnul ze své trasy a Galey se k němu vrátil.

"Nechod' stínem," objasnil mu Duncan. "Jsou tu věci, které mů-žeš minout, ale ony by tě neminuly. Tam, kam jdeme, bude dost temno, tak proč jim teď dávat šance, které nejsou nezbytné."

Galey na něj neklidně pohlédl, ale na nic se neptal. Duncan na-slouchal větru a rozhlížel se při chůzi po strmých útesech a jeskyních střežících svá tajemství.

Mrtvý lid, mrtvý svět. Obklopovaly je starobylé hroby, ty na vý-chodě se zvětralými pilíři, které je označovaly, ty na západě bez nich. Byly tu nápisy, mnohé už téměř nerozeznatelné, setřené písky, a mnoho bylo pilířů stržených a zničených bojem, který zuřil nad Sil'a-thenem.

A v písku našli holé kosti velkého duse.

Když je Duncan uviděl, pocítil zármutek, protože ta zvířata byla společníky mri a stejně jako dokázala být nebezpečná, dovedla být i něžná. Pomalí, smutnoocí ochránci svých pánů.

To také patřilo k zničení jejich způsobu života.

Galey kopl do lebky. "Mrchožrouti jsou rychlí," poznamenal.

"Nech to být," odpověděl ostře Duncan. Galey zamrkal, vzpří-mil se a začal se chovat formálněji.

Nicméně byla pravda, že v tomto zdánlivě neživém a pustém kraji byli početní mrchožrouti. Nic nezapadlo do písku, aby to ne-mohlo být využito, nic neklopýtlo nebo nezabloudilo, aby na takovou chybu nečíhal nějaký dravec. Mri nechodili v noci pouští sami bez dusei, kteří je vedli. Dokonce i ve dne bylo nutné dívat se, kam šláp-nout, a sledovat skály, jež mohly skrývat léčku. Duncan znal drobné prohlubně, prozrazující doupe hrabače, a věděl jak jít proti slunci, aby se vyhnul jedovatým chapadlům zavíjivek. Věděl jak najít vodu, kdyby to bylo nutné, a jak se ukrýt - to poslední bylo v Sil'athenu velmi snadné, protože neustálé větry smazávaly okamžitě stopy prů-chodu, uhlazující povrch písku téměř ihned poté, co noha opustila zemi. Kvilejší víry prachu se honily jako mlha nad povrchem, příle-žitostně rozvířovány silnými, hvízdajícími náporů větru, které zveda-ly písek v celých mračnech.

Tak vzdálené a opuštěné místo si mri vybrali... takový konec si vybral Niun, jako by i při odchodu chtěli zahladit všechny stopy, které by mohli zanechat.

Byli, jak vydedukoval během dlouhého zkoumání z toho, co vy-loudil z tlumočnicků, po mnoho staletí ve službách regulů. Tu a tam bojovali - proti sobě navzájem... protože regulové je od začátku na-jímali proti žoldnům jiných regulů, žoldnům, kteří také náhodou byli mri. Konflikty byly nekonečně zachycovány v regulských zá-znamech, pouze jména se měnila: Mri (singulár) doch Holnu porazil mri (duál) doch Horagu; Horag (nerozluštitelné) uprchli z území (nerozluštitelné).

Tak to začalo - dokud Holn nevrhl mri nikoli proti mri, ale proti lidstvu. Osamělí, podivní bojovníci - lidé poznali jednotlivé mri, kteří se vysmívali lidským předsunutým hlídkám, aby vyvolali reak-ci, která někdy končila více obětmi na

jejich straně, než vůbec chtěli lidé připustit. Rozumní velitelé znající sebevražednou zuřivost ber-serků mri, bránili svým mužům, aby jim odpovídali, bez ohledu na to, jak drzá byla provokace, dokud se mri ve vznešené nadutosti ne-stáhli zpět na své území.

Snad výzva k odvetné akci?

Niun byl schopný tak ukvapených činů.

Niun, jehož zbraně nesené na dvou pásech na prsou a bocích sa-haly od laseru až k úzkému zakřivenému meči, anachronismu ve vál-ce, kterou vedli.

Stará, prastará cesta, říkal Niun.

Vše, co z ní zůstalo, bylo tady.

To místo skrývalo pocit hrozby ve svých nejhlubších stínech, kde se pískovcové útesy tiskly těsněji k sobě; tušení posvátnosti a dějin mrtvých, kteří nikdy nepoznali lidstvo. A byla tu ještě hlubší místa, naprosto odlehlá, kde stáli na stráž a umírali mri, věrní povinnosti známé pouze jim samotným, a kde skály skrývaly věci strašněj-ší než smrt.

Vídel takové.

Bylo tady, daleko mezi útesy, tam, kde kaňon končil, kde hro-mady kamenů zavalily mohutné trosky.

"Jako daleko půjdeme?" zeptal se Galey s nervózním pohledem na útesy proti nim. "Budeme tudy šplhat?"

"Ano," odvětil Duncan.

Galey na něj pohlédl, zůstal zticha a kráčel opatrně vedle něj, když začal hledat známou cestu vedoucí vzhůru do skal, dusí pěšinu a o málo víc.

Byla zde tak, jak si ji pamatoval, cesta vzhůru, zahalená nebez-pečným stínem. Pečlivě si vybral trasu pohledem a pak pomalu vy-kročil.

Často se při výstupu musel zastavit, aby překonal kašel, upil vo-dy a chvíli počkal, protože vzduch, jak stoupali stále výš, byl čím dál tím řidší a on trpěl, ačkoli měl masku. Galey také začal kašlat a vypil mnoho jejich vody. Duncan se rozhodl nechat Galeye, který na rozdíl od něj nepřišel z marodky, nést více jejich věcí, ale Galey, navyklý na sterilní automatické prostředí Saberu, se bolestně lopotil.

Nakonec dosáhli hřebene a vyšli do slunečního světla mezi vy-soké skalní sloupky do bludiště, ve kterém nebyly žádné stopy a jež neneslo žádné znamení, že by tudy šli mri; tady, stejně jako v Sil'a-thenu, vítr okamžitě uhlašoval písek.

Duncan zůstal stát, zvažuje ponoření rudého Arainu mezi slou-py; vdechoval opatrně vzduch a vnímal to místo všemi svými smys-ly. Měl orientační smysl vypěstovaný v mnoha prostředích bez patr-ných stop a ten působil, jemně a pod prahem rozumu. Galey začal něco povídat, ale Duncan ho ostře umlčel. Chvíli stál a naslouchal. Všudypřítomný vítr se do nich mírně opřel a zpíval mezi sloupky. Otočil se vlevo.

"Pojď za mnou," řekl. "Nemluv na mne. Naposledy jsem tu šel za tmy a vypadalo to tu jinak."

Galey souhlasně zabručel, stále ztěžka oddychuje. Od té chvíle byl zticha a Duncan dokázal zapomenout na jeho přítomnost. Snadno mohl Galeyovi zmizet, nebyl zvyklý na společnost během akce, na plány nebo na hlášení, ani na strach z noci strávené venku - a důstoj-níci jako on měli jen málo úcty k řadovým vojákům, pokud byli zba-veni svých lidí - a spojení s nadřizenými.

Došlo mu, že osádka Flower nemá pravomoc nařídít řadovému vojákovi ze Saberu, aby ho doprovázel.

Stavros ano.

~

Tma je zastihla na planině, jak Duncan předpokládal, v místě, kde bylo méně sloupů a kde ležel mezi nimi a vzdálenými útesy širo-ký pás písku.

"Můžeme jít dál," navrhl Galey, ačkoliv jeho hlas zněl příškrce-ně.

Duncan zavrtěl hlavou, vybral bezpečné místo, zabalil se do termální přikrývky a usadil se, aby tam setrval až do rána, a to daleko pohodlněji než při svém posledním pobytu na tomto místě. Sejmuli masky a najedli se, ačkoli Galey velkou chuť do jídla neměl, a pak si je zase nasadili a uložili se ke střídavému spánku. Vzduchem se mih-lo jo, stín proti nočnímu nebi. Jednou Duncan probudil Galeyův naléhavý šepot, že slyšel nějaký pohyb ve skalách. Posadil se, aby naslouchal, zatímco Galey spal nebo předstíral, že spí. Daleko v písčinách zahlédl temný stín lovičího duse, který se ponořil do hlubších stínů skal a zmizel.

Naslouchal větru a hleděl na hvězdy a poznal, že jeho cesta je správná.

~

Když se barva poprvé dotkla země, složili přikrývky a vyrazili dál, chvějice se v časném jitru, Galey ztuhlý a kulhající námahou z předchozího dne.

Sloupky se kolem nich ještě jednou sevřely, zbarveny červeným sluncem, a pocit povědomosti přetrvával. Šli správnou cestou, v Duncanově mysli nezbyvala ani stopa pochybností, ale vychutnával ticho a nechtěl ho narušit hovorem. A náhle se před ním ukázala mezera ve skalách, nenápadná jako tucet dalších v okolí, krom určujícího útesu svažujícího se dolů nale-vo a hloubi stínu, který ležel uvnitř.

Duncan zastavil: bylo mu jasné, že tady má ještě čas zalitovat toho, co dělá, že by mohl vodit Galeye v kruzích okolo, dokud by jim nedošly zásoby, a přesvědčit tak všechny, že si to nedokázal zapama-tovat, že je to místo pro něj ztracené. Vyžadovalo by to nepochybně velké a poučené úsilí Boazina malého štábu najít ho bez něj. Mohlo zůstat neobjevené pro celé lidské generace na Kesrithu.

Ale trosky neposlouží mrtvému lidu. V tom, že by vše, čím byli, mohlo pominout, že by inteligentní druh zmizel z

vesmíru, aniž tu něco zanechal - v tom nebyla žádná spravedlnost.

"Tudy," pravil a vedl Galey cestou, kterou si tak dobře pama-toval, kterou vídal později ve svých nočních můrách - dlouhým těsným průchodem mezi pískovcovými útesy, které se nakláněly k sobě a vystřelovaly do nebe. Průchod se před nimi klikatil a zdálo se, že spirálovitě klesá dolů, do tmy a chladu. Duncan použil své tužkové baterky a její drobný paprsek odhalil hadovitě se vinoucí nápisy na stěnách, vedoucí otáčku za otáčkou do hlubin.

Najednou je zasáhlo denní světlo, oslepující a vše smazávající v té slepé uličce, kterou končil jejich sestup. Stáli v hluboké šachtě z tvrdého kamene otevřené k nebesům. Stěny tu byly také popsány symboly a zčernalé stopami ohně, stejně jako skála a kovové dveře, které zely otevřené na vzdálenější straně šachty.

Galey zaklel: projev lidské neuctivosti zaskřípal v Duncanových uších, pohlédl vlevo, kam zíral Galey. Změť kostí a sežehlých kusů látky spočívala ve výklenku skály. Strážce oltáře. Niun mu vzdal čest; Duncan cítil, že by měl udělat totéž, a nevěděl jak.

"Nedotýkej se ničeho," pronesl a ihned si připomněl stejná Me-leinina slova určená jemu, mrazivou ozvěnu v hluboké studni.

Snažil se obrátit svou mysl k jiným věcem - poklekl ve slunečném světle do písku a vybral z výstroje, kterou sem přinesli, fotogra-fické vybavení a především signální zařízení. Zapojil ho a věděl, že od této chvíle je lidská přítomnost v tomto místě nevyhnutelná. Hle-dající letoun ho mohl najít.

Pak vstal a kamerou zaznamenal vše, co je obklopovalo, nápisy, strážce, vchod se zlomenou pečeti, pozůstatky ničivého ohně.

A konečně se odvážil vstoupit do tmy svatyně, kam se ani Niun nesměl opovážit vejít - pouze Melein, zatímco Niun střežil dveře. Galey se hnál za ním a chtěl také vstoupit.

"Zůstaň tady," nařídil Duncan a jeho hlas se hrozivě rozléhal kovovou místností, Galey se nejistě zastavil ve vchodu.

Duncan se opatrně nadechl a uvedl do chodu kameru a reflektory, aby prozkou-mal trosky kolem sebe.

Oltář: spíše hromada ohněm pokroucené oceli, zničených pane-lů, trosek zničených strojů; místo přísné a nehezke.

Tušil, co by tu mohl nalézt, slyšel ty zvuky, práci strojů oné noci, kdy toto místo zemřelo, zničeno mri.

A přece ho mri, kteří dobře rozuměli strojům, uctívali - uctívali artefakt, který se z nich zrodil.

Znovu se v něm probudila nedůvěra, lidská nedůvěra, vzpomín-ka na to, že mu mri nikdy nenabízeli jistotu, pouze se ho nedotkli rukama.

Pár strojů, ani stopa svatosti. Ta věc, kterou Niun tak láskyplně vynesl ven, která teď spočívala v nitru Flower, náhle vypadala nebla-ze a zlověstně... možná je to zbraň, která může být během zkoumání spuštěna. Sklon mri brát s sebou nepřítele při svém sebezničení by to rozhodně připouštěl a Niunovo zacházení s tím jako s pokladem by bylo docela pochopitelné. Ale Boazová a bezpečnost zjevně věřily, že to není zbraň.

Pocházelo to odsud - odsud, bylo to uloženo na této podložce, která je teď stržená a prázdná. Duncan pozdvihl kameru, dokončil svou práci mezi mrtvými, spálenými tělesy, prozkoumal výklenky, kudy světlo pronikalo do hlubokých stínů, odkud vítr ještě nevymetl popel. Boazini lidé sem mohou později přijít, někteří ze specialistů na počítače mohou prozkoumat trosky zařízení, ale naděje je malá. Melein byla důkladná, když zachraňovala před lidstvem toto místo, ať už to bývalo cokoliv.

Měl vše, co potřeboval, vše, co mohl získat. Vrátil se ke vchodu a znovu zaváhal; věnoval tomu místu poslední pohled, jako by si tak mohl vtisknout do mysli a nechat proniknout do srdce to, čím byli mri.

"Pane?" ozval se Galey ze šachty.

Duncan se obrátil, připojil se ke Galeyovi, odtrhl dýchací masku, která jako by mu náhle přestala dodávat kyslík - a s potěše-ním se v denním světle nadechl ostrého jasného vzduchu pročištěné-ho větrem. Galeyho široká starostlivá tvář náhle vypadala jako z ji-ného, příjemnějšího světa.

"Půjdeme," řekl pak Galeyovi. "Už abychom odtud byli pryč."

~

Dolní kaňon byl už hluboko ve stínu, když dosáhli okraje plani-ny a stezky mezi skalami vedoucí dolů do Sil'athenu.

Bylo pozdní odpoledne tam, kde stáli, a soumrak dole v kaňonu pod nimi.

"Tma nás zastihne dříve, než dorazíme k letadlu," pravil Dun-can.

"Půjdeme celou tu cestu?" zeptal se Galey.

Duncan zavrtěl hlavou. "Ne. Až se zešeří, usadíme se na tom místě, kde právě budeme."

Galey nevypadal potěšeně. Ať už mu dával instrukce kdokoli, pravděpodobně ho dost dobře nepřipravil na možnost strávit víc nocí venku. Duncanův nos začal na zpáteční cestě znovu krvácet, podráž-děním řídkým vzduchem, Galeyův kašel se zhoršoval, a pokud budou muset strávit další noc venku, mohlo by mu hrozit totéž.

Voják se pustil do sestupu první, až se sypaly kamínky, sklouzával rychle ve svém rozhodnutí pospíšet si. Náhle se zastavil.

Duncan zaslechl letadlo v tutéž chvíli, vzdálený hukot, který sí-lil, přeburácel nad jejich hlavami a znovu zakroužil.

Pohlédl na Ga-leye, vypadal také znepokojeně.

"Možná se žene špatné počasí," uvažoval Galey, "nebo je možná něco naléhavého v přístavu."

Duncan měl komunikátor a teď se nervózně snažil navázat spo-jení, protože očekával, že v kterémkoli z těchto případů zaslechnou volání z letadla. Bylo však ticho.

"Jdeme," řekl Galeyovi.

Zatímco se pracovali nebezpečným srázem dolů, nebylo po letadle ani stopy. Téměř neodpočívali. Duncan náhle ucítil, že ho dusí krev; strhl masku a otřel si tvář, po ruce se mu táhl rudý pruh - závrat' zastřela skály. Vnímál jen cestu

za Galeym, klopýtal na dno údolí měkkým, těžkým pískem.

"Vrátil jste se právě z marodky," obrátil se k němu Galeý a do-tykem na popruh nabízel, že převezme náklad, který Duncan nesl. "Svěřte mi aspoň to vybavení. Jste úplně vyčerpaný."

"Ne," odpověděl se slepou tvrdohlavostí. Sebral se na nohy a vyrazil kupředu, přemožený úzkostí. Galeý měl co dělat, aby mu stačil.

Další kilometr vzhůru kaňonem, tolik cesty Duncan ještě zvládl, s nákladem, který nesl s bolestným kašlem, než dosáhl hranice svých možností a odevzdal výstroj Galeýovi, který se lopotil za ním, trpící také chladným vzduchem a ztěžka popadající dech při každém nádechu. Byl to nahý a hrozně osamělý pocit kráčet stinnými hlubinami mezi hroby a nést přitom zprávu, která nepatřila lidstvu, jak si někteří přáli.

Náhle se objevilo regulské vozidlo, s hřmotem se sunulo kaňonem, pomalé a těžkopádné. Galeý zaklel. Duncan prostě jen hleděl, jak se přibližuje.

Nedalo se nic dělat, nebylo kam jít, nebylo ani místo, kam ukrýt vybavení. Stáli daleko od skal, ve středu rozsáhlé písečné planiny, na dohled od regulů.

Saně k nim dorámusily a zastavily se. Sklo se odklopilo. Regulské mládě se usmálo regulským úsměvem na ně na oba, prostým otevřením úst, kterým odhalovalo ozubené hřebeny uvnitř.

"Kose Stene Duncane," řeklo. "My báli. Vše v pořádku? Vše v pořádku?"

"Úplně," odpověděl. "Jeď pryč, nepotřebujeme pomoc." Úsměv zůstal. Kulaté hnědé oči přelétly přes jeho tvář, ruce a vybavení, které nesl. "Řídký vzduch. Těžké nést, možná?"

Sedněte vzadu. prosím. Mohu vás odvézt. Zde je mnoho zlých věcí, přichází jitro. Jsem koj Suth Horag-zi. Bai Hulagh poslat mne. důstojnost byla hluboce znepokojena - nepřeje si, kose Stene Dunca-ne, neštěstí pro lidskou stranu zde v poušti. Můžeme vás vzít zpět."

Bylo to malé vozidlo. saně s plochou pro náklad, kde bylo mož-no sedět, aniž by člověk byl uzavřen: nebylo to nijak hrozné a bylo by nesmyslnou nadutostí odmítnout a pokračovat v chůzi, když saně snadno mohly závodit i s jejich nejrychlejším krokem.

Ale Duncan nevěřil slovům, která mládě řeklo - nedůvěřoval vůbec regulské přítomnosti. Galeý se bez něj nepohnul, stál a čekal na jeho rozhodnutí. Duncan vylezl na plošinu malého vozidla jen s velkými pochybnostmi. Udělal místo Galeýovi, který ho následoval, výstroj si uložil na klín. Vozidlo se na písku pomalu a kodrcavě otočilo.

"Museli přistát u našeho letadla," zařval mu Galeý do ucha. Duncan pochopil jeho narážku - regulové všude kolem jejich letadla. které nijak nezabezpečili, protože tady nebyl žádný živý nepřítel, proti kterému by ho museli zabezpečovat. Proklínal sebe i Galeye za přílišnou důvěru.

Oba jsou ozbrojeni. Regulové nemají rozum, jestli se domnívají, že překonají lidské reflexy v přímém střetnutí. Je ovšem pravda, že regulové dokáží obětovat takováto mláďata bez velké lítosti.

A poslal ho ctihodný bai Hulagh - Hulagh, jehož strach z mri byl obsedantní a dostačující k vraždě.

Duncan se dotkl Galeýovy paže, užívaje systém ručních signálů pro nouzové situace ve vesmíru. Opatrně. Nepřátelští. Přátelští, signalizoval zpět Galeý, nadějeplné popření. Byla přece stále v platnosti smlouva, zajišťující přinejmenším zdvořilou spolupráci všude okolo základny na Kesrithu. Galeý byl zmatený. Lidé neměli reguly rádi, ale nepřátelští - to nebyl termín, který by používali.

Problémy, signalizoval Duncan. Pravděpodobně. Dávej pozor.

Střelba? zapochyboval Galeý.

Pravděpodobně, zněla odpověď.

Pozemní saně hřmotily po srázu dolů, takže udržet se na plošině nebylo nijak jednoduché. Ale to, co bývalo mohlo být dlouhou a smrtelně vyčerpávající cestou v jedovaté atmosféře Kesrithu - spojenou nejspíš s nočním tábořením - se takhle stalo poměrně krátkou a pohodlnou jízdou. Duncan se vnitřně snažil potlačit svou úzkost, snažil se myslet na to, že je možné, s přihlédnutím ke spletnosti regulských motivů, že se regulové snaží ochraňovat je v obavě ze Stavrosovy nespokojenosti, kterou mohli očekávat, pokud by se oni dva ztratili.

Nedokázal se však přesvědčit. Byli sami s regulem daleko od jakékoli pomoci.

Vyjeli ze zatáčky a opravdu uviděli, že vedle jejich vlastního letadla stojí regulský letoun. Hnali se přímo ke svému letadlu. Duncan převzal popruhy z Galeýových dlaní, naložil si všechno vybavení sám a pak kývl na Galeye, překulil se a přistál na nohy do písku v manévru, který by těžký regul nedokázal provést.

Urazili slušný kus cesty k bezpečí svého letadla dříve, než regulský řidič zareagoval a obrátil saně tak, aby jim zkřížil cestu, a než začala další mláďata vycházet po rampě z regulského letounu.

"Jste v pořádku? Upadli jste?" ptal se regulský řidič.

"Ne," na to Duncan. "Bez problémů. Vracíme se na základnu. Děkuje." "

Nezapůsobilo to. Mláďata z letounu k nim těžce kráčela, obklo-pila je s přátelskými úsměvy a zároveň tak blokovala jejich další cestu.

"Oh," pravilo Suth Horag-gi, sestupující ze saní. "Máte obrázky. Poklady mri?"

"Stavrosovo vlastnictví," řekl Duncan sevřeným hlasem a s rychlostí, o které zjistil, že je velkou lidskou zbraní proti pomalým regulům, odstrčil ramenem jedno mládě, prolomil kruh a rychle směřoval k rampě jejich vlastního letadla, nevšímaje si mláďat, které se pokoušelo dostat se před něj.

"Je to štěstí," řeklo to mládě s obvyklou úslužností mláďat. "Je to štěstí, že jste zase bezpečně zpátky, kose Stene Duncane."

"Ano, děkuji za vaši starost. Má úcta ctihodnému bai Hulagho-vi."

Mluvil regulským jazykem, tak jako regul mluvil lidským. Od-razil ramenem těžké, nemotorné mládě s brutální silou, která musela být pro mládě bolestivá. Náraz je vyvedl z rovnováhy a Duncan ho minul. Galeý ho dohonil na rampě

téměř během. Nastoupili a našli další mládě v letadle.

"Ven," nařídil Duncan. "Prosím, vrať se do vašeho vlastního le-tadla. My se právě chystáme odletět."

Pochybovačně je pozorovalo, a nakonec, uklidněno, vydalo onen prudký výdech, považovaný mezi reguly za zdvořilost, usmálo se svým vytřeštěným úsměvem a odkolébalo se s vznešeným nedo-statkem spěchu po rampě dolů. Duncan položil výstroj na podlahu a zapnul spínač, aby zvedl rampu okamžitě potom, co ji mládě opustilo, a Galey zavřel dveře a otočil kolem, aby je utěšnil.

Duncan si uvědomil, že se chvěje. Napadlo ho, že Galey asi ta-ké.

"Co chtěli?" zeptal se Galey, hlasem trochu vyšším než obvykle.

"Proveř letoun, než vzletneme," nařídil mu Duncan. "Proveř všechno, co by mohlo být úmyslně poškozeno." A Galey si strhl dý-chací masku a brýle a s pohledem na Duncana slabě zaklel, pak je odhodil stranou a dal se do práce. S velkou pečlivostí začal prověřo-vat panely a jejich vnitřní funkce.

Ani při nejpečlivější prohlídce neodhalil žádnou závadu.

"Prál bych si, abychom něco našli," ušklíbl se Galey a Duncan souhlasil. Regulové stále čekali venku.

Galey spustil motory a pomalu, s očima na přístrojové desce, obrátil letadlo a zdvihl ho nízko nad zem, aby vyrazil vzhůru; přitom pomstychtivě poprášil regulský stroj, prolétaje dost nízko na to, aby reguly, kteří otáleli venku, poslal v pěkné tahanicí a strkanici do skryše.

Jako starší důstojník ho za to měl Duncan pokárat. Neudělal to. Usadil se do křesla, zatímco letadlo stoupalo, se sevřenou čelistí a s rukama zaťatými do čalounění s takovou silou, že když si to uvědo-mil - dlouho po té, co byli ve výši dostatečné, aby měli možnost vol-by, kdyby se něco porouchalo - byly jeho prsty ztuhlé a v čalounění zůstaly hluboké otisky.

"Hra nervů," řekl Galeyovi. "Hra nervů - ať už chtěli udělat co-koli, nebudou na to mít čas."

Galey se na něho podíval. Na jeho rukávech byly nášivky z půl tuctu planet, ač byl tak mladý. Ale teď byl vylekaný, a tohle byla věc, která mohla přimět regulské vojsko zahájit útok na Saber, toto střetnutí s reguly.

"To je Stavrosova záležitost," vykládal mu Duncan, pro jeho dobro, ne pro regulské, ani pro Stavrosovo. "Čím méně hluku nadě-láme, tím lépe. Drž se mého příkladu."

Jeho reputace mezi rodovými vojáky byla, jak věděl, velká: dů-stojník ztratil hlavu, začal být hysterický a obvinil vysoce postavené-ho spojence z vraždy. Nepochybně to zůstane v jeho záznamech na-vždycky, i přes Stavrosovu intervenci, i přes povýšení na Kesrithu, které bylo tak vysoké, že už mu tento záznam nemohl škodit - a to bylo v současnosti stejně nepravděpodobné.

Zdálo se, že ho Galey chápe, ale že je tím zmatený. "Ano, pa-ne," řekl tiše. "Ano, pane."

Světla kesrithské základny se konečně objevila v dohledu. Ob-kroužili základnu, aby se dostali co nejbliže k Flower, pak přistáli signalizující bezpečnosti nouzovým kódem. Duncan odepnul a po-sbíral fotografické vybavení z jeho polstrovaného lůžka v skryši v podlaze. Galey otevřel poklop a spustil rampu a Duncan vyšel ven v doprovodu příslušníka ozbrojené lidské bezpečnosti s úlevou tak velkou, že se mu až podlamovala kolena.

Nad letištěm viděl přistávat jiné letadlo, poblíž Nomu, odkud to měli regulové nejbliže ke svým nadřízeným.

Agent bezpečnosti se pokoušel převzít materiál z Duncanových rukou. Ten však řekl ostře: "Ne," a bezpečnost pro tentokrát ustoupi-la.

Kdesi ztratil Galeyho, minul ho v návalu a mrzelo ho, že se aspoň náležitě nerozloučil s tím rodovým vojákem, který vše tak kompetentně zvládl, ale byla před ním rampa Flower, otevřený po-klop zářil do noci oslňujícím světlem. Vstoupil mezi bezpečnostními agenty do lodi a pak sešel chodbou dolů do vědecké sekce.

Boazová v bílé halence na něj čekala, celá napjatá. Nepředal jí výstroj přímo, protože byla těžká. ale položil ji na pult. Nezbyvalo už nic, co by ještě mohl udělat. Dokončil svou práci pro lidské síly na Kesrithu, a prodal to, co mri pokládali za nejcen-nější na celém tomto světě. Všechno to bylo, stejně jako ovoid uza-mčený za dveřmi, ovládanými hlasovým kódem, v lidských rukou a nikoli v regulských, a to bylo za těchto okolnostech to nejlepší, co mohl udělat.

3. kapitola

VĚTŠINA osazenstva Flower se během noci, po počátečním vzrušení z nových materiálů, odebrala do svých pokojů. Laboratoře byly znovu uzavřeny, ve službě zůstala jen základní noční posádka. Loď měla v noci docela jinou atmosféru, všude panovalo, až na šepot strojů a hukot ventilace, přízračné ticho, tak odlišné od zběsilé aktivi-ty pulsující v jejích úzkých chodbách během dne.

Pro Duncana - po tříhodinovém hlášení výsledků -byla vidina postele, tiché noci, strávené v bezpečí vlastního pokoje, a koupele (dokonce i v tom chemickém výtažku dostupném na příděl) velice, velice atraktivní. Bylo 0100 místních hodin, což byl čas, podle které-ho žil.

Pozdní hodina ho neodradila od toho, aby nesešel do lékařské sekce a nenavštívil Niuna. Pro mri nebyl ani den, ani noc, ležel uvol-něný, pod vlivem sedativ. Jeho stav se horšil navzdory lékům ply-noucím do jeho údů. Luiz sliboval, že zváží omezení sedativ; Duncan s ním kvůli tomu vášnivě diskutoval.

Oslovil mri, ale nedočkal se opět žádné odpovědi. Dotkl se Niu-nova ramene a jemně s ním zatřásl, otřesen tímjak mri strašně zhubl.

Svalům se vrátilo napětí. Mri nabral zhluboka dech, opřel se do pout, kterými byl pevně spoután, a jeho zlaté oči se otevřely, napůl skryté pod mžurkou. Mžurka se odsunula, ale ne docela. Pohled očí byl nejistý a zmatený.

"Niune," zašeptal Duncan a pak zopakoval nahlas: "Niune!"

Boj s pouty pokračoval; zdálo se, že si je mri jen nepatrně vě-dom Duncanovy přítomnosti, přes sevření jeho ruky. Bylo to cosi jiného, cosi uvnitř, co zaměstnávalo Niuna; jeho doširoka rozevřené zlaté oči byly vytřeštěné a polekané.

"Niune, nech toho. Já jsem Duncan. Duncan je tu s tebou. Uklidni se a podívej se na mě."

"Duncane?" Mri byl na konci sil, jeho hrud' se vzdouvala náma-hou, jako by byl přiběhl z nějakého nepředstavitelně dalekého místa. "Dusei se ztratili."

Jeho blouznění bylo politováníhodné. Niun byl muž bystrého rozumu a rychlých reflexů. Teď vypadal naprosto zmateně. Duncan držel jeho paži a znaje hrdost mri přetáhl roh pokrývky přes spodní část jeho tváře, úkryt, ve kterém by se mri mohl cítit bezpečný.

Jen pomalu, tak velice pomalu se vracelo vědomí do toho cizího pohledu. "Nech mne jít, Duncane."

"Nemohu," řekl nešťastně. "Nemohu, Niune."

Oči už zase matněly a klouzaly stranou. Svaly v paži se uvolni-ly. "Melein," vzdychl Niun.

"Je v pořádku." Duncan sevřel jeho ruku tak, že to jistě muselo bolet, ve snaze zadržet ho, aby to slyšel. Ale mri byl zpět ve svých snech. Jeho dech byl rychlý, hlava se v deliriu otáčela ze strany na stranu.

Nakonec se zase uklidnil.

Duncan pustil Niunovu paži a obrátil se k odchodu; kráčel zpo-čátku pomalu, potom rychleji. Tato příhoda ho zklamala svou cizo-tou, ale Niun bojoval s utišujícími prostředky, probíral se více a více, poznával ho a mluvil s ním. Možná to bylo cizím metabolismem, možná, přišlo mu na mysl, Luiz upravil dávky utišujících prostředků s větším rozumem, než jaký projevoval v rozhovorech na toto téma.

Duncan došel k hlavnímu vchodu, ke stanovišti strážného, který kontroloval příchody a odchody všech, kteří vstupovali a opouštěli loď. Zapsal se do knihy a vrátil pero.

"Obtížná schůzka, pane?" zeptal se noční strážný ze sympatie, nikoliv ze slídivosti. Tereci ho znal.

"Tak trochu," odpověděl a mrkl na Tereciho očima, které byly, jak si uvědomoval, zarudlé, cítil i svou zdrsňelou bradu.

"Zpráva pro Luize, až se probudí: Chci s ním mluvit."

"Zaznamenáno, pane," ohlásil Tereci, když zapsal vzkaz na in-formační tabuli.

Duncan vykročil k přechodové komoře; očekával, že se před ním na Tereciho pokyn otevře. Tak se i stalo.

"Pane," zavolal za ním Tereci. "Nejste ozbrojen. Znáte předpi-sy."

Duncan unaveně zaklel, když si vzpomněl na platný předpis o vycházení členů osádky z lodi během noci. "Můžeš mi vydat příruční zbraň?"

"Podepište se ještě jednou," odvětil Tereci, otevřel uzamčenou schránku a vyndal pistoli; pak počkal, až se podepíše na předepsaný formulář. Je mi líto, ale zachytili jsme tady kolem v noci nějakou aktivitu. Předpisy stranou, je lepší mít něco s sebou."

"Regulové?" zeptal se, poplašen informací, kterou nenašel v zá-znamech. Regulové - to bylo to jediné, co mu okamžitě vytanulo na mysl, a kdyby nebyl tak unavený, nebyl by tak neobratný.

"Zvířata. Slídila na hranici strážních paprsků. A nikdy nezašla do osvětleného prostoru, ale já bych ven beze zbraně nešel. Přejete si doprovod, pane. Mohu zavolat někoho z noční služby - "

"Není třeba," odpověděl Duncan unaveně. "Není třeba." Vrátil se z pustiny, a ačkoli později chodil ozbrojen, nikdy nepomyslel na užití zbraně. Prošel tím krajem v doprovodu mri. Nepřikládal váhu varováním těchto lidí, připoutaných k bezpečnosti Flower a Nomu, kteří nikdy neviděli zemi, kterou přišli okupovat.

Mohli by stanout uprostřed Sil'athenu a nic nevidět, lidé z Ga-leyova rodu - solidní a slušní.

Bez zvědavosti.

Zavěsil si těžkou zbraň na pás, rozmrzen, že ji bude muset nést zpět, usmál se s unavenou vděčností na Tereciho a pak vyšel do chladného, dráždivého vzduchu. Neuctivě blízko od Flower vytryskl gejzír. Pára vzduch zvlhčovala a zakalovala. Zhluboka ho vdechoval, nevšímaje si jeho vůně; bylo příjemné kráčet stezkou sám, v napros-tém tichu, bez Galeye. Bolela ho hlava, předtím si toho vůbec ne-všiml. Nespěchal; nenalézal nic než potěšení z noci osvětlované vět-ším z měsíců Kesrithu, vzduch byl chladný, hvězdy se třpytily a da-leko, daleko za planinou ozařovala světla gejzíry tryskající téměř bez ustání k nebi. Země se stala vroucí a nepřekonatelnou překážkou, strážcem cesty k ruinám věži mri, které se jen ti nejneohroženější z Boaziných výzkumníků odvážili zkoumat ze vzduchu.

Pod jeho botami zazvonila ocel mřížoví, které zpevňovalo po-vrch cesty. To byl jediný zvuk. Zastavil se jenom proto, aby na chvíli procítil dokonale ticho a prozkoumal celý obzor, blyštivé vody Alka-lického moře, světla města, gejzíry chrlící páru, hřbety hor nad Flower.

Zarachotily kameny. Ten zvuk sevřel jeho srdce a zanechal je stažené. Zaslechl to znovu, otočil se po zvuku a zahlédl stín kolébají-cí se po čtyřech ze svahu.

Dotkl se strážních paprsků a ucouvl zpět s poplašným funěním. Pak se stín vztyčil proti nebi do dvojnásobné výše urostlého muže, velké zvíře s dlouhými drápy...

Dusei se ztratili, řekl Niun.

Duncan zůstal klidně stát, ale jeho srdce prudce bušilo.

Zvažoval nebezpečí hrozící od těchto velikých všežravců, zro-zených Kesrithem, s jedovatými drápy dost silnými na to, aby člověka roztrhaly na kusy. Zvíře zkoušelo paprsek znovu a znovu, nelíbil se mu ten pocit, ale bylo tvrdohlavé ve svých pokusech.

Na vrcholku svahu se objevilo další zvíře a začalo se spouštět dolů. Reflektory na Flower se rozzářily, zvětšující zmatek, a poklop lodi se otevřel, na rampu proudili lidé.

"Stát!" zařval Duncan.

Dus znovu zkoušel paprsek, posunul svou hmotu kupředu a ten-tokrát energie obranného systému jen neúčinně pulsovala podél jeho mohutných boků. Prolomil se dovnitř, vztyčil se na zadní a za-řval žalobným dutým hlasem, který se odrazil od stěn kesrithského Nomu.

Záblesk pušky proťal temnotu.

"Nestřílejte!" vykřikl Duncan.

I druhé zvíře prorazilo dovnitř se záblesky jisker na bocích, pro-vážené zápachem spálené kožešiny. Oba vetřelci se skrčili zády k sobě a nervózně větrali.

Niunova zvířata.

Duncan viděl, že míří k rampě a k dveřím, u nichž stáli lidé - zahlédl záblesky střelby. Zvířata ustupovala.

"Ne!" vykřikl a zvířata couvla, otočila se a vydala se k němu, očichávající vzduch. Zpátky k průlezu, volali na něj lidé. Nemohli střilet, byl příliš blízko u zvířat. Zalévala je oslepující světla. Dusei si toho v zajetí svého urputného pátrání nevšimli. Bližili se s hlavami skloněnými, tlapy s dlouhými drápy stočené dovnitř, drápy drnčely o síť; netvoří podobní medvědům - skleslá ramena, téměř komičti svým nervózním chováním.

Větší dus k němu přistrčil tupý čumák a hlasitě zafuněl. Duncan stál klidně, ač mu srdce bušilo, až se krev v jeho žilách jen vařila. Zvíře ho nepříliš jemně pošťouchlo, ale on nepadl, pak se dotklo no-sem jeho ruky a zkoumalo ji pohyblivým středem rtu.

A kroužili před ním, nejdřív jeden a pak i druhý, měnice své po-lohy v jakémisi podivném baletu, ale neustále zůstávali mezi ním a muži s puškami. Vydávaly hluboké žalobné výkřiky. Dal svůj život v sázku a pohnul se, ale zjistil, že se pohnuli s ním. Zastavil se a oni také.

Nepochybně to byla Niunova zvířata, přišla sem po dlouhé, těžké cestě až ze Sil'athenu - mnohem delší pro ně než pro lidské stroje. A se zlověstnou přesností nalezla Niuna, po sta mílech pouště, a vyhledala místo, kde byl uvězněn. Viděl už souhru dusei s mri, sledo-val, jak zvířata reagují, tak citlivá k hlasům a gestům mri. Viděl mri hledět na zvíře a zvíře reagovat takovým způsobem, jako by mezi nimi byla nějaká nevyslovená úmluva.

Cítil, jak se ho dotýkají, jak mu poskytují teplo svých ohrom-ných těl se sametovou kožešinou. Dusei bylo téměř nemožné zabít, byli imunní vůči jedům kesrithských dravců, úžasně silní, jemní a směšní ve svém předpojatém přístupu k obtížím. Na chvíli pocítil závrať z blízkosti oněch zvířat, z jejich tepla, z vlastního přílišného vyčerpání; na okamžik se bál lidí s jejich zbraněmi, bál se světla.

Pomyslel na Niuna a pocítil další závrať a touhu, ohromně sil-nou, vřelou, určitou.

Muži, světla, zbraně.

Hrůza /touha/ hrůza.

Zamrkal, chytil se jednoho teplého hřbetu rukou a zjistil, že se nekontrolovatelně chvěje. Vykročil pomalu k otevřenému vchodu, k bezpečnostní službě, která spustila zbraně, zbraně mohly jen málo ublížit masivním pomalým tělům dusei, ale hodně jemu.

Cítil chuť krve. Tepla.

"Ne!" nařídil dusei. Uklidnili se.

Zastavil se na doslech od bezpečnostního personálu.

"Utečte odtamtud," zavolal na něj jeden z nich. "Utečte odtam-tud!"

"Jděte dovnitř," nařídil jim. "Uzavřete všechny chodby kromě těch, které vedou dolů do izolace. Zařídte mi průchod do bezpečných boxů pro tato zvířata. Dělejte rychle."

Nesnažili se přit. Dva vstoupili dovnitř, nepochybně, aby vše konzultovali s nadřízenými. Duncan zůstal s dusei, s rukama na obou jejich širokých hřbetech je uklidňoval. Cítili Niuna a Melein. Věděli, oni věděli.

Byl s nimi v bezpečí. Byli to muži s puškami, kterých bylo třeba se bát.

"Jdi od dveří," požádal zbývajícího bezpečnostního agenta. "Ni-jak mne neohrožují. Patřili mri."

"Duncane?" To byl Boazin hlas, vysoko postavený a úzkostlivý. "Duncane, zatraceně, co se děje?"

"Oni přišli pro Niuna. Jsou jeho. Tito tvorové jsou polorozumní, možná, že i víc než jen polorozumní. Žádám o povolení zavést je dovnitř dříve, než je někdo odežene."

Došlo k rozčilenému dohadování. Duncan čekal a hladil mohut-né hřbety. Dusei se usadili po psím způsobu. Také čekali.

"Pojďte," zavolala Boazová. "Box číslo jedna v přístrojovém úseku je prázdný."

Duncan vydal hluboký zvuk, jaký slýchal u Niuna, a vyrazil vpřed. Dusei se zvedli na nohy a nedbale vyrazili, jako by pro ně vstup na lidskou loď nebyl ničím neobvyklým. Ale žádný člověk tu nezůstal, aby se s nimi pozdravil, dokonce i Boazová zmizela, opatr-nost zvítězila nad zvědavostí; nevídal je nikdo, jen uzavřené dveře a prázdné chodby.

A oni tři sestupovali dlouhými chodbami bez výtahů dolů, ces-tou nepohodlnou pro velké dusei - provázeni pomalým rytmickým cvakáním drápů o podlahu. Duncan se nebál. Nebylo možné bát se, při jejich zřejmé touze po společnosti.

Prozkoumali ho a neměli z něj žádný strach; ačkoli se mu kdesi hluboko v mysli rozum stále snažil dokazovat, že by mohl mít důvod bát se těchto zvířat, začínal si být jist, že jsou úplně spokojena s tím, co udělal.

Sešel dolů do skladistního boxu a polaskal nabídnuté nosy a str-kající se mohutné hlavy, které by mu s menší jemností dokázaly pro-lomit žebro nebo zlomit vaz, a znovu zažil ten nejasný pocit, tu jisto-tu, že jim dal něco, co je potěšilo.

Vyklouzl, uzamkl dveře a potom se rozklepal, když pomyslel na to, co udělal. Nepotřebovali v tuto chvíli jídlo, vodu ani nic jiného. Chtěli dovnitř. Dosáhli toho jeho prostřednictvím.

Utekl, zaplaven hrůzou. Těžce lapal po vzduchu, když dobíhal ke vchodu do lékařské sekce. Viděl dveře, které potřeboval - zavřené jako všechny ostatní dveře po dobu poplachu. Otevřel je ručně a zase zavřel.

"Pane?" zeptal se strážný mající službu.

"Jsou vzhůru?" drsně odpověděl otázkou Duncan. Strážný vy-padal zmateně.

"Ne, pane. Nemyslím."

Duncan pokrčil rameny, otevřel dveře a pohlédl na Niuna. Oči mri byly otevřené a upřené na strop. Duncan šel k boku postele a sevřel Niunovu hubenou paži pevným stiskem.

"Niune. Dusei. Dusei přišli."

Niunovo čelo bylo nepatrně zpocené. Zlaté oči zíraly do neko-nečna.

"Jsou tady." Duncan téměř zařval. Niun zamrkal.

"Ano," řekl, "cítím je."

A potom už Niun neodpovídal na nic, na nic nereagoval a jeho oči se zavřely a on usnul s uvolněným a klidným výrazem ve tváři.

"Pane?" ozval se strážný, který vpadl do pokoje i přes rozkaz, že má zůstat venku. "Přejete si někoho zavolat?"

"Ne," odpověděl Duncan stroze. Obešel toho muže, vyšel na chodbu a vydal se do vyšších pater lodi. Interkom oživil a probouzel celou loď z právě skončeného havarijního stavu.

Uslyšel, že ho Boazová naléhavě shání.

Nepamatoval si cestu vzhůru, zůstala celá mimo jeho mysl, do-kud nedošel ke vchodu, kde ho Boazová starostlivě očekávala. Měl hrůzu z takových lapsů, pamatoval si na pocit závratě, která ho za-chvátila předtím.

"Jsou ochočení?" zeptala se ho Boazová.

"Vypadá to, že ano. Jsou - pro mri. Jsou - já nevím. Nevím."

Boazová na něj kriticky pohlédla. "Pro dnešek máš dost," řekla pak. "Žádné další otázky. Jestliže jsou uloženi a zabezpečeni, žádné další otázky."

"Ať tam dolů nikdo nechodí. Jsou nebezpeční."

"Nikdo se k nim nepřiblíží."

"Jsou polointeligentní," vysvětloval. "Našli mri. Šli přes celou tu poušť a našli je mezi všemi těmi budovami tady."

Chvěl se. Dotkla se jeho paže, světlovlasá statná Boazová, a v tu chvíli byla nejkrásnějším a nejmilejším stvořením na celém Kesrithu. "Stene, jdi domů," řekla mu. "Jdi do svého bytu a oddechni si. Jeden z bezpečnostních důstojníků tě odvede. Jdi odsud."

Přikývl, zvažoval svou energii vzhledem ke vzdálenosti Nomu a došel k závěru, že jí má právě dost na to, aby se dostal do svého po-koje bez zakolísání. Slepě se otočil bez jediného slova poděkování Boazové, zase si nic nepamatoval, dokud nebyl venku ze dveří a v půli cesty dolů po rampě se strážným s puškou v ruce po boku.

Mezery ve vědomí ho děsily. Možná to bylo únavou. Chtěl tomu věřit.

Ale on se vědomě nerozhodl vstoupit s dusei do Flower.

On se nerozhodl.

Snažil se odvést celou svou mysl daleko, daleko od dusei; bojo-val s nerozvázným návratem pocitu vřelosti, kterou vyvolal jejich dotyk.

Ano, řekl Niun, cítím je.

Cítím je.

Rozprávěl se strážným, aby přehlušil ticho, mluvilo banálních věcech, o úplných nesmyslech, breptal tak, že by později nedokázal opakovat to, co říkal.

Bylo pouze nutné, aby nebylo ticho, dokud nedorazil do jasně osvětleného bezpečí Nomu, do jeho rozlehlých sálů páchnoucích reguly a lidmi.

Strážný ho opustil u dveří poté, co mu do ruky vtiskl plastiko-vou lahvičku. "Doktor Luiz to doporučuje," řekl jen.

Duncan se nezeptal, co byly ty červené kapsle. Zabíjely sny, ochromovaly smysly, umožňovaly mu odpočinout si, aniž by na něco vzpomínal.

Probudil se příštího rána a zjistil, že zapomněl zhasnout.

4. kapitola

STAVROS, usazený mimo své saně v soukromí vlastních pokojů, vypadal jako někdo, kdo nespál. Na stole před ním ležela silná složka papírů, ohmataná a očená: důsledek dlouhých dnů psaní a dlouhých nocí čtení.

Duncan viděl a věděl, že to je určitý výsledek jeho práce, hodin, které strávil psaním a přepisováním toho, o čem si byl jist, že to smí vidět jen jediný člověk, zprávy, které nepůjdou ani k Boazové, ani k Luizovi, které se nedostanou do rukou bezpečnosti: nikdy se nedo-stanou k těmto záznamům, pokud ty budou proti Stavrosovým záměrům.

"Posaď se," vybídl ho Stavros.

Duncan to udělal, provázen a hodnocen Stavrosovýmá bledýma očima. Neměl pocit naplnění, cítil, že vyčerpal vše co v něm bylo, a že pravděpodobně selhal, jako selhávalo všechno, co mělo zapůsobit na Stavrose. Se zprávou se nadřel víc než s přípravou kterékoli mise; a už v době, kdy ji psal, se zoufale obával. že je to všechno na nic, že je to jen něco, o co ho Stavros požádal, aby umlčel jeho protesty. a že to guvernér nakonec odloží jen zběžně přečtené.

"Ten tak zvaný oltář mri," řekl Stavros. "Víš, že jsou tím regu-lové znepokojeni. Bojí se. Spojují všechny ty záležitosti s mri ve svých úvahách: oltář, vejce, skutečnost, že se namáháme udržet dva mri naživu - a, v neposlední řadě, tvůj vliv. Celá ta věc získává formy, které se jim nelíbí. Víš, že tvrdí, že zachránili tebe a Galeye?"

Duncan málem zaklel, ale ovládl se. "To není pravda."

"Musíš vzít v úvahu, že regulům mohla vaše situace tam venku připadat zoufalá. Regul by nedokázal ujít takovou vzdálenost. Blížila se noc a oni mají z temnoty v otevřené divočině strach. Tvrdí, že objevili na zemi letadlo a začali se strachovat o vaši bezpečnost - prý se pokoušeli bdít nad našimi posádkami při jejich průzkumech z obav, že by mohlo dojít k nějakému incidentu, který by jim mohl být dáván za vinu."

"Skutečně tomu věříte, pane?"

"Ne," odpověděl otevřeně Stavros. "Spíš to připisuji zvědavosti. Obzvláště Hulaghoově zvědavosti. Má smrtelnou hrůzu z toho, co by mri mohli udělat, hrůzu ze všeho, v čem by mohli mít prsty. Myslím, že je úplně posedlý strachem, že by některý z nich mohl přežít a najít ho. Mluvím docela otevřeně. Tohle není určeno pro debaty mimo tuto místnost. Řekni mi jednu věc: zaznamenal jsi u těch regulů, se kterými jste se setkali, nějaký náznak výhrůžky?"

"Nás se nedotkli. Ale naše věci -"

"Četl jsem to."

"Ano, pane."

"Zvládli jste to docela dobře," zdůraznil Stavros s lehkým za-mračením. "Myslím přesto, že je z toho patrný jistý zájem právě o tvou osobu, stejně jako o pozůstatky po mri. Myslím, že to byla tvá osoba, co je tam přilákalo. A kdybych tam byl s tebou neposlal Ga-leye, mohlo se ti přihodit neštěstí. Nehleděl jsi na opatrnost."

"Ano, pane."

"Zabili by tě, kdyby mohli. Mohl bych toho využít, až by se to stalo, ale nemohu tomu zabránit, pokud od nich nebudeš dostatečně daleko. A proč ten oltář, Duncane? Proč to vejce?"

"Prosím?"

"Proč soudíš, že je tak důležité?" Proč nasazovali mri své životy, aby tam došli a přinesli ho?"

Duncan máchl neurčitě rukou ke zprávě ležící na stole.

"Náboženství. Myslím - "

"Byl jsi v té svatyni. Viděl jsem snímky, které jsi tam pořídil. Věříš opravdu, že je to místo k uctívání?"

"Je pro ně důležité." Nedokázal říci nic víc. Vše ostatní leželo tam v těch fotografiích - počítačové databanky, výzbroj, spojovací zařízení - všechno to, co znepokojovalo reguly a čeho se mohli obá-vat i spojenci regulů.

"Máš pravdu, je pro ně důležité. Boazová rozlouskla to tvoje vejce, Duncane. Před třemi dny. Je otevřené."

To jím otřásl. Měl to promyšleno jinak - věřil, že otevření vej-ce bude vyžadovat účast mri, jejich spolupráci, že to vyvolá jednání. Ale Boaziny buclaté ručky ohánějící se ostrou sondou a kartáčem - uspěly a mri už nemají nic, co by patřilo jenom jim.

"Nenapadlo mne, že to bude možné tak rychle," vypravil ze sebe Duncan. "Stojí v té zprávě, co to bylo?"

"Je. Co to je. Boaz říká, že tam byl otvírací mechanismus, nijak složitý pro toho, kdo má správné vybavení a kdo si je jistý tím, že nejde o zbraň a to, jak jsem pochopil, dokázaly tvé fotografie. Je to určitý druh záznamového zařízení.

Lingvistická část toho všeho je stále zahalena temnotou - našel se tam jistý druh psané zprávy, ale není tu nikdo, kdo by byl zběhlý v jazyce mri a rozluštil ten text. Z pochopitelných důvodů si nepřejeme konzultovat s reguly. Ale obsa-huje to i číselná data v takových symbolech, aby mohly být snadno dešifrovány, byl k tomu dokonce připojen grafický klíč. Tvůj svatý objekt, Duncane, a tak zvaný oltář jsou jistým druhem záznamového depozitáře a oni ho nutně potřebovali, záleželo jim na něm víc, než na zachování vlastních životů. Jaké záznamy mohou být tak důleži-té?"

"Nevím."

"Číselné záznamy. Série číselných záznamů. Jaký typ záznamů ti to připomíná?"

Duncan chvíli seděl tiše. Při jeho omezených zkušenostech mu to připomínalo pouze jedinou věc. "Navigační záznamy," řekl nako-nec, protože Stavros mlčel, rozhodnutý vyčkat na jeho odpověď.

"Ano. A není to podivné, že po nich tak toužili, když neměli loď?"

Duncan seděl mlčky a zvažoval několik možností, jen málo z nich bylo příjemné probírat.

"Vylučuje to jedno," pravil Stavros, "a to, že by mri dostávali všechnu svou technologii od regulů a že by sami nebyli gramotní nebo technologicky vyspělí." Zdvihl fotografii ležící lícem na stole a posunul ji před něj nešikovným pohybem ruky. "Z onoho artefaktu, desetinásobek skutečné velikosti."

Duncan ji pečlivě zkoumal. Zobrazovala zlatou destičku s vyry-tými symboly a s velice složitými detaily. Šlo každopádně o velmi jemnou práci, i kdyby originál byl tak velký jako snímek.

"Destička za destičkou," vysvětloval Stavros. "Hodnotné už pro sám kov. Boazová tvrdí, že je všechny nevytvořila jedna ruka a že první z té série jsou velice starobylé. Velice důmyslná technika nebo velická trpělivost, jedno, nebo druhé, ale spíše to poslední. Řekli mi, že je to matematicky velice komplikované; teď jsou u počítače a po-koušejí se přehrát ty série na navigační pásku, zkusí to porovnat s nějakým srovnávacím bodem. Ale vypadá to, že důkladná analýza přesahuje naše možnosti... mohli bychom se uchýlit do laboratoří na Elagu, ale to by zabralo čas, mnoho času. A ty stále tvrdíš, žeš neměl žádnou představu o tom, co to je, co jste nesli?"

"Ano, pane." Střetl se se Stavrosovým pohledem bez uhýbání, jediné ochrany, které byl schopen. "Nevěděl jsem to a nejsem si jist ani teď, zda to mri věděli, možná tam byli vysláni vlastními nadříze-nými a ani sami nevěděli proč. Ale souhlasím, že je velice pravděpo-dobné, že to věděli."

"Mohl bys to z nich dostat?"

"Ne. Ne. Nemyslím, že bych to dokázal."

"Vypadá to, že očekávali nějakou loď - pokud je tato páska tím, čím se zdá."

"Nemyslím, že by čekali LOĎ. Chtěli se dostat z planety, to ano, ale nic neočekávali. To je samozřejmě emotivní soud, založený na základní povaze toho, co říkali a jak se chovali, ale já tomu věřím."

"To je podle všeho velmi cenný soud. Ale oni se nemuseli do-pustit tvé chyby, Duncane, a vidět všechny reguly shodně. Mri vždy jednali obzvláště s doch Holnem, Alagn je rivalem Holnu, a Holn... má loď."

Chlad sestoupil z mozku do žaludku. Argument byl pravděpo-dobný. "Ano, pane," řekl Duncan tiše. "Ale záleželo by na spojení s nimi."

"Tak zvaný oltář - to může být možnost."

"Ne."

"Další emocionální úsudek?"

"Týž úsudek. Mri jsou na konci. Vědí to."

"Totéž říká Alagn, totéž možná říkají tvoji mri. Možná, že nikdo z nich nelže. Ale regulové někdy neříkají vše, co vědí. Možná, že mri také. Možná jsme si nekladli správné otázky." S chvějícíma se rukama zvedl Stavros šálek a napil se, pak ho zase položil. "Mri jsou žoldnéři. Jsou ti tvoji k pronajmutí?"

Otázka ho vrátila zpět na pevnou zem. "Snad, nevím."

"Myslím, že se regulové bojí právě tohotohle. Myslím, že to je jedna z věcí, z nichž má Hulagh největší strach - že by po ztrátě kontroly nad mri mohl zjistit, že je ovládají lidé. A používají je. Jaká je jejich obvyklá cena, nevíš?"

"Nevím." Pohlédl na Stavrose, pátraje po tom kuriózním, polo-podvodnickém vztahu, který panoval mezi ním a pravdou. Položil obrázek na stůl. "Co navrhuje?"

"Já nic. Já jen zvažuji, jak dobře jste je dokázal poznat."

"To není věc, o které diskutujeme."

"Podle tvých záznamů jsi zkušený pilot."

Podíval se netečně na Stavrose.

"Je to tak?" zeptal se Stavros.

"Když je to v záznamech."

"Operace u Elagu/Přístavu vyžadovaly leccos z mezihvězdné navigace."

"Měl jsem loď automatizovanou až po pilotní páky. Mohl jsem zapnout vnitrosystémovou navigaci, ale všechno o přechodových operacích bylo na páskách."

"Je dobře, že jsme to zde všechno probrali, nemám pravdu?"

Duncan na chvíli nevěděl co říci.

"Má to všechno něco společného?" zeptal se nakonec. "O co vám vlastně jde?"

"Vezmi mri do ochrany. Převezni artefakt, to vejce. Říkáš, že můžeš jednat s mri. Je to přece tak?"

Duncan se v klesle opřel, aby měl od starce větší odstup, a něko-likrát se pomalu nadechl. Znal Stavrose, ale ne dost dobře, jak mu teď náhle došlo.

"Máš nějaké pochybnosti?" zeptal se Stavros.

"Každý normální člověk by měl pochybnosti. Převezmu mri a co mám dělat dál? A co s tou navigací?"

"Ptal jsem se, zda si opravdu myslíš, že dokážeš jednat s mri."

"V jakém ohledu?"

"Zda můžeš zjistit víc, než mi řekla ta tvoje zpráva. Zda můžeš nalézt způsob, jak zaručit, aby mri nedělali na Kesrithu problémy, nebo ověřit, že v tom Holn už nemá namočené ruce."

Duncan se znovu naklonil vpřed a položil ruce na hranu Stavro-sova stolu; věděl docela určitě, že je v tom nějaký podvod. Podíval se Stavrosovi do očí a přesvědčil se o tom z toho, jak jemný a nevinný - byl jeho výraz. "Moje zpráva vás neovlivnila. Chystáte se mne vyslat docela naslepo, ale jde tu o něco jiného. Smím vědět o co? Nebo mám zkusit hádat?"

Dřív žili nablízku a o vše se dělili, on a starý pán, a on zoufale spoléhal na tuto skutečnost; viděl ve Stavrosově tváři pohoršení, které se pomalu měnilo v cosi jiného. "Mezi námi." řekl pak Stavros.

"Mezi námi."

Stavros se zamračil, záchvěv napětí proběhl jeho obličejem. "Chci, aby mri byli okamžitě dopraveni mimo Kesrith. Vyšlu Flower vzhůru na stanici, tam budete moci pokračovat ve své práci nerušeně. Regulové jsou ohledně mri od tvé návštěvy Sil'a-thenu stále nervóznější. A přilet regulské lodě není v blízké budoucnosti žádnou nemožností. Podle Hulagha by mohl být jeho doch zne-pokojen, protože se mu nepodařilo dodržet časový plán a ztratil loď, která mu byla svěřena jejich ústředím; její ztráta bude pro Alagn těžkým úderem. A on si dělá starosti. Stále ho trápí, že by mohlo dojít k nedorozumění, žádá, aby mohl opustit planetu a uvítat své lodě. Po-kud přiletí regulské lodě, nechci, aby kohokoli z nás chytili na zemi. Myslím, že přesun Flower nahoru by mohl snížit možnost incidentu. Saber a Hannibal mají společně štíty dostatečné k ochraně stanice a průzkumných lodí, pokud by nastaly nějaké problémy. Ale jestliže by byli mri kdekoli v dosahu regulů, mohly by problémy nastat velmi snadno. Regulové reagují panicky na vše, co se týká mri."

"Viděl jsem je v akci," poznamenal Duncan trpce.

"Ano," pokračoval Stavros. "Bai se neustále vyptává na ten arte-fakt. Myslím, že určitě nespí dobře. Jestliže budeš mít k dispozici loď, mri a to vejce, Duncane, myslíš, že dokážeš odhalit podstatu toho záznamu?"

Duncan pomalu vydechl. "Sám?"

"Budeš mít k dispozici původní artefakt. Mri na tom budou ne-pochybně trvat a my jsme ten objekt holograficky zkopírovali - takže nebudeme riskovat více než muzejní hodnotu toho objektu, ačkoliv i ta může být značná. Za těchto okolností je to snad rozumné riziko."

Stavros se dlouze napil, odložil šálek na stůl se zrádným zařin-čením keramiky. Jeho dech se zrychlil. "Nuže?"

"Řekněte mi na rovinu," tázal se Duncan, "jaký je cíl toho vše-ho? Jak je daleko? Kde? Je možnost volby?"

"Žádná jistota. Žádné jasné sliby. Jestliže mri letí pro podporu Holnu, ztratíš loď, život - všechno. Jsem ochoten vsadit na tvé pře-svědčení, že tomu tak není. Můžeš objevit, co ta páska znamená, a možná - možná - dohodnout se s mri. Říkal jsi to. Jestli myslíš, že je to nemožné, řekni to. Ale cesta k počítačům v Přístavu zabere měsíce, možná roky - a přitom nad ná-mi tady, na Kesrithu, visí otázka vztahů regulů s mri a my nemáme žádnou představu, před čím vlastně stojíme. Musíme to vědět."

"A když odmítnu?"

"Tvoji mri mohou zemřít. To není výhrůžka, víš, jak to chodí. Nemůžeme je jen tak propustit, dostali by reguly, nebo by regulové dostali je. Když je necháme v takovém stavu, v jakém jsou, dříve nebo později zemřou. Vždy mohli."

Byla to přirozeně pravda.

"A navíc," dodal Stavros, "my všichni na Kesrithu sedíme na bo-jové linii. Jde o smlouvu, která zahrnuje mnohem víc než jen Kesrith. Jsem si jist, že to chápeš. Tvrdíš, že s nimi můžeš rozumně hovořit. Vykládáš to všem okolo. Dávám ti tedy příležitost."

"To nebylo v mé smlouvě. Nesouhlasím s žádným zařazením mimo planetu."

Stavros zůstal nehybně sedět. Duncan pohlédl do jeho očí, plně si vědom toho, jakou hodnotu má jeho smlouva na kolonizovaném území - ve skutečnosti je jeho souhlas pouhou formalitou.

"Je to úkol pro důstojníka," ozval se konečně Stavros. "Ale vzdej to, jestli si myslíš, že bys to nedokázal."

"Loď," řekl Duncan.

"Je to průzkumná loď Fox. Nevyzbrojená. Se stísněnými prostory, kdyby snad došlo k potížím na palubě. Ale jeden člověk ji zvládne."

"Ano, pane, znám tuto třídu."

"Boazová už končí s holografováním. Flower vyletí vzhůru ke stanici dnes odpoledne, ať už se rozhodneš jakkoli."

Kdybys potřeboval čas na rozmyšlenou, prám tě dopraví na stanici později, ale neotálej s rozhodnutím příliš dlouho."

"Poletím."

Stavros pomalu pokývl a dlouze si vydechl. "Dobře," řekl a to bylo vše.

Duncan vstal a vydal se pomalu ke dveřím, ale ještě naposled se ohlédl. Stavros neřekl nic a Duncan vyšel z místnosti se stejnou směsí nelibosti a lítosti.

Šlo o to pouze si sbalit výstroj. Celý svůj život prožil za takových podmínek. Mohlo mu to zabrat nejvýš pět minut.

Regulové na něj civěli, když kráčet sálem do svého pokoje, a byli jím stejně zaujati, když se vracel zpět se svým zavazadlem přehozeným přes rameno - nesl břemeno, jaké by nemohl nést žádný regul ani mri, regul ne bez stroje, a mri - nikdy.

Tupě na něj zírali s otevřenými ústy, což u regulů mohly být úsměvy, a jak si pomyslel, byly to úsměvy z radosti nad tím, že je opouští.

Člověk mri; slyšel, že ho tak nazývají, a mri bylo vysloveno ja-ko kletba.

"Sbohem, človče," zavolal na něj jeden. Nevšímal si toho, věděl, že to není z přátelství, proč mu přejí šťastnou cestu.

Padl na něj smutek, když kráčet cestou po pláni. Zastavil se, aby pohlédl do kopců, s předtuchou, že je tu naposledy.

Člověk nemohl nikdy Kesrith úplně milovat, toho byli schopni pouze duše. Ale teď ho čeká jen chladné, sterilní prostředí lodi, žádňý zkažený vítr, žádná země pod nohama, a Arain, blízká, a proto nebezpečná hvězda.

Zvedl zavazadlo znovu na rameno a vydal se po řinčící síti k spuštěné rampě. Očekávali ho. Zapsal se u služby tentokrát jako člen posádky, pocit neobvyklý pouze proto, že tu nebyla bezprostřední perspektiva boje. Zmocnila se ho stará úzkost. Obvykle by jeho prvním úkolem mělo být, ať už byl umístěn na jakémkoli plavidle, zbatvit se jich a být připraven vrhnout se do všeho, co mu Velitelství nařídí.

"Oddělení 245," oznámil mu dozorčí důstojník a předal mu štítek se jménem a zařazením: vždy si myslel, že je to hloupá formalita, tam, kde je posádky tak málo; že se všichni navzájem znají, jako na Flower. Ale oni se připojí ke stanici, k většímu světu, v němž se budou mísit osádky dvou velkých válečných lodí. Dvou průzkumných raket a vnítristémového zařízení. Připevnil si štítek a zvažil význam čísla. Byl zařazen do blízkosti mri. Alespoň to ho uspokojilo.

Šel tam, aby prožil vzlet s nimi.

5. kapitola

STANICE jako by byla úplně jiným světem - regulové ji postavili jako bludiště spirálovitě se vinoucích chodeb, kterým dávali přednost při jízdě saněmi. Všechno bylo automatizováno.

A nejpodivnější ze všeho bylo, že tam nebyl žádný regul.

Procházet pouze mezi lidmi, slyšet jejich hovor, dýchat vzduch dýchaný lidmi a nebýt nikdy vylekán cizí tváří - v celém tom ohromném prostoru, to bylo jako by byl přenesen světelné roky daleko, a přitom byl narezlý povrch Kesrithu vzdálen pouze na dolet prámu, na obrazovkách vypadal jako rudý pŕlměsíc.

Byly na nich vidět i lodě seskupené kolem stanice - Saber předešlým kilometr dlouhá struktura, tvořená převážně motorem, přístroji a výbroji - a překvapivě chudá na osádku, pouhých dvě stě lidí obsluhovalo toto plavidlo. Štíty ji činily odolnou proti útokům, ale nikdy nemohla přistát na žádné planetě. Flower a Fox byly připoutány k bokům Saber, stejně jako Santiago k válečné lodi Hanni-bal, jako malí paraziti na slabínách válečných lodí, ačkoli Flower a Fox byly schopné samostatných hvězdných letů. Průzkumné lodě spočívaly téměř nepovšimnutě ve stínu Saber. Flower byla skryta v křivce kotviště, přímo pod dlouhou bitevní lodí a z jejích průzorů a skenerů bylo vidět jen máloco jiného kromě Saber a vlastní stanice.

A stanice, ohromná, spirálovitě stavěná, se valila po své dráze kolem Kesrithu v podivném tanci, který bránil mozků v úvahách, při chůzi otáčejícím se vnitřkem.

Většina osazenstva užívala saní. Vzdálenosti uvnitř stanice byly značné, saně nové a velice rychlé; vířily zatáčkami s nedbalou přesností a vyhýbaly se bezpečně, byť o vlas, srážkám.

Duncan chodil, pokud chůze byla možná v prostředí s g menším než normálně, na stanici projektované pro regulské pohodlí. Pocity závratí spojené s cizím vzhledem chodeb a pohled na Kesrith dole pod nimi, to vše zvětšovalo jeho depresi.

"To je ten, který sem přišel z pouště," slyšel za svými zády. To zmařilo každou jeho snahu vmísit se mezi posádku; dokonce i tady byl kuriozitou, mnohem nepatřičnější, než když byl mezi řadovými vojáky. Byl si vědom snědé masky, která zůstávala viditelnou známkou závoje kel'ena, nošeného v palčivém svitu Arainu; jeho tvář mu připadala podivně nahá, když se na něj dívali, cítil, jak na něj zírají, na muže, který žil s nepřáteli lidstva a zastává se jich.

První odpoledne si užívalo osazenstvo Flower odpočinku podle vlastní vůle. Duncan zabloudil do jídelny stanice... a našel Galeye, jehož tvář prořal široký přátelský úšklebek, když ho uviděl, ale Galey tam byl s nějakými důstojníky ze Saber, se svými přáteli, a Duncan si mezi nimi nenašel místo. Jeho podivné postavení bylo poněkud nepohodlné při jednání s důstojníky řadových jednotek. Najedl se sám u automatu a šel sám zpět na Flower.

Skončil svou pouť po stanici. Stačilo mu to. Nestál ani o odha-lování zvláštností regulské architektury, kterým se zjevně bavili ve svém volnu lidé z válečných lodí.

Vešel do přechodové komory Flower, do známého prostředí, mezi muže, které znal, a úlevně si vydechl.

"Stojí. to za vidění, pane?" zeptal se závistivě dozorčí důstojník, jehož vycházka byla odložena. Duncan pokrčil rameny a přinutil se usmát, vlastní špatnou náladu si nemusí odreagovávat na řadových příslušnících z Flower: "Trochu jako Nom," odpověděl. "Zvláštní. Velice regulské."

A obdržel složenou zprávu, která se u tohoto stolu často předá-ovala z ruky do ruky.

Vydal se k palubě, kde byl ubytován, a cestou rozložil zprávu.

Bylo to Boazino písmo. Nutné mluvit s tebou. Lab. č. 2. B.

Duncan papír zmuchlal v ruce, nacpal ho do kapsy a prodloužil krok - program mri a něco naléhavého - kdyby se tam během mohl dostat znatelně rychleji, běžel by.

V laboratoři číslo 2 měla Boazová kancelář. Byla tam, seděla u svého stolu obklopena papíry a horou přístrojů. Vzhledla k němu, když vstoupil. Byla rozčilená, její modré oči hleděly do světa velmi rozhněvaně. Její ústa se chvěla.

"Posaď se," řekla a dříve, než to mohl udělat, vyhrkla: "Vojáci ze Saber sem vtrhli, sebrali mri, sebrali ten artefakt, osobní majetek mri, prostě všechno sebrali."

Sedl si do nabízeného křesla: "Jsou v pořádku?"

"Nevím. Ano - byli v pořádku. Byli kvůli přenosu umístění do automedů. Jestli je v nich ponechali, daří se jim zatím docela dobře. Stavrosovy příkazy. Stavrosovy příkazy, povídali." Zvedla uzavřený tubus ze středu přeplněného stolu a podala mu ho s pohledem plným obav. "Pro tebe. Nechali to tu."

Přijal tubu a otevřel ji; vytáhl listinu, kterou obsahovala, a pro sebe si ji přečetl.

Podmínky, o kterých jsme hovořili, jsou splněny. Vybavení, o němž jsme hovořili, je nachystáno. Zachovej trpělivost a mlčenlivost. Vydrž. Zprávu znič. Stavros.

Problémy s reguly - blíží se loď. Mri poletí pryč mimo stanici a on s nimi, už brzy. Podíval se smutně na Boazovou, smotal zprávu a vstrčil ji do kapsy, může ji zničit později.

"Nuže?" zeptala se Boazová na to, o čem jistě věděla, že se na to nemá ptát; mlčel. Odvrátila oči, našpulila rty a podepřela si proplete-nými prsty baculatou bradou. "Patřím k lodi," pravila, "která je - naneštěstí - do jistého stupně pod velením guvernéra, pokud jde o odeslání lodě z planety nebo uvěznění těch, kteří patří mezi známé nepřátele. Zatím je v těchto záležitostech naše podřízení absolutní. Já osobně ovšem nepodléhám jeho rozkazům, stejně jako jim nepodléhá Luiz. Neměla bych to říkat tak otevřeně, ale mohu ti sdělit, že pokud nejsi ty osobně spokojen s nakládáním s mri - bylo by možné zaslat protest do Přístavu."

Odvážná Boazová. Duncan na ni pohlédl s pocitem viny. Nesly-šel od ní jediné slovo o odvolaných programech, přerušených vý-zkumech, o zabavení věcí, na jejichž zkoumání se s takovou pečli-vostí podílela. Záleželo jí jenom na samotných mri. To bylo něco, co nepředpokládal, ale co jí bylo podobné.

"Boaz," oslovil ji jménem, kterým ji nazývala posádka. "Mys-lím, že je s nimi všechno v pořádku."

Vydala neurčitý zvuk a opřela se. Nic neřekla, ale zdálo se, že se jí trochu ulevilo.

"Nevzali s sebou dusei, nebo ano?" zeptal se.

Boazová se náhle bláznivě rozchechtala. "Ne. Ta zvířata se ne-dají omámit. Pokoušeli se o to. Nenašli způsob, jak by mohli sejít do boxu, ve kterém jsou dusei. Žádali o to posádku Flower poněkud pánovitým způsobem a Luiz jim řekl, že mohou jít dolů sami a hodit na zvířata síť. Nenašli žádné dobrovolníky."

"O tom nepochybuji," usmál se Duncan. "Bude lepší když zajdu dolů a dohlédnu na to."

"Neřekl jsi mi, o jakou záležitost jde."

"Ne. Je mi líto."

Přikývla a pokrčila rameny. "Neřekl jsi mi, co by bylo vhodné, co by je odvrátilo."

"Nemyslím, že by to šlo."

Znovu přikývla. "Dobře," řekla smutně. To bylo vše.

Rozloučil se s ní a prošel laboratoří, která byla, jak viděl, v ne-pořádku, který neměl nic společného s výzkumem, menší předměty, které byly na policích, zmizely a knihy chyběly.

Muži ze Saber byli důkladní.

Jestliže ale dopravili mri pryč z lodi, pak se dusei mohli trápit a zemřít žalem, jako ten, kterého viděl moutit se nad mrtvým mri, zvíře, které nechtělo odejít přes úpěnlivé naléhání.

Vydal se dolů chodbou, která ho zavedla k jejich boxu. Jeho ža-ludek se svíral obavami, vždyť dobře věděl, čeho jsou schopni v tís-ni. Chodil za nimi od té první noci, nosil jim jídlo a vodu a oni na to reagovali celkem spokojeně. Ale teď museli být znepokojeni cizinci, kteří na ně útočili, a strach z jejich pocitů, který se ho zmocnil, byl stejně silný jako strach z jejich jedovatých drápů.

Tíseň ho neopouštěla. Vstoupil do boxu po lávce, pohlédl dolů na hnědé stíny, které se krčily pod ním, a opatrně k nim sestoupil, se strachem, ale rozhodnut nedat jim ho najevo. Regulové prohlašovali, že dusei prospívali, když byli krmeni syntetickým proteinem, kterého bylo ve skladištích stanice víc než dost, a že mohou vlastně jíst všechno, co se jim nabízí, což patrně zahrnovalo i lidi a reguly, po-znamenal jednou Luiz.

Vzduch byl pozoruhodně svěží, čistý, ač plný aroma boxu neby-lo zdaleka tak pronikavé jako v obydlích zhýčkaných regulů. Ta zvířata byla velice skromná ve svých zvycích a pozoruhodně málo ak-tivní ve svých fyziologických potřebách; metabolizovala tekutiny způsobem, který Boazová a Luiz pokládali za nadmíru zajímavý, získávala tekutiny a výživné látky z jakýchkoli dostupných rostlin-ných nebo živočišných tkání a neprodukovala prakticky žádné odpa-dy ve srovnání s množstvím, které pohlcovala - a i to málo bylo úpl-ně suché. Regulských informací o nich bylo mnoho, protože na re-gulských lodích žili kel'ein a dusei po mnoho let. Dusei zřejmě upad-li do spánku po dobu dlouhého

pobytu na lodi, pokud byli uklidnění a spokojeni.

Všeobecně měli dusei mnohem menší nároky při udržování ži-vota na lodi než lidé, mři nebo regulové.

Byla to jejich děsivá velikost, která z nich dělala nepříjemné společníky, vědomí, že by se nedalo vůbec nic dělat, kdyby některé-ho z nich posedlo šílenství.

Duncan sestoupil ze schodů a zjistil, že se oba dusei zvedají s naléhavým kňučením, které se rozléhalo hlubinou boxu.

Stáli rameny k sobě s chvějícími se nozdrami, většice cizince. Jejich malá očka, která pravděpodobně nebyla příliš bystrá, se leskla ve svitu lamp. Větší z nich bylo olysalé zjizvené zvíře, které Duncan pokládal za Niunovo vlastní, a domníval se, že poznal i v tom mladším, úprav-nějším, jejich dočasného společníka.

Větší se sunulo vpřed svým kolébavým krokem a zkoumalo Duncana od paty k hlavě a zase zpět a s hlubokým mručením a pře-dením dávalo najevo své potěšení z tohoto setkání. Menší se přiblíži-lo a naléhavě strkalo svým širokým čumákem do Duncanovy nohy.

Sedl si na schody mezi ně a velcí živočichové se usadili u jeho nohou, tak, aby se dotýkali. Hladil hřbety se sametovou kožesinou- bylo to překvapivě příjemné; samet kryl svaly. Nebylo slyšet nic ji-ného než mručení dusei, monotónní, poklidný zvuk.

Byli spokojeni. Přijali ho, přijali člověka kvůli Niunovi, protože ho poznali v Niunově společnosti, jak si myslel, ačkoliv pohrdali jeho dotykem, dokud s nimi byl Niun. Když se jednou pokusil uniknout, dusei ho pronásledovali, zahnali do kouta, působíce na něj tou hrů-zou, která, jak pochopil, byla jejich zbraní.

Divím se, že tě nezabili, řekl Niun té noci.

Teď se zase divil Duncan, že tu tak klidně odpočívají potom, co všechno se jim stalo, poté, co je lidé trápili v úsilí uspat je, ale meta-bolismus dusei absorboval jedy, a tak absorboval zřejmě i drogu. Nezdálo se, že by jim to ublížilo, a dokonce ani, že by to změnilo jejich chování.

Ani lidé, ani zvířata, dusei, čtyřmohé spojovací články, tajemná stvoření podílející se na podstatě obojího... nabízeli se mři, ale nene-chávali se chytit - byli společníky mři a nikoli jejich vlastnictvím. Pochyboval, že by lidstvo mohlo přijmout takovou dohodu. Regulo-vé by to určitě nedokázali.

Seděl spokojeně, dotýkal se a byl dotýkán, a uklidnil se, zdálo se mu, že je teď všechno správně. Najednou zjistil, že je plný vřelosti - že ji přijímá. Náhle jako by je znal, znal to, které se ho tak dotýkalo, to menší; menší, které bylo stále třikrát větší než urostlý člověk. Předlo v omamném rytmu, vyplavovalo z něj silné pocity, tak jako voda vyplavovala na Kesrithu soli z půdy a přemísťovala je do moře.

Zaplavovalo ho to a přemáhalo.

Náhle se v panice odtáhl, a to dusei neměli rádi. Odfrkli si a od-sunuli se. Nemohl je znovu získat. Stáli a pozorovali ho oba dva lesknoucíma se očkami.

Proudil do něj chlad, sebevědomí.

Přišli sem dobrovolně, využili ho, chtěli dovnitř - a on jim to umožnil, to on je potřeboval, je a mři, je a mři...

Sebral se a vyšplhal po úzkých schodech, zpocený a napjatý do-sáhl bezpečí lávky. Podíval se dolů. Jeden z dusei se vztyčil, narov-nal a vztáhl tlapy vzhůru. Zařval a vzduch se otrásl jeho řevem.

Uskočil na druhou stranu dveří, zavřel je a zamkl chvějícíma se rukama. To nebylo racionální, tento strach. Oni ho využívali. Byl zbraní.

A oni byli tam, kde chtěli být: na stanici obíhající okolo Kesri-thu, v blízkosti mři. Udělal všechno, co chtěli. A byl by to udělal zase, protože je potřeboval, potřeboval uklidňující vliv, který měli na mři, jež na ně spoléhali. Začal se obávat změn, které nezapočítal do své rovnice.

Ale nedokázal je opustit.

Ty myšlenky ranily jeho nitro, cítil panický strach a hlubokou vnitřní jistotu něčeho zlého. Uvědomil si, že ho asi před deseti kroky pozdravil jakýsi muž, a nepřítomně se obrátil ve snaze napravit svou nezdvořilost, ale bylo příliš pozdě, ten muž už zmizel. Duncan se ponořil do svého osobního zmatku a krácel dál, ruce v kapsách, mač-kaje do stále menších kuliček zprávy, které tam zastrčil, Boazinu a Stavrosovu.

Užasneš, Niune, přemítal přesvědčivě a divil se, že je duševně zdravý při tom jasném tušení, které choval v mysli. Dusei, čímkoli byli, se nemohou dotýkat jeho vědomého myšlení, operují na některé z nižších úrovní, něčím základním, senzuálním a smyslovým - je to možno potlačit, pokud člověk ovládne svůj strach z nich a svou po-třebu jejich společnosti; to je jistě ten klín, kterým vstupují, strach a potěšení, jedno nebo druhé. Byl to velmi příjemný pocit potěšit duse, bylo hrozné znepokojit ho.

Výzkumníci to nepochybně neobjevili. Nic takového se neobje-vilo ve zprávách o pozorování těchto zvířat.

Možná, že k nim zvířata nemluvila.

Duncan zavřel dveře svého malého pokoje, umístěného naproti teď už prázdným oddělením mři, a začal balit; skládal šatstvo, které sotva rozbálil.

Když byl hotov, usadil se v klesle u svého stolu a vytřukal si ho-vor na Saber přes spojovací systémy Flower.

Přemístění dusei je možné a nezbytné, sdělil veliteli Saber.

Počkejte, přišla odpověď. A o chvíli později: Hlaste se osobně na velitelství Saber co nejdříve.

6. kapitola

NEBYLO nic zvláštního na vstupu důstojníka na palubu vojenské lodi, nemělo by aspoň být, ale mezi posádkou se šířily zvěsti. Dun-can to vytušil podle pohledů, které klouzaly jeho směrem, když byl doprovázen na Velitelství, doprovázen, nikoli vpuštěn dovnitř volně, aby si mohl pohovořit s členy posádky. Dokonce i interkom byl ti-chý, což bylo velmi neobvyklé na lodi, jako byl Saber.

Byl uveden do hlavní kanceláře štábu, nikoli na velitelský můs-tek, přímo k nejvyššímu veliteli vojenských operací v

zóně Kesrithu, R.A. Kochovi. Duncan byl z toho setkání rozpačitý. Důstojníci tak-tických sil měli papírově dostatečné postavení, aby jim zajišťovalo podřízenost běžných řadových vojáků, a tato okolnost byla snášena s trpkou nelibostí, tím spíše, že speciálové se těmito privilegii příliš honosili a naprosto pohrdali řády a hodnotami řadových důstojníků: šibeniční chvastounství jejich krátce trvající služby. Neočekával tedy zdvořilosti, ale Kochovo zamračené čelo bylo výrazem zamyšlení, nikoli nepřátelství, běžným výrazem jeho zjištěné tváře.

"Jsem potěšen, že se s vámi mohu seznámit, důstojníku Dunca-ne." Přízvuk byl přistavní, jako u většiny těch, co přišli na Kesrith s flotilou z nedávno ohroženého Elagu/Přístavu.

"Pane," odpověděl, nebyl vyzván, aby se posadil.

"Máme na sebe málo času," pravil Koch. "Regulská loď Siggrav se blíží. Naštěstí se zdá, že je to loď doch Alagnu. Bai Hulagh je va-roval, aby pamatovali na své způsoby, a my je pravděpodobně ne-cháme přistát zde. Jsou vyplašeni. Musíme se vás a vašich mri zbavit co nejrychleji. Dostanete průzkumnou loď Fox. Vaše instrukce jsou v tuto chvíli možná jasnější než moje." Bylo v tom bodnutí nedůvěry, nelibost ke Stavrosovi, Duncan to jasně cítil. "Foxe právě teď opouští posádka, někteří jsou převeleni k nám. Siggrav je stále ještě poměrně daleko. Na vás je nastoupit, až budete připraven."

"Pane," ozval se Duncan. "Chci dusei. Zvládnou je, dohlédnu na jejich přemístění na Foxe. Chci také výměnné zboží mri, které je uloženo na stanici, pokud mi můžete pomoci při nakládání."

Koch svařil čelo, ale tentokrát nešlo o zamyšlení. "Dobrá," řekl po chvíli, "zařídím nezbytné detaily." Dlouze pohlédl na Duncana a Duncan si znovu uvědomil, že má tvář poznačenu snědou polovinou a že v něm admirál vidí cizince ve více než jen jednom smyslu. Byl zde veličinou rovnou Stavrosovi, osoba, nepodřízená Stavrosově autoritě, vyjma rozhodnutí týkajících se politických problémů. A rozhodnutí, které vyjmul Foxe zpod Kochova velení a přelidnilo Kochovu vlastní loď nespokojenou narychlo přestěhovanou posádkou a vědci, Kochovi příliš nevyhovovalo. Nevypadal jako člověk, který by byl zvyklý přijímat takové vměšování.

"Budu připraven, pane," odpověděl měkce Duncan, "až mne za-volají."

"Raději se přesuňte na Foxe hned a zůstaňte tam," odvětil na to Koch. "Až budete pryč, sníží to napětí na stanici. Naložíme vaše zá-soby, opatříme vám cokoli, co budete potřebovat, pokud jde o dusei. Jakékoli urychlení má velkou cenu."

"Děkuji, pane," řekl Duncan. Propuštěn, vzdálil se a u dveří se k němu opět připojil jeho doprovod.

Koch strávil čtyřicet let v bojích s mri, uvažoval Duncan, byl dost starý, aby zažil válku od samého počátku, a nepochybně mri nemiloval. Žádný Přistavan, který viděl svou planetu zaplavenou reguly a jen velmi obtížně získanou lidstvem nazpět, nemohl pohlížet s nadšením na sebemenší shovívavost k regulům nebo kel'ein mri, kteří prováděli jejich rozkazy.

Totéž by mohlo být řečeno i o Kiluwanech - jako byl Stavros, ale vzdálená Kiluwa, pohybující se na okraji lidského prostoru, dala vzniknout odlišnému rodu, ne bojovníkům, ale tvrdohlavému lidu zasvěcenému rozumu, vědě, analýze podobným, jak byli podezíraní, samotným regulům. Po obsazení své planety se rozptýlili a nikdy se neodvážili pokusit se o návrat. Přistavané se dali snáze pochopit. Ti prostě nenáviděli. Bude trvat dlouho, než přestanou nenávidět.

A za války vyrostli i muži, jako byl on sám, tisíce takových, kteří nevěděli, kdo jsou nebo z jakého světa pocházejí: zrození válkou a vychování válkou. Válka byla celým jeho životem; nutila ho stěhovat se znovu a znovu při útěku před ní, prošel řadou uprchlických nálezů s unavenými přepracovanými ženami; a pak se k ní vrátil, ve školách, které ho nevychovaly k obchodu či řemeslu, ale pro linii fronty. Jeho vlastní přízvuk byl neidentifikovatelný, směs všech míst, kde žil. Nepatřil nikam. Necítil proto teď věrnost ničemu jinému než svému lidství.

A sobě.

A, se značnými výhradami, ctihodnému Stavrosovi.

Sešel po rampě Saber do prostorného doku, svůj doprovod ne-chal za sebou, na chvíli se zastavil, aby se rozhlédl po procházejících mužích a ženách zaměstnaných svými vlastními problémy.

Přistavané.

Řadoví.

~

Na velitelském můstku Foxe se Duncan ocitl tváří tvář skupině důstojníků, nešťastně vypadajících žen a mužů, kteří si s ním vyměňovali zdvořilosti s povinnou slušností.

"Zapečetěné příkazy," řekl mu odcházející kapitán. "Let bez po-sádky. To je vše, co víme."

"Je mi to líto," nabídl Duncan neohrabanou kondolenci.

Kapitán pokrčil rameny, nepochybně daleko méně, než odpovědalo opravdovým pocitům tohoto nešťastného muže, a nabídl mu ruku. "Slíbili nám jinou průzkumnou loď, která se sem již blíží. Fox je dobrá loď, v dobrém stavu - trochu nejistá v atmosféře, ale přesto dobrá. Jsme převeleni na Saber a Saber nám předá náhradní prů-zkumnou loď ihned, jak dorazí, takže ji dostaneme jistě brzy. Blaho-přeji vám k velení, důstojníku Duncane, nebo vás lituji, podle toho, co je víc na místě."

Duncan si s ním potřásl rukou, v myšlenkách už ale uvažoval, co je obsaženo v zapečetěném příkazu, doručeném kurýrem, jenž se hned vrátil na prámu zpět, a spočívajícího teď v ruce odcházejícího kapitána Foxe - a určeným do jeho vlastních rukou, jakmile bude předání pravomocí skončeno. Duncan absolvoval všechny ceremoniální zdvořilosti, lodní deník byl naposledy aktivován, aby zaznamenal předání velení: pak, jak bylo obvyklé při akcích důstojníků tak-tických sil, byly soubory lodního deníku nahrány a předány do rukou odcházejícího kapitána. Za jeho letu nebude žádný lodní deník ve-den.

Další, poslední část ceremonie; sledoval důstojníky a celou ne-velkou posádku, jak opouštějí loď, až na ní nezbyl nikdo, kromě stále přítomné bezpečnostní služby u průlezu - čtyř mužů s nabitými smr-tícími zbraněmi.

Bylo ticho. Duncan se usadil do neobvyklého křesla a nakódoval přehrání pásky s příkazy od Stavrose; byla pod bezpečnostním zám-kem, sama se po přehrání zničí.

Taková procedura zajišť-ovala, že Moc nebude mít záznamy, kte-ré by se vracely, aby je strašily; tak se to aspoň tvrdilo během války, kdy důstojníci taktických sil očekávali zničení všech záznamů, které se jich týkaly, záznamů zničených nejen ze strachu z nepřítele, ale jak trpce tušili, ničených i proto, aby udržely čistá jména mužů, kteří je poslali do pole, když akce ztroskotala: ztracení velitelé ztráceli velení.

Stavrosova tvář zaplnila obrazovku.

"Omlouvám se," pravil měkce Stavros, "za to, na co se budu ptát, až ti budu předkládat svou nabídku, a poté, co to uslyšíš, se mů-žeš, když si to budeš přát, zřici velení Foxe a přijmout dočasné pře-ložení na stanici, kde vyčkáš stabilizace situace.

Teď jsi velitelem Foxe. Máš právo přijmout na palubu mri, spo-lu s veškerým jejich majetkem, i s artefaktem. Průzkumná loď bude vybavena podle tvých požadavků. V tvém navigačním zásobníku je páska s kódem 001. Pochází z artefaktu. Odstartuj s kursem co nejví-ce vzdáleným od přilétajících regulů a snaž se vše udržet v tajnosti. Měl bys tu jejich pásku sledovat až do konce. Od chvíle, kdy bude páska aktivována, nebude existovat žádná možnost volby, systém bude zablokován. Posbírej všechny údaje o mri, které budeš moci získat, ať už vojenské, nebo osobní, to je podstata tvého poslání. Jed-nej s nimi, pokud to bude možné. Jsme si stále více a více jisti, že je v našem zájmu porozumět té pásce. V zájmu toho jsme ochotni vzít na sebe značné riziko. Ty bys měl shromáždit data a zjistit, jestli by s mri byla možná nějaká dohoda.

Jestliže jsi se teď rozhodl odstoupit, počkej do konce této pásky a spoj se se Saber. Naopak. Jestli jsi rozhodnut vytrvat, pospěš si pokud možno co nejvíce.

V každém případě nikomu neříkej nic o obsahu této zprávy. Za-chovávej maximální opatrnost, pokud jde o vedení záznamů v době vašeho letu. Nepřejeme si, aby se s tebou nešť-astnou náhodou cokoli vrátilo domů. Musíš mít odjištěný autoliquidátor a musíš dodržet takové podmínky, abys nemohl být zajat. Když se podle svého nej-lepšího úsudku dostaneš do situace, která by mohla dostat loď do cizích rukou. Znič ji. To je příkaz. Jakkoli se rozhodneš, ať už přij-mout nebo odmítnout, je to tvoje svobodná volba. Můžeš to bez předsudků odmítnout."

Páska doběhla. Duncan zůstal sedět a hleděl na šedou obrazov-ku, věděl, že by chtěl odmítnout, vrátit se na Kesrith, smířit se s nad-řízenými - nalézt bezpečný život v kopcích Kesrithu.

Nevěděl, kvůli jakému šilenství nemohl zůstat. Možná je to něco tak sobeckého a nesmyslného jako pýcha, možná je to proto, že si nedokázal představit své využití v budoucnosti - snad kromě oteví-rání ztracených zemí lidskému osídlení.

A svět se mění.

Vypnul obrazovku a rozhlédl se po malém velitelském můstku, který mohl být jeho po dobu, již mohla být zbytkem jeho života, s nímž mohl žít jen docela krátce. Stačilo to.

~

Vystoupil na palubu Flower beze změny distinkcí, aby nic vidi-telného neukazovalo na změnu okolností, ale důstojníci Flower byli zjevně informováni o oprávněních, která mu byla přidělena, protože mu nečinili žádné potíže, když požádal o přestěhování svého majetku a o přípravy v docích.

Když to vše zajistil, zašel k Luizovi a nakonec k Boazové.

To bylo to nejhorší, zdrtit ji zprávou, že všechno její úsilí bude bezvýsledné; pokud jí bezpečnost vůbec umožní, aby se to dozvědě-la; že sám odváží její svěřence z její péče jednou provždy - on, který byl jejím pomocníkem, a teď se vrátil do vojenského křídla, které nenáviděla.

"Důvody jsou tajné," řekl. "Je mi to líto, Boaz. Prál bych si, abych ti to mohl vysvětlit."

Její široká tvář se lehce zamračila. "Myslím, že mám nějakou představu, co je za tím. A myslím, že je to šilenství."

"Nemohu o tom diskutovat."

"Je jim lépe? Jsi spokojen s jejich stavem?"

"Ano," Znepokojilo ho to, zdálo se, že odhadla správně, co se připravuje - ale vždyť to byla právě Boazová, která prováděla vý-zkumy artefaktu. Nepochybně mnozí lidé na Flower měli jistou před-stavu - a tušili tím či oním způsobem, co budou dělat vojáci s infor-macemi, které sami vyhledali. Strpěl na chvíli zpytování jejích očí, provinile, jako by něco prozradil; a nevěděl, jaká síla si na něj činí nárok - zda je přátelsky či nepřátelsky nakloněna k Boaziným zása-dám - a čemu vlastně slouží a zda by tomu Boazová porozuměla.

Smutně se usmála, byla to maska zakrývající docela jiné pocity.

"Tak dobrá," řekla, "je to pro nás těžké, ale neexistuje nic, co bychom s tím mohli dělat Stene, buď opatrný." Její úsměv se vytratil. "Buď na sebe opatrný. Budu o tebe mít starost."

Dojalo ho to, měl-li přítele kdekoli na Kesrithu, byla jím Boazo-vá, čtyřicetiletá a jediná výše postavená žena z civilního sektoru. Vzal ji za ruce a pak ji náhle objal a políbil někde do koutku úst.

"Boaz, bude se mi po tobě stýskat."

"Chtěla bych si pořídit nějaké nové dusei," odpověděla se slza-mi na krajíčku. "Dovedu si představit, že si je určitě taky bereš s se-bou."

"Ano," odvětil. "Buď s těmi zvířaty opatrná, Boaz."

"Dej na sebe pozor," naléhala ochraptěle. Chvíli to vypadalo, že chce říci ještě něco dalšího. Nakonec sklopila oči dolů a stranou a společně se pustili do záležitostí nezbytných kolem zařizování přesu-nu dusei na jeho loď.

~

Celá sekce byla uzavřena pěšimu provozu a všechna doprava po kolejích byla zastavena, když bylo stěhování prováděno - zapečetěné krabice se zásobami a Duncanova vlastní nezajímavá zavazadla jako první, pak mri ze Saber v uzavřených automatech užívaných při evakuaci raněných - žádný muž v docích nemohl pochybovat o tom, kdo je přemísťován za tak neobvyklých bezpečnostních opatření, ale ta opatření tu byla stejně tak na ochranu mri, jako proto, aby udržela jejich přesun v tajnosti. Mri byli trpce nenáviděni a pohledy, které provázely uzavřené automedy, byly v mnoha případech vražedné.

A nakonec, když se doky úplně vyprázdnily, přišli na řadu dusei, u kterých žádná taková ochranná opatření neměla smysl. Duncan důkladně konzultoval s Boazovou jejich přesun, zvažoval užití nákladních kontejneru, a nakonec, když se vzdal všech ostatních možností, prostě nařídil všem opustit chodby, nakládací četů nechal zavřít na zámek a nařídil otevřít přechodové komory.

Pak šel dolů, přivítal se s dusei, hladil je a konejšil, znepokojený jejich vzrušením, přemáhající vlastní strach - a cítil jejich dychtivost, když otevřel dveře a pouštěl je ven.

Následovali ho kolébavým, houpavým krokem a širokými čumáky nasávali podivný vzduch, do kterého se dostali v doku. Kolem nich se rozkládala ohromná plocha doků, široký prostor, v němž by se mohli zaběhnout, vymknout kontrole, prorvat se na svobodu, která by každopádně skončila špatně. Duncan se snažil soustředit své myšlenky jen na loď, na mri, na pochoduující dusei - snažil se, aby pochopili, jestli mohou pochopit.

Kráčeli kupředu, větší o kousek před ním, menší tak blízko po jeho boku, že se neustále dotýkali. Jednou ten větší zařval, až se to rozlehlo celým obrovským prostorem doku stanice, zvuk, z něhož běhal mráz po zádech.

V té chvíli se Duncan polekal, že nad nimi ztratí kontrolu, ale po chvilkovém poplašení pokračovali učenlivě vzhůru po rampě Foxe a dovnitř. Dveře po celé trase byly otevřeny, nechtěné alternativy uzamčeny. Duncan je odvedl dolů, do boxu, který tam pro ně byl připraven, nechal je vejít dovnitř a sám zůstal ve dveřích, aby se ujistil, že se v pořádku usadili. Byli vzrušeni, překypovali aktivitou, přeshlapovali a kývali svými mohutnými těly ze strany na stranu v očekávání, které je povzbuzovalo. Jeden z nich začal vydávat onen mručivý potěšený zvuk, který ochromoval a přitahoval smysly.

Duncan před ním utekl, zavřel dveře, zajistil je a stáhl se do bezpečných chodeb a do smrtelného ticha lodi, která byla od nynějška jeho.

~

"Volno." Informovala ho kontrola ze Saber. Optická informace na jeho obrazovce ukazovala volný prostor všude kolem, na druhé obrazovce byl systémový přehled, s červenou tečkou na okraji, která značila regulu a nepříjemnosti. Na okraji se objevila další tečka, také červená, a poplašně zazářila.

"Saber," dotazoval se válečné lodi, "je váš systémový přehled přesný?"

Nastala dlouhá přestávka, kdosi nepochybně žádal o dovolení odpovědět. Duncan čekal se zrychleným tepem, věděl, že by obra-zovka už omyl napravila, kdyby k nějakému došlo.

"Potvrzujeme," informovala ho Saber. "Další podrobnosti zatím nejsou dostupné. Nemáte omezen odletový koridor. Oficiálně není venku nikdo jiný než vy. Volno pro opuštění doku, vyberte si kurs podle svého."

"Děkuji, Saber," odvětil Duncan, zaznamenáváje záplavu údajů na své obrazovce. "Zůstaňte na příjmu."

Začal s kontrolou, několik okruhů, i když to nejdůležitější už měl zkontrolováno, když dostal pokyn ke startu. Fox se nedávno vrátil z letu z nezajištěného prostoru a jeho štít byl štít byl neporušený.

Upozornil Saber a odpojil stykový systém od stanice, nebezpečný pocit, když klouzal s malým Foxem uchem jehly: tvořeným Saber a stanicí. Hannibal zakryl na okamžik jeho, výhled, když přelétal přes jeho vrchol, a pak zůstal pod ním. Fox letěl po hlavním tahu, směřoval po nejkratší možné trase pryč od přitažlivých sil Kesrithu a Arainu. Duncan udržoval planetu mezi sebou a přilétajícímu regulu. Slyšel hlasy radistů ze stanice, regulská loď s ní navázala spojení drsnými a přízvukem znetvořenými hlasy. Slyšel stanici a Saber vyměňovat si zprávy. Vyrozuměl, že jde o plavidla doch Alagnu, přilétající pro ctihodného baie Hulagha Alagn-ni, aby ho zachránily. Byla to úleva vědět alespoň, že blízkí se loď nepatří doch Holnu. Byl vděčen za to, že se rozhodli spojit se s ním, bylo to rozhodnutí, které ve svém postavení nemusel vůbec očekávat.

Nadechl se zhluboka; uvažoval, že jsou lidé na kesrithské základně alespoň pro tuto chvíli bezpeční, balancující na hraně nože bezpečnosti, kterou jim připravil Stavros svou péčí o ctihodného baie Hulagha.

A odesláním mri, kteří teď přebývali v nitru velice zranitelné a velice malé vzdalující se průzkumné lodi.

Zůstaň neviditelný, četl ve svých myšlenkách přání, které přicházelo mezi řádky se zprávou přenášenou i pro něj, poselství, které mu teď nemohli jinak poslat. Cítil, že je na správném místě - zvažoval se zdráhavým obdivem, že Stavros zřejmě udělal to jediné správné. Jestliže by Stavros ohrozil mír tím, že by si znepřátelil regulu, vyvolalo by to odezvu v Přístavu; jestliže ovšem Stavros ztratí mri a Foxe v tomhle bláznivém podniku, může to vyvolat otázky, ale celý incident by mohl být pomínut a zapomenut. Dostal mri mimo záležitosti na Kesrithu. Průzkumným lodím se stávají nehody, stává se, že bývají odepsány. Mri jsou jen dva zajatci a nikdo nikdy nedokázal úspěšně udržet na živu zajaté mri. Výtvary mri jsou jen kuriozitami, byly v módě, když mri vymírali ve velkém počtu - ale teď už jsou pouhými bezvýznamnými kuriozitami, když je celý druh mrtev. Ta-kováto zpráva může být vysílána z Kesrithu vši dostupnou rychlostí, potěšující novinka pro lidstvo, sláva pro Stavrose, který neudělal nic, zač by mu náležela. a který z celého toho masakru vyšel s čistými rukama. Zprávy z Kesrithu jsou nepochybně pečlivě stylizovány a budou takové i v

budoucnosti.

Zbývalo jenom dozvědět se, zda se Stavros dokáže s reguly dohodnout. Bylo velice pravděpodobné, že i v tomto bodě bude mít úspěch.

Fantastické štěstí, fantastická inteligence a paměť, které nic neunikne; neexistovalo nic, co by uteklo Stavrosovi pozornosti, jeho zdánlivě hazardní hry spoléhaly mnohem méně na štěstí než vykalulovaný risk. Zatímco jednu ruku vztahoval k regulům, druhou odesílal Foxe. pamatoval i na tuto možnost, protože nevěřil nikomu úplně.

Duncan se zamračil, začal se uvolňovat při známém vzhladu a zvucích letící lodi - neobvyklá pohoda vědět, že nebude vysazen do boje, že rudohnědý srpek Kesrithu nepředstavuje hrozbu, ale úkryt. Zabydlel se ve Foxu jako ve svém přirozeném prostředí, byl doma v lodích, na temných planetách, v džunglích, pouštích a na jalových planinách pustých světů, ve volném pádu a vysokých g a na všech dalších místech, kde přežití nebylo jednoduché. Od té doby, co byl převelen ke zvláštním službám, ve válečném zmatku transportů a rozkazů k ničení, které dostával od mužů bez tváře Stavrosova typu, mu bylo jasné, že může skončit v nějakém takovém místě, světelné roky vzdáleném od bezpečí Stavrosova království. Stavros se z této vzdálenosti stával pouze jedním z dlouhé řady.

Nikým zvláštním.

V této vzdálenosti, od této chvíle, tu byl pouze Sten Duncan.

Na skeneru viděl, že se v okolí vyskytuje ještě něco, jiná loď mimo stanici. Byl to Santiago, vnitrosystémová loď, ozbrojená, ale neschopná hvězdných letů.

Přijal s klidem tuto informaci, trochu rozmrzlý tím, že se ho nezeptali, jestli si přeje takový doprovod, ale když už jsou regulové v této sluneční soustavě, nebude proti tomu protestovat.

A pohlédl na palubu vedle sebe, kde v polstrované skořápce spočíval stříbrný ovoid, podivně nedotčený všemi těmi nehodami, které se mu přihodily. Vypadal, jako by nikdy nespadl mezi skalami Sil'athenu a nebyl otevřen a zkoumán.

Jeho povrch zůstal nepoškozen.

Ale nebyl už jedinečný. Byl holograficky replikován - a jednoho dne mohl být replikován mnohem hmatatelnějším způsobem v lépe vybavených zařízeních na Zarathuštovi, jako muzeální zajímavost pro lidi. Duncan se sklonil a dotkl se ho prsty, cítil jeho hladkost a chlad, stáhl ruku zpět a naposledy zkontroloval obrazovky, na kterých to vypadalo, jako by byl Santiago zavěšen za jeho lodí.

Najedl se, zatímco loď pokračovala v letu řízena automatikou, tiše a bez poplachů. Skenery udržovaly Santiago v jeho ustálené vzdálenosti a stroje už poznaly jeden druhý. Nikdo další tu ve znepokojující blízkosti nebyl. Konečně byl čas na lidské potřeby.

A byl tu také čas, aby začal uvažovat o mri, kteří leželi v bezvědomí v laboratořích lodi.

Procházel chodbami Foxe a pro jistotu kontroloval, je-li všechno v pořádku a zda se nic neuvolnilo při přechodu ze závěsu na stanici do volného letu. Přístroje se samy přeorientovaly, proměna proběhla hladce. Dusei to přežili bez viditelných obtíží. Sledoval je na dálku, neschopen vejít k nim tak znepokojený a napjatý, jak byl. Mri také odpočívali bezpečně ve vlastních oddělených automedech. Lékaři je z nich nepřenesli.

Duncan vyprostil nejprve jemnou a útlou she'pan mri, Melein, a uložil ji do pohodlnější polohy na lůžku v laboratoři. Její jemné údy působily, jako by byly jen z kostí a volné kůže, byly děsivě útlé, oči měla zapadlé a podbarvené stíny. Nereagovala, když se dotkl její vyhublé tváře a upravoval její bronzovou hřívu ve snaze, aby byla znovu krásná. Bála se o ni, sledoval její dech a viděl, jak je pro ni každý nádech namáhavý. Začínal se bát, že by ji mohl ztratit.

V zoufalství nastavil teplotu v tomto oddělení níž a zároveň snížil i tlak na úroveň odpovídající Kesrithu. Nebyl si jist - nikdo si nemohl být jist - jaké podmínky jsou přirozené pro mri. Jisté bylo pouze, že měli v atmosféře Kesrithu méně obtíží než lidé či regulové.

Meleinin dech se uklidnil. Po dlouhé době, kterou strávil v jejím oddělení, si dovolil ji opustit. Ve vedlejší oddělení otevřel jednotku automechu, aby vyjmul Niuna.

Také Niun byl hluboce chemicky uspán a nevěděl nic o tom, že byl přemístěn a položen do jiného lůžka; projev bezmocnosti, který by mri hluboce zahanbil.

Tady nebudou žádné léky. Duncan pečlivě přečetl poznámky připnuté k automechům a zjistil, že lékaři pamatovali i na léky, uložené v laboratorním skladu, o kterých instrukce říkaly: vhodné pro dlouhodobé uspaní. Byly tam i další prostředky, které mu měly pomoci v péči o mri. Když jsou v planetárním systému dvě regulské lodi, existuje velká pravděpodobnost značných potíží, říkal si Duncan, v takovém případě je jisté nezodpovědné ignorovat tato bezpečnostní opatření, alespoň před skokem. Ale když se dotkl mri a ucítil, jak vyhublí a zeslábli, nedokázal se přinutit udělat to.

Ještě celé dny je dělily od skoku, další dny pod sedativy navíc, během nichž by mri, jejich těla a životně důležité orgány, mohli upadnout do skutečně děsivého stavu, uzavření ve svých automedech, s končetinami neprocvičovanými a svaly ochabujícími.

Radil to zdravý rozum, těch několik dnů bezpečnostních opatření navíc; ti, kdo mu svěřili kontrolu nad mri, soudili, že by měl určitou opatrnost zachovat.

Ale ti, kteří připravovali tyto plány, neznali mri, kteří, uvěznění, mohli prostě udělat to, co udělali všichni zajatí mri, ať už znali nebo neznali svého žalárníka - a zemřít, zabít se. Oslabení, s vrozeným odporem k lékařské péči, by určitě zvolili tutéž možnost.

Duncan sám to od počátku věděl; byla jeho vina, že to nikdy nevysvětlil Stavrovi a ostatním. Nemohl mri věznit, aniž by je tím zabil, a s dusei na palubě nebylo vůbec pravděpodobné, že by je ještě mohl nadále věznit.

Existovala pouze jediná věc, která mohla být s mri provedena, uprostřed všech sil, regulských i lidských, svírajících se kolem nich, jediná věc, proti které mri nemohli nic namítat.

Naposledy zkontroloval oba mři, ujistil se, že teď dýchají lehčeji, a pak vystoupil vzhůru a znovu se usadil na velitelském stanovišti.

Aktivoval navigační zásobník a nakódoval číslo: nula, nula, jed-na.

Fox se otočil novým směrem, jeho senzory nasměrované na Arain analyzovaly a porovnávaly data, která naskakovala na obra-zovkách. Linie grafů se sbíhaly, splývaly a zazářily, jako by vzrušeny poznáním.

7. kapitola

NIUN se probral tak jako při mnoha jiných probuzeních, s velkou letargií. Jeho oči nejdříve spočinuly na Duncanovi sedícím, jak to dělal často, a trpělivě čekajícím u jeho lože. Niun byl zmaten, zne-pokojen nejasnou vzpomínkou.

"Myslel jsem," řekl Duncanovi, "že už jsi pryč."

Duncan vztáhl ruku a položil ji na jeho paži. Niun se pokoušel prostě pohnout prsty, ale námaha byla nad jeho síly. "Jsi vzhůru?" tázal se ho Duncan. "Niune, vzbud' se."

Snažil se o to usilovně, věděl, že to jistě dokáže, když ho o to Duncan žádal; ale mžurka jen napůl odkryla jeho oči a všechno za-mlžovala, zaostřit pohled bylo velmi obtížné. Vracela se k němu temnota, byla snazší a pohodlnější. Cítil dotek na své hřívě, matčin dotek - nikdo jiný se ho nemohl tak dotýkat, ale prsty, které se pak dotkly jeho tváře, byly drsné. Zbývalo tu něco. co ho mátló a co ho udržovalo blízko procitnutí.

"Pij," pronesl hlas, kterému věřil. Cítil, že ho něco pozvedlo - Duncanova ruka, vzpomněl si. Plastický okraj šálku se dotkl jeho rtů. Pil, cítil chladnou vodu, polkl několik doušků. Sklouzla do jeho ža-ludku a nepříjemně ho tížila.

Duncan odtáhl šálek a uložil ho zpět do narovnaných polštářů, které mu nedovolily ponořit se zpět do předchozího klidu, pozvednu-tá poloha jeho hlavy ho na chvíli omámila. Niun si začal být jist, že se probudí na tom hrozném místě, že není možnost úniku. V jeho chřípí, nezvyklém na ten horký, těžký vzduch, utkvěla vůně jídla.

Mohl hýbat končetinami. Považoval to za zázrak. Snažil se jimi hýbat; začal znovu vstřebávat vjemy, minulost a současnost konečně splynuly v jeho mysli.

Pamatoval si na oheň, na tmú a na regula, který ho - jak se do-mníval - zabil.

Teď tu ležel na posteli jako žena z Kathu, s obnaženou tváří, na-hým zpustošeným tělem pod lehkou pokrývkou a s končetinami bez síly.

Byl na nějakém cizím místě. Proto si nepřál probudit se.

Ale v jeho mysli bylo mlhavé přesvědčení, že má ještě něco udělat, že zbývá ještě nějaká nesplněná povinnost.

Někdo mu to kdysi řekl. Nemohl si vzpomenout.

Snažil se zvednout, podařilo se mu posadit se na okamžik, než se jeho paže začaly nekontrolovatelně třást a on klesl zpět. Duncanovy paže ho jemně zachytily a položily na matraci.

Potom bylo snadnější vklouznout zpět do Temnoty, kde nebylo vůbec žádné paměti. Ale Duncan mu to nechtěl dovolit. Chladná lát-ka omyla jeho tvář, ten šok mu vrátil vědomí.

"No tak," říkal mu stále Duncan - zdvihl ještě jednou jeho hlavu a vléval vodu mezi jeho neochotné rty. Pak následoval osolený ma-sový vývar, a Niunův žaludek hrozil vzpourou.

"Vodu," požádal poté, co polkl velký lok, a když ji dostal, je-nom jednou si usrkl. To bylo vše, co mohl snést.

Potom načas sklouzl zpět, a když se vrátil, zjistil, že je pozdvi-žen do polosedu. Příjemný mručivý zvuk naplnil jeho uši a načas uspal jeho mysl, cítil teplo na své ruce, pohyb. Pohlédl na to místo a ke svému zmatku uviděl, že si vedle něj přišel sednout velký dus. Zvíře strčilo do matrace, až se otrásla, a pak se usadilo a konejšilo jeho mysl svojí radostí.

A Duncan se za chvíli vrátil - v oděvu lidí, toho si všiml poprvé. Duncan se připojil ke svému vlastnímu druhu, tak to bylo správné. Tohle bylo lidské místo. Poprvé začal Niun brát svou přítomnost na vědomí, nikoli jako delirium, nejreálnější a nejnaléhavější z obrazů, které zalidňovaly jeho procitání, ale jako logicky opodstatněnou pří-tomnost mezi lidmi.

Jejíž důvody byly nepochybně lidské, a hrozivé.

Výrušený dus pohlédl na Duncana a pak se znovu usadil, pouze s unaveným povzdechem. Strpěl člověka, a to Niuna uvedlo do roz-paků - poděsilo ho, že dokonce i nepodplatitelní duše mohou být svedeni. Neměl už žádnou ochranu.

Temnota proťala jeho mysl, vzpomínka, kterou si nepřál, padají-cí věže, she'panina bleďá tvář v temnotě, oči zavřené. Dus znovu zvedl hlavu, zakňučel a přičichl k jeho ruce. "Me-lein," zeptal se Niun, soustřeďuje se na Duncana, na bílé zdi a na realitu, kvůli tomu, na co se ptal. Pamatoval si, že svému člověku může důvěřovat; zaplavila ho naděje, protože Duncanova tvář nevy-padala provinile, když vyslovil tuto otázku.

Člověk přišel a usedl vedle něho, dotkl se duše dělajícího totéž, jako by byl docela bezstarostný vedle toho zvířete, ale strach... byl v něm strach, Niun ho vycítil. "Je tady," vysvětloval Duncan. "Je v pořádku - tak jako ty."

"To není moc v pořádku," pronesl neobratně Niun zkřivenými ústy, ale byla to pravda, byla to přece pravda, nebyl to sen, který se mu zdál mezi mnoha jinými sny. Nemohl zavřít oči, z nichž mu proudily slzy; naplňovalo ho to hanbou.

Upíral oči na Duncana a probíral se sametovou srstí duše sedícího mezi nimi, teplou a uklid-ňující jemností.

"Jste volní," vysvětloval Duncan pečlivě a výrazně, tak, jako se mluví k dětem, "oba, ty i ona. Jsme na lodi vzdalující se od Kesrithu a já jsem jediný, kdo je kromě vás na palubě. Udělal jsem to, protože vám důvěřuji. Prokažte mi laskavost a ještě nějaký čas mi důvěřujte."

Tato neuvěřitelná, bláznivá řeč zněla pravdivě, v Duncanově pohledu nebyla žádná uhýbavost. Niun to přijal, ve zmatku, v jakém byl, a konečně začal uvažovat o eskortě, o tom, jak byl obklíčen a zavlčen do nějakého lidského zajetí, a o myriádách dalších zrad; ale byl tu Duncan.

Byl to Duncan, do kterého vkládal všechny naděje, který ho jako jediný z lidských nepřátel a regulů chápal se ctí a jehož srdce bylo čestné, kel'en lidského druhu.

Niun hýbal rukama, zkoušel jejich sílu, a zjistil, že strnulost, která vyprázdnila jeho mysl a oslabilá jeho končetiny na tak

dlouhou dobu, ustupuje. Sedativa - pravděpodobně; ale už ztratila sílu v se-vření, v němž držela jeho smysly, které byly stále jasnější. Duncan mu znovu dal napít a on pil, více a více z té hrozné polévky, ale tu pil také, pak sevřel čelisti a poznal, že jeho žaludek už v sobě jídlo podrží.

She'pan je živá, jeho pravá sestra Melein, Matka Lidu. Ona je jeho povinností. On je kel'en, válečník - choroba, rány a sedativa mu vzaly sílu, rychlost a zručnost, které byly jediným vlastnictvím, které kdy měl, kvůli jedinému cíli svého života, jímž bylo sloužit she'pan.

Nemohl teď myslet na to, co se s ní stalo, ale pouze na nezbyt-nost stanout na vlastních nohou a získat zpět sílu, chodit a jít k ní, ať už je kdekoli. A potom vydrží všechno.

~

Duncan se vrátil z temného prostoru, v rukou nesl černý balík látky, který položil na stůl poblíž postele.

"Tvoje šaty," řekl. "Když mne necháš, pomohu ti."

A udělal to pečlivě a jemně, pomohl mu posadit se, na okamžik, ve kterém se mu zatočila hlava a vše zešedlo, a pak ho položil zase zpět, zabaleného do známého pohodlí kel'enova spodního roucha, a opřel ho o polštáře: Duncan se usadil vedle a vyčkal, dokud znovu nepopadl dech. "She'pan se daří dobře," oznámil mu. "Najedla se, požádala o své věci a poslala mne pryč. Tak jsem šel."

Niun vklouzl dlaní pod své roucho, do míst, kde jeho žebra pro-tínala jizva, věděl, že by byl měl zemřít, oba by byli měli zemřít. "Tsi'mri lékaři," namítl hlasem chvějícím se pobouřením, ale přece věděl, že právě tyto zakázané věci je oba udržely naživu, a on cítil provinile, že není ochoten zemřít. Je mu dvacet šest let a mohl oče-kávat, že zemře dříve, než se jich dožije; většina kel'ein tak umírala, ale většina kel'ein měla už v jeho věku mnoho významání. Niun nezískal žádné, kterým by se mohl pyšnit na cestě do Temnoty. Všechna, která snad získal, ztratil, když byl zajat a když dovolil, aby byla zajata i she'pan. Měl zemřít.

Ale nikoli zde a nikoli takto.

"Není to tvá chyba," uklidňoval ho Duncan.

"Žil jsem příliš dlouho," odpověděl Niun a byla to pravda, oba, on i ona, přežili svůj druh, přežili Lid, a to byla trpká skutečnost. Nevěděl, co se Melein rozhodne udělat, až se s ním zase setká, a co mu přikáže udělat. Pohlédl na Duncana s žalem. Duncanovy oči byly, jak si Niun všiml, zastřeny únavou a jeho postava se zdála ochablá, jako by málo spal. Vypadal v té chvíli vyčerpaně.

"Regulové vás chtěli dostat," řekl Duncan ochraptěle. "Měl jsem možnost vzít vás mezi své lidi a chopil jsem se jí."

She'pan nic nena-mítala. Věděla, co dělám."

Toto tvrzení otřásl důkladně jeho odhodláním. Niun chvíli na Duncana upřeně hleděl a nakonec odložil svou pýchu a položil otáz-ku, jako by ji kladl bratru z Kelu.

"Kde jsou mé zbraně?"

"Vše, co jsi vlastnil, je zde," odpověděl Duncan. "Mohu ti tvé zbraně hned přinést, jestli na tom trváš, ale jsi ještě napůl omámený a nemocný a myslím, že bys nemusel vědět přesně, kde jsi, nebo chá-pat, co se děje. Bojím se, abych nebyl nedopatřením zastřelen."

To alespoň dávalo smysl. Niun nabral pečlivě zvážený doušek vzduchu a připomněl si, že tento člověk tíhl k tomu říkat pravdu v úplném protikladu ke zkušenostem Lidu s tsi'mri obecně. "Už nejsem nemocný."

"Chceš, abych šel a přinesl tvé zbraně?"

Niun zvažoval tuto možnost s pohledem upřeným do Duncanovi nahé tváře, vyzýváje ho očima... Duncan odpověděl nabídkou, ačko-li jeho pravda byla zpochybněna. "Ne," řekl Niun a uvolnil se, "od-cházíš a vracíš se často; až sem půjdeš příště, přines mi je."

"Dal bych přednost tomu," namítl Duncan, "vyčkat, dokud si nebudu jist, že je ti lépe. Pak je přinesu."

Niun nešťastně pohlédl stranou; s nahou tváří cítil ještě více bezmocnost svých ochablých končetin a zůstal klidně ležet, donucen smířit se se situací. Dus se pohnul, nespokojen s jeho bolestí. Pohnul rukou a uklidnil ho.

"Přinesu nějaké jídlo," ozval se Duncan. "Něco bych snědl."

"Ano," souhlasil Niun. Vzepřel se vzhůru proti polštářům, když Duncan vyšel na chodbu, aby obstaral pokrm, na chvíli sotva popadal dech, ale uklidnil se, než se Duncan vrátil. Rozhodl se najíst sám, i když se mu ruka trásla, když zvedal misku.

Bylo v ní chladné ovoce z jiné planety, o jehož chuti slyšel, ale nikdy ho neokusil; vedle našel jakýsi chléb, příliš měkký na jeho vkus, a tlustý, ale snadno požitelný, a so, pro kterou měl slabost. Vzal sladce nahořklý šálek do obou dlaní a vypil ho až k hořkému zbytku, protože to byla jediná věc, kterou znal z Kesrithu, i když byla regulská, a on věděl, že je pro něj dobrá. Snědl toho příliš mnoho, aby to jeho utýraný žaludek mohl strávit, zůstal proto po jídle bez hnutí ležet; tušil, že zůstat nehybný je jediný způsob, jak ho udržet uvnitř.

"Při takovém tempu," usmál se Duncan, když zvedl táč a posta-vil ho na stůl, kde ho dus začal okamžitě prozkoumávat, "se už brzy uzdravíš." Zachránil podnos a odnesl ho na chodbu, následován zrádným dusem, který se za ním vlekl smutečným krokem se spuště-nou hlavou, doufaje v milodar. Niun zavřel oči a odpočíval, naslou-chal ruchu dole v sále, odhadoval jeho vzdálenost od sebe; slyšel rachot nádobí, ale neslyšel žádné hlasy, jenom výbušné odfukování duse, kterým ta zvířata vyjadřovala své vlastní pocity.

Melein? Chtěl zoufale vědět. Jednou se už ptal; byl odmítnut v záležitosti svých zbraní. Nechtěl projevovat svou úzkost podruhé. Bylo nezbytné pamatovat si, že Duncan je tsi'mri a nepřítel.

Duncan se vrátil po delší době, během níž se i jídlo poněkud usadilo a Niun cítil určitou úlevu ve svém žaludku.

Duncan mu uká-zal panel, který měl na dosah paže a jímž mohl ztlumit osvětlení ne-bo přivolat pomoc, kdyby něco

potřeboval, a u něhož bylo také sani-tární vybavení; s tou instruktáží mu dal také strohé napomenutí, aby se nepokoušel chodit sám.

Niun neřekl nic, přijal všechny pokyny, které dostával, a vleže hleděl na Duncana.

"Spi chvilku," vybědl ho po chvilce Duncan, zjevně se necítící příjemně. Šel ke dveřím a pohlédl ještě jednou na- zpět. "Jídlo můžeš mít, kdykoli si budeš přát. Stačí, když mne zavoláš."

Niun neodpověděl a Duncan odešel. Dveře nechal otevřené, světlo ztlumené tak, že osvětlení přicházelo z chodby.

A když se někdy dveře zavřely a zapadly, Niun se metodicky snažil pohnout se, přinutit k práci svaly dlouho odvyklé pohybu. Snažil se, dokud nebyl vyčerpán, a když si na chvíli odpočinut a usnul, zjistil, že se dus vrátil. Promluvil k němu a on přišel a položil svou mohutnou hlavu na okraj postele. Niun se dotkl rukou jeho pro-storného hřbetu a užil ho jako podpory, aby mohl vstát. Pak zkusil pár kroků, opřen o zvíře, které se zvolna pohybovalo, a vrátil se zase zpět, nohy se mu chvěly tak, že okamžitě padl na lůžko. Chvilí ležel bez hnutí a ztěžka dýchal, blízek mdlobám, pak vtáhl své bezmocné nohy zpět na postel a odpočíval.

Ale když si odpočinul, začal se pohybovat znovu - vstal s po-mocí duse a začal znovu zkoušet těch pár možných kroků.

~

Dlouhý spánek, uplynul skoro celý den, čas nic neznamenal. Byl rušen pouze v době jídla a chvílemi, kdy byl sám a mohl se pokoušet vrátit život do svých končetin.

Další spánek: toho dne se probudil sám, pouze ve společnosti duse. Údy ho bolely od cvičení, ke kterému je nutil, a Duncan stále nepokládal za vhodné vrátit mu jeho zbraně. Na okamžik ležel klidně ve tmě a hleděl ven do osvětlené chodby.

Pak vstal, tentokrát bez pomoci duse, a krácel toporně k vaně, umyl se a pečlivě se úplně oblékl do oděvu, který ležel složený na stole. Naposled si nasadil zaidhe, pokrývku hlavy se štěpci vybave-nou průhledem chránícím před světlem nepřátelských sluncí, ale prů-hled nechal zdvižený, a se zaidhe si nasadil mez, závoj, který si upevnil pod bradu - skromně spuštěný, zde, kde byl sám s Dunca-nem, který znal jeho tvář. V černém rouchu Kelu se cítil téměř v po-řádku, sevřelo se mu srdce, když se dotkl zlatých vyznamenání, která bývala jeho: těžkého symbolu Edun Kesrithun se znamením otevřené ruky... na řetízku, onom j'talu, který pocházel z šije Intel, Matky, která odešla, a tady byl malý prsten navlečený na pás pro vyzname-nání - vzplála v něm znovu hořká a hrozná vzpomínka - z ruky Mat-ky Elagu a - další vzpomínka na nedávné utrpení - malý zlatý j'tal pro štěstí ve tvaru listu, jaký nikdy nerostl na neúrodném Kesrithu, ten dostal od staršího bratra z Kelu, přivolával i ostatní do jeho vzpomínek, mistry, kteří ho učili zbraním a zákonům Kelu.

A on je dostal zpět z rukou člověka.

Na chvíli si odpočinul, opřen o zeď, zatímco dus nervózně šťou-chal do jeho nohy. Když znovu popadl dech, přešel ke dveřím a vy-hlédl ven, pak vykročil do chodby, aniž mu v tom někdo bránil, dus ho následoval.

Vzhled tohoto místa byl cizí: úzké pravoúhlé chodby, zatímco on byl zvyklý na skosené stěny svého zničeného domova nebo na vinoucí se stěny regulských interiérů. Těžko se mu dýchalo, vzduch byl těžký, prosycený neznámými chemickými pachy. Zmateně se chytil stěny, když do něj jeho dus strčil z boku, před sebou na vzdá-leném konci chodby uviděl druhého duse vystrčit širokou hlavu ze dveří. Jeho dus se valil vpřed, aby se s ním radostně přivítal. Věděl to, někde v drogami zamlžené hloubce svého nitra cítil i tu druhou přítomnost, uklidňující a lákavou. Dva dusei, jeden s Melein, která byla původem z Kelu a mohla se proto dotýkat jednoho z těch zvířat.

Byla to dlouhá chůze, nejdelší, o jakou se zatím pokusil. Přidr-žoval se zdi, až došel k těm dveřím, pak se opřelo zárubeň a pohlédl dovnitř.

Melein, she'pan.

Opravdu byla naživu, spala - úplně oblečena, ve své cudnosti, do obnošeného a potrhaného žlutého roucha kasty Sen. Jak křehkou se stala, pomyslel si Niun bolestně, jak vyhubla; byla jedna věc, že kel'en mohl být raněn, vyhladověn a omamován drogami - ale že si to dovolili i k ní - zuřivost v něm narůstala, že se mu až zatmívalo před očima, dusei se s kňučením stáhli do kouta.

Opustil své místo ve dveřích, vešel dovnitř a poklekl na podlahu vedle jejího lůžka, spala na boku, s hlavou položenou na paži. Dusei se vrátili a shlukli se těsně kolem něho; dotkl se útlých prstů její ote-vřené ruky.

Zlaté oči se otevřely, překvapením zakryté mžurkou. Nejdříve vypadala omámeně, pak zvedla ruku a dotkla se jeho obnažené tváře, jako by si chtěla ověřit, je-li to sen nebo nikoli.

"Niune," zašeptala. "Niune."

"Co mám udělat?" zeptal se jí, téměř roztrfesen hrůzou z té otáz-ky, protože byl pouhý kel'en a nemohl rozhodovat; on byl Rukou lidu, ona byla jeho Myslí a Srdcem.

Jestliže ona nebude chtít žít, pak bude muset zabít ji i sebe, ale viděl chladný a jasný pohled jejích očí, to nebyl výraz porážky.

"Čekala jsem na tebe," řekla mu.

Niun vzal dusei s sebou. Sunuli se před ním jeden za druhým, protože byli příliš mohutní, aby mohli jít chodbou vedle sebe. Drápy cvakaly na tvrdé podlaže v pomalém rytmu. Věděli, koho mají hle-dat, tím svým podivným smyslem - věděli také, že to není ten ob-vyklý hon na způsob hry, se zabitím na konci, ale přesto byli vzruše-ni, možná proto, že chodívali s tím, koho teď honili.

A setkali se s Duncanem v malém sále, hned za rohem.

Duncan snad zrovna přicházel, aby se na ně podíval, jak to svě-domitě pravidelně dělával. Nebyl ozbrojen, nikdy

nebýval, připo-mněl si Niun ve svém hněvu s náhlým zmatkem. A možná je Duncan vábil k této chvíli, čekal na ni. Vypadal, že je mu jasné, jak se věci mezi nimi mají, stál klidně před dusei a čekal, co Niun řekne nebo udělá. Jistě věděl, že je jeho život v nebezpečí.

"Na palubě není nikdo kromě nás," připomněl mu Niun, vyzývá-je ho svým prohlášením.

"Není. Mluvil jsem pravdu."

Duncan se bál. Cítil dusí přítomnost, blízkou a těžkou, ale ne-pustil je ke svému strachu, který by ho mohl zabít.

"Yai!" pokáral Niun dusei, aby odvedl jejich pozornost od té prosté a nebezpečné fixace. Nervózně se posunuli a ovzduší se uvol-nilo. Nechtěli mu vzdorovat. "Duncane," zeptal se pak stejně přímo, jako by mluvil k bratru z Kelu, "co s námi zamýšlíš udělat?"

Duncan pokrčil po lidsku rameny a lehce a unaveně zkrřivil ústa. Tak jak byl, s nahou tváří, vypadal jako muž, který už si dlouho ne-odpočinul ani tělesně, ani duševně. Občas byl naivní, ten člověk Duncan, ale byl schopen se ubránit, věděl jistě, že by to měl udělat. Niun dočasně odložil myšlenku na násilí.

"Měl jsem v úmyslu," odpověděl Duncan, "dostat vás z rukou regulů."

"Prostě jsi požádal své lidi a oni ti vyhověli pro tvé vlastní potě-šení. Jsi snad mezi nimi natolik důležitý, že jsou tak dychtiví potěšit tě?"

Duncan neprotestoval proti takovému sarkasmu. Jeho výraz zů-stal pouze unavený, znovu pokrčil rameny. "Jsem sám. Nemám v úmyslu bojovat o velení nad lodí. Můžete ho převzít. Ale musím po-ukázat na to, že to není válečná loď, že nejsme ozbrojeni a že prav-děpodobně děláme právě to, co byste chtěli, abychom dělali. Nemys-lím, že byste mohli teď převzít řízení lodi, letíme podle navigačního záznamu nahraného na pásce."

Niun se zamračil. Tohle ve své nezkoušenosti nevzal v úvahu. Upřeně hleděl na Duncana a uvědomoval si, že jeho vlastní síly jsou omezeny, dokonce i pokud jde o stání. Mohl vypustit dusei; mohl získat loď; ale to, co právě řekl Duncan, vysvětlovalo jeho klid - protože nikdo z nich nemohl řídit let lodi.

"Kam letíme?" zeptal se Niun.

"Nevím," řekl Duncan. "Nevím, pojď se mnou k řízení a já ti ukážu, co mám na mysli."

~

Ovoid spočíval v pouzdře vyloženém pěnou, lesklý, krásný ob-jekt, jedinečný, posvátný. Na jeho povrchu nebyl ani škrábanec, i když Niun věděl, že se zřítíl ve skalách a odolal ještě bůh ví čemu, než se dostal až sem. Niun poklekl, nedbaje Duncanovy přítomnosti, vztáhl uctivě ruku a dotkl se toho hladkého chladného povrchu, jako by to byla kůže živého tvora.

Kousek duše mri, tento předmět, toto pan'en, toto tajemství, kte-ré nesl až do chvíle, kdy to již dále nést nemohl. Měl zemřít, aby to nepadlo do rukou tsi'mri.

A od tsi'mri se to vrátilo k nim, ohmatané a znesvěcené.

Duncanův čin. Nebyl tam nikdo jiný, kdo by to mohl najít.

Niun zůstal stát se zastřenýma očima, mžurka ho na chvíli zradi-la; před člověkem cizím Lidu by se měl zahalit v hněvu, ale Duncan mu byl bližší než mnozí jiní jeho vlastního druhu. Nevěděl, jaká las-kavost nebo hrozba byla zamýšlena tímto darem. Ucítíl za sebou ví-tanou oporu, nohy se pod ním podlamovaly. To přišel dus, veliké, nemotorně vypadající stvoření, opatrné na tomto místě plném jem-ných přístrojů a těsných prostor. Lehlo si u jeho nohou nabízej mu své teplo a věrnost pro případ potřeby.

"Znáš mri dost dobře," ozval se Niun, "abys věděl, že jste byli velmi troufalí, když jste se toho dotýkali."

"Je to vaše. Vrátil jsem vám to. Byli byste raději, kdyby to zů-stalo ztracené kdesi venku?"

Niun pohlédl znovu dolů na pan'en, pak vzhůru na Duncana, snažil se zvážit, co leží za tou nezahalenou tváří, a nakonec si poma-lu, rozvázně zakryl tvář závojem - varování; dal Duncanovi možnost poznat toto gesto mri, které oddělovalo, co bylo mezi nimi osobního.

"Lidé jsou šíleně zvědaví. To mne naučili moji starší a já mys-lím, že měli pravdu. Nemohlo to být ve vašich rukou, aniž by se do toho vaši učenci nepodívali, a je dokonce možné, že zjistili, co to je. Já jsem pouhý kcl'en a nejsem oprávněn vědět to. Ty to možná víš. Já to vědět nechci."

"Tvá podezření jsou správná."

"Jako člověk jistě víš, že se to mohlo stát jen v tom případě, že jsi to ty sám předal svým lidem."

"Nevěděl jsem, co to je. Nevěděl jsem, že by to pro ně mohlo být něco víc než jen kuriozita."

"Ale ono to je něco víc," odtušil Niun, a když Duncan neodpo-vídal, dodal: "Proto jsme tady? Jediná věc, kterou mri zanechali, je-diný poklad, který jsme měli, a je tady a jsi tady ty, sám, a my dostá-váme zničehonic svobodu - loď, abychom mohli odletět, a to jistě s velkými náklady. Za jakou službu lidstvu je tato odměna, kele Dun-cane? Za těch čtyřicet let války, kterou jsme vedli s vaším druhem, dostáváme dary?"

"Válka skončila," vysvětloval Duncan, "je po ní. Mrtvá záleži-tost."

"Stejně jako mri," ohradil se Niun; musel se nutit k této trpkosti, zavrhl velkodušnost tsi'mri a všechny jeho složité vývody. Znovu se ho zmocnila slabost, smysly se mu zakalily a příliš dlouho zatěžova-né svaly se rozechvěly. Sevřel ruku na opoře, zhluboka se nadechl a vydechl ve snaze znovu zaostřit svůj pohled. "Nevím, proč jsi na palubě sám," řekl. "Jeden z nás nerozumí tomu druhému, kele Dun-cane."

"Jasně řečeno," poznamenal Duncan poté, co obdržel takové po-ctivé varování. "Možná, že jsem se mýlil, ale myslel jsem, že pocho-píte, že jsem se snažil udělat pro vás to nejlepší. Jste svobodní."

Niun se zahledl na řídicí panely, na cizí změt' systému nepo-dobného regulskému ovládání, který znal stejně pouze teoreticky. Jemný pramínek potu stékal pod rouchem po jeho levém boku. "Máme eskortu?" zeptal se.

"Jsme zatím sledováni," odpověděl Duncan. "Mí lidé nejsou tak důvěřiví. A ani vy, ani já nemůžeme dělat nic s naváděcím systémem, letíme podle pásky. Možná, že bychom se od ní mohli nějak odpojit, ale jestli to uděláte, nepochybuji, že to zničí celou loď."

To alespoň znělo jako rozumná slova. Niun o nich přemýšlel a jeho ruka nepřítomně konejšila hlavu duše sedícího vedle něj.

"Půjdu předložit to, co jsi řekl, she'pan," uzavřel své úvahy. Pus-til duše měkkými slovy před sebe a vykročil za ním a jeho druhem, ponechávaje Duncanovi v rukou řízení. Duncan je mohl všechny zabít, ale mohl to udělat už dávno, kdyby to bylo jeho cílem. Mohl je uvěznit, ale bylo pravděpodobné, že celá loď byla vězením, hlídáním zvenčí. Niun měl podezření, že to má něco společného s podivným lidským smyslem pro čest, který podle všeho existoval, ale byl velice odlišný od toho, jaký znali mri.

Nebo to možná nemělo nic společného s Duncanovou vazbou k jeho vlastnímu druhu, možná to bylo tím, že byli oba kel'ein a žili podle podobných zákonů, pod vedením druhých, a každý musel volit, co může a kde může. Dovedl pochopit, že mohl muž uzavřít přátelství s jiným kel'enem a že se mu mohl jednoho dne postavit tváří v tvář a zničit ho. Zpívalo se v písních, že se to stávalo.

Nikdy nebylo dobré uzavírat přátelství mimo vlastní Dům, bylo příslovečné, že takové vazby mají smutný osud protože povinnost velela klást lojalitu k Domu nad jiné a příkazy she'pan nade vše.

8. kapitola

DOŠLO k tomu.

Duncan stál a sledoval, jak mri odchází; věděl, že she'pan Me-lein bude muset brzo přijít, aby převzala nominální vedení nad lodí, teď, když se Niun ujistil, že tu na ni nečeká žádný odpor ani urážky.

Takový byl zvyk u mri, že she'pan rozhodovala, pokud byla do-sažitelná, aby s ní bylo možno konzultovat. To bylo něco, co mohla Boazová říci vojákům; to bylo něco, co on sám mohl říci těm, kteří připravovali plány zabezpečení Flower, kdyby se zeptali - že mri kel'ein, v černých rouchách, kteří šířili zkázu všude, kam přišli, ne-jsou tou mocí, kterou je třeba brát v úvahu.

Niun nerozuměl artefaktu, který uctíval. To Duncana nijak ne-překvapilo. Niun, ať už byl jakkoli schopný, odmítal poznat určité věci, které nepovažoval pro sebe za vhodné, radil se s Melein před každým politickým rozhodnutím, přenechávaje jí možnost učinit ho. Duncanovi se hrozně ulevilo. Fungovalo to. Cítil se ospravedlněný, zbavený tíhy, která ho svírala po mnoho dní - teď, když viděl Niuna celého, na nohou a právě tam, kam se domníval, že chce Niun jít. Zaznamenal u sebe podivný nedostatek strachu z věcí, které udělal. Strach cítil, když v noci ležel a nespál, připomínal si ruiny na výšině, noční mury Sil'athenu, peklo, které na ně sestoupilo, nebo úsměv regula, který se ho snažil zabít a zabil místo toho myslící druh. K mri cítil pouze poučený respekt.

Byla tu stále ještě slušná šance, že se mohou obrátit proti němu a zabít ho, bral ji v úvahu od samého počátku - ale to nebyl styl, jaký u nich poznal. Kdyby se to mělo stát, muselo by to vycházet z hloubek nějaké logiky mri, které mu tito dva mri nikdy nepředvedli, ani při největším vyprovokování.

Uplynul již dostatečně dlouhý čas pro lítost; teď zbývalo už jen málo času na to, co měl ještě udělat. Oťel si hřbetem ruky unavené oči - zdířil si, pokud mohl, během posledních čtyř dnů, ale nespál v posteli, nedovolil si to, pokud byly události na palubě v toku, se dvěma regulskými loděmi potulujícími se zdejší sluneční soustavou a s nervózní lidskou lodí v patách.

Usadil se u ovládací konzoly, vyvolal údaje z přístrojů, které vyhrkly horlivě vše, co potřeboval. Zjistil, že jsou připraveni na přechod, naváděcí systém byl zaměřen na referenční hvězdu a při-praven k akci, jakmile další systémy Foxe ujistí počítač, že jsou do-statečně daleko od nejbližší velké hmoty. Může to trvat třeba i den, automatická tolerance je širší, než bývala. Ale jistě to nebude víc.

Z této dálky se Kesrith ztrácel ve sluneční záři a rudý Arain sa-motný předváděl vlastní bezvýznamnost ve hvězdné paletě, pouhý hraniční maják pro lidstvo, vyznačující okraj lidských teritorií, hvězda obíhaná jedinou obtížně obyvatelnou planetou a pár neobyva-telnými.

A na jedné z obrazovek ukazoval graf reguly, byli dále odsud, než by měli být po takovém čase, prováděli opatrné přiblížení. Nesta-ral se o polohu regulů, byli daleko od něj, přes celou soustavu, nepo-hybovali se tam, kde by mu mohli činit starosti.

Na jiné obrazovce se vynořil drobný objekt - Santiago, malý stroj ze Saber, jeho věrný stín.

Byl blíž, než bývalo zvykem.

Kousl se do rtu, srdce se mu rozbušilo, protože nechtěl narušit mlčení a začít diskutovat se svým doprovodem: mri byli volní, jejich přítomnost ho dohnala k rychlé poradě s počítačem, pak pro sebe zaklel a sáhl po přepínači komunikátoru.

"Santiago," signalizoval, "Santiago, tady Fox. Žádám vás, abyste zvětšili vzdálenost. Jste na mém skeneru a vaše hmotnost je registrována na mých přístrojích. Bráníte skoku."

Nastala dlouhá přestávka. "Sledujeme vás," odpovědělo Santia-go a nastala další pauza k poradě. "Foxi," ozval se nový hlas, "tady Zahadi. Oznamuji vám, že se objevily potíže."

Kapitán Santiaga. Projel jím pocit předtuchy. "Vysvětlíte to," vyzval Zahadiho.

"Foxi," přišla v pravý čas zpátky odpověď, "oznamuji vám, že ani jedna z regulských lodí není schopna přiblížit se. Hulagh přiletěl prámem na stanici. Situace je tam maximálně napjatá. Hulagh žádá o přestup na regulské plavidlo Siggrav.

Stavrosova poslední zpráva zní: Přestup bude povolen. Všechny podmínky průzkumné mise zůstávají nezměněny. Pokračujte. Konec zprávy, jak byla přijata."

"Santiago, oznamuji vám, že jsme připraveni ke skoku. Situace kdekoli jinde nemá význam. Překážíte skoku. Prosím, vzdalte se z dosahu."

"Sledujeme vás," odpověděl Zahadi.

Pak se rozhostilo dlouhé ticho. Duncan čekal a sledoval skener. Nedošlo k žádné změně. Zopakoval podrážděně svou žádost.

Stále se neozývala odpověď. Santiago pořád viselo v dosahu.

Znovu cvakl vypínačem a tentokrát proklínal Santiago a všech-ný na jeho palubě; zatracený chlap, který jim umožnil takovou volnost. "Ztraťte se z mého dosahu," opakoval. "Santiago, jděte mi z cesty."

Stále nikdo neodpovídal. Vznášel se nad ním mrazivý pocit čeho-si úplně špatného: Santiago stále zůstávalo na místě, tvrdohlavě užívalo svou hmotu ke znemožnění skoku - teď si tím byl jist.

Stavrosovy rozkazy, uzda pro loď, které Stavros nemohl úplně věřit, záměrná překážka.

A mri mohli kdykoli přijít. V mysli zvažoval, co by se mohlo stát, kdyby Melein dorazila z chodby s dusei, aby násilně prosadila své přání. Niun snad mohl počkat s hledáním svých zbraní, je sotva schopen chůze a Melein možná vůbec chodit nemůže. Ale bylo by příliš doufat, že nemohou zakročit.

Stavrosův zákrok. Stavros ho znal, nevěřil mu tak, aby ho vypustil bez kontroly.

A v náhlém záblesku pochopení nastavil skener na maximum. Na hranicích pole se objevil pohybující se bod, rychle se blížil.

Zaklel a vyslal poplašné volání na Santiago, aby si na to postě-žoval.

"Foxi, Foxi," přišla konečně odezva, "zde Saber via Santiago, určený doprovod. Potvrďte příjem."

Duncan se naklonil vpřed a zapnul mikrofon, druhou ruku sevřel v pěst. "Saber. zde Fox. Ujist'uji vás, že v mých rozkazech není nic o doprovodu. Zmizte. Zmizte."

V očekávaném čase nepřišlo žádné potvrzení příjmu, nic.

Saber nezměnila kurs.

"Žádám vysvětlení," odvysílal k ní Duncan.

Nepřišla žádná odpověď. "Saber," naléhal. "Saber, předejte ná-sledující zprávu na Santiago. Zmizte z mého dosahu, opakují, zmizte z mého dosahu. Tato loď je připravena ke skoku a vaše hmotnost je registrována. Žádám, aby byla následující zpráva oficiálně zazname-nána do lodního deníku: Santiago, ignorovali jste pět předcházejících varování. Jsem rozhodnut skočit s touto lodí pomocí manuálního ovládání během následujících patnácti minut. Jestliže neprovedete neprodleně únikovou operaci, budete chyceni v mém poli. Doporuču-ji vám zmizet. Patnáct minut, teď začíná odpočet."

Sekundy odtíkávaly. Jeho ruka se potila na ovládání. Bod značí-ci Santiago se začal pohybovat pryč, ale Saber se stále blížila.

"Foxi," uslyšel. "Tady je Saber, hovoří Koch. Ujist'uji vás, že tato operace je od této chvíle i naše. Jsme určeni jako doprovod. Rozkaz ctihodného G. Stavrose, guvernéra kesrithských teritorií."

Zasáhlo ho to přímo do žaludku: Ó Bože, pryč odsud, pryč od-sud, přál si, buď jim nebo sobě, ani nevěděl. Třásl se napětím z dlou-ho udržované polohy.

Kilometr dlouhá válečná loď s doprovodným hlídkovým člunem. Sledoval blížící se Saber. Zatím se ještě nedostala dost blízko, aby byla její velká hmota zaznamenána, ale blížila se. Přilétávala ve stopách Santiaga a Santiaga, neschopné mezihvězdných letů, se k ní připojí a vyrazí na neohrabané konstrukci Saber do skoku.

Válečné lodi, žádná průzkumná mise. Stal se průvodcem váleč-ných lodí.

Ne, ne, ne! vztekal se na ně v myšlenkách i v akci, impulsivně a opatrně zároveň, když vymrštil ruku vpřed a zasáhl manuální ovlá-dání.

Skok.

Držel se panelu, zatímco mu celé tělo tvrdilo lži, zatímco zdi plynuly jako voda, zatímco formy vypadaly, jako by se obracely na-ruby a vesmír nebyl; a pak opět byl; a plynutí se samo otočilo zpět, zakrucujíc je zpět do normality.

~

Hvězdy na obrazovkách byly odlišné. Duncan se třásl v dezori-entaci, probíjovával se s ní jako muž, který právě vyplul z boje v dalekém vesmíru.

Sáhl po řízení, aby prozkoumal okolí, a cítil závrať z nejmenších nevyvážeností svého těla, měl dojem, že stále existují skuliny, do nichž by mohl zapadnout, ani nahoru, ani dolů. Jestliže existoval ve skoku čas, mysl ho nedokázala vnímat, nedokázala nic vylovit z té hlubiny, pouze to hrozné překroucení uvnitř. Projel všechny skenery.

Nebylo tu nic, jen zvuky hvězd.

Nebylo tu nic.

Zabořil se do polstrování a bojoval proti emocionálnímu rozkla-du, který často nastával po přechodu a tentokrát byl horší než fyzic-ký. Udělal hroznou, nenapravitelnou chybu - ne vůči mri, ne vůči nim, pro ně získal čas, zatímco Koch a Stavros rozebírají to, co udě-lal, zvažují a konzultují, na které straně stojí a co by se s ním mělo udělat.

Regulové žijí, říkal Stavros, jejich oběti nikoli. Proto jedám s reguly, kteří jsou stále nebezpečnou silou.

Válečné lodě, ne Flower, ne takoví jako Boazová a Luiz. Polo-vina ze Stavrosových vojenských sil byla připravena následovat ne-ozbrojeného Foxe, dokonce i když byl Kesrith ohrožován reguly; válečné lodě, a on před nimi s mri na palubě, aby prověřil obranu - neozbrojená loď, a pak ti druzí.

Vyhledat a zničit základny mri, kdekoli je nahrávka dokáže lo-kalizovat, dokončit, co regulové začali.

Seděl s hlavou v dlaních a snažil se znovu nabrat dech, svaly se mu chvěly vztekem a následky skoku. Chvilí nedokázal

dělat nic víc, pak prsty stále se křečovitě chvějícími vyhledal ampulku, kterou no-sil už celé dny v opasku, protože nikdy nemohl vědět, kdy dojde ke skoku. Zlomil ji, téměř ji upustil, když zapíchl jehlu a vpustil tu látku do svého krevního oběhu.

Prostoupilo ho teplo, pocit uklidnění, schopnosti vyrovnat se s nepřírozeným vykroucením skoku, schopnosti pracovat, dokud ne-bude čas k odpočinku. Jeho mozek se pročistil, ale udržoval si odstup od obtíží.

S jasnou hlavou zvažoval to, co udělal: Saber je bude moci vy-stopovat, mají přece identické záznamy, všechno bylo zkopírováno. Válečné lodi přiletí. Bude vojenský soud, jestliže ho lidstvo někdy dostihne; po jeho přímé výzvě Kochovi to bylo naprosto jisté. Ale mri, až pochopí, k čemu došlo, by se mohli o tuhle záležitost postarat sami, takže lidská spravedlnost byla zatím opravdu velice vzdálenou hrozbou.

Byl docela klidný, když přemýšlelo všech těchto záležitostech, snad to bylo vyčerpáním z dnů bez odpočinku - střízlivě uvažoval, zda je vinen tím, co se stalo, nebo zda spoušť nebyla spuštěna o mnoho, mnoho dříve, v době, kdy usilovalo svobodu mri. Snažil se vytáhnout z pásky nějaké informace, neřekla mu však nic, ani dobu letu, ani počet skoků, ani místo, kde právě jsou. Pohlédl na hvězdu na skaneru. Základna mri, možná. V tom případě se jeho čas může měřit jen na dny.

Odvrátil se od řízení, nervy mu stále vysílaly zbesílé signály, přes tlumící účinek léků. Bylo to horší, než to pociťoval kdykoli dříve; vinu na tom měla nepochybně únava. Pomyslel si, že jestli všech-no zůstane v klidu, alespoň na hodinu, mohl by jít do své kabiny, umýt se a lehnout si, teď už je stejně příliš pozdě dělat si o cokoli nějaké starosti.

A do dveří se vloudal dus, za ním druhý; a za nimi vstoupili mri.

~

Ustoupil dozadu. Melein přišla bez závoje, jak bylo jejím zvykem, prsty propletené s Niunovými, on ji podpíral. Vstoupila na veli-telský můstek, který jí Duncan uvolnil, a její zlaté oči přejely to mís-to a soustředily se na předmět, který spočíval vedle řízení, na artefakt v jeho kolébce. Došla k němu, nevšímajíc si ničeho jiného, a dotkla se stříbrného ovoidu konečky prstů, lehce nakloněná k Niunovi, který zajišťoval její rovnováhu, ohmatávala artefakt, jako by se chtěla ujis-tit, že je skutečný.

Pak se narovnala. Její jantarové oči našly Duncana, zachmuřené a pronikavě přímé.

"Chci si sednout," pravila a její hlas byl drsný šepot, Niun ji opatrně usadil na vrchol polstrování spojovacího systému, jako by to byl trůn. Seděla vzpřímeně s rukou přitisknutou k žebrům, v místech, kde byla zraněna, a na okamžik měla obtíže s dechem, ale zdálo se, že přešly, a ruka klesla. Oba dusei se tlačili k jejím nohám a tvořili živou zeď u jejích kolenou. Melein vztáhla levou ruku k Niunovi, který se usadil na palubě vedle ní, loktem se dotýkáje většího duse.

Duncan na ně na oba hleděl, svými zamlženými smysly vnímal, jak se moderní řídicí centrum proměnilo v sál kněžky - vládkyně, on sám se tam stal cizincem. Melein na něj zpřímá upírala zrak a hvězd-né obrazovky za ní ukazovaly světelný prach, barevné informace naskakovaly v líném rytmu s hypnotickou pravidelností.

"Duncane," zeptala se Melein mírně, "kam tato loď letí?"

Pamatoval si, že není vždy dovoleno hovořit s ním přímo, ačkoliv mu to jednou bylo dovoleno: teď to ale bylo jiné.

Pohlédl na Niunovu zahalenou a nekomunikativní tvář.

"Řekni she'pan, že nás vede tamto," řekl s pokývnutím k vejci, které spočívalo před nimi.

"Budu s ním mluvit," prohlásila Melein a hněvivě se zamračila. "Vysvětli to. Vysvětli to, kele Duncane."

"Víte," zeptal se jí, "co je v tom obsaženo?"

"A ty?"

Zavrtěl hlavou. "Ne. Záznamy. Navigační záznamy. Ale nikoli místo, kam letíme. Víte to?"

Její líbezná tvář se proměnila v masku, nevyzpytatelnou jako Niunova, ačkoliv nebyla skryta za závojem. "Proč jsi tu s námi sám? Nebylo by rozumnější držet nás dál od řízení, kele Duncane?"

Obracela ostří otázek proti němu. Cítil, že jeho mysl je prázdná, shromažďoval vysvětlení, ale ona k němu naléhavě vztáhla svou ruku a nebylo tu jiné možnosti než vzít její dlouhé utlé prsty do svých. Ten cizí dotek ho znepokojil, náhle zjistil, že stojí proti dusei, to byla nebezpečná pozice. "Sedni si, posad' se," nabádala ho, protože k ně-mu musela vzhlížet, když stál: ale nebylo kam jinam usednout, než na palubu naproti dusei, tak jako Niun. "Jsme ti snad tak cizí?" ze-ptala se vyčítavě.

Udělal to, co žádala, i když ho paluba bolestivě tlačila do kole-nou: dotkl se nevyhnutelně dusei, a poznal tu past, kontakt s mohut-nými zvířaty, zmatený proud vjemů. Narůstal v něm strach a zvířata to věděla, mocně proti němu popuzena, potlačil hrůzu a usadil se znovu zpět.

"Kdysi," pronesla Melein vzdáleným, jemným hlasem, "jsem ří-kala, že chceme nalézt loď a cestu z Kesrithu, říkala jsem, že musím mít pan'en, a ty jsi byl u toho a slyšel jsi. Kele Duncane, jsou tyto věci tvým darem, pouze tvým?"

Není naivní, tato dětská královna, ptá se na to, čemu sama nevě-ří. Cítil, jak se mu pod nohama rozvírají hlubiny.

"Politika," vysvět-loval, "nemá zájem, abyste se ocitli v regulských rukou. Jste svobod-ni. Ne, není to můj dar, nebyl můj, abych ho mohl dát. Jiní - uspořá-dali tyto záležitosti. Jestliže byste otáleli v regulském nebo lidském prostoru - byl by s vámi konec, tato loď není ozbrojena. A teď už nemáme žádný doprovod, she'pan. Jsme sami a budeme sledovat tuto pásku až do konce."

Na chvíli se rozhostilo ticho. Duncan pohlédl na Niuna, necítil nic příjemného a nebyl si jist, zda mu ve všem uvěřili.

Melein pro-mluvila ve svém vlastním jazyce, Niun odpověděl jednoslabičně, ale neodvrátil tvář, ani nezměnil její výraz.

Tsi'mri, zaslechl Duncan slovo mri pro cizince a polekal se.

"Tvůj druh tě nenávidí?" zeptala se Melein. "Proč jsi na palubě sám, kele Duncane?"

"Abych obsluhoval vás a strojní zařízení. Někdo to musí dělat. She'pan, vědci okopírovali z toho - z toho objektu - vaše naváděcí pásky. Jedeme podle nich, a není tu nic, co bychom vy nebo já mohli udělat, abychom to zastavili. Já chci pečovat o loď, chci vás dopravit až k vašemu cíli, ať už je jakýkoli. A až k tomu dojde, chci otočit loď, setkat se se svými lidmi a říci jim, že mri už nadále nechtějí být částí regulské ani lidské politiky a že válka už je za nimi jednou pro-vždy. Že je skončena. A proto jsem na palubě."

Melein utrápeně svrátila tvář, když se dívala do jeho očí. "Ne-mohu v tobě číst pravdu," přiznala, "tvé oči nejsou přímé."

"Léky," ozval se Niun tichým hlasem, první slovo, které pronesl bez vyzvání. "Oni je užívají v době přechodu."

Mri to nedělali, odmítali léky, dokonce i tyto: Niunovo oni ob-sahovalo odsouzení a Duncan cítil jeho hrot, cítil už v té chvíli jeho nebezpečí. Poprvé ho ovládla panika, dusei sebou poplašeně trhli a Niun je pokáral, uklidňuje je rukama.

"Ty nevíš," promluvila poté Melein, "co ti tví nadřízení proved-li, kele Duncane. Kolik času ti bylo dáno k návratu?"

"Nevím," odpověděl.

"Tak dlouhá, tak dlouhá cesta. Neměl jsi tu být, neměl jsi dělat takovou věc, kele Duncane."

"Domů je to daleko, she'pan. Provedli jsme skok."

"Tohle je teď loď mri. A tam, kam letíme, nesmí dorazit žádný tsi'mri."

Dusei se zavrtěli a začali se zvedat, Duncan se pokusil vstát, ale Niunova ruka sevřela jeho zápěstí tlakem bez síly a varováním bez hrozby. "Ne," pravil Niun. Oči nad závojem už nebyly tvrdé. "Ne. Buď klidný, Duncane."

Dusei ustoupili do výklenku po Meleinině levici a vydávali po-plašné syčení prudkých výdechů. Jejich očka se nebezpečně leskla, ale po chvíli se znovu usadili, zase hlídali.

A Niun promluvil tiše k Melein, v jejich vlastním jazyce - do-stal odpověď a znovu naléhavě hovořil, jako by zpochybňoval její mínění. Duncan napjatě naslouchal, schopný zachytit pouze slovo mri, Kesrith a tsi' mri - tsi'mri, mri znamenalo prostě Lid, slovo pro všechny ostatní druhy znamenalo ti, co nejsou z Lidu. Takové bylo jejich uvažování, znal ho dávno před tím. Proti tomu neplatilo žádné odvolávání se na rozum.

Nakonec Melein s několika slovy vstala, zahálila si tvář a odvrátila se, záměrně se obracejíc zády.

Bylo to mrazivé gesto. Duncan se s obavou postavil na nohy a Niun také vstal, užil křesla, aby se vzepřel, a postavil se mezi Dun-cana a dusei.

"Říkala," vysvětloval, "že nesmím připustit, aby jí přišel znovu na oči nějaký cizinec. Jsi kel'en, buď s tebou budu bojovat, když toho budu schopen, nebo si můžeš vybrat zůstat s námi a žít jako mri. Volba je na tobě."

Duncan hleděl bezmocně na Niuna, dokonce i tohle vnímal vzdáleně, kvůli lékům. "Neriskoval jsem svůj krk, když jsem pro vás získával svobodu, proto, abych teď mohl zabít jednoho z vás. Ne."

"Ty bys mě nezabil," řekl Niun.

To ho vyvedlo z míry. "Nejsem váš nepřítel," ohradil se.

"Chceš převzít službu u she'pan?"

"Ano."

Řekl to rychle, byla to jediná rozumná odpověď. Až se všechno uklidní, někdy později, pak bude čas přivést je k rozumu, vysvětlit jim, proč musí být propuštěni na svobodu i s lodí, bude to snaha o ochranu jich samých, kterou budou muset vzít v úvahu.

Ale Niun zůstal stát beze slova a hleděl na něj, jako by měl po-dezření, že ten souhlas je lež.

"Niune," zavolala ho Melein, stále odvrácená zády. Niun šel k ní a tiše spolu hovořili. Na okamžik zůstal Niun nepohnutý, dusei se neklidně vrtěli, jeden zakňučel a natáhl čumák k Niunově ruce. Ten ho nepřítomně laskal, aby byl zticha, a pak šel zpět do té části míst-nosti, kde stál Duncan.

"Kele Duncane," oznámil, "she'pan praví, že se vracíme domů. Letíme domů."

Chvilí nechápal, pak mu to došlo s nejasnou vzdálenou obavou. "Nazýval jsi domovem Kesrith."

"A Nisren. To je pravda Kelu. She'pan ví. Duncane - " Oči nad závojem ztratily svůj klid. "Možná, že jsme poslední, možná že tam už nezůstalo nic, možná, že to bude příliš dlouhá cesta. Ale letíme. A potom, musím zapomenout a ty také. To jsou she'panina slova, pro-tože nic lidského nesmí zůstat s námi, ne na takové cestě. She'pan říká, že jsi dal Lidu velký dar, a za tu službu si smíš ponechat své jméno, ačkoliv je lidské, ale nic víc. Letíme pryč od slunce do Tem-not a v Temnotách zapomeneme na vše, co jsme bývali, viděli a znali a vrátíme se ke svým předkům. To je to, do čeho jsi vstoupil. Jestli kdy vstoupíš na domovský svět Lidu, musíš být mri. Chápeš to? Je to to, co chceš?"

Dus se na ně tiskl, teplý a plný emocí. Duncan cítil strnulost, téměř vnímal Niunovu úzkost. Duncan porušil své sebeovládání a postoupil kupředu, dus odskočil, ale pak se neústupně vrátil do jeho blízkosti. Před dusei se nedalo lhát, a tedy zřejmě ani před mri. Jed-noho dne se dozvědí, co s nimi lidé chtěli udělat, co jim přivedl k jejich domovu, druhý, vražednější dar. Bylo ironií, že se ho ptali, jestli chce sdílet jejich osud.

"To je to, co si přeji," řekl, protože neměl jinou možnost.

Niun se zamračil, "Mri," ozval se, "by si nezvolil to, co sis zvo-lit ty."

Odstup, který mu dodávaly drogy, se vytrácel, ponechával ho v chladné skutečnosti. Slyšel, co řekl Niun, a v jeho mysli se to podiv-ně překroutilo v předtuchu. Pohlédl na Meleinina záda, díval se, zda teď bude tak laskavá a všimne si ho, když souhlasil se všemi jejich požadavky.

"Pojď," pravil Niun a ukázal ke dveřím. "Vzdal jsi se lodi. Ne-můžeš tu nadále setrvávat."

"Ona ji nemůže řídit," pro testoval Duncan, poděšený tím, že by Melein, narozená v poušti a vycvičená reguly, měla vzít do rukou lidmi vyrobené zařízení.

Celé Niunovo tělo ztuhlo, znovu se zamračil. "Pojď," opakoval. "Především zapomeň klást otázky. Jsi pouhý kel'en."

Bylo to šílené, ale pro tuto chvíli nezbytné. Meleinina neznalost je mohla zabít, ale jistě měla dost rozumu, aby se vyvarovala unáhle-ností. Loď se mohla řídit sama. Bylo to jistě méně bezprostřední ne-bezpečí než spory s Niunem.

Byli tu dusei.

Byl tu zjevný fakt, že by musel Niuna zabít, kdyby chtěl mri po-razit, a on nenarušil Stavrosovy rozkazy a neodřízal se od Kesrithu jen proto, aby dokončil reguly začatou práci. Časem mohl poznat mri dostatečně na to, aby je dovedl přivést k rozumu, ať už budou na planetě regulů nebo mri.

Podrobil se a spolu s Niunem opustil velitelský můstek, za nimi se kolébali dusei. Dveře se za nimi těsně uzavřely, slyšel, jak zámek zapadl.

9. kapitola

DVĚ válečné lodi, šest pomocných plavidel.

Bai Hulagh spokojeně sledoval rozdíl, který ta síla vyvolala v chování lidí. Čekali před Nomem, dvě řady lidských mládřat, aby uvítali karavanu blížící se z přístaviště prámů, a mnoho regulských mládřat vezoucích čtvery lesklé stříbrné saně. Hulagh dal svému řidi-či úsečný příkaz, aby zahrnul nahoru mezi reguly; část nového osa-zenstva tvořícího závěr karavany byla stále ještě polekána lidmi a Hulagh navzdory svému postavení a nezbytnému pohodlí chtěl předejít výstupům a čekání mezi těmi druhými. On sám se lidí nebál a myslil si, že by před nimi nikdo z ostatních nově přichozích neměl zneuctit Alagn.

Vozidlo hladce zastavilo. Příklop se otevřel a vpustil dovnitř os-trý kesrithský vzduch, Hulagh znechuceně odfrkl, když mu spálil nozdry - přesto musel ocenit jeho jistou břitkost.

Ignoroval lidi, kteří na něj zvědavě zírali, někteří dokonce vztáh-li zkusmo ruce, aby mu pomohli. Jeho řidič, Suth Horaggi, je rozhá-něl stranou a zkušenou rukou usadil saně do správné polohy, velmi pečlivě pak Suth pomohl zdvihnout Hulaghovu tíhu na jeho atrofo-vané nožky a rychle ho zase usadil dolů do vnitřních saní, s lehkostí a jemností, které si Hulagh začínal stále více cenit. Stále více a více oceňoval hodnotu tohoto mláděte malého dochu Horag, jehož chová-ní bylo během těch choulostivých dnů na stanici bezchybné. Příroze-ně to před mládětem nevyjadřoval, mohlo by je to zkazit, chtěl je připravovat na další vážné úkoly.

Průvodce nejen prvního staršího Alagnu, ale prvního staršího hlavního dochu z tří nejpřednějších mezi reguly, Suth ani netušilo, jaké štěstí ho čeká. Hulagh se usmál sám pro sebe způsobem, který by lidé jen těžko rozeznali, stažením svalů spodních očních víček a uvolněním nozder, navzdory štiplavému vzduchu.

Jeho dlouhé a pečlivé manévrování mělo úspěch.

Dorazilo osm lodí, čtvrtina sil dochu Alagn, a ostatní vyčkávaly. Přiletěly vypátrat osud svého staršího zadrženého na Kesrithu mezi lidmi a mri a značně opožděného. Lidé zjevně neočekávali, že bude Alagn reagovat s takovou silou - jako by Alagn mohl vůbec udělat něco jiného. Stavros zjevně nedovedl pochopit, jak silně zde byl Alagn vázán prototypem lodi, který mu byl svěřen nejvyšším shro-mážděním regulských dochů - teď ztracené v hromadách zkroucené-ho kovu ve zničeném přístavu, bodnutí strachu narušilo Hulaghovu spokojenost - ale byly tu, mezi těmito úzkostlivými lidmi, prostřed-ky, jak zakrýt tuto ztrátu a jak i přes ni vylepšit postavení Alagnu.

Z tváří lidských mládřat, z celkového postoje lidí na stanici a z kontaktů se Stavrosem bylo zjevně patrné, že lidé nechtějí bojovat. Hulagh tomu už uvěřil a přirozeně vítal tento u lidí známý pocit. Na Kesrithu se scházeli starší lidští a teď i tři další regulští, nižší starší z Alagnu cestující v té části karavany, která právě začínala vystupovat; nemělo smysl bojovat.

Hulagh vážně stavěl na odiv tento postoj tím, že přivolal starší svého vlastního dochu a věřil, že je to bezpečné. Lidé mohli začít boj, když se objevily válečné lodi, při prvním ohlášení, že jsou to nosiči pomocných lodí, a mohli zvítězit. Lidé byli zuřiví bojovníci, to bylo zjevné už ze skutečnosti, že byli schopni střetnout se s mri - s přesilou samozřejmě, a regulové nedokázali odolat mri, Hulagh osobně uznával tuto skutečnost. Ne, lidé si nepřejí další konflikt. Po těch prvních úzkostných dnech začal Hulagh upřímně spoléhat na přítomnost baie Stavrose, který se netajil tím, že si lidé přejí, aby mír nejen pokračoval, ale také se rozšiřoval.

Uvnitř této pravdy byly jistě obsaženy hlubší pravdy, prospěšné Stavrosovi a jeho soukromým zájmům; Stavros se s moudrostí, kte-rou regulové respektovali, když už neměli rádi, nehodlal svěřovat jednomu spojenci, ale usiloval o mnoho vazeb, zkoumaje jejich vý-hody.

Stála tu za zmínku ona záležitost s mri, které Stavros stále při-kládal jistou důležitost, kvůli tomu údajně šílenému mláděti Dunca-novi, právě tato záležitost působila Hulaghovi mrazení. Možná, že je šílené, ale jestliže je to mládě tak vadné, potom byl Stavros blázen, když ho znovu dosadil na jeho místo - a Hulagh nevěřil, že by Stav-ros byl blázen. Průzkumná loď se dostala z této planetární soustavy, největší z lidských válečných lodí ji doprovázela až na hranici soustavy a vrátila se zpět po zuřivé výměně kódovaných depeší s průzkumnou lodí a nakonec i se Stavrosem. Hulagh velice litoval, že ani on, ani jeho pobočníci nemohou rozumět této výměně, po které se válečná loď a její pomocné plavidlo pokorně vrátily ke stanici, zatímco loď Hanni-bal odlétala, aby převzala doprovod blížících se regulských lodí. Loď s mri na palubě opustila Kesrith neprodleně poté, co byl Stavros informován, že se blíží regulské loď. Duncan byl po Stavro-sových instrukcích vyslán na loď i se svými zavazadly, tak jak byly zabaleny pro jeho poslední stěhování, měl na ni údajně nastálo pře-sídlit - poslední známky jeho pobytu v Nomu byly odstraněny. Když vešla ve známost regulská přítomnost v planetárním systému, prů-zkumná loď opustila stanici, Hulagh se to dozvěděl od svých star-ších.

Duncan, který byl podle předpokladu na stanici, nebyl dostupný, ani po jeho nejnaléhavějších žádostech o toto mládě, a lidé se vykru-covali.

Duncanovo šílenství se točilo kolem mri, kteří byli také podle předpokladů - na stanici.

Byl to regulský druh hry. Hulaghova srdce se namáhala, kdykoli se musel zabývat mri, lidé nepochybně znali jeho úzkost. Zbývalo jen zjistit podstatu obchodu, který si Stavros přeje uzavřít s Alagnem - protože lidem je jistě jasné, že

teď má zdroje, se kterými se musí počítat; Hulagh spoléhal na lidi tak, jak nebyl nikdy schopen spoléhat na mri, nejvíce spoléhal na lidi, jako byl Stavros, kteří zvažovali zis-ky podobně, jako to dělají regulové, pokud jde o moc, o území, o zdroje kovů a biologických materiálů - a o ochranu toho, co je tvoje. Takové osoby jako Stavros vnímal Hulagh jako příjemně blízké své vlastní mysli, a proto hledal cestu k brzkému jednání.

Poslední ze starších vystoupil. Hulagh otevřel své saně, když je vítal v ostrém vzduchu, věc, za kterou bude muset platit celý den suchým hrdlem a bodáním v dýchacích cestách. Tři starší s dopro-vodnými mlád'aty: Sharn, Karag a Hum; poslední z nich samec; Sharn, samice, čtvrtá starší dochu; Karag s nedávno projeveným samčím pohlavím, náchylný k nestabilitě, kterou Změna přináší mla-dým dospělčům, byl oblíbencem Sharn a pravděpodobně jejím sou-časným partnerem. Karag si dosud uchoval hladkou kůži mláděte a ještě nedosáhl objemnosti Sharn nebo Huma, a obzvláště ne Hu-laghovy prosperující důstojnosti, ale už si cenil používání saní - byl posledním, kterého doprovázející mlád'ata usadila. Hulagh trpělivě čekal, zatímco mlád'ata povykovala kolem tří dospělých a vezla je jejich cestou davem lidí.

Hulagh už nebyl osamělým jediným starším na Kesrithu, obklo-peným pouze mlád'aty z cizího dochu s omezenými zkušenostmi. Teď už s ním byla jeho vlastní, Alagn-ni, a jeho lodi byly ve stanici, permanentně obsazené a schopné díky blízkosti lidské lodi a stanice působit jako větší hrozba, než jakou kdy mohly být v boji. Lidé to připustili, a to byl další důvod, proč se Hulagh mohl spoléhat na mír. Usmál se pro sebe a obrátil se, navedl saně vzhůru do mírného svahu, Suth kráčelo vedle něj a lidé mu uvolňovali cestu, aby ho pustili. Vjel do teplé filtrované atmosféry Nomu v čele procesí, které plnilo uctívou bázní zdejší mlád'ata shromážděná uvnitř, aby vše viděla, to naprosto uspokojilo jeho dlouho uraženou hrdost.

"Stavros," slyšel lidské mládě informovat Sutha, dodržujíc re-gulský protokol, "si přeje vidět baie neprodleně, jak to bude možné."

"Ke ctihodnosti bai Stavrosovi," zaintonoval Hulagh, když se k němu Suth ceremoniálně obrátilo. "Hned."

~

Setkání se nekonalo, jako všechna předcházející setkání, ve Sta-vrosově malé kanceláři, ale v oficiálním konferenčním sále a Stavros se obklopil uniformovanými mlád'aty, velkým množstvím nehybných tváří, které jsou u lidí příznakem pichlavé, když už ne nepřátelské nálady. Hulagh, který měl za zády své tři starší a byl doprovázen mlád'aty Alagnu, na něj pohlédl a usmál se po lidsku, dalek toho, aby byl zneklidněn novou rovnováhou sil, která nepochybně znepokojo-vala lidi.

"Můžeme se," navrhl Hulagh dříve, než se usazování mohlo zkomplikovat, "vzdát nadbytečných mlád'at a promluvit si přímo, ctihodnosti?"

Stavros obrátil své saně a vydal příkaz: lidská mlád'ata se seřa-zovala podle hodností a některá začala odcházet. Hulagh si ponechal Sutha a každý ze starších Alagnu osobního sluhu, zatímco čtyři lidé, kteří se pokládali za dospělé, se usadili v křeslech obklopujících Sta-vrosovy saně. Hulagh zvědavě hleděl na jednoho z těch čtyř, na kte-rém se mu nepodařilo objevit žádné stopy šedin... barvy, která, jak se domníval, symbolizuje lidskou dospělost, protože se nezdálo, že k ní jiná zabarvení měla vztah. Zůstávalo v něm lehké podezření, že Stavros narušil protokol, když tohoto člověka posadil do vnitřního kruhu, ale ve své povznesené náladě se nedovedl přimět, aby protes-toval. Mohl být starší, Hulagh se nikdy nenaučil přesně určovat vě-kovou hierarchii těchto bytostí, u kterých se pohlaví vyvíjelo už v dětství a které se, pokud jde o zevnějšek, chaoticky proměňovaly nejen cestou k dospělosti, ale i poté. Očekával podobné otázky od svých starších a k vlastním rozpakům neznal odpověď.

Mlád'ata dlouze servírovala soi: bylo to nezbytné, protože cesta od každého vyžadovala mnoho energie, a pak následovalo předsta-vování. Hulagh přijímal jména a statuty takzvaných lidských starších a odpovídal jmény svých vlastních starších, kteří stále vypadali omámeně z rychle se střídajícího proudu cizích pohledů a z vyčerpá-ní. Ale při představování Hulagh našel důvod pro námitku a zakmi-tal nozdrami v netrpělivém vzdechu.

"Bai Stavrosi," pronesl, "není tu žádný zástupce bai stanice?"

"To by bylo bezúčelné," odpověděl Stavros prostřednictvím komunikační obrazovky saní, protože Hulagh ho oslovil regulsky a Stavros odpovídal stejně. "Politika se určuje zde. Je uskutečňována mimo stanici. Bai Hulaghu, jestliže vaši starší jsou v ní zběhlí, mohli bychom užívat lidskou řeč?"

Pro lidi, jejichž učení nespočívalo v jejich osobách, ale v psa-ných záznamech, bylo charakteristické, že ani značný čas strávený na Kesrithu nestačil, aby byli zběhlí v regulském jazyce. Oni zapomína-li. Hulagha pobavilo, že setkání byla často nahrávána na pásky, aby lidé nezapomněli, co říkali a co bylo řečeno jim, nepochybně i toto sezení bylo zaznamenáváno. Na druhé straně ho ale vůbec netěšilo poznání, že každý slib, každý návrh učiněný těmito stvořeními závisí na tak mizerné paměti. Uvést nepravdu byla pro reguly hrozná věc, to, co se jednou řeklo, nemohlo být změněno, ale lidé nepochybně dovedli změnit všechno, co chtěli, a někdy i zapomenout, jaká byla skutečnost.

"Moji starší nejsou ještě tak zběhlí," pravil Hulagh a snažil se ze své tváře setřít všechny stopy humoru, když dodal:

"Bylo by pro ně poučné, kdybyste mluvil lidským jazykem - já bych obstaral simul-tánní překlad na své obrazovce."

"Samozřejmě," řekl Stavros nahlas. "Těší mne, že mohu uvítat vaše starší osobně."

"Jsme rádi, že jsme vítáni," Hulagh odložil svůj prázdný šálek, opřel se dozadu do polštářů a věnoval se klávesnici, aby splnil to, co slíbil Stavrosovi, "A těší nás, že naši lidští přátelé byli ochotni pře-rušit své záležitosti, aby uspořádali tento uvítací ceremoniál. Ale pravé úmysly mohou znejasnit při příliš mnoha formalitách. Nejsme diskutující doch, abychom to potřebovali. Vy nejste napadáni, my nejsme napadáni. Těší nás taková situace."

Taková přímost zřejmě znepokojila lidský doprovod. Sám Stav-ros se usmál napjatým ostražitým úsměvem. "Dobrá," odpověděl. "Znovu vás ujišťujeme, že nás velice těší vyhlídka na širší styky s dochem Alagn a celým regulským

druhem."

"My máme stejnou starost o naše dobré vztahy. Mri nicméně stále zůstávají znepokojivým článkem."

"Nemusí být."

"Protože už nejsou na Kesrithu?"

Stavrosovo obočí se zvedlo. Možná to vypadalo jako úsměv, ale Hulagh tu reakci sledoval velmi pečlivě a dospěl k jinému závěru.

"Pracujeme," odpověděl Stavros opatrně, "na tom, abychom byli schopni ujistit reguly, že od mri už nehrozí žádné nebezpečí."

"Dotazoval jsem se na mládě Duncana," ozval se Hulagh.

"Není dostupný. Mri opustili Kesrith. Zmizela loď. Všechny ty-to okolnosti - ač spolu možná nesouvisí - stále působí jako předzvěst významných nepříjemností."

Nastala dlouhá přestávka. Stavrosova ústa se pohybovala ve vý-razu, který Hulagh nemohl úspěšně rozluštit, ne víc než ostatní; snad zmatek, nebo nespokojenost.

"Pokouším se," pravil nakonec Stavros, "vystopovat prostor mri. Našli jsme záznam, který s tím souvisí. Bai Hulaghu, šíře toho záznamu je velice znepokojivá."

Hulagh ubral vzduch a na chvíli zadržel dech. Pravda, znal Stav-rose dost dobře, aby se na to mohl spolehnout.

"Část toho prostoru," pokračoval Stavros, "by mohla ležet uvnitř regulačního vesmíru, ale pouze část."

"Opuštěné planety," řekl Hulagh. Ve své úzkosti zapomněl tlu-močit, napravil své opominutí a uviděl šok vepsaný na tvářích svých starších. "Nisren, Gumgen - ale je pravda, že se nacházejí velice daleko. Záznam mri, skutečně je to tak?"

"Dovedou psát," ujasnil Stavros.

"Ano," odpověděl Hulagh. "Žádná literatura, žádné umění, žádná věda, žádný obchod, ale já byl v tom starém edunu - tady na sva-zích. Sám jsem viděl něco, co by mohly být nápisy. Ale nemohu vám opatřit překlad, nikoli ihned."

"Z velké části jde o číselné záznamy. Pochopili jsme z nich dost, aby nás znepokojily. Jdeme po této stopě. Mohla by znamenat velké problémy pro všechny reguly. Nás skutečně znepokojuje rozsah toho, co by nám tyto záznamy mohly ukázat. A možný přesah našich vý-zkumů do regulačního území. Okrajové vniknutí. Nic znepokojivého pro Alagn, ale pro druhé - "

"Holn."

"Ano," souhlasil Stavros. "Znepokojuje nás dráha průzkumné lodi. Ještě by se to dalo zvládnout."

Vzduch rozechvěl Hulaghovy nozdry, jeho srdce bila zběsilým rytmem. Byl si plně vědom zděšených očí svých starších visících na něm, závislých na jeho zkušenosti, protože sami neměli co nabídnout. Začal si být mučivě vědom, že je postaven před něco, co by mohlo pozměnit celou cestu k Mab, a neexistoval způsob, jak tento problém odložit, nebylo s kým se poradit.

Alagn měl zmocnění mluvit za dochy, což dělal v jednáních s lidmi už dříve. Hulagh pokud možno sebral své síly, objednal si další soi a také ostatní starší si poručili občerstvení. Usrkával ze šálku, ponořen do myšlenek; na okamžik se z nich vytrhl, aby pohlédl na Sharn, jejíž rady byly vítané, i když neinformované. Sharnin pohled registroval jeho zmatenost, souhlasila s ním. Uspokojilo ho to. Ostat-ní starší vypadali naprosto šokovaně, Karag nedovedl dost dobře skrývat svou stísněnost.

"Bai Stavrosi," řekl Hulagh nakonec, čímž přerušil tiché konzul-tace mezi lidmi, "vaše... vniknutí může být poněkud nebezpečné, pokud jde o vztahy mezi dochy. Nicméně s podporou Alagnu může být taková expedice odsud schválena. Záznam, o kterém hovoříte, jak jsem pochopil, zahrnuje území větší než regulační."

"Naše znalosti rozsahu vašeho prostoru v některých oblastech jsou nejasné, ale věříme, že tomu tak je."

"Jistě - naše zájmy jsou zde podobné. Nejsme válečnické druhy. Jistě jste to zvážili, když jste vypouštěli průzkumnou loď - možná ji ta velká válečná loď měla následovat. Jistě - " Hulagha náhle udeřila myšlenka: jeho nozdry se roztáhly údivem. "Přípravo-vali jste tu průzkumnou loď jako omluvu. Pustili jste ji napřed úmyslně, abyste mohli uplatnit právo sledovat ji, jako omluvu pro sebe - vzbouřenou loď mri. Mám pravdu?"

Stavros neodpověděl, ale ostražitě na něj hleděl, tváře ostatních odolávaly jeho čtení. "Válečné lodi jste stáhl zpátky," dodal Hulagh. Jeho srdce sklouzla do nestejného rytmu. "K vůli našim konzultacím, bai Stavrosi?"

"Vypadají užitečně."

"Skutečně, Dejte si pozor na chybné úsudky, ctihodný bai Stav-rosi. Regulační na domovském území jsou velice odlišné od regulů ve vzdálených koloniích. Když je v sázce přežití dochu - postoje jsou velice tvrdé,"

"Nepřejeme si žádný incident. Ale nechceme ani nechat ty mož-nosti získané ze záznamu neprozkoumané. Útočiště mri u Holnu je pouze jednou z nich."

"My máme stejné zájmy," pravil Hulagh měkce. "Mohu schválit průlet té válečné lodi - ve společné misi, se sdílením všech údajů."

"Spojenectví."

"Spojenectví," uzavřel Hulagh, "pro naši vzájemnou ochranu."

10. kapitola

ČLOVĚK spal.

Niun zahřátý těly dusei, mysl naplněnou zvířecím mírem, pozo-roval Duncana v rozptýleném světle, odhodlaný čekat. V Duncanově kabině byla druhá postel, ale on ji odmítl a dal přednost kobercem pokryté podlaze a blízkosti dusei, věcem, které znával v Kelu. Vy-spal se už dost, teď byl jen otupělý z toho dlouhého čekání v šeru a bojoval se sklonem sklouznout znovu do polospánku; poprvé pocí-to-val náhlé potěšení z probuzení do tohoto nového světa. Měl zase své zbraně, měl dusei, a především Melein byla v bezpečí a v jejich ru-kou byla pan'en i loď.

Jejich loď.

Tušil, že jsou tomu člověku mnoho dlužní, ostudně mnoho; byl rád, že Melein přivolila přijmout to a žít. Bylo měřítkem Meleiny vlastní vděčnosti, že se nechala pohnout, že nechala běh věcí v jeho vlastních rukou: když si myslíš, že je v pořádku, řekla a dokonce do-volila, aby lodní rozvrh dne byl přizpůsoben tak, aby se mohli vrátit k předchozímu cyklu střídání dne a noci, který oni sami nepotřebova-li - ale Duncan potřeboval spánek, kterého se zřekl, když o ně pečoval. Melein kdesi jistě odpočívala nebo tiše pracovala. Loď se hnala vpřed a od nich nepotřebovala nic. Čekala je daleká, neuvěřitelně daleká cesta. Referenční hvězda, která zářila bledě a vzdáleně uprostřed obrazovky, nebyla jejich cílem. Měli pouze dospět na okraj této soustavy a vklouznout znovu do dalšího přechodu.

A budou tu hvězdy po hvězdách, tak to řekla Melein.

Během té noci prošli dalším přechodem, prostorem, ve kterém byli, nebyli a znovu byli, kdy hmota plynula jako voda. Niun nezpa-nikařil ani tentokrát, ani poprvé, i když sám Duncan, navyklý takovými věcmi, se probudil s divokým výkřikem a bylo mu potom špatně, silně se potil a byl jen stěží schopen dojít do laboratoře, aby našel léky, které ho měly uklidnit. Ty ho uvrhly do spánku, který stále ještě trval. A to, ať to bylo jak chce obtížné, se Niun snažil nevidět, to, čímž minil člověkův žalostný stav. Je možné, myslil si, že mri mají nějakou přirozenou odolnost vůči tomuto stavu, nebo to možná je zahanbení, které brání mri podlehnout takové slabosti. Nevěděl. Jistě, musel snést mnohá zahanbení, z rukou lidí i regulů, ale tohle bylo jeho vlastní tělo, jeho vlastní smysly, a ty dokázal ovládat.

Jejich loď, jejich cesta a pan'en, aby je vedla, to byly jediné podmínky, za kterých měl život smysl, když si sami vládli, i když ho tato skutečnost stále více udivovala. Nečekal to, ačkoliv to Melein předvíдалa, ač mu řekla, že tomu tak bude. Nevěřil tomu: Melein, která bývala pouze sen Melein, jeho pravá sestra - to bylo vše, čemu v ní věřil; ubohá she'pan bez domova, myslil si o ní, ztracená a bez-mocná, a dělal, co mohl, aby o ni pečoval.

Ale ona viděla.

O největších she'paneí se říkalo, že předpovídají, o největších a nejsvatějších, které kdy vedly Lid. A jeho se zmocnil pocit uctivé bázně, když si uvědomil, že taková je i Melein, jedné krve s ním. Takové přibuzenství ho lekalo, uvědomoval si, že její genetické dědictví je i jeho, že v jeho nitru spočívá něco, čemu nerozumí, něco, nad čím nemá žádnou moc.

Ona je vedla domů. Samotná představa toho mu byla cizí, do-mov - a'ai sa-mri, počátky Lidu. Věděl, tak jako všichni mri jistě věděli, že kdysi musel existovat jiný svět než těch několik příležitostných domovských světů - navzdory tomu, co se zpívalo, že Lid se zrodil ze Slunce. Celý svůj život vzhlížel pouze na rudý kotouč Arainu a s kázní Kelu, v zájmu svého někdejšího života nikdy nenechal svou zvědavost zabloudit za hranice v dětství utužené víry. Bylo to Tajemství a nebylo vhodné pro jeho kastu.

Zrození sluncem. Mri se zlatou pokožkou, s bronzovými vlasy a zlatými očima, nikdy před tím mu nepřišlo na mysl, že v té písni se naráží na slunce jiné barvy a že to vysvětluje více než zvyky Kelu, v němž byli tuláci kosmem, kteří svrhávali své mrtvé do hvězdných ohňů, aby se jich nezmocnila žádná temná zem.

Hleděl na hvězdu visící před nimi a přemítal, kde asi jsou, zdali stále ještě v regulském vesmíru, nebo už někde jinde.

Bylo to místo známé generacím před Kesrithem, rukám, které vložily ten záznam do pan'en, i zde Lid hledal službu.

Regulský vesmír nebo cokoli jiné-ho. Kel se dával najímat k boji, tak jako tomu bylo vždy - žoldněři, z jejichž zlata Lid žil. Nedovedl si představit nic jiného.

Hvězdy za hvězdami.

A z každé po čase Lid musel odejít, tak tomu bylo i v Temno-tách, bylo nemyslitelné, že by se mohli rozdělit. Všichni, všichni odešli - ale co jimi mohli pohnout, to přesahovalo jeho představi-vost, vyjma snad vizí she'pan, která je vedla. Buď se přemístili na jinou blízkou planetu, nebo vstoupili do Temnot a v Temnotách mu-seli zapomenout všechno, co se týkalo opuštěné hvězdy a předchozí služby. Dorazili k dalšímu Slunci a k nové službě a potom se vrátili do Temnot a znovu zapomněli, v cyklu bez konce.

Až do Kesrithu, dokud oni dva nezačali směřovat domů cestou, vedle které údobí služby regulům, ony dva tisíce let, které považoval za celý zaznamenaný čas, byly pouhou mezíhrou.

Od Temnoty počátků -

Do Temnoty konce

Tak zpíval Lid, v nejsvatější ze všech písní.

Mezi nimi Slunce

A hle přijde Temnota

A v té Temnotě

Jeden konec

Mnohokrát zpíval rituál Shon'jir, píseň Přechodu, zpívanou při narozeninách a úmrtích a počátcích a koncích. Pro kel'ena se zpívala pouze při narozeninách a úmrtích.

Pochopení se před ním rozevřelo s omamnou perspektivou. Ještě mnohem více hvězd je čekalo, každou z nich považovali kel'ein své-ho času za Slunce... každou éru považovali za veškerý zaznamenaný, čas... dokud se právě oni nevydali na svou vlastní zpáteční cestu - domů k samotnému Slunci.

K počátkům Lidu.

Za nadějí, za nejnepatrnější ze všech nadějí, že tam někteří moh-li zůstat. Niun si tuto naději nechával pro sebe, věděl, že se jistě uká-že marnou - po tolika neštěstích, která se na ně valila, není možné, aby zbývalo něco tak skvělého; oni

dva byli posledními dětmi Lidu, zrozenými, aby viděli konec všeho, ath-ma' ai, strážci hrobu nikoli pouze she'pan, ale celého druhu.

A přece byli svobodní a měli loď.

A možná - zvedl se v něm nábožný pocit a veliká obava - tu by-lo ještě něco, pro co byli zrozeni.

Niun laskal dusovo rámě porostlé sametovou srstí a hleděl na člověka, jehož tváře se dotýkalo bílé světlo. z obrazovky. Ten muž tu spal v narkotické otupělosti poté, co jim dal loď, svůj život a sebe. Niuna to mátl a uvádělo do rozpaků, zvažoval všechna jeho slova a činy, které se mezi nimi udály, zda něco z nich nepohnulo člověka k tak zoufalému činu. Proti zvyklostem Lidu si tehdy ponechal zajatce a tohle byl důsledek toho činu - Duncan s nimi byl pevně spojen, tvrdohlavý jako dusei, kteří si prostě vyberou mri a usadí se u něj, nebo zemřou smutkem.

Lidské instinkty se jistě neorientují tímto směrem. Po čtyřicet let Lid bojoval s lidmi a strpěl jejich vraždění, kel'ein byli masakrováni tímto druhem, který bojoval masově a zbraněmi působícími na dálku. Čtyřicet let - a nakonec, po lidském vítězství, přišel Duncan, který, ač s ním špatně zacházeli, jim předložil celou paletu lidského milosrdenství, který navíc vložil sebe a svou svobodu do jejich rukou.

Hloupost tsi'mri, rozčiloval se v duchu Niun a přál si, aby se mohl odloučit od tsi'mri.

Ještě si pamatoval dlouhý a hrozný sen, v němž mu byl Duncan důvěryhodným společníkem - v němž bojoval o své duševní zdraví a o svůj život a v němž stál Duncan při něm.

Odčinění?

Snad. Niun si myslel, že to, co ovládalo Duncana, se možná pro-jevovale i na zbytku jeho druhu, možná, že tu přese všechno existo-val nějaký podivný tsi'mri smysl pro čest, který nemohl snést to, co regulové spáchali - jako by lidé nedosáhli onoho tak těžce dobytého vítězství, jako by zhouba Lidu vytvořila ve vesmíru úbytek, který pocítili dokonce i lidé, a ve strachu o sebe samé se snažili dosáhnout nápravy.

Cesta, kterou konají, není pro tsi'mri, a přece, jestliže někdo ta-kový kdy měl nárok být mri, neoddělitelně vpleteným do záležitostí Lidu, pak to byl právě Duncan - od té chvíle kdy měl on sám v rukou člověkův život a nevyužil možnost vzít si ho.

Niune, on je tsi'mri, přela se Melein, a ať už učinil cokoli, nepat-ří k nám, nepatří do Temnot.

Dusei jsme přece vzali, odpověděl, a ti jsou také z Mezitím, má-me je zabít, když nám důvěřují?

Melein svrátila čelo, samotná myšlenka byla hrozná, vždyť partnerství mezi mri a dusem bylo staré jako Kesrith. A nakonec od-vrátila tvář a ustoupila. Nemůžeš udělat mri z duse, řekla konečně, a nemyslím, že bys mohl mít úspěch s člověkem. Můžeš to vše pouze bolestně odkládat. Můžeš ho vyzbrojit proti nám a ohrozit nás. Ale zkus to, když to tak cítíš, udělej z něj mri, jinak budeme muset jedno-ho dne udělat krutou a hroznou věc.

"Duncane," promluvil Niun do tmy, když viděl, jak se Dunca-nova světlem zaplavená tvář stahuje. "Duncane."

Oči se otevřely, temné prohlubně v šerém světle obrazovky. Pomalu, jako by droga stále ještě omamovala jeho smysly, se člověk posadil. Byl do pasu nahý a jeho ochlupení tvořilo podivný kontrast k jeho pleti. Sehnul hlavu ke kolenům a prohrábl si rukou rozčuchané vlasy, teprve pak pohlédl na Niuna.

"Je čas," pravil Niun. "Nevypadáš dobře, Duncane."

Člověk pokrčil rameny, z čehož Niun vyrozuměl, že jeho nemoc má původ v srdci, stejně jako v těle, a to dokázal dobře pochopit. "Jsou věci, které je třeba vykonat," pokračoval Niun. "Říkal jsi, že na palubě jsou komerční zásoby."

"Ano," přitakal Duncan a jeho dech se poněkud uklidnil, jako by se byl obával něčeho daleko odpudivějšího.

"Potraviny, látky, kovy, vše, co bylo na stanici a bylo určeno k odchodu s mri. Dospěl jsem k závěru, že to vlastně náleží vám."

"Ty ze všeho nejvíc potřebuješ oděv."

Duncan to zvažil a souhlasně přikývl. Byl s nimi dost dlouho, aby věděl, že jeho obnažená tvář znamená výzvu, a možná i dost dlouho, aby cítil jemné zahanbení. "Podívám se po něčem," přitakal.

"To udělej jako první," dodal Niun. "Pak přines potravu pro du-sei a pro nás také, ale she'pan ji donesu sám."

"Dobrá," odpověděl Duncan. Niun sledoval, jak se člověk zvedl a zahalil se do roucha - modrá byla barvou Kathu a nehodila se pro muže. Niun zvažoval tuto nesrovnalost - jaké nesmírné a nevinné odlišnosti leží mezi mri a lidmi, jakou věc to na sebe vzal. Neprotes-toval proti Duncanovu oděvu, ne teď, byly tu jiné a závažnější záleži-tosti.

Niun se nepokoušel vstát, dokud Duncan neopustil místnost, protože věděl, jak by to bylo obtížné a zahanbující.

Zvládl to s pomocí dusei a opřel se o zeď s těžkým oddechová-ním, dokud ho nohy nedokázaly unést. Nemohl bojovat s člověkem a zvítězit, ne teď, a Duncan to věděl, věděl to a stále měl sklon riskovat hněv dusei, diskutovat s ním, použít své znalosti o lodi, aby je polapil a znovu získal velení.

A on na sebe vzal odpovědnost za zničení člověka.

Až zapomene, že je člověkem, pravila Melein, až bude mri, pak chci vidět jeho tvář.

Duncan to přijal. Niun tím byl ohromen; věděl jistě, že on sám by raději zemřel, než aby přijal od lidí takové podmínky.

Jestliže ho jiné věci nedokázaly zabít, tahle by to dokázala.

Ale jednou, až se Duncan stane mri, nebude se smět znovu ohnout. Jeho podrobení se bylo projevem tsi'mri a musí se ho zbavit spolu se vším ostatním - ten naivní dětský muž, který se k nim sám připojil, nesmí nadále existovat.

Niun si pomyslel, že by toho muže mohl postrádat; skutečná rea-lizace ho ale zneklidňovala, protože tsi'mri dovedl obměkčit jeho mysl a srdce. Nejhorší skutky, říkal si, musí jistě vycházet z neroz-hodností, z polovičatosti. Melein se obávala toho, co navrhoval, pro-testovala proti tomu tím, o čem zoufale doufal, že to není předtucha. Nezakázala mu to. Vydal se po svých unavených nohou pomalu do koupelny a pro-hlédl si věci, které tam zůstaly po Duncanovi. Ty musí zmizet: oble-čení, osobní věci, všechno; když mu žádné z věcí, které ho obklopují, nebudou připomínat lidi, nebudou je připomínat ani Duncnnovi.

A jestliže není možné změnit člověka, pak je lépe dozvědět se to co nejdříve: jedna věc je převléci se a druhá zničit vše

a nic si nepo-nechat. Jako mri se Niun od svých mistrů neučil být krutý, ale jenom nemilosrdný a nikdy nežádat milost. Pobral tolik Duncanových věcí, kolik mohl unést, a odnesl je do laboratoře, v níž, jak věděl, byl skluz na odpad; nacpal vše dovnitř a pocítil bolestné zahanbení nad tím, co dělá, ale horší by bylo nutit Duncana, aby to udělal sám, aby se musel vzdát toho, čeho si cenil, aby se zbavil lidství - to nechtěl Niun dopustit. A když to bylo vykonáno, porozhlédl se Niun po laboratoři, po vitrině, z níž si Duncan bral své léky, a rozhodl se k dalším věcem.

Dveře nepovolily pod jeho rukou; vytrhl pistoli a zničil zámek. Pak dveře snadno otevřel. Náruč po náruči odnosil vybavení tsi'mri ke skluzavce a vyhazoval je, zatímco dusei seděli opodál a sledovali ho vážnými lesknoucíma se očima.

Náhle zvířata poplašeně vstala - vyrušena Duncanovou přítomností za dveřmi. Niun, ruce plné posledních léků, nejprve odhodil svůj náklad do odpadu a teprve pak čelil Duncanovu hněvu, který vyrušil a podráždil dusei.

"Nepotřebuješ takové věci," řekl Duncanovi.

Duncan se snažil obléknout se jako mri, boty a e'esin, vnitřní roucho, si navlékl, ale siga, vnější roucho, měl uvolněné a závoj nesl v ruce - nikdy se ho nenaučil správně nasazovat. V jeho nahé tváři se zračila bolest; zoufalství, které zraňovalo.

"Chceš mne zabít," řekl tichým hlasem a Niun při těch slovech ucítil bodnutí - nejist si v tu chvíli čestností toho, co udělal, spoléha-je na to, že ho člověk nevyzve, že to nedokáže. Dusei kňučeli a tlačili se do rohu. Pod jejich vahou spadla ze stolu nádoba.

"Jestli je tvůj život v těchto lécích," odpověděl na to Niun, "pak s námi nedokážeš přežít. Chtěj přežít. My nepotřebujeme takové vě- ci, ani ty je nepoužívej."

Duncan ho proklínal. Niun ztuhl, postavil se přímo zuřivosti tsi'mri a nedal se vyprovokovat.

"Pochop," dodal, "že jsi s tím souhlasil. Tohle je loď mri, kele Duncane. Naučíš se být mri, jako se to učí děti Kathu. Neznám žád-nou jinou cestu, než učit tě stejně, jako učili mne."

Jestli nechceš, pak s tebou budu bojovat. Ale pochop, jako to chápou všichni mri, kteří vstoupili do Kelu, že zákon Kelu platí pro každého, od starších až po nejmladšího z nejmladších. Můžeš být zraněn dříve, než mé učení skončí, stejně tak jako kdysi já. Ale jestli-že to máš v sobě, být kel'ennem, dokážeš přežít. To mi mistři Kelu kdysi svěřili, když jsem byl ve věku, abych vstoupil do Kelu. Viděl jsem dvanáct z mého Kelu, kteří nedokázali přežít, kteří nikdy nezis-kali seta'al, kastovní jizvy. Je možné, že ani ty nedokážeš přežít. Je možné, že se nemůžeš stát tím, čím jsem já. Kdybych byl přesvěd-čen, že to nedokážeš, neudělal bych to, co jsem udělal."

Duncan mlčel, dusei nahlas větřili a kolébali se, stále neklidní. Ale Duncanova nahá tvář nabyla klidného a neustaraného výrazu, více se hodícího k muži, kterého znal. "Dobrá," ozval se. "Niune, ale já potřeboval ty léky, potřeboval jsem je."

Strach. Niun ho v místnosti stále cítil.

A když Duncan odešel, přepadly ho obavy, zda ve skutečnosti nespáchal vraždu. Myslel jako mri a zapomněl, že cizí tělo by sku-tečně nemuselo být schopné toho, co mri považovali za možné.

A bylo vůbec něco špatného na tom, že cizinci potřebují to, co zákony mri zapovídají?

To nebyla myšlenka kelu, nehodilo se pro jeho kastu přemýšlet a divit se. Neodvažoval se ani přednést to potajmu Melein, věděl, že to je pro něj nevhodná a pro mladou a ne dost jistou she'pan neuctivá myšlenka, dokonce i od jejího kel'antha, seniora Kelu - toho Kelu, který měla.

Zoufale doufal, že Duncana nezabil.

A při této myšlence si jasně uvědomil, že si přeje, aby Duncan žil, ne pouze kvůli spravedlnosti, ale protože dva - to znamenalo pustý Dům a protože ticho v sále Kelu by mohlo být velice hluboké a velice dlouhé.

Zavolal dusei k sobě, ukonejšil je dlaněmi i hlasem, a vydal se zjistit, kam zmizel Duncan.

11. kapitola

ČTYŘI dny.

Duncan je měl v paměti jako zmatek, neuspořádaný propletenec, ze kterého si pamatoval jen máloco, co by dávalo smysl. Pracoval, aby vyplnil čas. Vědomě se vyčerpával, aby se přiměl v noci usnout bez dlouhého přemýšlení a beze snů. Niun nedělal nic, jen cvičil, tiše a často: nejsem nosič břemen, trval neústupně na svém, když mu Duncan navrhoval, že by stejně dobře mohl trénovat, kdyby mu po-máhal, ale mri ukončil tento spor tím, že mu připomněl, že dusei po-třebují obsloužit.

Ani já nejsem, oplatil mu Duncan a chuchvalec kleteb mu stou-pal do úst; mri nebyli tolerantní, zabíjeli nebo umírali pro maličkosti, a bylo pozdě vymlouvat to Niunovi, jehož fyzická slabost nepochyb-ně živila jeho temperament a jehož nejistota, pokud jde o jeho situa-ci, pravděpodobně jen zotřovala jeho postoje.

Dusei skutečně chtěli obsloužit a po chvílce váhání se Duncan šel za nimi podívat - odměněn jejich impulsy radosti pocítil zahan-bení, že je v hněvu odmítal - a utekl od nich, protože toho nemohl mnoho snést.

Nebyla to poslední srážka s Niunem; mri se vyptával na různé věci a trval na tom, aby Duncan rozuměl jazyku mri - což dokázal u některých slov jen za pomoci gest - a občas se Niun tvářil, jako by nerozuměl, dokud nepoužil výrazu mri, ačkoli jindy mluvil plynně. Tedy hladověj, chtěl říci, ale neřekl, protože bylo pozdě na hádky, dusei se zvedli a byli nepříjemní a vzrušení, a to komplikovalo situa-ci. Niun dosáhl svého.

Dávalo to smysl, uvažoval Duncan později ve své posteli, za-tímco mri si vybíral podlahu. Niun bojoval, aby si udržel to, co bylo jeho, svůj způsob života a jazyk, které už téměř úplně vymizely. Byl to tichý boj, vedený proti němu, který jím nejvíce pomohl a teď je nejvíce ohrožoval. Bylo to cosi, i proti čemu zbraně a obratnost ne-znamenaly nic, ale přesto šlo o život a smrt. To bylo to, proč tu vů-beč byli, proč nebyli schopni žít mezi lidmi, proč se snažil přimět Stavrose, aby

je propustil. Pro ně nebylo kompromisu. Nesnesli by samotu mezi cizinci. Lidé ano, lidé se dovedli přizpůsobit, jako jo, která vypadala jako kámen nebo písek a čekala. Uvažoval o tom a uvažoval o spícím mri, ležícím s hlavou položenou na svém dusovi, tvář bez závoje, jak by ji nikdy neukázal nepříteli.

Jako jo - lidé se dovedou stále měnit a měnit; mri mohou ale jen zarputile zemřít, a proto bylo nevyhnutelné, aby Niun prosazoval svou cestu.

Ráno se Duncan pustil do svých povinností a spolkl připomínky k Niunovi. Šel dokonce tak daleko, že se zeptal, co by měl udělat.

Niunovy jantarové oči přehlédly místnost a ruka s dlouhými prsty vykonala všezahrnující gesto: "E'nai," řekl, "i" - Odstraň to vše. Duncan se na něj zahleděl, dlouze se nadechl a zvažoval.

V průběhu dní loď stále více chladla a vzduch postupně získával suchou mrazivost Kesrithu. Duncana těšila hřejivost roucha mri, kte-ré nosil jako svrchní kůži. Pochopil závoj a naučil se s ním zacházet; naučil se slova, zdvořilosti a gesta, a vzdal se svých vlastních.

Niun samozřejmě cítil, jak daleko Duncana zatlačil, marnost, která v něm čas od času vzkypěla, odvracel svou tvář a halil se do závoje, když věci zašly příliš daleko. Na čas nastalo ticho, ale nako-nec se k nim vrátila i slova. Niun vyjmenoval věci, se kterými ne-souhlasil, nábytek a vybavení všeho druhu. Duncan si to nechal líbit, vzdával se toho mála ze svých věcí, co tu ještě zůstalo, protože vazby k nim se mu zdály vzdálené, pokud se postavily proti nouzi, která ležela před ním, a pokud jde o škody na lodi - ty působily jako nedo-statečná odplata těm, kteří ho sem vyslali.

Pracoval, zpočátku zara-žený tím, co Niun požadoval, ale po chvilce z toho měl chmurné po-těšení. Strhával dostupné části vybavení, rozmontovával nábytek a odkládal části, které byly z použitelných kovů a materiálů, a zbytek vyhazoval do destruktoru odpadu. Pak nastoupilo všechno přístrojové vybavení, které mri pokládali za luxus.

Bylo to šílenství. Duncan sám se tomu oddal a začal ve své frustraci hledat věci, které by se daly vyhodit, zničit už jen pro potě-šení, aby udělal z lodi skořápku, ve které by si nemusel připomínat Stavrose, lidstvo, ani žádnou jinou věc, kterou musel zavrhout, aby se dostal až sem. Ztráta všeho otupovala veškerý pocit ztráty.

Laboratoře byly převážně vyprázdněny už na stanici, všechno, co nebylo uznáno za nezbytné pro tuto misi, bylo odstraněno a vše, co se zoufale snažil zachránit, Niun už nechal zničit. Duncan dokon-čoval svůj úkol až po úchytky, které přidržovaly zařízení, chemicky čistil podlahy a stěny ve snaze, aby to místo učinil alespoň přijatel-ným - protože toto největší z oddělení na lodi vybral Niun pro ně dva.

Duncan musel spát na matraci, která nebyla silnější než přelože-ná deka, a probudil se zkrehlý, znovu začal v mrazivém vzduchu kašlat; uvažoval o svém zdraví a přemítal o lécích, které Niun zničil, ať už pro tento nebo pro jiné účely.

Ale Niun ho sledoval s jistou účastí, tiše pominul svůj odpor k práci a toho dne na sebe dokonce vzal přípravu jídla a péči o dusei. Niun v řídkém vzduchu přímo kvetl - ztratilo se jeho lehké vrávorání při chůzi, neunavil se již tak rychle.

"Odpočiň si," vybídl ho dokonce, když se Duncan snažil držet svého denního režimu. Duncan pokrčil rameny a přiznal si, že s těmi-to kusy strojního zařízení se mu bez jeho pomoci nepodaří pohnout, ale teď byl poděšen představou zahálky a nekonečného sezení ve skořápce, kterou nechal z laboratoře, ze zbytku lodi, bez knih - Niun vyřadil čtecí zařízení a hudební nahrávky v jeho místnostech - , bez jakéhokoliv zaměstnání pro ruce nebo mysl.

A když byl nucen vrátit se do laboratoře, bezvýrazně bílé míst-nosti, usadil se v rohu, kde mu jeho a Niunova matrace a spojení zdí dávaly aspoň nějaký pocit umístění v prostoru. Tady seděl, dokud se mu pozdě v noci nepodařilo usnout, a doplňoval řetězce členů do komplexních propočtů imaginární dálkové navigace jenom proto, aby vyplnil čas - sledovaný jen neměnnou hvězdnou obrazovkou, která tvořila osamocenou ozdobu laboratoře. Jedinými zvuky byl šumot vzduchu ve vzduchovodech a stálý strojový hluk vnitřního chodu lodi.

A nic.

Nic.

Toho dne byl Niun dlouho pryč - u Melein, jak Duncan soudil. V té části lodi, která pro něj byla uzavřena; dokonce i dusei jako Ni-unův stálý doprovod zmizeli. Během zahálky Duncan našel kousek kovu a ozdobil dlaždice kolem své matrace a ve zvlášť špatné náladě nadělal i značky pro dny, které uplynuly podle lodního času, zoufale uvažuje, že by mohla přijít doba, kdy by mohl ztratit o tom všem přehled.

Devět dní, tak dlouho. A dokonce ani tím si nemohl být tak do-cela jist.

Zahájil řetěz výpočtů, ve snaze vymanit svou mysl ze zamřížo-vaných děr, které začínal mít v paměti, ve snaze ztratit se sám sobě v pravidelnosti.

Nebyl jako jo, nedovedl se úspěšně přizpůsobit, usoudil; ale do-konce ani jo, umístěná do tohoto sterilního hranolu, neposkytujícího žádný vzor, by si nedokázala poradit. Zčernala by jako ubohý exem-plář, který viděl v Boazině laboratoři, který zpočátku přecházel z barvy do barvy, dokud se nerozhodl pro nejnápadnější ze všech - patrně metoda sebevraždy, touha po smrti.

Odháněl od sebe takové myšlenky, ale ten obraz se stále vracel: černé okřídlené stvoření ve stříbrné kleci a on sám, z božské perspek-tivy, sedící v rohu bílé místnosti bez jakéhokoli rysu.

Devět dní.

~

Desátého večer se Niun vrátil dříve než obvykle, zahnal dusei do nejvzdálenějšího kouta místnosti a pak se bez závoje usadil se zkrí-ženými nohama na podlaze poněkud stranou od Duncana, ale tváří k němu.

"Sedíš už příliš dlouho," řekl mu.

"Odpočíval jsem," odpověděl Duncan se stopou hořkosti.

Niun pozvedl dvě dost tenké kovové tyčky, o málo delší než ru-ka. "Naučíš se hru," řekl, ne: Budu tě učit, ne: Nebavilo

by tě to? Duncan se zamračil a zvažoval, nemá-li se urazit, ale to, že ponuří mri znali zábavy, povzbudilo jeho zájem; byl v tom příslib přátelství, možnost promluvit si s kel'enem tak, jak si s ním nemohl promluvit od těch chvil na poušti.

A slibovalo to něco, co by zaplnilo ticho.

Protáhl se na matraci a pečlivě zaujal pozici, jakou zaujímal Ni-un, se zkříženými nohama a rukama na kolenou. Niun mu ukázal způsob, jakým držel konec tyče ve své pravici.

"Musíš je chytit," objasnil pak a vymrštil tyč k němu.

Duncan ji překvapeně zachytil pěsti, nikoli prsty a její konec ho bodl do dlaně.

Následovala druhá z Niunovy levačky. Duncan ji chytil a upus-til. Niun zvedl prázdné ruce.

"Teď obě," řekl.

Bylo to obtížné. Bylo to neobyčejně obtížné. Duncanovy upra-cované ruce byly méně rychlé než Niunovy štíhlé prsty, které se ni-kdy nemíjely a lapaly i ty nejnešikovnější hody ze vzduchu a vracely je vždy pod stejným úhlem a se stejnou rychlostí, dokud se Duncan nenaučil to obtížné zachycení, a pak společně.

"Říkáme tomu shon' ai," vysvětloval Niun. "S'hon' ai je pře-chod. Ve vaší řeči pak je to přechodná hra, hra přechodu.

Zpívá ji Lid, každá kasta ji hraje svým vlastním způsobem." Mluvil a tyče přeletovaly mezi nimi tam a zpět a Duncanovy prsty se stávaly jistěj-šími než dřív. "Jsou tři kasty Lidu: Kath, Kel a Sen. My jsme z Kelu, my v černém, my bojovníci. Sen jsou žlutě odění, učenci, a bíle odě-ná, she'pan. Kath je kastou žen, nepatřících ani do Kelu, ani do Senu a nosících modré roucho, a děti - ty patří do Kathu, dokud nevstoupí do kasty."

Duncan sáhl vedle. Tyč ho zasáhla do kolena a zarachotila o podlahu. Promnul si koleno a pak pokračoval, tam a zpět a tam a zpět, střídavě s Niunem. Bylo obtížné naslouchat a soustředit se při-tom i na tyč, snažil se však odpovídat.

"Muži, kteří nepatří do Kelu, ani do Senu. Co ti?"

Rytmus se nenarušil. "Ti zemřou," řekl Niun. "Ti bez schopností pro Sen nebo pro Kel, ti, co nemají srdce v těle, zemřou. Někteří ze-mřou při Hře. My ji hrajeme tak, jako ji hraje Sen, s hůlkami. Kel hraje se zbraněmi." Hody nabíraly na síle a rychlosti. "S dvěma hráči je to snadné. S třemi obtížnější. Čím větší je kruh, tím je hra obtíž-nější. Já hrával v desetičlenném kroužku. Pokud je kruh ještě větší, stává se hra záležitostí náhody, štěstí."

Tentokrát tyče přiletly velice tvrdě. Duncan vymrštil ruce, aby je zachytil a odvrátil tu z nich, která ho mohla zranit do tváře, ale ne-chytil ji. Upadla. Druhou svíral v ruce. Rytmus se přerušil.

"Máš slabou levou ruku," zamračil se Niun. "Ale srdce máš. Dobře. Naučíš se všem dovednostem, než ti začnu ukazovat yin' ein, staré zbraně. Zahren' ein, ty moderní, znáš stejně dobře jako já, tam tě nemám co učit. Ale yin' ein, jedna z nich má počátek v shon' ai. Há-zej."

Duncan hodil. Niun pozdvihl ruce a snadno polapil odděleně proti němu letící tyče - jednou rukou je bez námahy vylovil ze vzdu-chu. Duncan zamrkal polekán obratností mri a zvažoval svou vlastní.

"Teď je čas na oddech," řekl pak Niun. "Neviděl jsem, že bys minul." Zastrčil tyče zpět za svůj pás. "Je čas, abychom si pohovořili. Nadále už nesmím mluvit tvým jazykem, dostal jsem příkaz zapo-menout ho a ty ho budeš muset zapomenout taky. Znáš pár slov mu'ary, obecné řeči, ale i tu musíš zapomenout a setrvávat jen u ha-l'ari, Výsokého jazyka. Je zákon Temnot, že všechno z Mezitím musí být zapomenuto, a mu'ara, která nám sloužila během Mezitím, musí také zemřít. Nebud' z toho zmatený. Někdy jsou pro stejnou věc dvě slova, jedno z mu'ary a jedno z ha-l'ari, ty teď musíš zapomenout do-konce i slovo mri."

"Niune," protestoval Duncan s rukou zdviženou k obraně. "Ne-mám dost slov."

"Naučíš se. Bude čas."

Duncan se zamračil, pohlédl na mri zpod obočí a opatrně položil otázku, která bude nepochybně odmítnuta. "Je mnoho času?"

Niun pokrčil rameny.

"Víš to she'pan?" zeptal se Duncan.

Přes Niunovy oči sklouzla mžurka. "Tvé srdce je stále tsi'mri.

Takový byl způsob mri, jak odpovídat na otázky, způsob přívá-dějící k šílenství. Duncan si prohlížel vzory, které vyškřábal na pod-laze, a zvažoval, jakým způsobem by přivedl mri k rozumu. Náhle ho Niunova ruka zarazila. Osvobodil se a vzhlédl s výzvou.

"Další věc," pravil Niun. "Kel'en nečte a nepíše."

"Já to umím."

"Zapomeň to."

Duncan na něj upřeně hleděl. Niun se zahalil a vstal hladce bez opory, což by ještě před několika dny jistě nedokázal, s grácií přiro-zenou pro muže, trávící svůj život sezením na zemi či na podlaze. Zato Duncan byl ve snaze vstát a postavit se proti němu mnohem méně obratný.

"Poslouchej," řekl.

Rozezněla se siréna.

V Duncanově vědomí zbýval kratičký okamžik předtím, než ho ovládla panika a čistá hrůza. Blížil se přechod, dosahují bodu pře-skoku. Dusei už to poznali. Jejich pocity zaplavily místnost jako při-liv - strach a odpor.

"Yai!" okřikl je Niun, aby je uklidnil. Přešel ke dveřím a sevřel jejich držadlo. Duncan se chytil držadla na opačném konci místnosti a předstíral klid, který necítil; jeho vnitřnosti se svíjely hrůzou z to-ho, co přijde - a žádné drogy, nic. Byl to jen Niunův chladný, ne-hybný vzor, který ho odvracel od toho, aby neklesl na podlahu.

Siréna ustala. Zvonek vzápětí ohlásil nastávající skok, automa-tický poplach spuštěný ve chvíli, kdy páska došla k svému cíli. Ani nezjistili, kde jsou. Bezejmenná žlutá hvězda hořela na obrazovce jen jako jedna mezi mnoha. Žádné lodi se neblížily. Nic.

Náhle ho přepadl ten počáteční pocit nejistoty, stěny, podlaha, čas a hmota se zvlňily a potrhaly. Mysl podstoupila v

jakémsi odlivu něco nenapravitelného, jak se vše obracelo, ale zůstával tu pocit ne-pochopitelné hloubky a příliš rozrušených smyslů.

Stěny se dovlínily zpět do pevnosti. Ruce klesly. Dech a zrak se navrátily.

Ale zvonek stále zvučel, stále varoval před nastávajícím sko-kem.

"Něco se pokazilo!" vykřikl Duncan. Viděl výraz na Niunově tváři, strach, který pro ni nebyl obvyklý. Niun na něj zařval cosi, co mělo něco společného s Melein - a vyběhl ven.

Pocity duše zaplavovaly místnost. Rozklad začínal znovu, vlně-ní, kroucení v žaludku, pád k smrti. Duncan se držel tam, kde byl, toužil po ztrátě vědomí, ale nebyl jí schopen.

Místnost se rozvlnila.

A znovu ustálila.

Zvonek, ale dál zvonil a borcení začalo potřetí. Ucítit duši těla vyzařující hrůzu. Vykřikl, pustil se držadla a zapadl mezi ně - jeden z nich, zvířecí mysl, zvířecí smysly a zvonek. Vlnění začalo znovu a pomínulo, a znovu, zase a zase.

~

Cítil něco pevného, dotek a pocit světla, tak cizího po hlubinách, kterými putoval. Vykřikl a ucítit na sobě teplo duše, jejich pevnou příjemnost, bláznivou iracionálnost jejich nechápajících myslí.

Byli jeho oporou. Podrželi ho, byli s ním. Vzdal se načas svého lidství a podvolil se jim, ruce ovinul kolem jejich mohutných hrdel a přijímal jejich teplo a pohodlí, dokud si jasně neuvědomil, že se jim přizpůsobuje; zaklel a odstrčil je. Stáhli se a on si zase začal být vě-dom sám sebe.

Člověk, který s nimi ležel tam dole, ne více než oni.

Prudce se vztyčil a potácel se ke dveřím. Nohy se pod ním pod-lomily, jakmile povolil sevření rukou; jeho prsty byly příliš slabé, aby ho udržely. Žaludek se snažil obrátit naruby, všechno jako by se pod ním houpalo, ale Duncan neměl sílu vyvrhnout jeho obsah, za-tmělo se mu před očima.

Upadl, plazil se a pak si to uvědomil, stále toužil, aby mu bylo špatně, ale nešlo to. Nějakou dobu zůstal ležet, lapaje po vzduchu v úsilí nadechnout se, duše se krčily ve vzdáleném rohu a nepředávali mu nic než svůj strach.

Niun se vrátil - netušil, po jak dlouhé době - sehnul se, sklonil zahalenou hlavu unaveně k založeným rukám. Duncan ležel klidně na boku, neschopen pokoušet se o víc než o dýchání.

"Melein je v pořádku," pravil Niun svým vlastním jazykem. Alespoň tolik Duncan dokázal pochopit, dodal sice ještě něco navíc, ale Duncan si to nedovedl dát dohromady.

"Co se stalo?" vypravil ze sebe s námahou, která ho stála mnoho nevolnosti, ale Niun pouze pokrčil rameny. "Niune, kde jsme?"

Ale Niun neodpověděl, možná odpověď neznal nebo prostě s tvrdohlavostí mri předstíral, že už nerozumí lidskému jazyku.

Duncan zaklel a tento výkon sevřel jeho žaludek a konečně mu dovolil vydávat tu nevolnost. Nemohl se hnout, ba ani posunout. Po dlouhé době se Niun přiměl k něčemu, co pro něj bylo jistě odpudivé, a přinesl vlhké ručníky, očistil to místo a omyl jeho tvář. Ten dotyk, pozdvižení jeho hlavy, vyvolal další dávení nasucho. Potom ho Niun nechal samotného, usadil se na opačné straně místnosti na okraji jeho zorného pole.

Po chvíli přišel jeden z duše, přičichl k němu a zalil ho teplem. Duncan pohnul ochablou rukou a šťouchl ho. Dus uskočil s poleka-ným a dotčeným vyjeknutím, vyzařoval tak hroznou zmatenost, až Duncan vykřikl. Na druhé straně místnosti se vztyčil Niun. A znovu se ozvala siréna. A zvonek.

Rozplývání.

Duncan nehledal bezpečí zdi, iluzi, že má opěrný bod. Nechal to být. Když to přišlo, ležel na podlaze, zvracel a těžce oddechoval, prsty škrábaje po nepoddajné podlaze.

Duše se vrátili a zaměřili na něj své vřelé pocity. Začal lapat po vzduchu, neschopen se nadechnout, dokud něco nespočinulo na jeho zádech a nepomohlo mu to, dokud Niunova ruka nesevřela jeho ra-meno a nezatřásla s ním s drtivou silou, která ho docela omámila, takže znovu ztratil kontakt s místností. Zíral na mri naprosto netečně a vzlykal.

~

Příštího rána se dal dohromady, i když ho to stálo velkou náma-hu, svaly jeho končetin a břicha měly stále tendenci stahovat se do křečí působených napětím, které nedovedl odstranit. Pamatoval si s palčivým zahanbením své zhroucení, to, jak zbytek včerejška - nebo předchozího dne - proležel stočený do kuličky v rohu místnosti, pa-matoval si slzy teple stékající po jeho tváři, bez emocí, bez důvodu, prostě proto, že je nemohl zastavit.

Toho rána si ho Niun prohlížel podmařenýma jantarovýma očima zahalenýma závojem, když mu vkládal šálek soi do třesoucích se rukou a podpíral ho tak, aby se mohl napít. Horká hořkosladká tekutina stékala jako olej do Duncanova neposlušného žaludku a zů-stávala tam, zbavujíc ho části mrazení. Slzy začaly znovu bezdůvod-ně proudit. Pil pomalu, svíral šálek jako dítě v obou dlaních, zatímco mu slzy klouzaly po tváři. Pohlédl do očí mri a setkal se s chladnou rezervovaností, která mezi nimi neuznávala žádné příbuzenství.

"Pomohu ti chodit," pravil Niun.

"Ne," odpověděl s takovou nelibostí, že ho mri zanechal samot-ného; vstal a odcházel, ohlédl se a pak zmizel, imunní vůči slabosti, která napadla jeho.

Toho dne dokonce i duše vyjadřovali nedůvěru k němu, když kroužili místností, uhýbali před ním, ošklivili si jeho přítomnost. Když se Niun vrátil, usadil se daleko napříč přes celou místnost, ko-nejšil znepokojené duše a dlouze na

něj hleděl.

Během palubní noci skočili ještě jednou a potom podruhé, Dun-can se tiskl do svého kouta a svíral čelisti proti nevolnosti, potom byl omámený a v paměti měl veliké mezery. Ráno sebral trochu síly, aby se vypotácel ze svého stísněného útočiště - vykoupat se, veden znechucením ze sebe samého - a aby do svého bolavého žaludku vpravil nějaké jídlo. Ale na další části dne si příliš jasně nepamatoval.

Niun ho sledoval, mračil se a čekal; Duncan zmateně uvažoval, jestli na něj, jestli na to, zda zemře nebo zda setřese svou slabost. Cítil jeho opovržení jako hmatatelnou sílu. Sklonil hlavu na paže a zoufale přemítal, jak by mohl záznam z pásky vyrvat z řízení dřívě, než je ta záhada všechny zabije, a zda by je dokázal odvést do něja-kého náhodného ztraceného úkrytu, v němž by je lidstvo nemohlo nalézt.

Ale to by asi nedokázal, ve svých jasnějších okamžicích si to dobře uvědomoval. Mri by mohli přežít, pokud to zvládne loď. Začal obsesivně přemýšlet o sebevraždě, přemítal o ní, ale pak si ve svých vylekaně kroužících úvahách připomněl, že drogy jsou pryč.

"Tsi'mri," konstatoval konečně Niun, poté co nad ním nějaký čas stál a sledoval ho.

V hlase mri znělo opovržení. Mri odešel a ta urážka dala Dun-canovi sílu vstát a bojovat s otupělými smysly. Okamžitě se mu zase udělalo zle, tentokrát to však stihl k umyvadlu, otřel slzy z očí, omyl si tvář a snažil se překonat chvění, které zachvacovalo jeho končetiny.

Vrátil se do obytných prostor a snažil se projít jejich obnaženým středem - došel asi do poloviny, pak ho začaly smysly zrazovat a on zavrával a ztratil rovnováhu. Vrhle se ke zdi, zoufale po ní šátral, až ji našel a zhroutil se u ní.

Niun to mlčky pozoroval. Nevěděl o tom. Niun si ho prohlížel odshora dolů, tvář zahalenou.

"Byl jsi ke'en," řekl pak. "Co jsi teď!"

Duncan bojoval o slova, ale nenašel žádné, které by měl vyslovit. Niun šel ke své matraci a tam se posadil. Duncan seděl na tvrdé podlaze tam, kde upadl - toužil vstát, chodit a obvinít mri ze lži. Ale nemohl. Niunovo opovržení v něm hloďalo. Začal znovu uvažovat o čase, o tom, kolik dní ztratil v tom bezmyšlenkovitém a dezorientovaném stavu.

"Otázka," řekl v ha'ari. "Kolik dní - kolik pryč?"

Neočekával, že Niun odpoví, vnitřně byl připraven na ticho nebo zlobu. "Čtyři," odpověděl tiše Niun. "Čtyři od tvé nemoci."

"Pomoz mi," požádal ho Duncan s námahou. "Pomoz mi vstát."

Mri tiše vstal, došel k němu, uchopil ho za paži, zvedl ho na nohy a pomáhal mu v chůzi; poskytl mu oporu, která mu umožnila po-hybovat se. Duncan nutil své smysly k pořádku ve snaze obelhat je - přesvědčoval Niuna, aby ho seznámil s průběhem přesunů v jejich sektoru, zkoušel dělat to, čemu byl dříve zvyklý. Odpočinul si nejlépe, jak mohl, svaly stále ještě napjaté, a začal příštího jitra a pak zas příštího s rozhodností, které ho nedokázal zbavit ani další skok. Přišel o celé dva dny později, a to už Duncan stál pevně u držadla a bojoval s nevolností. O něco později se pokusil dojít do sálu, snažil se chodit, ale vrátil se vyčerpán na svou matraci.

Mohl, uvažoval se vzrůstající hořkostí, nechat mri zemřít, mohl žít v pohodlí a v bezpečí. Nenáviděl Niunovu schopnost snášet sko-ky, uspořádání jeho mysli, které mu umožňovalo snést přenosy tam a zpět bez zaplétání se.

A Niun, ať už cítil jeho hořkost nebo nikoli, se uráčil znovu s ním promluvit - posadil se poblíž něho a pustil se do jednostranného hovoru v ha'ari, jak bývalo jeho zvykem. Čas od času recitoval zpěvy a trval na tom, aby je Duncan opakoval, aby se je učil. Duncan netečně souhlasil, aby měl klid, aby byl ponechán o samotě - neko-nečné řetězce jmen, rodokmenů a slov, které pro něj nic neznamenaly. Nezajímaly ho - litoval mri, kteří nahromadili svou historii, své mýty do tak chabé nádoby. Byl na klesající části křivky, bitva byla vyhrána příliš pozdě. Nedokázal už v sobě udržet potravu, jeho končetiny slábly, stal se hubeným jako mri a ještě křehčím.

"Umírám," sdělil konečně Niunovi, jen co zvládl ha'ari natolik, aby to dovedl vyjádřit. Niun na něj vážně pohlédl, zvedl svůj závoj, jak to dělával, když si chtěl pohovořit soukromě, ale Duncan svůj závoj nezvedl, dával přednost jeho úkrytu.

"Přeješ si zemřít?" zeptal se ho Niun tónem plným úcty k takovému přání. Duncan to zaskočilo, tušil, že by mu byl mri v této záležitosti ochoten pomoci. Budete si přát sklenku vody? Ten tón byl stejný.

Hledal slova, kterými by mohl odpovědět. "Chci zůstat s vámi. Ale nemohu jíst. Nemohu spát. Ne, nechci zemřít. Ale umírám."

Niun se zamračil. Přes oči mu sklouzla mžurka. Vysunul jemnou zlatou ruku a dotkl se Duncanova rukávu. Bylo to zvláštní gesto, snad příznak soucit, kdyby dostatečně neznal mri.

"Neumírej," popřál mu Niun naléhavě.

Duncan se téměř rozplakal, ale snažil se pláč překonat.

"Zahrajeme si shon' ai," řekl Niun.

Bylo to šilené. Duncan chtěl odmítnout, protože se mu třásl ru-ce a věděl, že bude sahat vedle. Zdálo se mu, že je to způsob, jak ho dohnat k smrti. Ale Niunova ušlechtilost slibovala něco jiného, sli-bovala společnost a zaměstnání na dlouhé hodiny. Nebude muset na nic myslet, bude jen hrát shon' ai.

Vedle rudé hvězdy, během pěti dnů bez skoku hráli shon' ai a hovořili spolu bez závoje. Byl tu zpěv, hry a rytmus rukou, který chytání činil ještě obtížnějším. Duncan se to ale naučil, proudilo to jeho mozkem dokonce i na hranici spánku, unavovalo to a zaplavovalo celou jeho mysl, poprvé za nespočetné noci spal hluboce a ráno jedl více, než býval schopen.

Šestého dne u rudé hvězdy hráli mnohem rychlejší hru a Duncan si narazil po zásahu kosti; pochopil, že Niun už nadále nechce snášet dotyk jeho rukou.

Ještě dvakrát byl zasažen, jednou minul z nervozity a podruhé ve hněvu. Niun vrátil vrh s větší obratností, než byl

schopen zvládnout, když předtím vyslal k mři nešikovně tyče, ve špatné náladě po prvním zásahu. Duncan snesl bolest a pochopil, že ztrácet koncentraci ze strachu nebo ve hněvu znamená utrpět větší bolest a ztratit hru. Očistil svou mysl a hrál shon' ai horlivěji, stále s hůlkami, ne s naostřenou ocelí, jak hrával Kel.

"Proč," zeptal se Niuna, když měl dost slov potřebných k té otázce, "hrajete, abyste zranili své bratry?"

"Shon' ai hrajeme, abychom si zasloužili žít, abychom cítili du-cha Lidu. Někdo vrhá, někdo vrací. Hrajeme, abychom si zasloužili žít. Házíme. Čekáme s prázdnými rukama. A učíme se být silní."

V té hře byl práh strachu, jasné vědomí, že tu je nebezpečí, že tu není milosrdenství. Někdo se mohl načas cítit bezpečný, dokud tempo nedosáhlo hranic jeho zručnosti, pak zjistil, že je to vážné, že se tempo zrychluje. Strach zaútočil, nervy selhaly a Hra byla v boles-tech prohrána.

Hraj, sděloval mu Niun, aby sis zasloužil žít. Vrhej svůj život, kel'ene, a chytej ho do svých rukou.

Pochopil a zároveň dospěl i k pochopení toho, jak mohou mři z takové hry čerpat zábavu.

A poprvé pochopil ono zvláštní šílenství, jež dovoľovalo mři nejenom přežít, ale dokonce se i radovat z nepřírozených pocitů bě-hem skoků, kterými se loď hnala v podstatě nazdařbůh od hvězdy ke hvězdě.

Ještě dvakrát prošli skokem, Duncan klidně stál a čekal, až za-zvoní zvonek a začne rozklad. Sledoval mři, znal mysl kel'ena, který stál proti němu - věděl, jak vše nechat být a naladit se pouze na ryt-mus Hry - letět s lodí a nebát se.

Při druhém poplachu ho přepadl záchvat divokého smíchu, pro-tože výcvik pro Službu spočíval v přežití, zatímco trénink ve Hře byl něčím naprosto cizím - bezstarostné šílenství, kterým byla odvaha mři.

Kel'en.

Ztratil něco, něco, čeho si kdysi cenil, a jako tomu bylo s jiným majetkem, na který zapomínal, pocit ztráty byl nejasný a vzdálený.

Niun na něj hleděl a tiše ho oceňoval a on tento pohled snášel přímo, ač ho ta ztráta stále zarážela. Jeden z dusei, ten menší, oči-chával jeho ruce. Odstrčil ho, odvrátil tvář od Niunova kritického pohledu a vydal se do svého kouta - na pevných nohách, se smysly snažícími se ho klamat, ale ztrácejícími sílu dokázat to.

Nebyl už tím, koho vyslal Stavros ke hvězdám.

Seděl na matraci a hleděl na vyrytý kalendář, který začal vyrábět, a pak na něj zapomněl. Teď už nebyl důležitý čas, který uplynul, ale ten, který ležel před ním, čas dostatečně dlouhý na to, aby dokázal zapomenout.

Zapomenout na písmo, zapomenout na lidskou řeč, zapomenout na Kesrith. V jeho minulosti byly mezery, nejen v nedávných dnech, během těch strašlivých horečnatých hodin; byly tu jiné, které tvořily v jeho paměti podivně pokroucené vzory, jako by některé věci, na které si pamatoval, byly příliš cizí pro tuto loď, pro tuto dlouhou ces-tu. A Temnota, o níž hovořil Niun, začínala tyto věci pohlcovat, ja-ko by ztrácely měřítka, směr a význam.

Touž kovovou hranou, kterou značky vyryl, je zase seškrábal; vymazal.

12. kapitola.

ZTRACENÉ dny se násobily do měsíců. Duncan jimi proplouval s bedlivým dodržováním režimu, rozebíral zařízení a přístroje, které to vůbec nepotřebovaly, a zase je skládal, jen aby se nějak zaměstnal - hrál shon' ai kdykoliv s tím Niun souhlasil, zapamatoval si nic mu neříkající hymny plné jmen a stále si opakoval slova, která se v poslední době naučil v ha'ari, zatímco jeho ruce se zaměstnávaly hrou, do níž ho Niun zapojil, nebo kuchyňskými pracemi, jakoukoli činností, kterou dovedl nalézt.

Naučil se práci s kovem, to byla činnost vhodná pro Kel, a vyře-závat - vytvořil hrubou plastiku duse, pro kterou ze začátku nenalé-zal žádné praktické využití, dokud mu její účel nedošel sám. "Dej to she'pan," řekl nejdůstojněji, jak dokázal, a vtiskl ji Niunovi do rukou.

Mři na ni hleděl neobyčejně stísněně. "Pokusím se," řekl s šoku-jící vážností a hned vstal a odešel, jako by to byla neodkladná záleži-tost, a nikoli příležitostná věc.

Trvalo dlouho, než se vrátil. Posadil se na podlahu a položil ma-lou figurku duse mezi ně na rohož. "Odmítá, kele Duncane."

Žádná obhajoba she'panina odporu; nebylo možné, aby Niun omlouval rozhodnutí she'pan. Pak pochopil, proč Niun váhal jenom se pokusit předat ten dar, po chvíli Duncanovi začalo stoupat horko do tváří. Nezahalil se, ale mrzutě zíral na podlahu na nemotornou a zavrženou figurku.

"Tak," dodal s pokrčením ramen.

"Je to bu'ina'anein - tys ji porušil."

"Opovázlivost," přeložil si to Duncan a horko neopouštělo jeho tvář.

"Nebyla to ta správná chvíle," pravil Niun.

"A kdy bude?" zeptal se ostře Duncan a zaslechl tichý vzdech mři. Niun se pohoršeně zahalil a vstal.

Figurka ležela na zemi zapomenutá po dva dny, dokud se Niun opatrně a po té, co na ni chvíli ukazoval, nezeptal, zda by ji nemohl dostat.

Duncan pokrčil rameny. "Vezmi si ji," odvětil, spokojen, že se jí zbaví.

Zmizela v záhybech Niunova roucha. Niun vstal a opustil míst-nost. Dusei odešli, vrátili se a neklidně se znovu odkolébali.

~

Hlavní chodbou vedla jakási neviditelná čára. Duncan znal ta místa na lodi, kam mohl chodit, a ta, kam mu byl vstup zapovězen, a nepokoušel se proniknout na ta zakázaná. Jeho pobyt na nich nebyl omezen kvůli chodu lodi, jako spíš

kvůli Meleinině přítomnosti. Ni-un procházel nerušeně tam a zpět, ale on nemohl.

Ted' Duncan vyšel, puzen lidskou tvrdohlavostí, zvědavý, kam se Niun vydal s tou postavičkou. Jeho kroky zpomalovaly a nakonec ustaly v chodbě, kterou už neviděl nespočet dní. Když se z této cesty stalo to, čím teď byla, neodvážil se tudy projít nikdy tak daleko - a ten pohled teď zchladil jeho rozrušení a nechal ho vydechnout. Nebyla tu žádná světla a vzduch naplňovala jemná vůně čehosi pižmového, co filtry nedokázaly docela rozptýlit. Velká hnědá silueta a druhá hned vedle, seděly ve stínu před otevřenými dveřmi: dusei - Niun je tady, pomyslel si. Existovala lidská tvrdohlavost, ale i tvrdohlavost po způsobu mri, kterou se už naučil v Niunovi respektovat. Byl tu prostý fakt, že, vyzván, nemohl Niun ustoupit.

Ale existovaly způsoby nátlaku na mri.

Tiše, vědom si bariéry, si Duncan vykasal roucho a usedl se zkrříženými nohama, aby čekal. Dusei, stíny u vzdáleného vchodu, vstali a nervózně větřili, působíce na něj svou nejistotou. Nesměl se dát zahnat. Nepohnul se. Po čase menší dus došel na půl cesty a po-ložil se na podlahu tváří k němu, hlavu mezi mohutnými tlapami. Když Duncan zůstal v klidu, dus znovu vstal a rozpůlil tu vzdálenost a nakonec, vlastně proti své vůli, přišel a dotkl se čumákem jeho no-hy. "Yai!" pokáral ho jemně. Dus se usadil těsně mimo jeho dotek a hleděl na něj.

A ze dveří se vynořil černější stín, který se tu i onde leskl ko-vem.

Niun.

Mri zůstal stát a čekal. Duncan se narovnal a také zůstal stát, vědom si hraniční čáry.

Nebylo nezbytné říkat Niunovi něco dalšího - mri si ho pozorně prohlížel a po zralé úvaze mu pokývl, aby k němu přišel. Duncan vešel do stínu s dusem v patách, zatímco Niun na něj čekal ve dveřích, a po lidsku se hodlal zeptat, co se to tu děje, na jaký popud ho mri náhle vpustil na toto místo. Ale stále v naprostém tichu Niun mávl rukou vlevo, aby zaměřil jeho pozornost do místnosti, ze které vyšel.

Bývala to část obytných prostor pro posádku. Pižmový pach byl v tomto potměšilém místě zahaleném do černých látek silnější. Jedi-né světlo uvnitř vydával živý plamen, třpytící se na ovoidu spočívající-cím na vzdálenější straně prostoru, za temnou ocelovou mříží. Dvě potrubí se tyčila u dveří jako pilíře a zužovala vchod natolik, že se dovnitř dalo vstupovat jenom po jednom.

"Vstup," ozval se za jeho zády měkce Niunův hlas.

Ucítil dotek Niunovy ruky na rameni a udělal krok vpřed, proti své vůli, cítil, jak mu v temnotě naskakuje husí kůže - plápolající plamen, na lodi tak nebezpečný, a tak silně koncentrované kadidlo. Všiml si jí už dřív, když se přiblížil k oděvu mri; vůně, kterou s nimi spojoval a o níž si dokonce myslel, že je pro ně přirozená, i když ve sterilních laboratořích chyběla.

Za nimi těžce dýchali dusei, neschopni vstoupit kvůli pilířům.

Na okamžik se rozhostilo ticho.

"Viděl jsi takový oltář už dříve," pravil Niun tiše - ale tak, že bodání na povrchu jeho těla zesílilo. Duncan se pootočil a pohlédl na mri; srdce se mu rozbušilo, když mu mri připomněl Sil'athen, zradu, kterou spáchal. Po jednu hroznou chvíli si myslel, že to Niun ví; a pak si uvědomil, že je to poprvé od té doby, kdy se setkali, co ho mri pozval, co mu udělil výslovné dovolení zůstat v jejich společnosti.

"Já vím," odpověděl Duncan nezřetelně. "Kvůli tomu jste mne nepouštěli do této části lodi? A proč jste mi to teď dovolili?"

"Pochopil jsem tě špatně? Nepřišel jsi sem hledat přístup?"

Byl to klid v Niunově hlase, který ho stále mrazil. Duncan se snažil odpovědět - vzhlédl k místu, kde spočívalo pan'en za svou zástěnou, plápolající teplé světlo, zlatá na stříbrné.

Mri.

V tomto oddělení už nezbyla žádná ozvěna lidských hlasů, které tu kdysi zaznívaly, žádná vzpomínka na drsné vtípky a vřelé myšlenky a úvahy, které tu kdysi panovaly. Obsahovalo pan'en. Bylo to mís-to mri. Obsahovalo celé věky, a vzpomínky na něco, co udělal, mu nedovolovaly přijmout je.

"V každém edunu Lidu," pronesl Niun, "je oltář, a ten oltář patří Pana. Vidiš zástěnu. To je místo, kam Kel nesmí vstoupit. To, co je uvnitř, na to se Kel nesmí ptát. Je to symbol pravdy, kele Duncane. Pochop to a zapamatuj si to."

"Proč jste mne sem pustili?"

"Jsi kel'en. Dokonce i ten nejmenší kel'en smí do vnější svatyně. Ale kel'en, který se dotkl pan'en - který vkročil do oltáře Senu - je poznamenán, kele Duncane. Pamatuješ na strážce oltáře?"

Kosti a černé roucho, žalostná hromádka smrtelnosti u svatyně, vzpomínka se vynořila s chladnou jasností.

"Životy kel'ein," pokračoval Niun, "byly položeny při jeho střezení. Ti, kteří ho přinesli, za tu čest zemřeli, aby udrželi ono místo v tajnosti, přesně podle rozkazů she'pan. Ale to jsi ty nevěděl."

Duncanovo srdce začalo bít rychleji. Pohlédl opatrně na mri. "Ne," vydechl a přál si, aby už byl venku ze dveří. Ale Niun mu po-ložil ruku na rameno a vedl ho vpřed k oltáři, kde poklekl, Duncan ho napodobil. Zástěna byla temnotou, která rozřezávala plamen a tvar pan'en na diamantové úlomky. Dusei za nimi se mrzeli, zbaveni jejich přítomnosti.

Bylo ticho. Duncan zase začal dýchat klidněji, když konečně pochopil, že mu nehrozí okamžité nebezpečí. Niun dlouho klečel, ruce v klíně, tvář k oltáři. Duncan se neodvážil odvrátit, aby mu mohl pohlédnout do tváře.

"Pochopil jsi toto místo?" zeptal se ho nakonec Niun bez jaké-hokoli pohybu.

"Ne," odvětil Duncan. "A nenaučil jsi mne dost slov, abych se mohl ptát. Co zde uctíváte?"

"První z kasty Kelu byl Sa'an."

"...Zákonodárce" navázal zpěv Duncan v tichu, které zůstalo po Niunovi, "což byla služba, kterou učinil Matce Sarin.

A zákonem Kelu je jediné: sloužit she'pan..."

"To je Kel'es-jir," pravil Niun. "Každý z Vysokých zpěvů má tě-lo, které se učí nejdříve; z každého klíčového slova

vychází končeti-na, což je další zpěv. V e'atren-a o Sa'anovi je dvacet jedna klíčových slov vedoucích k jiným zpěvům. To je jedna odpověď na tvou otázku, tady se kel'ein učí Vysokým zpěvům. Zde se setkávají všechny tři sekty, i když se drží každá na Svých místech. Zde se ukládají mrtví v přítomnosti Sa'ana a dalších, kteří stvořili Lid, a připomínáme si tu, že jsme jejich děti." Nastalo dlouhé ticho. "Sa'an nebyl tvůj otec. Ale přizpůsob se zákonům kelu a můžeš sem přicházet a budeš tu vítán. Zákony kelu tě mohu naučit. Věcem Pana nikoli. Ty můžeš učit pouze she'pan, když bude chtít. Zákon praví, že se každá kasta učí pouze to, co zná nejlépe. Kel je Rukou lidu. Jsme Tváří Lidu, kterou vidí ci-zinci, a proto se zahalujeme. Neučíme se mnoho a nedokážeme číst nápisy, jsme Tváří, která je obrácena Navenek, a nenosíme v sobě nic, z čeho by se cizinci mohli naučit znát nás."

To vysvětlovalo mnohé.

"Jsou všichni cizinci nepřátelé?" zeptal se Duncan.

"To přesahuje vědomosti Kelu. Životy Kelu jsou majetkem Li-du. Byli jsme najímáni reguly. Zpívá se, že jsme sloužili jako žoldnéři, a ty zpěvy jsou velice staré, pocházejí z dob před reguly. To je vše, co vím."

A Niun provedl uctivé gesto a vstal. Duncan se také zvedl a následoval ho do vnější chodby, kde na ně čekali dusei. Vyzařovali silné pocity spokojenosti. Duncan je přijímal a snažil se udržet si smysly jasné v obavě - hrozná obava -, že jeho obrana proti mri a dusei je prolomena.

V sále kelu se podělili o šálky soi. Zdálo se, že je Niun v neobyčejně hovorné náladě, proměnlivé výrazy si volně pohrávaly s jeho očima, které bývaly mrtvé jako jantarové sklo.

Jako by, pomyslel si Duncan, jeho vyhledání oltáře Niuna potěšilo. Pochopil, že dlouhé mlčení nemuselo být tíživé jenom pro něj samotného, ale možná i pro Niuna, jenž byl nucen sdílet životní pro-stor s tvorem, který mu byl cizější než dusei a který mu skoro vůbec nerozuměl - a kterého Melein odmítala.

Tiše probrali to málo, co bylo neodkladné: kdy podle nich může nastat skok a co by mělo být uděláno nazítří. Existoval ohromný pro-stor záležitostí, o kterých se nezmiňovali, které ležely v minulosti nebo v budoucnosti. Existovaly věci, na něž by se Duncan, když zjistil, že je Niun ochoten hovořit, zeptal jiného muže - věci, které by mu mohl říci - věci z minulosti, aby toho muže poznal. Jaké to bylo - žít na Kesrithu, když tam byli pouze regulové a mri? Odkud jsi přišel? Jaké ženy jsi znal? Co chceš od života? Ale Kesrith měl zůstat zapomenut, stejně jako věci, které si pamatoval on sám, lidské a za-povězené. Minulost byla pryč a budoucnost před nimi plná věcí, na něž se kel'en nesměl vyptávat, nesměl se tázat, nesměl je poznat, kromě mlhavých obrysů - jako přes zástěnu.

Duncan dopil šálek, odložil ho a odsunul duse, který se stále snažil strkat do něj čumákem.

"Zahrajeme si," pravil Niun.

Den po dni, Hra, každý den táž. Jednotvárnost dovádějící k šílenství. A toho dne, s čerstvou vzpomínkou na oltář v myslí, se Duncan kousl do rtů a odpověděl jinak.

"Se zbraněmi."

Niunovy oči překvapeně zamrkaly. Chvilí uvažoval, pak vytrhl ze svého pásu av-tlon, mečík dvakrát delší než dlaň. Položil ho před sebe, pak vytáhl svou pistoli, kterou umístil vlevo, zvláště, a zatížená lanka ka'islai, která patřila k jeho pásu a vypadala spíše jako ozdoba než jako zbraň. A z vnitřní kapsy svého pásu vyndal drobná ruční ostří as-ei, s nimiž Kel hrával shon' ai. Všechny tyto předměty položil na rohož mezi nimi, pistoli vlevo a vin' ein, staré zbraně napravo.

"Chybí tu av-kel," konstatoval Niun. "Není tady nezbytný."

Meč kelu. Duncan ho znal, ostří devadesát centimetrů dlouhé a ostré jako břitva, vrátil ho Niunovi, teď ležel zabalen v látce vedle Niunovy matrace.

"Můžeš se jich dotknout," vybídl ho Niun, a když uchopil malá ostří as-ei, dodal "Buď opatrný. Se všemi těmito věcmi buď velice opatrný, kele Duncane. Tohle - " pokynul k pistoli.

"S tím si u tebe nedělám starosti. Ale i kel'ein, kteří hrávali Hru od dětství - umírali. Ty jsi sotva schopn hrát s hůlkami."

Zamrazení, jakýsi jiný druh strachu, jím projel, když držel ony malé zbraně, ne panika - s tou už do Hry nevstupoval - ale chladné úvaha, zda ve všech těch zbraních není cosi cizího, osobnějšího a vyžadujícího víc, než dosud počítal.

Zvažoval Niunovu zručnost a reflexy mri, které se prostě zdály být o zatracený kus rychlejší než lidské, a náhle se polekal, že není na takový zápas připraven a že Niun čeká, až si to přizná.

"Podle tebe tedy," pravil, "nemálo kel'ein zemřelo, když se tohle učilo."

"Je to čestná smrt."

Pohlédl do obnažené tváře mri a hledal tam stopy humoru, ale žádné nenalezl.

"Vy jste druh," vysvětloval Niun pomalu, "který bojuje ve sku-pinách. My nikoli. Střelné zbraně, zahen' ein, to je váš způsob. Chápu, že nerozumíte tomu našemu. A často, Duncane, často jsme se snažili přiblížit se k lidstvu, mysleli jsme si, že by ve vás mohla být nějaká čest. Možná, že i je. Ale vy nejdete samotní do boje. To se mezi lidmi nedělá? Jak to je, Duncane?"

Duncan nenacházel odpověď, protože viděl veliký zármutek mri, tak hluboký zármutek a takový zmatek, když se na to ptal - jako by se, kdyby tato věc byla pochopena, nemuselo stát tolik neštěstí.

"Je mi to líto," odvětil, a zdálo se mu trochu patetické.

"Tak co, budeš hrát?"

Smutek stáje přetrvával. Duncan se náhle polekal ostrých zbraní, s takovýmto pocitem ve vzduchu. Shlédl na drobná ostří, která držel v rukou, a pokusil se je opatrně sevřít správným způsobem.

Dotkly se ho Niunovy štíhlé prsty a pečlivě nastavily jeho dlaň do správné polohy, pak se odtáhly. Mri ustoupil zpět do příslušné vzdálenosti.

"Zatím jedno ostří, Duncane."

Zaváhal. "To není dobré," ozval se Niun. "Házej."

Ostří vzlétlo. Niun ho zachytil a jemně vrátil.

Duncan minul. Ostří zasáhlo jeho hrud' a spadlo mu do klína. Promnul si bolestivé místo nad srdcem a pomyslel si, že i přes roucho musí krváčet.

Hodil. Niun vrátil. Neobratně rukojeť zachytil a hodil znovu. Ostří létalo tam a zpět, tam a zpět - a jeho mysl si náhle uvědomila, že je to zbraň, ztuhl a byl podruhé zasažen do žeber. Sebral chvějící se rukou zbraň ze svého klína. Vrhhl.

Niun ji zachytil, sevřel v dlani a nevracel.

"Chci hrát dál," ozval se Duncan.

"Později," Niun natáhl ruku pro druhé ostří. Duncan mu ho vrátil a mri je vsunul obě zpět do svého pásu.

"Nejsem vážně zraněn."

Jantarové oči mri na něj rozvázně pohlédly, přejely ho od chvějících se rukou k odhalené tváři. "Teď jsi pochopil, že můžeš být zraněn. Tak jako my všichni, kele Duncane. Nějaký čas o tom přemýšlej. Tvé srdce je v pořádku. Tvá touha je v pořádku. Tvoje sebe-poznání je slabé. Budeme hrát znovu, někdy s hůlkami, někdy s ostřími. Ukážu ti všechno, co znám. Ale není možné se všechno naučit hned. Nech mne, ať se podívám na tvá zranění. Zvažoval jsem své hody pečlivě, ale mohl jsem udělat chybu."

Duncan se zamračil, rozevřel roucho a našel dvě malá bodnutí, jedno u srdce, jedno na žebrech, ani jedno nebylo pohmožděné ani hluboké. "Předpokládám, že dělat chyby se více hodí pro mne," připustil. Niun na něj klidně pohlédl.

"Správně. Nevíš, jak zadržet svou sílu. Já musel zadržovat svou, když jsme hráli s hůlkami."

Pohlédl s nelibostí na mri.

"Ne příliš," připustil Niun. "Ale já znám tvou hranici, ty však neznáš moji."

Duncan zaťal čelist. "Jak se v hal'ari řekne arogantní?"

Niun se usmál. "Ka' ani-nla. Ale to já nejsem, kele Duncane. Kdybych byl, měl bys víc než dva drobné řezy; hnát Hru za své vlastní limity - to je hloupost. A ty nejsi hlupák, kele Duncane."

Trvalo několik chvil, než se Duncan pokusil odpovědět. Dusei se neklidně přesunovali.

"Jestli tě dokážu rozzlobit," řekl Niun, právě když otevíral ústa, aby promluvil, "prorazil jsem znovu tvou obranu.

Jestliže tě dokážu rozzlobit, dávám ti při Hře něco k přemýšlení. Tak mi to říkali mí učitelé - často, protože já jsem byl náchylný k této chybě. Nasbíral jsem při tom víc jizev než jenom dvě."

Duncan se zamyslel nad mri, zdálo se mu podivné, že teprve po tak dlouhé době se dozvěděl něco o Niunovi jako o osobě, nikoli jako o mri. Zvažoval pobavení, které se skrývalo přímo za těma jantaro-výma očima, a přemítal, zda se má také podílet na té zábavě; Niun namísto toho, aby se naježil, prostě vrátil zpět úder, který dostal, tak se chová muž k muži, který není jeho nepřítel.

"Zítřa," uzavřel diskusi Duncan, "hodlám znovu zkusit as-ei." Niunova tvář zvažněla, ale v jeho souhlasném gestu bylo cítit potěšení. "Dobrá." Nepřítomně vztáhl ruku, aby odstrčil duse, který se mu vnucoval: nezdálo se, že by zvířata chtěla narušit tichou konverzaci, jen chtěla být hlazena, chtěla být tak blízko, jak jen to bylo možné.

Ale dus, ten menší, zabručel jakousi námitku a Niun stáhl svou ruku rychle zpět. Zvíře ho neotesaně odtlačilo a posadilo se mezi ně. O chvilíčku později se znovu pohnulo, nahýbalo své tělo blíž a blíž k Duncanovi.

"Občas to dělá," řekl Duncan, poplašen jeho chováním. Zá-chvěvy v jeho smyslech zrychlovaly tep jeho srdce.

Masivní hlava se přitiskla k jeho koleni, se vzdycháním si zvíře propracovalo těžce svou cestu blíž k němu, příjemně teplé a vydávající potěšené zvuky. Na chvíli jimi byl docela pohlcen, pak se oťásl a zarazil. Podíval se na Niuna, sedícího vedle něj s paží kolem ramen druhého, většího duse.

"To je ale nenasytný dus," ozval se Niun, "dává přednost tsi'm-ri."

Podráždilo ho, pomyslel si Duncan, že na něj dus zavrčel. Duncan snášel ten dotyk ještě chvíli, protože znal vztah mri k těmto zvířatům a bál se ho dotknout svou stížností, ale ten dotyk byl pro jeho smysly nesnesitelný. Náhle se oťásl.

"Odved' ho ode mne pryč," vyrazil prudce, bál se pohnout, protože nevěděl, co zvíře trápí.

Niun se zamračil, opatrně se odsunul od většího duse a vztáhl ruku, aby se dotkl toho, který ležel na Duncanovi. Ten vydal podivně žalostný zvuk, přitáhl se ještě těsněji k Duncanovi a rychle dýchal. Niun, už bez závoje, strhl zaidhe kryjící jeho hřívu - neobvyklá fami-liárnost - natáhl se vpřed a tvrdě zatřásl zvířetem. Duncan cítil proud dusích pocitů, proud cizoty. Pokoušel se tvora dotknout svou vlastní rukou, ale ten od něj najednou vyrazil pryč, vydal se napříč místností, potřásl svou mohutnou hlavou a vyfukoval při ústupu hněvivě oblaka vzduchu.

"Tsi'm-ri," objasnil Niun a zůstal klečet tam, kde byl, "Ten dus cítí něco, co nemůže pochopit. Nechce mít mne, nemůže mít tebe. To by mohl být problém, Duncane. Je možné, že nemůžeš přijmout to, co ti nabízí. Pokud to náhodou jenom nechceš přijmout, pak by mohl být i nebezpečný. Já ho nemůžu ovládat. Někdy se jich zmocní zběsi-lost, když nemohou mít to, co chtějí. Oni si vybírají, ne my."

"Nemohu se dotýkat té potvory."

"Musíš."

"Ne."

Niun prudce vydechl, vstal a poodešel. Zahleděl se na hvězdna-tou obrazovku, poprášené pole, které bylo jedinou věcí v sále kelu, která se měnila. Bylo to vše, na co se tam dalo dívat jiného, než na zmatené zvíře a vzdorovitěho člověka. Duncan cítil v té ztuhlé černé postavě výčitku, dokonalé zklamání způsobené jenom jím.

"Niune."

Mri se otočil s nahou tváří a nepokrytou hlavou a shlédl na něj.

"Neříkej mi tsi'm-ri," požádal Duncan.

"To bys chtěl?" ztuhl Niun. "Až bude hal'ari vycházet snadno z tvých úst, až budeš hrát Hru se zbraněmi, až se dokážeš uložit ke spánku a nebát se dusei, pak už tě nebudu nazývat tsi'm-ri. To zvíře může zemřít, Duncane. A to druhé

zůstane samo, pokud ho ovšem také nezachvátí šílenství."

Duncan se na ně podíval, jak se krčilo v rohu. Kvůli míru s Niu-nem vstal a soustředil se, aby se k němu přiblížil. K jeho překvapení s ním nechtělo nic mít, ucouvlo a zavrčelo. Temné oči se zaleskly, toužící po tom, co nemohly nalézt.

"Opatrně."

Niun stál za ním. Duncan vděčně couvl, když ucítil ruku mri na svém rameni. Dus zůstal ve svém rohu a nezdálo se, že by bylo užitečné o cokoli se s ním pokoušet.

"Budu to zkoušet."

"Pomalů. Zatím ho nech samotného. Nech ho. Není žádný spěch!"

"Nechápu, proč za mnou chodí. Pokoušel jsem se ho odradit. Jistě rozumí, že ho nechci."

Niun pokrčil rameny. "Cítil jsem jeho zneklidnění. Nemohu ti odpovědět. Nikdo neví, podle čeho si dusové vybírají. Já nemohu mít oba dva zároveň, to je vše. Nemá nikoho jiného. A možná v tobě cítí povahu kel'ena."

Duncan pohlédl na duse, který přestal vyzařovat nepřátelství, a zpět na Niuna a uvažoval, zdali pochopil správně, že v tom, co mri řekl, bylo přiznání, že cosi vyhrál.

~

Té noci, když se chystali ke spánku, Niun odložil své zbraně do svitku látky, který obsahoval všechny jeho osobní věci, vedle zvláštního smotku lana ležela i nevalně udělaná figurka duse, jako by měla nějakou cenu.

Duncana to potěšilo. Pohlédl do temnoty na živý model, ležící kus od něj s očima lesknoucíma se ve světle hvězdné obrazovky s hlavou mezi spáry, a hloubavě se na něj zadíval. Tiše hvízdal, prastará lidská výzva.

Z nozder zvířete vyšel tichý proud vzduchu. Malá očka se sraštila ve výrazu podobném bolestným úvahám.

Ale nepohnulo se.

13. kapitola

UŽ NIKOLI ve zlatém rouchu, ale v bílém byla Melein. Vyrobita si nové roucho sama a sama si zařídila i domov z oddělení nejbližšího k řízení, prostorný a příjemný - jediné křeslo, její, a rohože k sezení a po stěnách začala psát velké smyčky zlata, černi a modři, jež postupně plnily místnost, kterou si vyvolila za svůj vlastní sál, které pokrývaly i vnější chodbu v podivně živém kontrastu k obnaženým stěnám všude okolo. Ze svého útulku začala zabírat loď, aby z ní udělala domov.

Podle své vlastní mysli znovu obnovila vzhled ztraceného edu-nu, Domu Lidu. Vzpomněla si na nápisy; se zručností a námahou vykonala všechny ty úkoly, obtížné a posvátné práce.

Niuna naplňovala účta, když to viděl, pokaždé, když ji přicházel navštívit, a když zjistil, jak se její práce rozrůstá po lodi. Nedomníval se, že by byla dosáhla takové vzdělanosti. Dříve, než se stala she'pan, byla nejmladší dcerou Domu:

Melein Zain-Abrin, Vyvolená she'pan Intel.

Úplně ztratil tu Melein, kterou znával, svou pravou sestru, kdysi dokonce členku Kelu. Tento proces byl postupný, šířil se jako ty nápis, čin za činem. Vypudil z mysli skutečnost, že bývali společně dětmi Kathu, že si hrávali na kel'ein ve vrchovinách Kesrithu. Získala věk a vážnost všech she'paneí. Její schopnosti mu jí odcizily. Jako pouhý kel'en nemohl číst to, co napsala, nemohl proniknout do háda-nek, v nichž náhle začala hovořit, a ke svému zděšení poznával, jak ohromná je propast, která se mezi nimi rozevřela za těch šest let od doby, kdy oba patřili Kelu. Modré seta' al byly vryty a zabarveny stejně jako jeho, hrdé znaky válečníků, ale ruce už zapomněly na zbraně a v jejím chování byla tichá rezervovanost Senu. Nechodila zahalena. Matka edunu se téměř nikdy nezahalovala, její tvář byla vždy dostupná jejím dětem. Pouze v blízkosti rouhačství nenepoznatelného odvracela tvář. Byla sama: zlatě oděná ze Senu měli být jejími sluhy, zkušené válečnické Kelu měli být jejími Manžely, starší Ka-thu měli přivádět jasnoooké děti pro její potěšení. Cítil nepřímčnost všeho toho, co pro ni mohl udělat, chvillemi až s bolestnou silou.

"Niune," usmála se a dotkla se jeho vztažené ruky. Poklekl k je-jímu křeslu - poklekl, protože Kel neuznával luxus nábytku, podobně jako asketický Sen. Jeho dus byl nablízku, teplý a spolehlivý. Ten menší se obdivně tlačil u she'paniných nohou, vědoucí po dusím způsobu. Říkalo se, že mysl kasty Senu je příliš komplexní, příliš chladná na dusí vkus. Niun nevěděl, jestli to byla pravda: bylo podivné, že ještě když Melein patřila do Kelu, žádný dus si ji nikdy nevybral, bylo to zdrojem jejího smutku a hořké závisti k ostatním kel'ein. Teď také žádného neměla a už nikdy mít nebude. Dus ji zbožňoval, ale nepřiblížoval se jí svou myslí - dal přednost dokonce i člověku před Melein s'Intel, před chladně uvažující silou she'pan.

Niun sehnul hlavu pod jejím dotekem a znovu vzhlédl.

"Přivedl jsem Duncana," oznámil. "Řekl jsem mu, jak se má chovat. Varoval jsem ho."

Melein souhlasně pokynula hlavou. "Když soudíš, že je čas," odpověděla a hladila přítom hřbet duse sedícího vedle ní. "Přived' ho."

Niun k ní vzhlédl, aby se ještě jednou pokusil dovolat se její shovívavosti - aby promluvil s tou, kterou znával jako dítě, ale ne-mohl k ní nalézt přístup. Znepokojení přešlo i na dusei. Jeho dus po-třásl hlavou. Vstal a šťouchl do zvířete, aby se dalo do pohybu.

Duncan čekal. Niun ho našel stát přesně tam, kde ho opustil, na opačné straně chodby, proti dveřím. "Pojď," řekl mu, "a nezahaluj se. Nejsi v cizím sále."

Duncan si spustil meč až pod bradu a vešel spolu s ním. Zaváhal uprostřed místnosti, dokud sama Melein nepozvedla ruku k uvítání a neukázala mu, kam si může sednout, po její levé straně, kde spočíval menší z dusei.

Duncan šel, s obavami z duse, na smrt vydešen tím zvířetem. Niun otevřel ústa, aby protestoval, ale pomyslel si, že by mohl Duncan zahánět, kdyby to udělal; tápal se sám sebe, zda je připraven, aby tu mohl být. Duncan se opatrně

usadil na místo, kam byl poslán, a Niun usedl na svém místě, po Meleinině pravici, na dosah ruky od Duncana a druhého zvířete. Dotkl se menšího duse konečky prstů a ucítil, že je klidný.

"Duncane," pravila tiše Melein. "Kele Duncane. Niun tvrdí, že jsi schopen rozumět hal'ari."

"Pletu si slova, she'pan, ale rozumím."

"Ale před tím jsi rozuměl jen něčemu z mu'ary, než jsi přišel do naší společnosti."

"Ano. Pár slov."

"Musel jsi velmi tvrdě pracovat," řekla uznale. "Víš, jak dlouho už jsme na palubě?"

"Ne. Už nepočítám čas."

"Jsi spokojen, Duncane?"

"Ano," odpověděl. Když to Niun slyšel, zatajil dech, protože tomu nevěřil. Duncan lhal, lidé to tak dělají.

Je špatné to dělat.

"Víš, že letíme domů," řekla Melein.

"Niun mi to říkal."

"Tuší to tvoji lidé?"

Duncan neodpověděl. Ta otázka ho velice rozrušila. Niun to cítil prostřednictvím dusei, nápor strachu.

"Naše cesta odtud," pokračovala tiše Melein, "proběhla už velice dávno, dlouho před tím, než nám byly dostupné takovéto lodi, žádné tak rychlé cestování neexistovalo, ne, my strávili na té cestě, která nás dovedla až k vám, tisíc nebo dva tisíce let. Obvykle byl čas, aby Lid skutečně dokázal zapomenout, v Temnotách mezi slunci se narodily celé generace, které se neučily Pana, Zapovězenému, Svátostem a Tajemství - vstoupili na novou planetu, nevědomi si ničeho, co jim nebylo řečeno. Ale tentokrát, tentokrát, kele Duncane, si ne-seme svou živoucí minulost s sebou, v tvé osobě, a protože to je proti všem zákonům, proti veškeré moudrosti she'panei přede mnou, je tato cesta odlišná od jiných cest, a tyto Temnoty se liší od jiných Temnot. Dovolili jsme ti zůstat s námi. Tuší tvoji lidé, Duncane, že letíme domů?"

Bývala jedna zakázaná hra, kterou hrávaly děti Kathu, hra prav-dy: dotkni se duse a zkus lhát. Když se to Matky dozvěděly, zakázaly ji, ačkoli ta velká zvířata byla k dětem snášenlivá a nevinné dětské mysli je nemohly znepokojit. Najdi, kam jsem ukryl kámen.

Je to daleko? Je to blízko?

Dotkni se duse a zkus lhát.

Ale ne mezi bratry, ne uvnitř Kelu či Senu.

"Melein," protestoval Niun. "Bojí se toho zvířete."

"Bojí se," opakovala drsně. "Řekni mi, Duncane, co si mysleli o záznamu, který uložili do této lodi."

"Že to může být - že to může být poloha základny mri."

Atmosféra byla podobná jako před bouřkou, těžká a blízká, ne-skutečná. Velký dus se zachvěl a zvedl hlavu.

"Klid," zašeptal Niun do jeho velkého ucha a zatahal za něj, aby rozptýlil pozornost zvířete.

"Ano," ozvala se Melein. "A lidé si jistě pořídili kopii tohoto zápisu. Mohli darovat to, co bylo v pan'en, když to stejně zůstalo v jejich rukou. A abychom jim uvěřili, dali nám tebe."

Dus náhle zarval a hnul sebou. Odhodil Duncana stranou - ten se skulil ke zdi, otřesený nárazem - oba dusei byli na nohou, jejich panika byla hmatatelná. "Yai!" okřikl Niun svého duse, tleskl ruka-ma a postrčil ho. Ten zareagoval správně, napřel svou váhu proti svému menšímu společníkovi a držel zmateného duse v šachu, po-stavil se mezi něj a svého pána. Niun se vrhl k Duncanovi tak, aby je jeho dus zaštitil oba.

Panika vyvrcholila a opadla. Duncan klečel, tiskl si paži k tělu a křečovitě se třásl, jeho tvář byla bílá, zalitá potem. Niun se ho dotkl, zvedl jeho paži a vyhrnul rukáv: odkryl nepěknou naběhlou ránu.

Dusí jed.

"Neumřeš na to," uklidňoval ho Niun; objal ho a snažil se zmírnit chorobný třes, který zachvátil člověka. Nebyl si jist, zda mu Duncan rozumí. Melein k nim přistoupila, sehnula se a dotkla se poraněné paže, ale v tom doteku nebyl žádný soucit, jenom chladná zvěda-vost.

Dusei couvli. Menší, celý utýraný, se naklonil dozadu a vyzářoval zármutek, krvavé pocity. Větší šťouchl nosem do Duncana, frkl a stáhl se, člověk ucukl a hlasitě vykřikl.

"Ublížila jsi jim oběma," řekl Niun Melein, protože si myslel, že by mohla cítit výčitky svědomí, alespoň kvůli jednomu z nich, duso-vi nebo muži.

"Je stále tsí'mri," odvětila. "A Niune, on nám od začátku lhal, já to věděla, viděl jsi to."

"Nevíš, co jsi udělala," řekl Niun. "On se bojí dusei, a tohohle zvlášť. Jak jsi mohla očekávat, že z něj dostaneš pravdu? Dus je ra-něn, Melein, nevím ale nakolik."

"Zapomínáš se."

"She'pan," odvětil a sklonil hlavu, ale to ji neusmřilo. Vzal Duncana za zdravou paži, pomohl mu vstát a objal ho paží, aby ho udržel na nohou. Člověk byl v těžkém, hlubokém šoku. Když se Ni-un začal pohybovat, dus se k němu připojil a velmi, velmi pomalu opustili she'pan.

~

Občas si člověk probíjoval cestu z horeček, měl jasnější chvíl-ky; tehdy to vypadalo, že ví, kde je. jeho oči bloudily po okolí; ležel v jednom koutě sálu kelu, naproti dusevi. Ale to netrvalo dlouho. Nebyl schopen se udržet, upadal znovu do deliria. Niun na něj ne-mluvil, ani nezesiloval světlo; bylo nejlepší držet muže i duse co nejdále od všech vjemů. Konečně, když po nočním cyklu nenastalo zlepšení, Niun došel k Duncanovi a tak, jako by kath'en svlékala dítě, sejmul

z něho mez a zaidhe a také jeho roucho, aby mohl přijmout dusí teplo. Uložil ho mezi své zvíře a toho ztrápeného duse a zakryl ho přeloženou pokrývkou.

Jed v něm byl silný; a mezi dvěma tvory, kteří nebyli schopni se vzájemně snášet, byla násilně vytvořena vazba. Rána byla hluboká a Duncan obdržel z dutého drápu více jedu, než by bylo příjemné do-konce i mri, který je na to zvyklý. Ovšem staré rčení tvrdilo (a jako kel'en Niun nemohl vědět, zda je to pravda nebo pověst), že dus pod-le toho pozná svého pána: když se do něj jed dostane a on přežije, už nikdy nemůže být ohrožen jedem nebo hněvem onoho duse, a ten ho ve svém životě už nikdy neopustí. Nebylo tomu úplně tak, protože muži, kteří pečovali o dusei, se často lehce škráblí o jedový dráp, občas i hlouběji, a mohlo je to uvrhnout do horeček. Ale také byla pravda, že muž, nepřízpůsobený určitému dusovi, reagoval velice silně, někdy i osudově, na vážné zranění, která mu takové zvíře způ-sobilo.

Melein věděla nejlépe, co způsobila, cvičená v kelu i senu, znala dusei a věděla, že to zvíře nebezpečně provokuje, když trápí Dunca-na a budí v něm paniku. Ale tak jako she'pan, které sloužil předtím, měla i Melein chladné srdce.

Duncan s nahou kůží vystavenou teplu a výměškům dusovy horké kůže, s jeho jedem proudícím ve svých cévách se musí přizpů-sobit dusovi a dus jemu - jestli ovšem nezemře, nebo jestli zvíře ne-bude miuk, nepropadne šilenství, které se občas zmocňuje zdepta-ných dusei a dělá z nich zabijáky. To vše Melein riskovala a byla si toho vědoma.

Jestliže to zvíře zešílí, neměl Niun představu, jak by člověku mohl zabránit, aby se k němu nepřipojil. Slýchal, že se to stávalo: mri bývali dohnáni k šilenství miuk' ko dusem. Děkoval bohům, že to sám nikdy neviděl.

Zazněla varovná siréna.

Niun pohlédl na hvězdnou obrazovku a hněvivě zaklel. Byl to ze všech možných okamžiků ten nejhorší, v němž se měli připravit na skok.

Ozval se zvonek. Dusei se poplašeně zvedli, a pokud jde o Dun-cana, ten prostě ovinul své paže kolem hrdla svého zvířete, sehnul jeho hlavu a držel ji tak, ztracený, docela ztracený v dusím strachu a myslí zvířete.

Možná, že právě to ho ochránilo. Skočili, vynořili se a skočili znovu, tak to šlo polovinu noci. Muž a dus, přitisknutí k sobě, vyzá-řovali takovou hrůzu, že u nich druhý dus nemohl vydržet.

O dusei se povídalo, že si nepamatují události, ale osoby. A snad právě to člověka vtáhlo, vytvořil si útočiště, z něhož se nechtěl vyno-řit.

~

"Duncane," oslovil ho příštího rána Niun a bez dalšího mluvení mu přidržel šálek vody u rtů a dal mu napít, protože Duncan nebyl dus, aby se bez ní obešel. Konečky prstů omyl jeho tvář.

"Dej mi mé roucho," ozval se slabě Duncan, až se Niun lekl, ale potěšilo ho to. Stáhl ho ze zarmouceného duse, aby mu pomohl- vstát. Duncan byl velice slabý, poraněná paže horká a stále opuchlá, nechal si pomoci do svého oděvu, a když mu podával roušku a závoj, zahalil se, jako by si naléhavě přál soukromí.

"Promluvím se she'pan," nabízel se horlivě Niun. "Duncane, promluvím s ní."

Člověk se zhluboka nadechl, pak se zachvěním vydechl a odstr-čil duse očíhávajícího mu nohu. Ten ho málem odhodil svou velkou silou. Duncan se zachytil Niunovy nabízené ruky, potom zase pustil pomocnou ruku, tvrdohlavý ve své izolaci.

"Ale ty se pleteš," řekl, "ona měla pravdu." A když znovu na-bral dech, pokračoval: "Za námi jsou lodě. Moji lidé. Válečné lodě. Lhal jsem, Niune. Nebyl to dar. Mají tytéž řídící série jako my a mo-hou postupovat v našich stopách. Co chtějí dělat potom, nevím. Nejsem jejich konfident. Poslali mne na palubu z těch důvodů, které předpokládala she'pan: aby vás přiměli uvěřit v dar, aby poznali věci, které jim pásky nemohou říci, aby dostali mne a informace zpět, když to dokážu. Vyrval jsem jim loď z rukou a uprchl. Řekni jí to. To je vše, co vím. A můžete s tím naložit, jak budete chtít." A odebral se do vzdálené části místnosti, kde se stočil do kouta. Dus přiř'al k němu, svěsil hlavu a unaveně na něj složil svou váhu. Duncan ho objal kolem krku, položil na něj hlavu a odpočíval. Jeho oči byly prázdné a unavené, tak zoufalý pohled Niun ještě nespatriil v žádné tváři.

"Přiveď ho," pravila Melein, když jí zopakoval to, co přiznal Duncan.

"She'pan," protestoval, "pomohl Lidu."

"Bud' zticha," odpověděla. "Musíš si zapamatovat, že jsi kel'en a kel'anth a že jsi mi zavázán určitou loajalitou."

Právo bylo na její straně, právo mri, právo na jejich přežití. Cítil dopad jejích slov, sklonil hlavu proti její a uznal to - a smutně seděl onoho večera, zatímco začala vyslýchat Duncana a dostávat z něho všechno, co jí mohl říci.

Došlo k tomu pod záminkou společného jídla, prvního na palubě lodi - smutná napodobenina. Bylo zbaveno všeho přátelství a potrava hořkla v ústech. Duncan sotva jedl, ale tiše seděl, pokud nebyl přímo tázán; dusei měli vstup zapovězen a on tu neměl nikoho, nic, dokon-ce ani - jak si Niun znechuceně pomyslel - jeho společnost, protože Niun musel sedět po she'panině pravici, jako její ochránce.

Všem jim hrozilo propadnutí nápoji, kterým regulové naplnili zásobníky, ashigu, fermentovanému ze stejného zdroje jako soi. Ale alespoň zde, Niun za to děkoval bohům, nebyl komal, který udržoval jeho předchozí she'pan v zajetí narkotických snů, nedovolených a hanebných; snů, které zavinily, ne méně než Duncan, zničení Lidu a vyvolaly nebezpečí, které je teď pronásledovalo.

Znovu si uvědomil bezohlednost she'pan, nemilosrdné ke svým vlastním dětem.

Ale takovou věc se neodvažoval Melein říci, nemohl se s ní, kte-rou měl raději než svůj život a čest, hádat před tsi'mri, který je za-vlekl do takového neštěstí. Ale pohled do Duncanovy tváře ho po-každé zabolet, mužova bolest hlodala i v něm.

Každého večera po čtyři dny zasedali ke společnému jídlu, a ho-vořili málo, protože většina otázek už byla

zodpovězena. Po celou dobu vládl chlad v she'panině přítomnosti, ale i potom v sále kelu - chladný, formální a pečlivý výcvik se zbraněmi soustředěný spíše na rituály než na zasazování ran, spíše na bojové tradice než na skutečný boj. Občas vypadaly Duncanovy oči tak nemocně, že mu Niun odmítl dát yin' ein a odmítl s ním vůbec cvičit.

Duncan zradil svůj vlastní druh.

A pro takového muže nebylo klidu.

"Tsi 'mri," prohlásila o něm Melein v jeho nepřítomnosti, "a zrádce těch, kdo mu dali tělo a krev. Jak by se na něj Lid mohl spo-lehnout? Je to slabé stvoření, Niune. Dokázal jsi to."

Niun o tom přemýšlel, věděl, že je to jeho vlastní práce, a to ho trápilo.

Jedová horečka pominula, ale zuboženost ne; dus střídavě zahá-něný a zdráhavě přijímaný truchlil a soužil se, muž se stal tichým a uzavřeným, nemoc, která nebyla vyléčitelná.

Lod' opustila další hvězdu a skákala znovu a znovu.

14. kapitola

TENTOKRÁT prolétali v blízkosti planet soustavy, v nebezpečné blízkosti. Po mnoho dní je kurs vedl k žluté hvězdě a jejím planetám, dokud se před nimi neobjevila největší z vnitřních planet soustavy a nezaplnila pole obrazovky v sále kelu.

Domov? Niun nejdříve pochyboval a skrýval naději kvůli Me-leininu mlčení: kdyby to věděla, myslil si, řekla by mi to. Ale jak dny mýjely, Melein začala vypadat utrápeně a často hleděla na obrazovky se strachem v očích. Nevypadalo to, že se proženou kolem této pla-nety - spíš, že planeta zaplňuje jejich nebe a řítí se na ně - nejdříve její polovina, to Niunovi ponechávalo trochu naděje, že kolem ní dokáží ještě proklouznout - nebezpečně vypadající, ale přece jen únik - ale disk začal na skeneru narůstat.

Byli polapeni a řítili se k povrchu jako písek do hrabačovy pasti: tento obraz se před Niunem nechtěně vynořil, když seděl po Meleini-ně boku a hleděl na hvězdnou obrazovku, kterou měla ve svém sále, aby mohla stále sledovat nebezpečí. Cítil svoji bezmocnost kel'ena, jehož vědomosti o lodích byly pouze teoretické. Všechno jeho vědění mu říkalo, že všechno je špatně a že Melein, která jako by se ani ni-kdy nedotýkala řízení lodi, ví jen o málo víc než on.

Možná, myslil si, že ví, jak se jmenuje planeta, na niž se řítíme, ale to nás nezastaví.

A rostl v něm vztek - že by mohli zemřít při nehodě. Určitý čas čekal na zázrak, ať už od Melein nebo odjinud, jist si, že je bohové nezavedli tak daleko - jen kvůli tom uhle.

Čekal na Melein a ona mlčela.

"Máte dva kel'ein," připomněl jí nakonec v den, kdy už na obra-zovce byly sotva viditelné stopy temnoty.

Ona stále mlčela.

"Požádejte ho, Melein."

Její rty se stáhly v tenkou čáru.

Znal její tvrdohlavost, byli jedné krve. Otočil k ní svou tvář. "Pak nás tedy nechte padnout na planetu," řekl s pohledem upřeným mimo ni. "Já rozhodně nevím co dělat a vaše mysl je zatvrzelá."

Rozhostilo se mezi nimi hluboké mlčení. Nikdo z nich se nepo-hnul.

"Zajistilo by to," řekla nakonec, "že jedno z nebezpečí nedosáh-ne našeho cíle. Myslila jsem na to. Ale nezastaví to to druhé. A to vědomí je v nás."

Taková myšlenka otřásla jeho důvěrou. Cítil se ponížen, protože myslil pouze na jejich vlastní přežití a měl být před ní.

"Mluvím z cesty," odvětil. "Nepochybně jste zvážila, co bychom měli dělat."

"Jdi se ho zeptat," řekla.

Zůstal sedět, považoval změny v její mysli za stejně nestálé jako přechod, nervy napjaté k prasknutí při myšlence: že celá záležitost konečně dospěje až k Duncanovi.

Pak se zdvihl, zavolal tiše na svého duse a vyšel ven.

~

Duncan seděl před obrazovkou zachycující záběr skeneru, stále vybrušuje ostří av-tlenu. který si vyrobil z odřezku kovu - byl odře-zán laserem a nevyvážený, jak alespoň pro sebe odhadl Niun, to však nemusela být pravda, ale udržoval Duncanovy ruce v činnosti a mož-ná i jeho mysl, ať už ji halily jakékoli temnoty. Dus ležel vedle něj, hlavu mezi tlapami a očima sledoval pohyby Duncanových rukou.

"Duncane," ozval se Niun. Zvuk oceli si zachoval svůj rytmus. "Duncane."

Ustal. Duncan vzlédl s bezútěšnou tvrdostí, která den ode dne narůstala.

"She'pan je znepokojena," vykládal Niun, "naším těsným přiblí-žením k planetě."

Duncanovy oči zůstaly chladné. "Ale vy mne přece nepotřebuje-te. Jestli ano, pak snad naleznete nějaké prostředky jak pracovat po-blíž mne, nebo ne?"

"Uznávám tvé stížnosti vůči nám." Niun usedl na paty a rozevřel ruce v smířlivém gestu. "Ale jistě víš, že si nemůžeme stěžovat pla-netě, která nás k sobě přitahuje. Můžeme zahynout a v tom pro tebe nemůže být žádné zadostiučinění. Pokud jde o tvůj spor s námi, ne-přeji si vůbec hádat se na této malé lodi, navíc ve společnosti dusei. Poslouchej mne, Duncane. Udělám vše, co umím, abych našel čest-nou cestu, jak odstranit to soužení mezi námi. Ale když se dotkneš she'pan, nemohu zůstat klidný. A ty to děláš."

Duncan se vrátil ke své práci, přejížděl ocelí po oceli. Niun bo-joval se svým rozrušením, protože znal výsledek toho, kdyby položil ruku na toho tsi'mri - dus, který už tak balancoval na pokraji miuk, a lod' řítící se vstříc srážce s planetou - kvůli záležitostem, o kterých se nemohli dohodnout. Jako by člověk už nebyl racionálnější tvorem nežli dus, jako by

zůstával pod vlivem nemocného zvířete. Jestliže se dus vyhnul té hraně, pak totéž musí zvládnout i mysl obsahující vědomosti o lodi.

Meleinina práce. Niun sevřel ruce na svých kolenou a hledal co říci tomuto muži, aby ho to zasáhlo.

"Máme málo času, Duncane."

"Jestliže si s tímhle neporadíte," promluvil náhle Duncan, "pak určitě nedokážete bezpečně přistát, až se dostanete ke svému domo-vu. Nemyslím, že byste se mne kdy hodlali zbavit. Vy dva mě podle všeho potřebujete a já myslím, že to she'pan vždycky tušila. Proto ti dala možnost, abys to zařídil po svém. Byl to pouze prostředek, jak ze mne udělat menší nepříjemnost, než jakou bych mohl být, cesta jak zrušit mou obranu a dostat ze mne to, co chtěla. Nezlobím se na tebe, Niune. Věřil jsi jí. Tak jako já. Dosáhla, čeho chtěla. Jenže teď jsem zase potřebný, není to tak?" Zvonení oceli pokračovalo, rytmic-ky a tvrdě. "Stát se tím čím ty. Stát se jedním z vás. Vím, že ses sna-žil. Vyzbrojil jsi mne - ale nevzal jsi v úvahu to zvíře. Teď už si se mnou neporadíte tak snadno. On a já... jsme něco nového na této lodi."

"Od počátku se mýlíš," odpověděl Niun s chladem v srdci. "Je to autopilot, který nás vede dolů. A she'pan ti nikdy nelhala, ani mně. Ona nemůže."

Duncanovy oči se náhle zdvihly k jeho tváři, cynicky překvape-né, a jeho ruce zůstaly ležet bez pohybu. "Spoléhat na to? Možná, že regulská automatika je lepší než naše, ale tohle je lidská loď a já bych ji nesvěřil svůj život, kdybych měl na výběr. Můžete přistát kdekoli. Ale budete vědět, jak ji usadit na prvním místě? Možná, že je she'pan prostě naivní. Potřebujete mne, kele Niune. Řekni jí to."

Zdálo se, že je to pravda. Niun neměl odpověď, otřesen ve své důvěře. Byly věci, které Melein rozhodně nemohla znát, věci týkající se strojů nevytvořených reguly, a motivů nezrozených v Lidu. Stále se řídila podle svého Zraku, horlivě toužíc věřit mu.

"Pojď," žádal Duncana.

"Ne," odpověděl Duncan a vrátil se k práci.

Niun seděl nepohnutě, zvedala se v něm panika. Rytmus zesílil, ocel na oceli, kov sevřený v bílé orámovaných prstech. Duncan ne-vzhlédl. O kus dále se pohnul a zakňučel dus.

Niun se zvedl na nohy, vyklouzl ze sálu kelu a prošel chodbami, dokud nedošel zpět k Melein.

"Říká, že nechce," řekl jí a zůstal zahalený.

Neodpověděla, seděla tiše a hleděla na obrazovku. Niun se usa-dil vedle ní, strhl mez a zaidhe, smotal je do uzlíku v klíně a sklonil hlavu.

Melein pro něj neměla ani slovo, nic. Pomyslel se, že se konečně rozhodla, co by měla dělat, ale že se rozhodla příliš pozdě.

~

A o půlnoci už na obrazovce nezbývala žádná temnota. Planeta se ukazovala v šokujících detailech hnědi pokropené oblačnými víry.

Náhle se ozvala siréna odlišná od všech, které zazněly kdy dřív, a obrazovky se červeně rozblikaly pulsem hrozivým ve svých dů-sledcích.

Niun se zvedl na kolena a bolestně pohlédl na Melein, jejíž klid se teď zdál poněkud napjatým.

"Jdi k Duncanovi," přikázala mu. "Požádej ho znovu."

Vstal a šel, zakryl si hlavu, ale nenamáhal se zahalit do závoje, šel přece prosit nepřítele a při tom byla hanba neužitečná.

Světla v sále kelu byla zhasnuta: obrazovka střídavě zářící čer-vení poplachu a bílým svitem planety poskytovala jediné světlo a Duncan seděl bez závoje před ní. Stále bylo slyšet rytmické skřípění kovu, jako by nikdy nemělo ustát. Kolem něj bylo vidět hmoty obou dusei, kteří se pohnuli a odtáhli, když Niun přišel a poklekl před Duncanem.

"Jestli víš o něčem, co by se mělo udělat v tuto chvíli," pravil Niun, "bylo by dobré to říci. Myslím, že klesáme velmi rychle."

Duncan přešel ostří jediným dlouhým tahem, rty sevřené do ten-ké čáry. Chvilí váhal, pak odložil svou práci, otřel si ruce o kolena a vzhlédl na planetu rýsující se na pulsující obrazovce. "Mohu se po-kusit," řekl dosti klidně, "o řízení."

Niun vstal, počkal na Duncana, který se ztěžka zvedl, a pak šel spolu s ním lodí. Dusei se vydali v jejich stopách. Niun je zastavil ostrým slovem, uzavřel před nimi dveře a uvedl Duncana do prostor, patřících she'pan.

Melein je uvítala na chodbě.

"Pokusí se," řekl Niun.

Pustila je k řízení a postavila se za ně, stála tiše, zatímco se Dun-can usazoval do křesla u hlavního panelu.

Duncan jim nadále nevěnoval pozornost. Studoval obrazovky a dotýkal se ovladače za ovladačem. Proud telemetrických údajů se vylinul na jeden ze stálých terminálů. Jedna po druhé přestávaly ob-razovky pulsovat a zaplňovaly se obrazy planety v křiklavých bar-vách.

"Hraješ nesmyslné hry," řekla Melein.

Duncan napůl vzhlédl, ale vrátil se zpět. "Ano. Sledoval jsem tu planetu pár dní. Je to záhadné. A je stále možné, že lodní ochrana může převzít kontrolu, než překročíme absolutní hranici. Ještě máme volbu, ale z nějakého důvodu se neobjevuje bezpečnostní rezerva, hmota planety nás k sobě zakotvila, takže skok už není možný. Ta-dy."

Nadzdvihl kryt jištění řídicích prvků a prostě stiskl tlačítko. Světla přelétala bláznivě po řízení. Okamžitě došlo k citelné změně kursu a obrazovky ukazovaly prudké změny. Duncan klidně vrátil kryt na místo. "Je to stará loď a musela se hodně hnát. Systém selhal. Dokáže se dát znovu do pořádku. Vyhne se a pak nás vrátí zpět do původního kursu.

Myslím, že to by mělo ten problém vyřešit. Ale jestli to je omyl na záznamu, který tohle způsobil, potom už jsme mrtví."

Sdělil to cynickým tónem a pomalu vstal, s pohledem stále upřeným na skenery. "Ten svět je mrtvý," řekl pak, "a to je podivné, když vezmu v úvahu údaje, které jsem četl při rozboru."

"Mýlíš se," pravila Melein nevrle. "Přečti si znovu údaje svých přístrojů, tsi'mri. Toto je planeta zvaná Nhequuy a ta hvězda je Syr, a existuje rasa, schopná kosmických cest, která žije tady a v okolních oblastech, jmenuje se etrau."

"Podívejte se na infračervený obraz. Podívejte se na povrch. Žádné rostliny. Žádný porost. Je to mrtvá planeta, she'pan, ať už vám vaše záznamy říkají cokoli. Kosmem cestující lid by již přišel vyšetřit tak blízké proniknutí ke své domovské planetě. Ale nikdo nepřile-těl. Ani tady, ani nikde, kudy jsme prolétali, je to tak. Nemohla jste odpovídat na jejich výzvy. Nemohla jste reagovat na jejich lodě. By-la byste mne k tomu potřebovala, a nevyzvala jste mě. Planeta za planetou, planeta za planetou. A nic. Proč myslíte, she'pan?"

Melein na něj pohlédla s výrazem šoku v nezahalené tváři, v bezmocném hněvu. Neodpověděla a Niun cítil plíživé zamrazení z jejího mlčení.

"Lid jsou ale nomádi," pokračoval Duncan, "žoldnéři, pronají-mající se všude, kam přišli. Cestovali jste od hvězdy ke hvězdě, vy-hledávali války a bojovali za žold. A zapomínali jste. Zavírali jste za sebou každou místnost a zakázali jste Kelu pamatovat si. Ale co se stalo se všemi vašimi předcházejícími zaměstnavateli, she'pan? Proč není život tam, kudy jste procházeli?"

Niun pohlédl na obrazovky, na prázdnotu, kterou ukazovaly, na přístroje, kterým nerozuměl - a pak na Melein, aby slyšel, jak popře všechny tyto věci.

"Odejdi," ozvala se. "Niune, odveď ho zpět do sálu klu."

Duncan se zvedl od panelu, přenesl pohled z ní na Niuna a ve chvíli, kdy Niun zaváhal, se obrátil na místě a rychle vyšel ven, aby odkráčel chodbou k sálu klu.

Niun zíral na Melein. Její pleť byla bledá a oči rozšířené, ještě nikdy nevypadala tak vystrašeně, dokonce ani když se proti nim spo-jili lidé s reguly.

"She'pan?" zeptal se, stále ještě doufaje.

"Nevím," odpověděla. A rozplakala se, protože to bylo přiznání, které she'pan nesměla učinit. Klesla na hranu sedadla a ani na něj nepohlédla.

Zůstal stát, až se nakonec odvážil vzít ji do náruče a odnést pryč z toho místa, zpět do jejího sálu, kde ji nebude moci obviňovat drn-čení přístrojů. Usadil ji do křesla a poklekl před ní, uhladil její zlatou hřívu, jak to dělával, když bývali oba pouzí kath'dai'ein, a vlastním černým závojem osušil její slzy. Viděl, jak se její tvář uklidnila.

Věděl, že je ztracená, že stroje přesahují její schopnosti, a ona věděla, že on to ví; klečel na kolenu, držel ji za ruce a vzhlížel k ní jasnými očima, nabízející jí celé své srdce.

"Odpočíte si," naléhal na ni. "Odpočíte si. Dokonce i vaše mi-lost je dobře řízena. Není to tak, že she'panei vždycky nevědí o Zra-ku, když je vede? Alespoň já jsem to tak slyšel. Držela jste se Dun-cana, a bylo to správné. Ale buďte trpělivá, kvůli mně buďte trpělivá. Promluví s ním."

"Vidí to, co je jasně vidět, Niune, já nevím, co jsme udělali."

Přemýšlel o mrtvých planetách, ale odsunul ty myšlenky pryč. "My jsme nedělali nic. My jsme nedělali nic."

"Jsme dědicové Lidu."

"Nevíme, zda jsou jeho dohady správné."

"Niune, Niune, on ví. Jak můžeš tak pomalu chápat to, co jsme viděli podél trasy Lidu? Může být tolik světů, které samy zanikly potom, co jsme tudy prošli?"

"Nevím," řekl zoufale. "Jsem pouhý kel'ein, Melein."

Dotkla se jeho tváře a on cítil útěchu, kterou měla na mysli, omluvu za její slova; po nějaký čas mlčeli. Dávno předtím - zdálo se to tak dávno a tak nepředstavitelně daleko - seděl u jiné she'pan, In-tel z Edun Kesrithun, opíral se hlavou o opěradlo jejího křesla a ona byla ve svých narkotických snech spokojena, že se ho může dotýkat, že ví, že je tam. Totéž dělal i teď, s Melein. Její ruka neklidně čechrala jeho hřívu, zatímco přemýšlela, a on seděl klidně, neschopen představit si, kam ubíhají, krom toho, že směřují do temnoty, a do záležitostí Pana.

Slyšel, jak se dech chvěje mezi jejími zuby a musel se přemáhat, aby nedýchal stejně vystrašeně jako ona.

"Intel," promluvila konečně, "stále nad námi zůstává její ruka. She'panin kel'en, držela tě u sebe tak dlouho, až jsem se divila, že jsi se nezbláznil, a pak tě předala mně - abys viděl, jak se její vyvolená následnice stane nejen dědičkou Edun Kesrithun, ale vládkyní celého Lidu. Intelina volba trvá. Brodila by se ke svému cíli krví kohokoli, kdo by se jí postavil. Ona byla she'pan. Stará - ale věk ji neposvětil, neočistil ji od touhy a neučinil ji spokojenou. Ó bohové, Niune, ona byla tvrdá."

Nedokázal odpovědět. Pamatoval si vrásčitou a něžnookou Mat-ku Kesrithu, jejíž ruce byly laskavé a jejíž mysl byla po většinu času zamlžena drogami, ale znal i tu druhou Intel. Žaludek se mu sevřel, když si vzpomněl na staré hněvy, staré nelibosti - Intelinu majetnic-kou, nezničitelnou tvrdohlavost. Je mrtvá. Není správné chovat neli-bost vůči mrtvým.

"Kdyby získala loď," pokračovala Melein dutě, "jen bohové vě-dí, co by napáchala při opuštění Kesrithu. Nesloužili jsme už regu-lům; byli jsme zbaveni přísahy. Poslala mne do bezpečí, myslela jsem, že mne hodlala následovat. Nikdy se to nedozvím. Nikdy ne-budu znát tolik věcí, které neměla čas mne naučit. Mluvila o návratu, o boji proti nepřítelům Lidu - blouznila v komalových snech, když jsem s ní sedávala sama. Nepřítel. Nepřítel. Hodlala ho zničit a pak nás chtěla vzít domů. To byl její velký a nepravděpodobný sen, tato Temnota měla být poslední Temnotou, chtěla nás vzít domů, protože už nás bylo jen málo; a byla patrně šílená."

Niun nemohl snést pohled na ni, protože to byla pravda a proto-že to pro ně oba bylo bolestné.

"Co budeme dělat?" zeptal se. "Může Kel žádat o svolení se ptát? Co uděláme sami pro sebe?"

"Nemám moc zastavit tuto loď. I kdybych chtěla. Duncan tvrdil, že nemůže. Myslím, že je to pravda. A on -"

Nastalo dlouhé ticho. Niun ho nenarušoval, věděl, že by to ne-přineslo. nic dobrého; nakonec Melein vzdychla.

"Duncan," řekla těžce.

"Budu ho držet z vašeho dohledu."

"Dal jsi mu prostředky, kterými nám může ublížit."

"Poradím si s ním, she'pan."

Znovu potřásla hlavou a přejela si prsty přes oči.

Přicházeli dusei. Niun si jich byl vědom dříve, než se objevili; vzhlédl a uviděl své velké zvíře, uvítal ho. Přikolébalo se vážným, odtažitým způsobem dusei a usadilo se u Meleinových nohou, nabíze-jíc svou bezmyšlenkovitou útěchu.

Později, když už Melein dýchala lehčeji, vycítil Niun něčí další přítomnost. S překvapením pohlédl na menšího duse stojícího ve dveřích. Přišel a položil se vedle svého druha.

Melein se ho dotkla, neprojevoval žádné nepřátelství k ruce, kte-rá způsobila jeho bolest. Ale kdesi jinde v lodi by měla být cítit bo-lest tohoto dotyku. Niun pomyslně na Duncana, na jeho trpkou izola-ci, a udivilo ho, jak mohl být jeho dus dovlečen sem, k té, kterou Duncan nenáviděl.

Leda by ho byl brutálně vyhnal - anebo ledaže by sem duse ved-ly jeho myšlenky.

"Běž se podívat na Duncana," řekla konečně Melein.

Niun přijal z jejích rukou zpět svůj závoj a přehodil si ho přes rameno, nenamáhal se s jeho upevněním. Vstal, a když ho jeho dus chtěl následovat, přikázal mu zůstat, protože chtěl, aby setrval u Me-lein, pro její útěchu.

A Duncana našel tam, kde předpokládal, v sále kelu.

~

Duncan seděl bez hnutí v umělém úsvitu, ruce složený do klína. Niun si klekl před něj a Duncan stále ještě nevzhlédl. Člověk se za-halil, Niun nikoli, otevřeně nabízející své pocity. "Ublížil jsi nám," řekl Niun. "Kele Duncane, není toho už dost?"

Duncan zdvihl tvář a zahleděl se na obrazovku, na níž už nebyla planeta kdysi nazývaná Nhequuy.

"Duncane. Co od nás ještě chceš?"

Duncanův dus byl s Melein, dotýkal se a byl dotýkán, zrazoval. Když Duncanovy oči sklouzly k Niunovi, nebyla v nich žádná obža-loba, nic než bolest.

"Hádal jsem se kvůli vám se svými nadřízenými," řekl Duncan. "Bojoval jsem za vás. A proč? Zná snad odpověď?"

Znala jméno té planety. Co se s ní stalo?"

"Nevíme."

"A s ostatními planetami?"

"Nevíme, Duncane."

"Zabijáci," konstatoval s pohledem upřeným jinam. "Zabijáci od přírody."

Niun sevřel pěsti, protože se mu roztřásl ruce. "Ty jsi tu s ná-mi, kele Duncane."

"Často jsem se divil proč vlastně." Jeho temné oči se vrátily k Niunovi. Náhle si strhl závoj a pokrývku hlavy se střapci, čímž uká-zal svůj lidský původ. "Krom toho, že jsem nezbytný."

"Ano. Ale já jsem to nevěděl. My jsme to dřív nevěděli."

Tohle ho zasáhlo, pomyslel si, zachytil nepatrnou reakci očí. A pak se Duncan otočil a s divokým a utrápeným výrazem ve tváři pohlédl ke dveřím. Dusí pocity. Niun je cítil také, dokonce dříve než zaslechl cvakání drápů na podlaze. Smysly se kalily. Bylo těžké upamatovat se, jaká trpkost mezi nimi byla.

"Ne!" vykřikl Duncan, když dus vstoupil. Zvíře sebou trhlo a zvedlo výhružně tlapy, pak je spustilo a opatrně se přibližovalo s mírně odvrácenou hlavou. Dokolébalo se blíž, usadilo se a popolezlo zbytek vzdálenosti k Duncanovu boku. Duncan se ho dotkl a položil svou paži kolem jeho krku. Ve dveřích se objevilo druhé zvíře, došlo tiše až k Niunovi a lehlo si za něj. Niun ho konejšil něžnými doteky a jeho srdce bušilo kvůli nespokojenosti vyzařující z toho druhého - rozkol mezi mužem a dusem, sám vzduch, jako by od toho bolel.

"Ublížeš mu," připomněl Niun. "Podvol se mu alespoň tro-chu."

"My spolu máme dohodu. Já nebudu strkat jeho a on nebude strkat mne. Jenže on někdy přichází příliš rychle.

Zapomíná, kde je hranice."

"Dusei nemají paměť. Pro ně existuje pouze teď."

"Šťastná zvířata," poznamenal Duncan drsně.

"Podvol se mu. Nemáš co ztratit."

Duncan potřásl hlavou. "Nejsem mří. A neumím zapomínat."

Jeho hlas byl plný únavy, chvěl se. Na okamžik to zase byl ten muž, který zde již tak dlouho chyběl. Niun vztáhl paži v gestu, které by nabídl bratrovi z Kelu. "Duncane, snažil jsem se ti pomoci. Zkou-šel jsem vše, co jsem mohl."

Duncan zavřel oči a zase je otevřel, jeho prsty na dusím hrdle se zvedly na znamení kapitulace. "Myslím, že alespoň tohle je pravda."

"My nelžeme," odpověděl Niun. "Jsou tu dusei. Nemůžeme lhát."

"Rozumím," stiskl Duncan rty do bílé linky a pak se zase uvol-nil, zatímco jeho ruka stále laskala duse.

"Nemohu hrát shon' ai s mužem v takové náladě," řekl Niun ve snaze ho navnadit. Skutečně už po nějakou dobu nehráli.

Dus začal zvolna vydávat potěšené zvuky, uvolnil se pod Dun-canovými prsty, a když Duncan položil svou paži okolo jeho tukem obaleného krku, vzdychl a zapomněl na minulý smutek, raduje se ze současné lásky.

Člověk při tiskl čelo k té mohutné lebce a pak zvedl tvář, aby se podíval na Niuna. Pod jeho očima byly veliké kruhy, jako u toho, kdo si dlouho neodpočinul. "Nemá šťastnější život než já. Já mu ne-mohu dát to, co chce on, a on ze mne

nemůže udělat mri."

Niun se zhluboka nadechl ve snaze vytlačit představy ze své mysli. "Mohu ho zlikvidovat," pronesl rychle potichu. Člověk hladící zvíře sebou trhl a konejšil duse svými dlaněmi. Niun pochopil, cítil se pošpiněn tou nabídkou - ale někdy to bylo nezbytné, když dus, který ztratil svého kel'ena, nemohl být kontrolován. A tenhle nikdy nezíská kel'ena, kterého si přeje.

"Ne," řekl Duncan nakonec. "Ne."

Odstrčil zvíře, to se zvedlo a odkolébalo do kouta. V jeho poci-tech byl mír. Bylo mu teď lépe, než mu kdy bývalo.

"Byl bych potěšen," pronesl Niun, "kdybych mohl she'pan vyřídit tvou omluvu."

Duncan chvíli tiše seděl s rukama na kolenou. Nakonec přikývl, použil gesta mri. "Až mne bude potřebovat," odpověděl, "přijdu. To jí řekni."

"Řeknu jí to."

"A pověz jí, že je mi líto."

"To jí řeknu také."

Duncan na něj ještě chvíli hleděl a pak se zvedl a ve stoje zíral na duse. Tiše na něj pískl, dus zaujatě ňafal, těžce se zdvihl a následoval ho do kouta, kde měli matrace.

A člověk se dlouho zabýval dusem, upravoval ho a konejšil, do-konce s ním i hovořil, což, jak se zdálo, zvíře těšilo. Dus se nakonec uvelebil a usnul. Chvíli po něm i člověk.

~

O tři dny později zazněla siréna a loď opustila Nhequuy a její slunce. Další planeta byla také bez života.

15. kapitola

DUNCAN se obrátil od obrazovky, plné hvězd, a zjistil, že jeho dus stojí za ním - to zvíře s ním bylo neustále, jeho stín, herold, po-dílník na veškerém soukromí jeho života. Necítil potřebu dotýkat se ho. Vzdychlo a usadilo se za jeho zády. Cítil jeho spokojenost.

Podivné bylo, že když bolest ustala, zdálo se, jako by byla pryč už určitý čas před tím, než zmizela.

Duncan zjistil právě na tomto místě, v sále kelu, že už necítí bo-lesti; uvědomil si to, když seděl na podlaze, dovedl si vybavit tu chvíli se všemi detaily: místo, kde ležel dus, skutečnost, že Niun se-děl přesně tam, kde teď - naproti přes místnost; toho dne právě šil, podivné zaměstnání pro válečníka mri, ale Duncan už se naučil, že se muž v Kelu musel starat o všechno - vyjma jídla, které bylo podává-no společně.

Niunova tvář vyjadřovala plné zaujetí a jehla dodržovala stálý rytmus. Pracoval s ní velice zručně, vždyť jeho útlé ruce ovládaly tolik věcí. Trvalo by roky naučit se polovině toho, co Niunovi po-skytly vrozené reflexy a výuka jeho mistrů. Niun nebyl arogantní - pyšný možná, ale nikdy nestavěl na odiv své schopnosti... kromě chvil, kdy cvičili pohyby paží s yin' ein, které si Duncan vyrobil jako protějšky krásných starobylých zbraní patřících Niunovi. Tehdy se Niun občas rozhodl - možná z pouhé nudy z cvičení s mužem, s nímž se nemohl ani protáhnout - udělat pohyb tak prudký, že ho oko nedokázalo ani zachytit, tak drobný, hbitý a jemný, že Duncan sotva poznal, co se to s ním vlastně stalo. Niun prováděl takové kousky v těch chvílích, jak si Duncan povšíml, kdy se on sám téměř vyrovnal v čistotě svých pohybů Niunovi. Mri jemně informoval svého žáka, že sám cvičí zdrženlivě.

Zdrženlivost.

Ovládala celou bytost kel'ena.

A Niunova zdrženlivost usmířovala tam, kde nebylo míru: zahr-novala člověka, který ho provokoval, dusei, kteří občas bývali své-hlaví a destruktivní ve svém uvěznění - zahrnovala dokonce i Me-lein.

Nikdo z nich, jak si Duncan uvědomil s náhlým krutým humo-rem, si nepřál vyvést z klidu Niuna, ani člověk, ani dusei, ani dětská královnička, která na něj spoléhala.

Byl to Niunův mír, který jim vládl.

Nejefektivnější zabijáci ze všech tvorů, říkával Stavros o mri.

Hovořil o Kelu, o Niunově druhu.

Hovořil za celé lidstvo, jako by vědělo zpustošených hvězdách, které je teď obklopovaly.

Záznam ukazoval směr, lidské lodě je teď sledovaly od jedné mrtvé planety ke druhé a Přistavanům, řídícím tyto lodi, nemohlo přijít na mysl nic jiného, než že se blíží po stopách čehosi oblundného ke zdroji vši zkázy.

Duncan nepřítomně hladil hřbet svého duse, zabrán do strašli-vých myšlenek, které mu, stále stejné, nekonečně kroužily mozkem už v minulých dnech - bezmocně hleděl na Niuna, jehož představi-vost byla jistě dostatečná, aby věděl, co se žene za nimi.

Přesto se o tom Niun nikdy nezmínil, a Melein se poté, co polo-žila své otázky, už na nic víc nezeptala. Niun za ní chodil, ale Dun-canovi to nebylo dovoleno, zůstával v její nelibosti.

Mri se rozhodl ignorovat pronásledovatele, neptat se na nic a nic nedělat. Niun s ním žil, v noci spal vedle něj se zjevnou důvěrou - a pěstoval pouze prastarou zručnost svého druhu se zbraněmi rituální-mi a souborjovými, jako by mu mohly být někdy prospěšné.

Yin' ein, prastará ostří, proti válečným lodím, proti něčemu ta-kovému jako byla Saber.

Niun si s rozvahou zvolil.

Vynořil se před ním obraz: noc, oheň a zatvrzelost mri. Duncan ho potlačil, ale on se vynořil znovu, připomínka tvrdohlavosti mri, kteří se nesměli vzdát, nesměli udělat kompromis; jejichž představa o moderním byla obklopena Temnotami a Mezitím a pro něž cesty tsi'mri byly pouze okamžikem ve zkušenosti Lidu.

Moderní zbraně.

Duncan cítil poskvrněnost toho slova, pohrdání obsažené v ha-l'ari a nenáviděl člověka v sobě, který byl příliš slepý, aby to viděl.

Poslední bitva Lidu.

Čelit moderním zbraním - když k tomu dojde - musí Lid nevyhnutelně vtáhnout do beznadějného boje...

Niun proto nečinil plány jak přežít: poslední mri zvolil takovou činnost, která měla, podle jeho vlastní logiky, smysl.

Hledat svůj domov.

Znovuobjevit své prastaré zvyky.

Být mri, dokud vše neukončí holocaust.

To bylo všechno, co mohl Niun dělat, krom toho souhlasit s tsi'mri. Duncan oceňoval hloubku trpělivosti mri, která se zrodila vedle cizince za takových podmínek - stejně jako Meleininu, která snášela Niunovu snášenlivost k tsi'mri.

A Niun s ním cvičil souboje, trpělivě a laskavě s ním cvičil, jako by mohl zapomenout na jeho původ.

Yin' ein. Pro Niuna byly jedinou logickou volbou.

Duncan si složil paže na kolena a skousl ret, cítil zneklidnění duše za svými zády a natáhl se, aby ho zklidnil - provinil se svou lidskostí, která Niuna trápila. Ale ta myšlenka ho stále pronásledovala a nenechala ho na pokoji - je lidský, a proto nedokáže udělat to, co Niun.

A přitom tu pro něj jsou možnosti, které Niun nemá.

Možná, že ho nakonec mri nechá jít.

Nebo od něj očekává, že zdvihne ruce proti lidstvu. Pokoušel se představit si to, a vše, co si dokázal představit ve své ruce, byla služební pistole, odpočívající v jeho zavazadlech - aby za svou smrt nadělil více smrti. Ten sklon v něm byl.

Zahnán do kouta by dokázal bojovat, dovedl by si přát vzít s sebou tučet jiných životů, ať už lidských nebo ne - kdyby šlo o jeho. Ale aby pozvedl yin' en... na to nebyl dost mri.

To byly prostředky boje, které by mri nepoužil.

Lidský výběr.

Pomalů, velmi pomalů se roztříštěné kousky toho, co bývalo důstojníkem, začaly znovu skládat do jistého řádu.

"Niune," ozval se.

Mri vyráběl z kousku kovu jakýsi předmět, který vypadal jako ozdoba. Už po několik dní na něm pozorně a usilovně pracoval.

"No?" odpověděl Niun.

"Přemýšlel jsem: došlo už k jedné závadě na automaticce. Kdyby to she'pan dovolila, rád bych se znovu podíval na řízení, abych pře-zkoušel přístroje."

Niun se zarazil, Jeho tvář byla zamračená, když vzhledl. "Ze-ptám se she'pan," odvětil.

"Rád bych," dodal Duncan, "já byl ku prospěchu všim, co umím."

"Vzkáže, když bude potřeba."

"Niune, zeptej se jí."

Zamračení se prohloubilo, Mri si položil ruce na kolena, zapo-mněl na okamžik na svou práci, pak zhluboka vydechl a pustil se znovu do práce,

"Přeji si žít s ní v míru," pokračoval Duncan, "Niune, udělal jsem všechno, co jsi po mně chtěl. Snažil jsem se stát jedním z vás."

"Udělal jsi i jiné věci," ozval se Niun. "To je ten problém."

"Je mi to líto. Přál bych si, aby byly zapomenuty, Požádej ji, aby mne přijala znovu, a já ti dám slovo, že ji neurazím. Na této lodi není možný mír bez míru s ní - hlavně mír s tebou."

Niun chvíli mlčel. Pak dlouze vzdychl. "Čekala, až ji požádáš."

Mri byli stále schopni překvapit ho, Duncan se zmateně posadil, všechny jeho úvahy o nich byly náhle zpřetrhány.

"Je tedy ochotná se se mnou setkat."

"Kdykoli by ses rozhodl o to požádat, Jdi a promluv si s ní, Dveře nejsou zamčené."

Duncan ještě chvíli seděl, zbaven náhle vši energie, Pak se zvedl a vydal se ke dveřím, dus za ním.

"Duncane."

Otočil se.

"Můj bratře z Kelu," řekl Niun tiše, "při vši účtě k tobě nezapo-meň, že já jsem she'paninou rukou, a jestliže se proti ní prohřešíš - nebudu to moci trpět."

Na okamžik proběhl místností obranný impuls, dus ustupoval a sklopil uši.

"Nezapomenu," odpověděl Duncan. Dus se zastavil. Duncan vy-trhl ze svého pásu av-tlen, chtěl odložit všechny své zbraně. "Vezmi si tohle, jestli mne podezříváš z něčeho takového." Bylo ponižující vzdát se zbraní; Duncan to nabízel, i když to dobře věděl, mri sebou viditelně trhl.

"Ne," řekl Niun.

Duncan zasunul ostří zpět za pás a odešel, následován svým du-sem. Niun ho nedoprovázel, osten posledního rozhovoru možná za-pomene, ale nějakou chvíli ho bude trápit podezření - Duncan uva-žoval, že ačkoliv spal Niun vedle něj, ačkoliv uvolnil svůj dohled nad jeho osobou až k cvičením se zbraní, Meleinina bezpečnost, to byla jiná záležitost: kel'en byl hluboce, hluboce zneklidněn.

Pustit tsi'mri k she'pan ozbrojeného, to jistě muselo být proti in-stinktům mri.

Ale dveře nebyly zamčené.

Dveře nebyly nikdy zamčené, náhle si uvědomil Duncan, nikdy ho ani nenapadlo zkusit je. Sama Melein spávala za nezamčenými dveřmi, důvěřujíc mu; hluboce ho šokovalo, jak byli vůči němu mri v tomto ohledu bezstarostní.

Vězení, zamčené dveře, zapečetěné věci, odebrání zbraní muži - všechny tyto věci byly proti přirozenosti mri. Věděl to od počátku, od doby, co s nimi měl co činit - žádní vězňové, žádné zajetí - i sva-tyně pan 'en byla pouze zakryta, nikoli uzamčena.

Dokonce i řízení, dokonce i to mu bylo vždy přístupné, kdykoli by se rozhodl jít tam, kam mu bylo řečeno, že chodit nemá. Mohl tiše zmizet, zevnitř zablokovat dveře a uchvátit loď - i v tuto chvíli.

Došel k Meleininým dveřím, k tomu šerému sálu pomalované-mu symboly a zbavenému všeho krom křesla a rohoží k sezení. Vstoupil a jeho kroky se hlasitě rozléhaly po místnosti.

"She'pan," zavolal, zastavil se a čekal, zůstal stát, protože bylo právem she'pan nabídnout či nenabídnout mu místo.

Dus za ním se těžce usadil na zadnici - nakonec si lehl a položil hlavu na podlahu. Vydal táhlý vzdech.

Náhle za sebou uslyšel lehký krok. Obrátil se tváří k přízračné postavě ve stínu, bílé oděné a mlčící.

Nebyla zahalena. Nebyl si jist, zdali je to zdvořilé nebo ne, a sklopil zrak, aby prokázal svou úctu.

"Proč jsi zde?"

"Chci vás požádat o prominutí," odpověděl.

Chvilí na něj mlčky hleděla, jako by ještě na něco čekala.

"Niun říkal," dodal, "že mě chcete vidět."

Její rty se sevřely. "Stále máš chování tsi'mri."

Pohněvalo ho to, ale to, co řekla, byla prostě jen pravda. Potlačil hněv a znovu obrátil oči k podlaze. "She'pan," řekl tiše,

"žádám vás o prominutí."

"Dávám ti ho," odpověděla. "Pojď, posaď se."

Její tón byl náhle tak milostivý, až ho to vyvedlo z rovnováhy, na okamžik na ni upřel oči, když se usazovala do svého křesla, oče-kávajíc, že jí usedne k nohám.

"S vaším dovolením," pravil se vzpomínkou na Niuna, "bych se ještě vrátil zpět. Myslím, že Niun by mne také chtěl slyšet. Nechte mne, ať ho přivedu."

Meleininu hladké čelo se zamačilo. "To by pro něj byla hanba, kele Duncane, kdyby se to dozvěděl. Ne. Zůstaň.

Jestliže je mír v domě, dozví se to, jestliže nikoli, dozví se to také. A neřkej mu pře-de mnou jménem, je prvním v Kelu."

"Promiňte," odpověděl, přiblížil se k ní a usedl u jejích nohou, zatímco dus se položil mezi ně. Zvíře bylo neklidné a on ho konejšil dlaní. "Co tě přivedlo," zeptala se Melein, "k tomu, abys za mnou přišel?"

Tou otázkou ho zasáhla a zmátla - byla drsná a přímá, dokázala v něm číst. Pokrčil rameny, pokoušel se myslet si cosi na pomezí pravdy, ale nemohl. "She'pan, já jsem váš zdroj. A přál bych si, abys-te využila toho, co umím - dokud je čas."

Mžurka mžikla přes její oči a dus zvedl hlavu. Nahnula se do-předu a konejšila ho, její prsty se jemně probíraly v jeho sametové srsti. "A co umíš, kele Duncane, že tě to tak najednou trápí?"

"Mohu vás dostat domů živé." Položil svou dlaň na duse bez bázně a pohlédl do she'paniných zlatých očí. "On mne učil, není ovládání lodí součástí dovedností kel'ena? Když se bude chtít učit, jsem ochoten ho vyučovat, a jestliže ne - pak zkusím, kolik z péče o loď jsem schopen zvládnout sám. Jeho mistrovství je v yin'ein, v tom se mu nikdy nevyrovnám - ale tohle umím, tuto jedinou věc. Můj dar pro vás, she'pan, a velice cenný, když vám umožní dosáhnout vašeho domova."

"Chceš smlouvat?"

"Ne. Není v tom žádné jestliže. Dar, to je vše."

Její prsty nepřestávaly hladit dusovu horkou kůži. Její oči se znovu pozvedly k jeho. "Jsi můj kel'en, kele Duncane?"

Na okamžik zatajil dech. Hal'ari, zákon kelu začal proudit jeho myslí, jako krev jeho cévami: otázka byla položena, ano, či ne, a po-tom už nebylo cesty zpátky.

"Ano," řekl a to slovo téměř postrádalo zvuk.

Její útlé prsty vklouzly do jeho dlaně a sevřely jeho širokou lid-skou ruku. "Neodvrátíš se od nás, jako ses odvrátil od vlastního dru-hu?"

Dusem trhl jeho šok, přidržel ho a konejšil oběma rukama a na okamžik pohlédl do Meleininých jasných očí.

"Ne," usoudila v odpověď na svou otázku, ale jak nebo odkud, to nevěděl. Její jistota ho znepokojila.

"Dotkla jsem se člověka," pravila, "a nedotkla, právě tak."

Zamrazilo ho. Držel se duse, přitahován jeho horkem a hleděl na ni.

"Co hodláš dělat?"

"Dovolte mi přístup k řízení. Nechte mne udržovat strojní zaří-zení, udělat, co je potřebné. Jednou už se porouchalo.

Nemůžeme to riskovat znovu."

Očekával odmítnutí, dlouhé dny, snad měsíce argumentace, než-li nad ní dokáže zvítězit.

Ale řízení, pomyslí si, nebude nikdy uzamčeno. A Meleininu jantarové oči se sklopily v tichém gestu, které mu dávalo souhlas. Pozvedla ruku ke dveřím.

Zaváhal, pak se zdvihl na nohy, učinil směrem k ní nemotorné uctivé gesto a vyšel ven.

Šla za ním. Slyšel její tiché kroky za dusem. A když se usadil u konzoly v jasně osvětlené řídicí místnosti, postavila se k jeho rameni a dívala se. Mohl vidět bílý odlesk jejího roucha na obrazovkách za-chycujících hvězdná pole.

Začal projíždět kontrolní programy, jak si přál, a vypustil Mele-lininu přítomnost ze své mysli. Obával se, od té doby, co naposled opustil řízení, že loď nebude schopna pokračovat v tak dlouhé a rychlé cestě řízena automatikou, ale k jeho úlevě všechny prověrky dopadly pozitivně, probíral systém po systému, ale nic neselhalo, neobjevil žádné vlasové odchylky, které by je mohly zničit, protože by se navždy ztratili v tomto nezmapovaném prostoru.

"Je to dobré," sdělil Melein.

"Bál si se něčeho konkrétního?"

"Jenom zanedbání," odpověděl, "she'pan."

Stála vedle něj a zdálo se, že čas od času sleduje odraz jeho tváře v obrazovkách, alespoň podle okamžiků, kdy se sám zahleděl do odrazu jejího. Byl spokojen, že je tam, kde je, a že dělá to, co si jeho ruce dobře pamatovaly; opakoval věci, které už dělal, jen aby získal čas navíc, dokud ji neunavilo stát a neodešla od jeho ramene, aby se posadila na místo druhého člena posádky na opačné straně konzoly.

Když osaměl, přemýšlelo tom, co by mohl udělat, a připomněl si, že nebyla neobeznámena s takovým druhem vybavení, jenom ne s lidmi vyrobeným a neodvažoval se proto dovolit si mnoho v její přítomnosti. Nepochybně věděla, že opakuje operace.

Využil příležitosti.

Uplynulý čas, zeptal se paměťového zásobníku.

Zpět blesklo odmítnutí. Žádný záznam.

Ptal se na další detaily. Žádný záznam, žádný záznam, zněly od-povědi.

V krku mu narůstalo něco chladného a tvrdého. Pečlivě zkontroloval status navigačních pásek, zdali by nebylo možné vrátit je zpát-ky, aby ho znovu zavedly zpět domů.

Tajné, odpověděla obrazovka.

Nechal toho, nezapomínaje na autodestrukci v přehrávacím me-chanismu. Do jeho vzpomínek se vplížilo hrozné podezření.

Nepřejeme si, aby se s tebou nešťastnou náhodou něco vrátilo.

Stavrosova slova.

Pot mu stékal po zádech. Cítil jeho štipání v obličejí, otřel si ús-ta hranou ruky a pokusil se zakrýt toto gesto. Meleín stále seděla vedle něho.

Dus přišel blíž a vsunul se mezi ně. "Jedeš pryč," odháněl ho Duncan, ale on si jenom lehl.

"Kel'ene," zeptala se Meleín, "co jsi uviděl, že tě to tak znepo-kojilo?"

Navlhl si si rty a zdvihl k ní oči. "She'pan - nenašli jsme žádný život... Ztratil jsem přehled o počtu planet a nenalezli jsme žádný život. Proč si myslíš, že vaše domovská planeta bude jiná?"

Její tvář se stala neproniknutelnou. "Je to rozumné, kel'ene, ne-myslit si to?"

"Mám důvod... věřit, věřit, že tato loď je proti mně zajištěna. She'pan, až páska doběhne ke svému konci, nezbyde nám žádná na-vigační paměť."

Jantarové oči zamrkaly. Stále seděla s rukama v klíně. "Máš v plánu rozloučit se s námi?"

"Nemuseli bychom být schopni odletět. Nebudeme mít jiné možnosti."

"Nikdy jsme je neměli."

Zatajil dech, setřel chladný pot ze svého obličejí a začal znovu dýchat. Její klid byl neotřesitelný, pronikavě racionální: Shon' ai... vrh byl učiněn, pro ně - od narození. Bylo to jako u Niuna s jeho zbraněmi.

"She'pan," řekl tiše, "pojmenovala jste každou planetu, kterou jsme minuli. Znáte počet těch, které ještě máme uvidět?"

Přikývla podle způsobu Lidu, úklonem hlavy nalevo. "Dříve než dosáhneme domovské planety," odvětila, "Mlara a Sha, Hlar a Sa'a-no-klí'i."

"Čtyři," konstatoval, ohromený náhlým vědomím konce. Řekla jste-?"

"Řekla jsem mu to." Naklonila se vpřed a spojila ruce na kole-nou. "Kele Duncane, vaše lodi přiletí. Už jsou na cestě."

"Ano."

"Vybral sis svou službu."

"Ano," odpověděl, "u Lidu she'pan." A když na něj stále hledě-la, zaražena jeho zradou, dodal: "Na jejich straně, she'pan, je tolik kel'eín, že jim jeden nemůže chybět. Ale na straně Lidu je jen jediný - nebo dvojnásobek, se mnou. Lidstvu nemůže chybět jeden kel'en."

Meleíniny oči se upíraly do jeho s bolestným napětím. "Tvá ma-tematika je bez vady, kele Duncane."

"She'pan," řekl měkce, pohnut vděčností, kterou vycítil.

Vstala a odešla.

Svěřila mu loď.

Zůstal chvíli sedět, zkoumaje vše, co mu přišlo pod ruku, a náh-le pocítil břímě, o kterém ani netušil, že ho bude nucen nést. Kdyby měl v úmyslu zradit, ani by ho nenapadlo, aby to provedl teď, aby jim znovu udělal to, co na Kesrithu, dokonce zase proto, aby jim za-chránil životy -

Nebylo by to z lásky, ale ze sobectví... teď, i potom. Znal je při-liš dobře, než aby uvěřil, že je to pro jejich vlastní dobro.

Zkoumal přístrojové hlubiny, skrývající hrozné tajemství, pro-gramy zabezpečené proti jeho vměšování, věci, které možná byly spuštěny ve chvíli, kdy porušil rozkazy a vtrhl předčasně do proběhu pásky.

Nebo to tak možná - jak už to důstojník zažil dříve - bylo plá-nováno od počátku - že se Fox nevrátí zpět jinak, než jako pomocná loď, jako rider Saber.

Bylo tu pan'en a záznam v něm, ale vedle palebné síly Saber ne-znamenal Fox nic... a nebylo nemožné, že se navigační počítač sám zničí, jakmile páska doběhne, poslední příkazy ho ochromí.

Znovu se natáhl k řízení, opakovaně operoval klíči s hesly, ale stále dostával odpovědi: Žádný záznam nebo Tajné.

A nakonec se o to přestal pokoušet, přinutil se narovnat, natáhl se nepřítomně k dusovi, který se k němu zasněně tiskl, cítě jeho ne-snáze, ve snaze zbavit ho problémů.

Čtyři planety.

Den, nebo něco přes měsíc, rozmezí mezi skoky nebylo pravi-delné.

Čas se najednou velice zkrátil.

16. kapitola

MLARA, Sha, Hlar a Sa'a-no-kli'i.

Niun sledoval, jak je mĳeli, pustĳ jako ostatnĳ, s rostoucĳm vzruųenĳm, kterĳ ani ty pochmurnĳ vzhledy nedokázaly ųplnĳ potlaĳit.

Skoĳili znovu, a právĳ po lodnĳm poledni se uprostřed obrazu objevila nová hvĳzda.

"To je domov," řekla mĳekce Melein, když se shromáždĳli v sále she'pan, aby ji spolu s nĳ pozorovali. "To je Slunce."

V hal'ari to bylo Na'i'in.

Niun na nĳ hledĳl, pouhĳ ųpendlĳkovĳ bodnutí svĳtla z dálky, ze kterĳ se blĳžili k soustavĳ, a trpĳl tĳm, že to jeųtĳ bude tak dlouho trvat. Na'i'in. Slunce.

A Planeta, to byl Kutath.

"S vaųĳm svolenĳm," zamumlal Duncan, "pųjdu radĳji k řĳzení."

~

Vųichni, dokonce i dusei se odebrali do malĳ řĳdicĳ mĳstnosti.

Cosĳ dĳųivĳho bylo v temnotĳ onĳ sekce palubnĳ desky, která bĳvala nejaktivnĳjųí. Duncan zųstal stát a chvilĳ se na to dĳval, pak usedl k řĳzení a znovu vyvolal aktivitu vųude, vyjma tĳ ochromenĳ sekce.

Niun opustil she'panin bok, aby se postavil k palubnĳ desce po Duncanovĳ pravici - jeųtĳ stále znal přĳstroje jen málo, kromĳ tĳch, kterĳ mu ukázal Duncan - ale jeho znalosti byly dostateĳnĳ, aby si byl jist, že je tady nĳco ųpatnĳ.

"Navigaĳnĳ poĳtaĳ," řekl Duncan. "Odeųel."

"Mųžeų nás tam dostat," konstatoval Niun bez pochybování.

Duncan kývl. Jeho ruce se pohybovaly po ovladaĳĳch a obra-zovky vytvářely vzory a struktury kolem bodu, kterĳm byl Na'i'in.

"Letĳme podle kursu," ozval se. "Nemáme navigaci pro hvĳzdnĳ lety, toť vųe."

Nebylo to znepokojujĳcĳ. Dlouho po tĳ, co se she'pan vrátila do svĳho sálu, Niun stále zųstával s Duncanem, sedĳl v klesle za konzo-lou a sledoval operace, kterĳ Duncan provádĳl.

~

Trvalo pĳt dnĳ, než sám Kutath před nimi nabral tvary, třetinou odvrácenĳ od Na'i'inu... Kutath. Duncan je vedl a urĳitĳ trávil u řĳze-nĳ vĳc času, než kolik se zdálo rozumnĳ, dokonce tam i jedl, do sálu kelu chodil pouze kvųli mĳtĳ a krátkĳmu spánku bĳhem noĳnĳho cyk-lu. Neklidnĳ se zase vracel zpĳt dĳve, než noc skonĳila, a Niun vĳ-dĳl, kde ho hledat.

Nic nevyžadovalo jeho přĳtomnost u řĳzení.

Nebyly řádĳné poplachy, nic.

Bylo to, začal si Niun myslet s rostoucĳm zoufalstvĳm, tak jako jindy. Melein si ųž jistĳ z trvajĳcĳho ticha udĳlala vlastnĳ závĳry, stej-nĳ jako Duncan, a nikdo je neřikal nahlas.

Řádĳné lodĳ.

Řádĳná reakce.

ųestĳho dne získali prvnĳ jasnĳ zábĳry planety a Melein přĳųla k řĳzení, aby se na nĳ podĳvala. Niun položil svou ruku na jejĳ v tichĳ nabĳdce.

Planeta byla rudá a mrtvá.

Stará. Velice, velice stará.

Duncan vypnul obrazovky. Do jeho tváře byla vepsána muka, když se na nĳ na oba ohlĳdl, jako by si myslel, že se blamoval. Ale Niun se zhluboka nadechl a odhodil vųechny zábrany, kapituloval před tĳm, o ĳem vĳdĳl celĳ svųj ųivot.

Že byli, přes to vųechno, poslednĳ zrozenĳ.

Nĳkde v lodi zakňučeli dusei zachycujĳcĳ zámutek, kterĳ k nim vysĳlali.

"Cesta Lidu," řekla Melein, "byla velice, velice dlouhá. I když jsme ti poslednĳ, stále jeųtĳ chceme domų. Doved' nás tam, Dunca-ne."

"Ano," odpovĳdĳl prostĳ Duncan, sklonil hlavu a otoĳil se k ovladaĳĳm, aby se nemusel dĳvat do jejich tvářĳ. Niun cítil, jak se mu tĳžce dĳchá, jak se mu svĳrá srdce, stejnĳ jako když vidĳl na Kesrithu umĳrat Lid, ale to byl starĳ zámutek, ųž oplakanĳ. Zųstal stát, zatím-co Melein se vrátila zpátky do svĳho sálu.

Pak také odeųel, k sobĳ, posadil se vedle svĳho duse a plakal, aĳkoli Kel nikdy nemohl plakat.

~

"Proĳ bychom mĳli bĳt tak neųťastnĳ?" zeptala se Melein, když se toho veĳera znovu setkali kvųli prvnĳmu společĳnému jĳdlu po mnoha dnech a poslednĳmu před přĳstánĳm. "Vĳdy jsme vĳdĳli, že jsme poslednĳ. Na ĳas jsme vĳřili opaku a byli jsme ųťastnĳjųí, ale je to pouze táz pravda, která tu vĳdy byla. Mųžeme bĳt spokojeni. Do-stali jsme se domų. Vidĳli jsme, jakĳ byl náš poĳátek, a to je vhodĳnĳ konec."

To bylo nĳco, co ĳlovĳk nemohl pochopĳt. Pouze potřásl hlavou, jak to dĳlal v bolestech, a jeho dus k nĳmu smutnĳ ĳĳchal.

Ale Niun naprosto souhlasil s Meleininĳmi mĳųlenkami, byly správnĳ. Existovaly mnohem horųí vĳĳi, než to, co leželo před nimi, byl tu Kesrith, byli tu lidĳ a regulovĳ.

"Nermuť se nad námi," řekl Niun Duncanovi a dotkl se jeho ru-kávu. "Jsme tam, kde jsme ĳhtĳli bĳt."

"Půjdu k řízení," zamumlal Duncan a vyskočil na nohy, zahalil se a opustil je, aniž požádal o svolení nebo se ohlédl. Jeho dus ho následoval, vyzařoval z něj smutek.

"Nemá tam co dělat," řekla Melein s pokrčením ramen. "Ale uleví mu to."

"Náš Duncan," řekl Niun, "nechce nic promeškat. Je posedlý sebeobviňováním."

"Kvůli nám?"

Niun pokrčil rameny, stiskl rty a pohlédl stranou.

Zvedla ruku a dotkla se jeho tváře, jako by znovu přivolávala jeho pozornost, a smutně na něj pohlédla. "Věděla jsem, že je to možné, že to mohlo být příliš dlouho. Niune, bylo více než osmdesát Temnot a v každé z nich minula více než jedna generace, a bylo více než osmdesát Mezitím a většina z nich trvala více než tisíc let."

Pokusil se o omluvné zasmání a potřesení hlavou: nevypadalo to jako smích. "Dokážu počítat ve vzdálenostech - ale nikoli v rocích. Dvacet let je dlouho pro ke'ena, nedokážu uvažovat v tisíciletích."

Sehnula se a přitiskla rty k jeho čelu. "Niune, sčítání nemá smysl. Je to i mimo mé schopnosti odhadu."

Té noci a i té následující spal Niun v sedě, s hlavou opřenou o její křeslo. Melein ho o to nežádala. Prostě si jen nepřál opouštět ji. A když přicházel Duncan ze své osamělé hlídky kvůli několika hodi-nám skutečného spánku, které potřeboval, stočil se u svého duše v koutě - zde a nikoli v sále kelu. Nebyla to doba, kdy by kdokoli z nich chtěl být sám. Opuštěnost Kutathu samotného byla ohromující.

~

Již osmého dne se Kutath otáčel pod nimi, zaplňoval celou obra-zovku v sále she'pan - hrozivý, vyprahlý, zjizvený stářím.

A Duncan přiběhl k she'pan, vtrhl tam jako náraz větru a smetl mez a zaidhe, aby ukázal svou tvář, která byla rozzářená. "Život!" zvěštoval. "Radary to ukazují. She'pan, Niune - vaše planeta není mrtvá."

Chvilí se žádný z nich nepohnul.

A náhle Melein sepjala ruce a děkovala jednotlivým bohům, te-prve pak se Niun odvážil nabrat dech a naději.

Melein šla k řízení za Duncanem, za nimi následoval Niun a za nimi všemi se kolébali duše a hlučně funěli vzrušením.

Melein used-la na boční opěradlo sedadla a Niun se opřel vedle ní, zatímco se jim Duncan snažil vysvětlit, co jeho průzkum objevil, ukazoval na obra-zovky a na celý ten bzučivý proud dat, který znamenal život.

Život strojů a jen velice, velice vzácně rozpoznatelné stopy ros-toucích organismů.

"Vypadá to jako Kesrith z kosmu," řekl Duncan tiše a Niuna zamrazilo, protože stará she'pan často nazývala Kesrith kovárnou, která připraví Lid... na vše, co před ním leží. "Duše," dodal Duncan, "by tam docela dobře prospívali."

"Jeden měsíc," přečetl Niun z obrazovky a připomněl si nostal-gicky ony dva, které obíhaly kolem Kesrithu, připomněl si jeho kop-ce a místa, kde lovil, než přišli lidé.

Tahle planeta jejich předků bude mít svá vlastní tajemství, své vlastní půvaby a krásy, a svá vlastní nebezpečí.

A lidé - přijdou brzy.

"Duncane," nařídila Melein, "vezmi nás dolů."

17. kapitola

KUTATH.

Duncan vdechoval vzduch, který proudil poklopem dovnitř, prv-ní závan dechu z povrchu planety, chladný a řidký, lehce vonící. Hleděl na rudé a jantarové písky, na hřeben vzdálených zaoblených hor, na slunce, pochmurně zbarvené a pokrivené, na obloze.

A nesešel dolů. To bylo vyhrazeno mri, sejít první na rodnou půdu. Zůstal v lodi a sledoval, jak sestupují po rampě, první Melein a za ní Niun - děti vracející se ke své dávné praměti. Rozhlíželi se ko-lem sebe, jejich oči jistě viděli okolí jinak, než to dokázaly jeho, je-jich smysly nalézaly cosi známého v přitažlivosti Kutathu, ve vůni jeho vzduchu - cosi, co muselo promlouvat k jejich krvi a smyslům a říkat jim: toto je domov.

Bylo by smutné, kdyby to tak nebylo, kdyby Lid opravdu cesto-val už příliš dlouho a ztratil úplně všechno, kvůli čemu přišli. Věděl, že neztratili vše - viděl výraz Niunových očí, když spatřili svět za poklopem.

Cítil, že se i jeho hrdlo svírá, že se mu svaly chvějí strašlivým chladem planety a úzkostí. Jestliže něco cítil jasně, byl to pocit ztráty - a nevěděl proč. Podařilo se mu to, dal jim domov, dopravil je bez-pečně domů, a přece v něm zůstával zámutek.

To nebylo vše, co udělal, tahle služba Lidu.

Na opačné straně soustavy pulsoval maják, znamení cesty, kte-rého použijí bližící se lodě, a samotná loď na Kutathu teď sloužila jako maják. Ten puls byl tichý, ale stálý... potrvá tak dlouho, dokud bude v lodi zbývat nějaká energie, a ta by měla vydržet déle, než jejich krátké životy.

Přátelství, přátelství, křičela loď do nebe, a jestliže se lidské lo-di budou vůbec zajímat o onen signál nebo o jiný, tím lépe. Nesvěřil se s tím Niunovi, ani Melein. Nemyslí si, že by souhlasili s jakým-koli gestem tsi'mri, a proto ani nežádal o jejich souhlas.

Viděl, jak slezli duše, frkající a větřící ve vzduchu, jak opatrně kladli své tlapy s křivými drápy cestou po rampě - obalení tukem, vykrmení po svém neaktivním životě na lodi, hladcí a zářiví pod ze-sláblým sluncem. Dokolébali se k písku a spokojeně se v něm vyvá-leli. Když se zvedli, vytřásali ze svých sametových hřbetů mračna červeného prachu. Větší se z radosti vztyčil na zadní nohy a zase klesl, vyfoukl obláček prachu na mri a Niun ho za to vyplínil.

Zvířata se pak vydala svou vlastní cestou, kroužila okolo a zkoumala nový svět. Nepřipustí, aby se k mri přiblížilo nějaké ne-bezpečí, aniž by kolem toho nespustila poplach, jejich současné cho-vání bylo však velice klidné.

Nepoškozený vichrem z lodi rostl neda-leko chomáč modrozelených rourek. Dusei ho zmařili, žvýkající rostliny se zjevnou chutí. Jejich trávení si dokázalo poradit s čímkoli, dokonce i s většinou jedů, nebylo se tedy čeho bát. Kde rostou rostliny, tam musí být voda, i když jsou tak řídké. Duncan hleděl na sporé rostlinstvo spokojeně a s hrдостí, protože pro mri našel místo, kde byl život, i v tom jinak tak pustém kraji, a pro-to-že spustil jejich malou loď na povrch zrovna v dosahu vody...

A také blízko zdroje energie, který určil radar. Nezaregistroval žádnou reakci na jejich přítomnost, ani když klesali, ani teď. Přístroje lodi stále prohledávaly oblohu, připraveny spustit sirény a varovat je, aby se skryli, ale obloha zůstávala prázdná... ať si to přáli, nebo ne-přáli, ticho prostě převládalo.

Cítil radostné pocity dusei, lotosový balzám, a dával jim za pravdu.

Téměř ostýchavě sešel po rampě dolů, cítil se tu cizí a nikoli na svém místě, a tiše došel k mri, doufaje, že jeho přítomnost nebudou brát jako urážku, protože jak znal Niuna, cítil, že by toho byl vůči tsi'mri schopen.

"She'pan," slyšel, jak měkce říká Niun, a ona se obrátila a všim-la si ho a vztáhla k němu ruku. Objali ho, jako by měli bratra, a Dun-can ucítil slzy, které muž, který chtěl být kel'ennem, neměl prolévat. Na chvíli sklonil hlavu a cítil blízko sebe jejich teplo. Vál silný vítr, bičující jejich roucha. Objal je také svými pažemi, citě na jedné stra-ně křehkost Melein a na druhé spolehlivou sílu Niuna; oni sami cizí, horčí jako zvířata, snášeli mrazivost, která ho nutila chvět se.

Dusei se toulali po okolí ve stále větších okruzích a vyraželi svůj lovecký řev, který by dokázal vyděsit všechno, co mělo uši k slyšení.

A oni se rozhlíželi kolem sebe a krom nepatřičné přítomnosti je-jich lodi neviděli nic než nebe a zemi, plochou po jedné straně. Za plošinou, na okraji nebe, se zvedaly hory, zaoblené a rozrušené ča-sem, a na opačné straně plošina zeleně klesala do meruňkového opa-ru zamlženého purpurem, stínícího obnažené hlubiny, které přitaho-valy oči a mátlý smysly - ne pouhé údolí, ale hrana skutečného svě-ta, dosahovala až k obzoru a mísila se s oblohou, v místech, kde se tyčila vzhůru ostří útesů, které byly jasně červené tam, kde byly nej-blíže, a splývaly s nezřetelným nebem daleko na obzoru.

Duncan vydechl úžasem ve svém jazyce, zakázaném, ale nevy-padalo to, že by si toho mri všimli. Viděl tu rozsedlinu z lodi a přistál s nimi nedaleko ní, protože se zdálo, že je to nejlepší místo - bude snazší sestupovat do ní, než po ní vystupovat, pomyslel si, když zvo-lil přistání na výšinách, ale držel se v bezpečné vzdálenosti od její hrany. Z výšky už také vypadala dost nebezpečně; ale zde, z perspek-tivy smrtelníků, zela do neuvěřitelných hlubin, ztrácela se v oparu na dně v terasách a svazích, obroušených hrotech a vrších... a hluboko dole, meruňkovo stříbrně, zářilo cosi, co mohlo být jezerem, vysy-chajícím pozůstatkem toho, co bývalo mořem.

Jistě to bylo slané jezero a mrtvé minerály a soli se zde hromadi-ly po eony, jako tomu bylo v mělkých vysychajících mořích Kesri-thu.

Stáli bez hnutí, rozhlížejíce se po onom světě, dokud se dokonce i mri nezačali chvět chladem.

"Musíme najít zdroj energie, o kterém jsi mluvil," pravila Me-lein. "Musíme se porozhlédnout, jsou-li tu další."

"Jste od něj blízko," řekl Duncan a zdvihl paži směrem, ve kte-rém zaznamenal signál. "Přistál jsem s vámi tak blízko, jak jen to bylo možné."

"Nikdo neodpověděl na tvé pokusy o kontakt."

"Nikdo," souhlasil Duncan a zachvěl se.

"Musíme si vzít ještě jedno roucho," konstatoval Niun.

"Musíme mít saně plné zásob. Pojedeme odtud, kam až budeme schopni - není to tak, she'pan? - abychom uviděli vše, co je tu k vi-dění."

"Ano," souhlasila Melein. "Porozhlédneme se."

Duncan se začal obracet, aby zařídil vše, co bylo potřebné, a ne-nalézaje lepší okamžik, zaváhal a strhl si závoj, který si vzal kvůli teplu. "She'pan," řekl. "Mohlo by být lepší - kdybych zůstal u lodi."

"Nemusíme se vrátit," namítla Melein.

Duncan se podíval z jednoho na druhého a v Niunových očích našel bolest a náhle pochopil smysl toho pocitu ztráty.

"Je nezbytné," pravil Duncan, "abych převzal loď - kvůli vaší bezpečnosti, she'pan. Nehodlám opustit toto slunce."

Chci zůstat. Ale je možné, že bych byl schopen je zastavit..."

"Ty značky, které jsi nechával... Jsou kvůli tomu?"

Proběhl jím šok, Melein se nedala oklamat.

"Ano," odvětil chraptivě. "Aby jim oznámily, že zde jsou přáte-lé. A je možné, že budou ochotni naslouchat."

"Pak nemusíš přebírat loď," řekla. "Zprávy, které jsi zanechal, jsou dostatečné. Jestliže k nim nebudou ochotni přihlížet, pak už tu není nic, co by se dalo říci. Loď nenese žádné zbraně."

"Mohu s nimi promluvit."

"Chtěli by tě získat zpět," odpověděla.

Byla to pravda. Hleděl na ni a vítr, který jimi cloumal, ho zmra-zoval až do morku kostí.

"Nemůžeš bojovat," dodala a pohlédla ke vzdálenému obzoru a pozdvihla k němu paži. "Jestliže po nás budou pátrat všude tady, potom nebudou ochotni ti naslouchat, a jestliže ne, pak je to v pořá-dku. Pojd' s námi, kele Duncane."

"She'pan," řekl měkce a podvolil se.

Obrátil se a vyšel po rampě.

~

Bylo třeba shromáždit zásoby: Niun vyjmenoval vše, co bylo potřebné, a společně sešroubovali z hliníkových trubek cosi, co veli-ce připomínalo saně. Naložili je do nákladního výtahu a upevnili na ně zásoby, které Niun vybral: nádoby

s vodou, jídlo a rohože na spa-ní, hliníkové tyče na postavení přístřešku a tepelné štíty - ač byly luxusem tsi'mri, dokonce i Niun dospěl k názoru, že venkovní chlad je ospravedlňuje.

Sbalili si náhradní oblečení a ještě jedny boty a přehodili si dru-hou sigu přes tu první.

A nakonec vykonali to nejdůležitější - navštívili oltář pan'en a Niun uchopil ovoid uctivě do svých rukou a odnesl ho do saní, v nichž ho usadil na místo, které pro něj připravili.

Duncan stiskl spínač a nákladní výtah pomalu sjel k povrchu, aby mohli vykročit do červeného písku.

Bylo pozdní odpoledne.

Nákladní výtah za nimi začal znovu stoupat a zapadl zpět na své místo s klapnutím tak cizím celé této pustině. Pak už nebylo slyšet nic jiného než vítr. Mri vyrazili bez ohlížení, ale Duncan to nemohl vydržet a jednou, podruhé a potřetí se ohlédl přes rameno. Mohutná hmota lodi za nimi se zmenšovala. Získávala podivnou mrazivou podobu, jak se sevrkávala ozářená meruňkovým světlem a splývala s krajinou bez světla, bez pohybu, bez zvuku.

Pak prošli vyvýšeninou a loď zmizela z dohledu. Duncan pocítil náhlé sevření samoty, cítil šat mri, na který si zvykl, cítil ostrý chlad větru, po kterém toužil, a byl si vědom toho, že je sám. Kráčeli ke slunci - ke zdroji aktivity, kterou zachytily přístroje, a jemu došlo, že pokud někoho najdou, jeho společníci mohou být tvrdě přinuceni zodpovídat se za jeho přítomnost mezi nimi.

Může přijít čas, kdy se jeho přítomnost může ukázat více než nevýhodnou pro Niuna a Melein.

Byla to špatná cesta ke konci, zůstal osamělý a odlišný.

Pochopil, že si ve svém šílenství vyměnil místo s těmi, které li-toval, a nevěřil, nejsmutnější ze všech, že by ho byl Niun schopen opustit.

~

Na'i'in zapadlo, zanechalo je červenému soumraku, který zahalil purpurovým oparem umírající moře, velkou a děsivou rozsedinu po jejich levici, z níž čněly vzhůru z oparu hroty, které jako by postráda-ly základnu.

Odpočinuli si na počátku západu, díky dvojitému rouchu stále ještě zahřátí pochodem, a rozdělili se o jídlo. Dusei, o nichž si mysle-li, že je přivábí vůně jídla, se neobjevili. Niun se často rozhlížel bě-hem odpočinku a zkoumal jejich stopy, Duncan ostatně také, obával se o zmizelá zvířata.

"Pocházejí z neméně tvrdého světa," pronesl Niun nakonec, "a zřejmě dali přednost pochodu napřed, aby si našli vlastní potravu."

Ale zachmuřil se a stále hlídal obzor.

A když slunce mizelo, začaly se dít podivné věci. Skrz jemný opar ve vzduchu se vynořily hory, které před tím nebyly viditelné, a kraj rostl a roztahoval se před jejich očima, získával nové rozměry se sluncem za vrchy.

Na pobřeží umírajícího moře vyrostly věže a štíhlé špice jen o odstín tmavší než meruňkové nebe.

"Ach," vydechla Melein a vstala, oni dva též a vstojе hleděli k obzoru na přeludné město vznášející se před nimi. Bylo patrné pouze několik okamžiků a pak zapadlo do stínu, když okraj Na'i'inu vklouzl za obzor a ponořil vše do šera.

"To bylo jistě to, co zachytily přístroje," ozval se Duncan.

"Něco tam žije."

"Možná," řekl Niun. Toužil tomu věřit, ale nedával najevo žád-nou naději, ani žádné znepokojení. Nejdříve počítal s tím nejhorším, tak jak to dělal stále; zdálo se, že právě tento zvyk zachovával mri duševní zdraví během jejich dějin obsahujících máloco jiného než ničení.

Melein se znovu usadila na rohože na písku, objala kolena pa-žemi a mlčela.

"Může to být velmi daleko," poznamenal Duncan.

"I když je to zdroj toho, co bylo na skanu?" zeptal se Niun.

Duncan pokrčil rameny. "Den nebo tak nějak."

Niun se zamračil a stáhl si mez níž, aby odhalil většinu své tvá-ře. "Řekni pravdu, zvládneš ten pochod?"

Duncan přikývl po způsobu mri. "Vzduch je řídký, ale nikoli nad mé možnosti. Hlavně mne trápí chlad."

"Zabal se pořádně. Myslím, že bychom si tady dnes v noci moh-li odpočinout."

"Niune, nechci pro vás být břemenem."

Niun to zvažoval a nakonec přikývl. "Mri nejsou nosiči bře-men," vyslovil cosi, co Duncan považoval za humor Kelu i za sku-tečnou pravdu. Ušklíbl se a Niun také, v náhlém a překvapivém ges-tu, které rychle pominulo.

Závoje se vrátily na svá místa. Duncan se uložil ke spánku pod tepelný štít s větším klidem v srdci, než si myslel, že je rozumné za těchto podmínek. V ledovém vzduchu tvořily přikrývka a roucho příjemně teplé místo k odpočinku, úplně komfortní. Hvězdy nad hla-vou, jichž bylo podivně málo na zcela jasném nebi, nikde nevytváře-ly známá souhvězdí.

Sestavil si tedy vlastní trojúhelník, hada a muže s dušem v patách. Tato snaha vyčerpala jeho slábnoucí mysl a on usnul, aby se probudil, když mu Niun třásl ramenem a oznamoval mu, že je na řadě, aby držel hlídku; dusei se stále nevrátili.

Seděl teple zabalen po zbývajícί část noci a hleděl na obzor po-divně obrostlý trubkami vyčnívajícími z porostu na vrcholu rozsedi-ny; osamoceně sledoval východ Na'i'inu nad cestou, kterou sem při-šli, tu srdce povznášející krásu.

Byl to víc než slušný obchod, pomyslel si.

Jak světlo sílilo, mri se začali budit, pomalu si připravili jídlo a posnídali, spokojeni s tím, že nemusí mnoho mluvit a mohou se hod-ně rozhlížet.

A zvedající se vítr k nim zanesl podivný vzdálený zvuk, který na chvíli zastavil jejich přípravy a přinutil je naslouchat, pak se Niun a Melein nahlas rozesmáli ulehčením.

Dusei byli nedaleko na lovu.

Sbalili se, naložili saně a Duncan je táhl. Niun, kel'anth, starší Kelu, se nesměl ujmout takové práce, pokud tu byl někdo

jiný, kdo ji mohl dělat - takový byl dávný řád věcí a Duncan ho přijal bez pro-testů. Ale mri ho sledoval, a když přišli k prvnímu svahu, Niun polo-žil svou dlaň na provaz, uvolnil ho a přehodil si ho přes vlastní ra-meno.

~

Pro mri to nebyla velká námaha, protože krajina byla poměrně plochá a práškový červený písek nechával kovové sanice volně klouzat. Mráz, který ráno proměňoval jejich dech v obláčky mlhy, slábl a slábl, takže v polovině dopoledne Niun i Melein shodili svá druhá roucha a kráčeli dál zjevně spokojeně.

Během zastávky na odpočinek se na obzoru objevil jeden z du-sei, chvíli zůstal stát a po chvíli se k němu připojil druhý. Stále znovu se zvířata objevovala na dohled a zase mizela, naposledy se vzdálila na delší dobu. Duncan svého duse lákal zpět, mělo něj obavy a byl zarmoucen jeho nerozumným chováním, ale ten přišel jen na půl cesty a zastavil se. Vypadal jinak, skoro ho nemohl poznat, ale na celém Kutathu byli jenom dva, a ten větší se stále loudal na vrcholku svahu. Oba vypadali jinak.

Pevněji. Uhlazený vzhled byl pryč.

Dus se náhle odkolébál a připojil se ke svému partnerovi u prů-rvy. Oba zmizeli za nízkým hřbetem. Duncan sledoval, kde se zase objeví, a nevěřícně pomrkával, protože se mu zdálo nemožné, aby něco tak velkého mohlo zmizet tak dokonale v tak ploché krajině.

"Co je s nimi?" zeptal se Niuna. Ten pokrčil rameny a pokračo-val v chůzi za Melein, což mělo znamenat, jak Duncan předpokládal, že Niun to neví.

A brzy poté, když je směr jejich pochodu přivedl blíže k modro-zeleným trubicím, Niun odsekl kousek svým av-tlenem a sledoval, jak se odseknutá část plní vodou.

"Nemohu to analyzovat," pravil Duncan znepokojeně.

Ale mri vzal kousek do úst, malý kousíček, a ihned ho zase vy-plívl. "Není to tak zlé," konstatoval. "Sladké. Dužnina je možná jed-lá. Uvidíme, jestli mi z toho nebude zle. Ale dusei si to nemyslí."

Stále zůstávalo tajemstvím, jak může existovat tak přesná ko-munikace mezi dusem a mužem, ale Duncan si připomněl pocit, kte-rý měl, když poprvé objevil ony rostliny - intenzivní potěšení.

Niunovi se zle neudělalo. Po poledni si dal větší kousek a nave-čer prohlásil rostlinu za jedlou. Duncan ochutnal, bylo to sladké jako proslazené ovoce a příjemně chladné. Melein si vzala až naposled, až poté, co postavili tábor, když bylo jasné, že to neuškodilo ani mri, ani člověku.

Slunce sklouzlo k okraji rozsedliny a rozpadlo se do proužků, aby zaváhalo před samým západem. V oparu se znovu objevilo jejich město.

Bylo velké a stálo pevně na zemi, nebylo žádnou fatou morgá-nou. Věží se jemně dotklo světlo, dříve než zmizelo.

"V pan'en je zapsáno," pravila tiše Melein, "že bylo město žlu-tých věží - An-ehon. Byla jmenována i jiná města:

Zohain, Tho'e'i-shai a Le'a'haen. Moře bylo Shait a roviny měly také svá jména."

Byl tu vítr a šepot pohybujících se písečných zrn. To bylo vše, co se tu pohybovalo, kromě jich samotných, kteří přišli jako cizinci, a jeden z nich byl skutečným cizincem.

Ale Melein jim říkala jména a Kutath pro ně získával podstatu, ať byl jak chtěl hrozný ve své opuštěnosti. Niun a Melein si povídali, smáli se něčemu ve všem tom klidu, ale ten klid se usazoval v kos-tech a zastavoval dech a Duncan cítil, že se obtížně pohybuje, když tu se Niun dotkl jeho zápěstí a zeptal se ho na něco. Musel ho rozpa-čitě požádat, aby otázku opakoval.

"Duncane?" zeptal se ho Niun, tušící v něm zmatek.

"To nic," řekl Duncan a přál si, aby se dus vrátil, což nebylo k ničemu. Hleděl mimo mri do temnicí se rozsedliny umírajícího moře a divil se, že se mohou smát na takovém místě.

A to, že Melein ve své mysli vidí nedozírné vody, které šplou-chaly a vlnily se v této pustině, mu více než co jiného dokázalo roz-sah času, který tyto dva mri překonali.

Niun stiskl jeho paži a otočil se, zabalil se do přikrývky a uleh ke spánku, Melein se chystala na noc stejně.

Duncan převzal hlídku, zabalil se do teplé přikrývky, aby mu bylo teplo ve vzduchu, který zmrazoval jeho dech. Měsíc byl vysoko, vykousnutý. Něco vysokých mraků se objevilo na severu, ale nestači-ly ani zakrýt hvězdy.

Jednou pocítil přítomnost duse. Nepřišel blíž, ale byl tam, někde poblíž, jako záštita.

18. kapitola

SHARN, chvějící se slabostí, stiskla tlačítko, které přisunulo jí-delní automat na dosah. Malé naklonění těla jí umožnilo přisunout k němu ústa a na čas byla spokojena, že pije, nechávala teplo proudit do svého břicha. Trubička už zesílila tok výživy do jejích cév, ale dlouhodobé zbavení potravy mělo psychologické důsledky, které žádná intravenózní výživa nemohla odstranit.

Kolem ní, na můstku Shirugu, spaly dvě řady mlád'at stále pono-řených do hluboké hibernace, ve které trávila větš část té dlouhé cesty. Jenom Suth a mládě Gelenů jménem Melek zůstávala vzhůru stále, krom krátkých spánků, do kterých je přiváděly skoky. Suth bylo už úplně vzhůru a snažilo se přiblížit k Sharn, uctivě se zajíma-jíc o starší, již bylo zapůjčeno bai Hulaghem.

"Mohu posloužit?" zeptalo se chraptivě. Horečnatá jasnost zářila v jeho očích. Kostní pláty jeho tváře byly bíle lemovány a zkaleny, což bylo nedobré znamení. Sharn viděla utrpení mláděte, které pře-konalo tak dlouhou cestu v úplně bdělém stavu, a jako vznešenou laskavost nabídla mu Suth týž jídelní automat, který sama užívala. Suth potěšením ztmavlo a hladově se ho chopilo, aby polykalo jídlo velkými hlučnými hlty, které jistě dodají sílu jeho vratkým končetí-nám - pak jí ho vrátilo se zbožňováním v očích.

"Probuď ostatní," přikázala pak Suth a mládě se do toho ihned pustilo.

Navigační páska výpravy se zastavila na nule.

Dorazili k cíli.

Rychlý pohled na obrazovky jí ukázal lidskou loď letící na do-sah ruky od jejich, ale lidé ještě sotva budou zorganizováni. Často během cesty se Sharn budila ke konzultacím se Suth a pokaždé zjistila, že se lidé po skoku pomaleji vzpamatovávají než regulové, a to s pomocí drog, neměli biologickou výhodu hibernace. Jen několik jich bylo v operativním stavu, ale i ti byli stále ještě omámeni. To se vědělo a mri, kteří nepotřebovali ani hibernaci ani drogy, byli vždy schopni využít toho.

Před nimi ležela mateřská soustava mri.

Tato myšlenka zmrazila Sharninu krev a zběsile rozbušila její dvě srdce. Na své ovládací konzole vyvolala nové snímáče, aktivovala přístroje a odeslala svou loď daleko od lidského doprovodu, dokud je stále ještě omámen. Automatická výzva v přístrojích, lidský počítač ji upozorňoval, že narušuje sestavu. Ignorovala ho a zvýšila rychlost v reálném prostoru.

Letěla k vnitřním planetám. Lidi za ní, probuzení už úplně, začala vysílat zuřivé výzvy k návratu. Ignorovala je. Byla spojenec, nikoli poddaný, a necítila se vázána jejich příkazy. Kolem ní se znovu probouzela k životu mláďata, péči zručného mláděte obstaraného pro ni baíem - zapůjčení osobního sluhy bylo mírou jeho úcty. Sharn zvažovala své vlastní možné zisky, stejně jako své současné ohrožení.

"Budeme sloužit jako průzkumná loď," oznámila rozhněvaným lidem nakonec, když se uráčila odpovědět "Je nezbytné, lidští spojenci, abychom rychle zjistili, s jakým druhem ozbrojené hrozby se setkáme, a Shirug má dostatečnou pohyblivost, aby unikla."

Nebyl to regulský zvyk jít první.

Ale v sázce byly regulské zájmy. Jedna mrtvá planeta za druhou, neuvěřitelný obraz zničení vnucovaly představu, jaké rozhodnutí bude učiněno na Kesrithu. Přezítí dochu je osobní přežití, a více než to... neuvěřitelné samo o sobě... vědomí hrozby regulskému druhu, s jakou ještě nikdy nemusel počítat žádný regul.

Za ní, v dosahu obrazovek, lidská loď jako by se dělila. Saber vysílala ridery, malou vnitrosystémovou stíhačku Santiago a neškodnou průzkumnou loď Flower. Žádná z válečných ani průzkumných lodí neměla flexibilitu schopnou hvězdných letů jako Shirug, středně velká a těžce vyzbrojená, schopná uniknout z této sluneční soustavy a vrátit se do ní zpět, schopná manévru v blízkosti planety, které mohly být katastrofální pro obrovskou a křehkou Saber, která byla samý štít a palebná síla.

Lidem se nedařilo. Saber nabírala rychlost a její ridery zůstávaly u ní. Nebylo to stíhání. Sharn byla nějaký čas nervózní a nevrle štěkala na svá čerstvě probuzená mláďata, ale nakonec došla k závěru, že se lidé nechystají proti ní užít vážnější prostředky, alespoň zde ne, kde byli všichni na dosah mri. Jejich hrozby, pokud by jich použili, by nic nezměnily. Sharn měla své příkazy od Hulagha, a jestliže ne-důvěřovala někdy po mláděcím impulsivní rozhodnosti staršího Alaghu, spoléhala na druhé straně na jeho znalosti a zkušenosti, o stodvanáct let větší než její.

Obzvláště dobře znal Hulagh lidi a evidentně spoléhal na to, že mír, který byl mezi nimi uzavřen, nemůže být zrušen, ani kdyby regulové tvrdě přitlačili. Byla to nechutná záležitost. Regulové nebyli bojovníci, jejich agresivita byla verbální a teoretická. Sharn by se cítila daleko bezpečnější, kdyby měla na palubě mri, kteří by se ujali tak iracionálních procesů, jako je únik a boj. Ale přirozeně, teď stáli proti mri, neobvyklá perspektiva boje proti mri ji do hloubi rozrušovala. Zničit.

Zničit a ponechat lidem, aby uklidili ten nepořádek. Regulové dobře věděli, jak užívat nižší rasy. Regulové rozhodovali a nižší rasy se prostě přizpůsobovaly situaci... a Hulagh se svými zkušenostmi poznal, že lidé zareagují přesně tak.

Přístroje zachytily slabou pulsaci majáku, s bijícími srdci Sharn nastavila příjem a zesílila ho.

Přátelství, ozývalo se, přátelství.

V lidském jazyce.

Zrada.

Právě takové věci se Hulagh bál, že mri, kteří opustili reguly, se nechají znovu najmout. Existoval člověk jménem Duncan, spojka k mri, a ten se tím zabýval.

Sharn zamířila na zdroj signálu a vypálila. Signál zmizel.

Během několika okamžiků se rozezněly lidské hlasy, snažící se zjistit, proč vypálila. Takže nezachytili ten signál.

"Trosky," odpověděla Sharn. Regulové nelhali, jenom vždycky neříkali pravdu.

Odpověď byla patrně akceptována. Bez komentáře.

Náskok Shirug se zvětšoval. Možná má převahu v rychlosti. Možná, že lidské lodě byly ochotny nechat ji prozkoumat vnitřní linie obrany této soustavy, že ji vzali za slovo a víc o tom neuvažovali. Pochybovala o tom. Spíše věřila v rychlost Shirug, udeř a uteč, tak byla tahle loď stavěna - Saber byl nosič, zůstaň a boj. Vnitrosystémová stíhačka Santiago měla nepochybně v této sestavě na starost rychlost, a ta nemohla Shirug ohrozit.

O Flower v tomto smyslu nemělo vůbec cenu uvažovat.

Sharn si s tím přestala lámat hlavu: Hulaghovy informace byly přesné, tak jako vždycky. Shirug zbavená rideru, přesně podle platné smlouvy, měla převahu ve všem, kromě mocnosti štítu a palebné síly.

Přenechala tuto záležitost i komunikaci s lidmi mláděti Suth. Šlo o to zaměřit planetu a dosáhnout jí jako první.

Zničit ji a ponechat lidem, aby se vyrovnali s tím, co bude následovat.

19. kapitola

BYLO bolestné zastavit se s městem na dohled, na dosah, tak tantaloovsky na dosah - ale zastihla je noc a Niun viděl, že Duncan už nemůže, jeho dech byl slyšitelný. A konečně i Melein se na okamžik zastavila a rychlým pohledem k Duncanovi, určeným pouze pro Niu-na, naznačila svůj úmysl zastavit.

"Bude lepší, když si zde přes noc odpočineme," pronesla.

Duncan přijal její rozhodnutí bez mrknutí oka, a tak rozložili ro-hože pro sezení na chladném písku a sledovali klesající slunce. Jeho paprsky zbarvily věže města proti kopcům. "Je mi to líto," řekl náhle Duncan.

Niun na něj pohlédl, Duncan zůstal zahalen, nikoli z nedostatku zdrženlivosti, ale protože ho tak vzduch méně zraňoval. Cítil jeho náladu pod závojem, odloučenost, která je sama o sobě zraněním.

"Sov-kela," vyzval ho jasně Niun, bratře z Kelu, nejlaskavějším slovem pro vztah, kromě opravdu bratrského. "Posad' se blíž k nám. Je chladno."

Pro ně nebylo příliš chladno, ale Duncan jeho nabídku přijal, zdálo se, že ho povzbudila, a snad se i cítil lépe, protože jeho tělesné teplo bylo menší než jejich. Oni dva se o sebe opřeli zády, bez potřeby jiné opory. A Melein nakonec souhlasila užít Niunovo koleno jako oporu pro svá záda. Neříkali nic, pouze mlčky hleděli na město, nyní ponořené do tmy, a na hvězdy, řidší než na oblohách, které zná-val... přemítal, jestli nejsou až na samém okraji galaxie, snad prvo-rození, když Duncanův národ přicházel zevnitř.

Dlouhá, tak dlouhá byla cesta Lidu do nitra galaxie. Téměř si přál, aby se jejich cestování protáhlo do nekonečna, aby mohli do nekonečna kráčet k městu, stále plni naděje, nepoznat, jaká pravda je tam očekává.

A přece Duncan tvrdil, že na tom místě zachytil energii.

Niun se kousl do rtu a přesunul se tak, že si všichni museli ne-pohodlně přesednout. Byl si vědom toho, co ho náhle znepokojilo.

Dusí přítomnost.

"Jsou zpět," ozval se tiše.

"Ano," řekl po chvíli Duncan.

Písek zašramotil. Ozvalo se frkání. Konečně se zvířata objevila, měla skloněné hlavy a nepřítomně se rozhlížela okolo, jako by si teď na poslední chvíli nedovedla vzpomenout, co tady vlastně dělají.

A neuskočila, ale přišla na dosah, Melein se odsunula, a Niun s Duncanem přijali zvířata, která je hledala.

Potěšené myšlenky. Niun laskal mohutnou hlavu tížící jeho žeb-ra a přejížděl rukou po těle, které zdrsnělo a vyhublo, až se každé žebro zřetelně rýsovalo.

"Změnil se," rozhorlil se Duncan. "Niune, oba jsou hubenější. Mohli by mít mlád'ata?"

"Nikdo nikdy nedokázal zjistit, zdali je ten či onen dus on nebo ona." Niun byl pohněván jejich změnou a také podrážděn tím, že Duncan dokázal formulovat myšlenku, která v něm teprve nabírala obrysy - Duncan, který byl u zvířat nový. "Někteří tvrdili, že jsou obojí. Ale Lid nikdy neviděl jejich změnu. Nikdy jsme neviděli," dodal podle pravdy, "mladé dusei."

"Je možné," zapojila se Melein, "že neexistují mlád'ata dusei, ne tak jak my známe mlád'ata. Tam, odkud pocházejí, nemůže přežít nic, co se narodí bezmocné."

Niun vstal a rozhlédl se po měsícem ozářené krajině, ale dusei se dovedli dobře skrývat, a jestliže tam někde byla mlád'ata, nemusel je najít. A když se znovu posadil s hlavou svého dusa v klíně, nepře-stával cítit znepokojení kvůli zvířeti.

"Je nebezpečné," ozval se Duncan, "vypustit nový druh na cizí planetu, zvláště s tak křehkou rovnováhou, jako je tady."

To říkal Duncan. Niun měl odpověď, ale z lásky se zdržel ji vy-slovit.

A Duncan sklonil hlavu, v dusích pocitech byla sklíčenost.

"Je to tak," řekla Melein jemně, "ale bez nich bychom se cítili opuštění."

Duncan na ní tiše pohlédl a potom objal pažemi krk svého zvíře-te a sklonil hlavu. Niun mezi nimi uvolnil místo pro Melein a pak usnuli, všichni tři usnuli poprvé, co opustili loď, protože teď s nimi byli dusei, aby je hlídali a aby jim předali svoje tělesné teplo.

~

Dusei se množili, rodili další dusei, rodili se dospělí a plnili pla-netu, dokud jim nepatřil celý Kutath, zaplňovali ulice mrtvých měst a mri nepotřebovali.

Niun procítl, vyrušen snem o dusech, který hraničil s noční můrou, vědom si ledového potu na své tváři a ostatních stejně vyru-šených... snad zmatených, co je to vlastně probudilo. Duncan se roz-hlédl po kopcích, jako by k nim odtud mohl přijít nějaký noční tulák.

"To nic nebylo," řekl Niun.

Nemohl jim svěřit svůj sen, to leknutí v něm stále přetrvávalo. Nikdy ve svém životě se necítil oddělený od dusei, byli jeho součástí. Lidská přítomnost; bylo to něco, co v něm vypěstovala Duncanova přítomnost - podezření tam, kde dříve žádné nebylo. Dusei, připo-mněl si, nemají paměť. Pro tyhle dva Kesrith už neexistuje. Nikdy by si ho nedovedli připomenout, pokud by ho znovu neuviděli, a to se nestane. Osoby a místa - to bylo vše, co zůstávalo v jejich mohut-ných lebkách... a teď pro ně existoval jenom Kutath. Byli tu v tomto smyslu domorodci, sami s krajinou dříve než oni.

Niun znovu zavřel oči, zahanben snem, o kterém, jak si byl jist, Melein bude pochybovat, ačkoli by z něj mohla falešně obvinít Dun-cana. Cítil se pošpiněn tím, že se podílel na mužových nočních oba-vách o dusei. Zvíře vysílalo spokojenost, Niun se ho chopil a odpočí-val v jeho teple, odvrhuje strach.

Dus si nic nepamätuje.

~

Nazítří se nesnažili nijak zvlášť spěchat, znali Duncanovy meze v řídkém vzduchu a nechtěli ho více popohánět.

A byli obezřetní, bedlivě sledovali zvlnění terénu a podle dusí moudrosti se neobjevovali na plošinách otevřených k městu více, než bylo nezbytné.

Ale čím blíže přicházeli, tím méně potřebnou se tato ostražitost zdála.

Staré, prastaré. Niun jasně viděl to, čeho se obával: ruiny vížek neopravené, špinu, do níž upadlo celé toto místo. Nikdo z nich o tom nemluvil, nebyla to věc, kterou by si chtěli připustit.

Nakonec se vzdali obezřetnosti. Vítr, který je po celé dny šlehal, náhle zmohutněl, vrhal písek na jejich závoje, které dostačovaly k tomu, aby je zašítily, ale síla větru je vyčerpávala. Dusei šli s těsně sevřenými nozdrami a spuštěnými hlavami, znovu a znovu odfrkávali a nepochybně zpochybňovali duševní zdraví těch, co trvali na dalším pochodu.

Niuna pálily oči i přes zataženou mžurku, a proto spustil průhled v zaidhe, tak jak to udělal Duncan už od počátku, co vítr začal vát. Melein spustila průsvitný vnitřní závoj své pokrývky hla-vy, sarahe, který skryl celou její tvář a udělal z ní beztvárovou bílou postavu, tak jako z nich byly černé siluety.

Za takových podmínek by opatrnost velela najít skrýš, byla tu místa, která ji nabízela; ale oni pokračovali v pomalé chůzi, postupně si předávali nepoddajné saně.

Písek tekł v řekách po ulicích města. Vešli jako duchové do zří-cenin a jejich stopy za nimi hned mizely. Věže se tyčily nad nimi, nezřetelné v rezavých praporcích prachu, kromě míst, kde byly ozá-řeny sluncem, které proráželo šero. Vítr vyl démonicky úzkými prů-chody a rachotil pískem po jejich průhledech.

Špice a válce sepjaté oblouky, hranoly rysující se proti pískem zahalenému slunci... žádné takové stavby nestály nikdy v Niunově paměti. Rozhlížel se kolem sebe a nenacházel nic známého, nic, co by mu říkalo: zde žil Lid. Usadil se v něm strach.

Kvůli odpočinku se skryli ve skořápce zřícené vížky, pronásle-dování vytím větru venku. Duncan dutě a vyčerpaně kašlal, ustal, až když ho přesvědčili, aby si vzal trochu jejich vody. A on si zdvojit závoj přes svou tvář, který pro něj vykonával to, co bozi ve své moudrosti udělali pro mri, aby jim pomohli dýchat v jemném prachu.

Ale o městě, o tom, co viděli, nikdo z nich nemluvil. Odpočinuli si, a když mohli, vydali se znovu do bouře. Duncan uchopil saně, které při zatáčkách syčely po písku a vrzaly po kamenech; byly zátě-ží, ale nemohli opustit to, co na nich vezli. O to šlo.

Melein je vedla směrem ke středu města, směrem, který by si vybral i Niun; do srdce labyrintu ulic, protože ve středu vždy bývala svatá místa, oltáře, a vždy právě uprostřed stával e' ed su-shepani, vchod do věže she'pan. V každé stavbě mri kdekoli ve vesmíru znali mri svou cestu, jistě tomu tak muselo být i tady, když tu bylo město.

Dusei opět zmizeli. Niun se rozhlédl, ale byli pryč, ačkoli stále cítil jejich stopy. Duncan otočil slepou, černě zastřenou tvář stejným směrem, pak znovu pohlédl na cestu, kterou je vedla Melein, a celým tělem se opřel do lana. Skřípění sanic na holém kameni přehlušilo řev větru a zesláblo teprve, když znovu pokračovali po písku.

A věže řidly, až vyšli na velké náměstí.

Tam stál edun, Dům, který hledali... šikmé zdi, čtyři věže se společnou základnou, Dům, který si pamatoval vybudovaný z hlíny, nízký a nerovný... ale tenhle byl z šafránově žlutého kamene, zaha-lený písečným oparem, oblouky spojovaly jeho horní části, hrozivá masa, měnící obraz v jeho vzpomínkách v cosi hrubého a malého... píseň, které byly jeho časy jen ozvěnou.

"Bohové," vydechl Niun. Poznal, co byl Lid kdysi schopen tvo-řit.

Tady musí být Oltář, pokud existuje, tady musí být srdce Lidu, pokud nějaký žije. "Pojďme," popoháněla je Melein. S obtížemi začali vystupovat k jeho bráně, Duncan se namáhal se saněmi, až Niun uchopil lano a pomohl mu. Dveře před nimi byli otevřené, Meleinina bílá postava vstoupila do temnoty první a Niun opustil Duncana, poplašen její unáhleností.

Temnota uvnitř neobsahovala žádné nebezpečí, bylo tam tišeji a mračna písku a prachu se nedostala příliš daleko dovnitř. Ve slabém světle otevřených dveří Melein zdvihla svůj závoj a přehodila si ho přes svou hřivu, Niun zdvihl svůj průhled a vrátil se pomoci Dunca-novi, který dorazil ke vchodu; krátce se rozlehlo skřípění postranic saní, když je vtahovali dovnitř. Ten zvuk naplnil temné stěny a kle-nuté stropy.

"Pozor na oči," varovala je Melein.

Niun se obrátil, viděl, jak sáhla po panelu u dveří, a náhle se všude rozlilo chladné světlo. Reakce mžurky byla okamžitá, ale do-konce i skrze ni Niun viděl černé kroužky a spirály na zdech, které se tyčily nad nimi; nápisy podobné i nepodobené těm, které vyrobila Melein, přísně hranaté a plné síly. Z Meleininých rtů unikl výkřik uctivé bázně nad tím, co odkryla.

"Podlahy sálu jsou čisté," poznamenal překvapeně Duncan, stí-rající si slzy plné prachu z tváře, plné šmouh.

Niun se rozhlédl po chodbách rozvětřujících se z tohoto sálu a viděl, že se prach zastavil na prahu této místnosti, cesta dál byla čistá a naleštěná. Přeběhl mu mráz po zádech. To místo by ho mělo plnit nadějí. Cítil však spíš obavy a vědomí, že je v tomto sále vetřelcem. Divil se, kde jsou dusei, proč odešli, a přál si, aby teď byla zvířata po jejich boku.

"Pojďme," vyzvala je Melein. Mluvila tlumeným tónem, ale její hlas se přesto rozléhal sálem. "Vezměte pan'en. Budete ho muset nést."

Odpoutala ho ze saní a Niun ho pečlivě vložil do Duncanových rukou - jediné břímě, které nést by si pokládal za čest, ale věděl, že na tomto místě je třeba ho bránit, a to by nedokázal s plným ruka-ma. "Dokážeš to nést, sov-kele?" zeptal se, protože to bylo těžké a podivně vyvážené a Duncan se slyšitelně namáhal, ale člověk jen nachýlil souhlasně hlavu po způsobu mri. Šli lehkým krokem za Me-lein do osvětlených a naleštěných sálů.

Svatyně Domu musela být mezi vchody do Kelu a Senu. Kel, strážci dveří, Tvář obrácená Ven, vždy byly na řadě první; po nich svatyně a Svátost a pak vchod do Senu, věže Mysli lidu, Tváře obrá-cené Dvniť, Nezahalených. Svatyně tu vskutku byla, malá temná místnost, jejíž lampy byly chladné a sklo nádob ztratilo věkem lesk.

"Aj," zarmoutila se Melein a dotkla se zkorodovaného bronzu zástěny Pana. Niun odvrátil zrak, protože za ní viděl pouze temnotu, ve Svatyni nezbylo nic.

Rychle odešli z tohoto místa a vzali s sebou Duncana, čekajícího u dveří a bojícího se vstoupit dovnitř a už z jeho neveselého pohledu Niun poznal, že pochopil; kdyby tady byl někdo z Lidu, ve svatyni Domu by byl udržován oheň. Niun se dotkl ledového povrchu pan'en, aby se o něm opět ujistil a očistil se od opuštěnosti svatyně.

Ještě tu ale byla ta světlá, chladná čistá světlá; jejich kroky se rozléhaly po neposkvřené podlaze, ačkoliv všude jinde ležely tlusté vrstvy prachu. To místo žilo. Muselo využívat energii z nějakého zdroje. Melein se zastavila u dalšího panelu a světlo zaplavilo další sály... schody z věže Senu a napravo to, co bývalo věží nějaké dávno mrtvé she'pan.

A nejtrpčí ze všech - vchod do věže Kathu, který zklamal svou prázdnotou.

"Mohou tady být obranné systémy," varoval Duncan.

"Ano, to je pravda," řekla Melein.

Ale pak se otočila a začala vystupovat do věže Senu, kam ji kel'ein nesměli následovat. Niun zůstal bezmocně stát, dokud se ne-zastavila a nevyzvala ho pohybem, aby ji následoval - dovození pře-kročit zákon.

Duncan šel za ním, nesl pan'en a těžce dýchal; pomalu stoupali vinoucí se chodbou, kolem hranatých znamení, která připomínala značky ve starém edunu, ale byla strojově přesná a cizí.

Více světla, otevřel se před nimi vchod do sálu Senu a oni vstoupili za Melein do ohromného prostoru, v němž rezonovaly je-jich kroky. Byl holý. Nebyly v něm koberce, ani křesla, nic než zašlý mosazný jídelní servis vyrovnaný na polici z šafránového kamene. Vypadal, jako by jej mohl zničit jediný dotyk, koroze ho vyzdobila krajkou.

Ale nebyla tu ani stopa po prachu, nikde, kromě té police, na níž ležela tlustá vrstva prachu, jak by se dalo očekávat po takovém čase.

Melein šla dál skrze další dveře, bylo to území, které bylo jistě dobře známé té, která byla šest let sen'e'en; a znovu se zastavila, aby jim dovolila doprovázet ji tam, kde mohli vidět věci, které byly od věků Kelu zapovězeny. Možná, pomyslí si sklíčeně Niun, to už ne-má smysl.

Na její dotyk vzplanula světlá. Před nimi leželo strojní zařízení, ohromná místnost plná strojů - řada za řadou, jako ve svatyni v Sil'a-thenu, ale daleko větší. Niun zaváhal, a pak se bez příkazu opovážil zůstat za Melein. Nezakázala to a Duncan je následoval.

Počítače, monitorovací panely, některé části vybavení mu při-pomínaly panely na lodi, a jiné vůbec nepoznával. Stěny byly zcela bílé s pěti symboly vykreslenými nad středy panelů vysoko, jak mohl muž nejvýše dosáhnout. Byly vytvořeny z lesknoucího se nezničitelného kovu, z téhož jako pan'en, které nesli.

"An-ehon." pronesla Melein hlasitě a ten zvuk zazněl jako za-hřmění v tom dlouhém tichu.

Strojní zařízení ožilo, aktivováno s náhlostí, která Niuna přiměla ustoupit, zaslechl Duncanův výkřik, ihned však zdušený. Člověk stojící vedle něj, poklekl, aby odložil pan'en, a znovu vstal s rukou na pistoli. "Jsem na příjmu," pronesl hluboký bezduchý hlas. "Pokračuj-te."

Melein ho vyvolala jménem města, Niunovi naskočila husí kůže, nejdříve z vědomí, že viděl symbol a slyšel ho vyslovený, zakázaná věc... a pak proto, že jim takový tvor odpověděl. Viděl, že i sama Melein o krok ustoupila s rukou na srdci.

"An-ehone," oslovila stroj a vypadalo to, že i podlaha pulsuje záchvěvy světélek. Bylo to opravdu město, které k nim mluvilo a užívalo hal'ari, Vysoký jazyk, který nezměněně procházel celou his-torií mri. "An-ehone, kde jsou tvoji lidé?" Jasnější nápor světélek klouzaly po panelech.

"Neznámo," pronesl nakonec stroj.

Melein se zhluboka nadechla - beze slova stála pár chvil, během nichž se Niun nemohl přinutit pohnout. "An'ehone," pravila pak, "my jsme tvůj lid. Vrátili jsme se. Pocházíme z lidu An'ehonu a Zohainu a Tho'ei'i-shai a Le'a'haenu. Znáš tato jména?"

Znovu se zvedl příliv světélek a zvuků, mimořádný rozruch ve stroji. Niun postoupil o krok vpřed a výstražně se dotkl Melein, ale ona stála pevně, nevšímala si ho. Řada za řadou, až do těch nejvzdálenějších koutů sálu vše vzplanulo životem, sekce za sekci se roz-světlovala. "Jsme přítomni," ozval se jiný hlas. "Já jsem Zohain."

"Uveď své jméno, návštěvníku," promluvil hlubší hlas An-ehonu. "Prosím, uveďte svá jména. Vidím, že jeden z vás není z Li-du. Prosím, uveďte své oprávnění přivolat nás, návštěvníci."

"Jsem Melein s'Intel Zain-Abrin, she'pan Lidu, který odešel z Kutathu."

Světélka pulsovala v silicím unisonu. "Jsem An-ehon. K služ-bám she'pan Lidu. Zohain, Tho'ei'i-shai a Le'a'haen hovoří mým pro-střednictvím. Vnímám jiné. Vnímám jednoho nepatřícího k Lidu."

"Jsou zde s mým svolením."

Světélka teď pulsovala zcela jednotně. "Může An-ehon požádat o dovození položit otázku?" začal stroj ritualizovanou zdvořilost to-ho, kdo se chce zeptat she'pan. Její zdroj však Niunovi vyvolal mra-zení na kůži.

"Ptej se."

"Kdo je ta osoba nepatřící k Lidu. Máme ji přijmout, she'pan?"

"Přijměte ho. Je to Duncan-bez-Matky. Přichází z Temnot. Ten-to, z Lidu, je Niun s'Intel Zain-Abrin, keranth mého Kelu, ten druhý je stín-sedící-u-našich-dveří."

"I jiné stíny vstoupily do města s vámi."

"Dusei jsou jako stíny v našem domě."

"Je tu loď, které jsme dovolili přistát."

"Přivezla nás."

"Je tu signál, který vysílá, nikoli v jazyce Lidu."

"An'ehone, nech ho vysílat."

"She'pan," odpověděl stroj.

"Není nikdo z Lidu uvnitř tvých hranic?"

"Nikdo."

"Zůstal někdo, An-ehone?"

"Změňte otázku."

"Přežili nějací jiní z Lidu, An-ehone?"

"Ano, she'pan. Mnozí žijí."

Ta odpověď je zasáhla, po několik úderu srdce prošla nepocho-pena, protože Niun očekával ne. Ano. Ano, mnoho, mnoho, MNOHO!

"She'pan," vykřikl Niun a slzy ho pálily v očích. Nicméně zůstal stát, a zhluboka oddychoval, aby ze sebe dostal slabost; ucítil Dun-canovu ruku na rameni, nabízející mu cosi, co jím pohnulo. Potěšení, pomyslí si, Duncan byl potěšen za ně. Dotklo se ho to příjemně, ale zároveň ho dotek člověka obtěžoval.

Člověk.

Před tím, než slyšel An-ehona, nevadilo mu Duncanovo lidství, před tím, než se dozvěděl, že tu jsou další živí, nevnímal rozdíly me-zi nimi tak ostře.

Pocítil zahanbení, že bude muset předstoupit před ostatní z Lidu a táhnout ho s sebou - zahanbení sobecké, potupné a bolestné. Možná, že ho ucítil i Duncan. Niun zdvihl ruku, položil ji na Duncanovo rameno a sevřel prsty. "Sov-kela," řekl hlubokým hlasem.

Člověk mlčel. Možná, že nemohl přijít na to, co by řekl.

"An'ehone," oslovila Melein stroj, "kde jsou teď?"

Na centrální obrazovce se objevil graf a na něm vzplanuly body.

Deset, dvacet míst. Objevil se globus, otočil se a na jeho druhé straně byly další.

"Na těch místech jsem nezachytil žádné využití energie," za-mumlal Duncan. Niun sevřel ruku, aby ho upozornil, že má být zti-cha.

Melein se k nim obrátila s rukama rozevřenými v gestu propuštění. "Jděte. Počkejte dole."

Možná to bylo kvůli Duncanovi, ale spíše proto, že zde začínaly záležitosti Senu, které Kel neměl žádný důvod poslouchat.

Lid přežil.

Melein je povede; náhle ho napadlo, že by mohl brzy potřebovat všechnu obratnost, ke které ho jeho mistři vycvičili - že jako první při nalezení Lidu může být nezbytné zabít. Byla v tom větší trp-kost, než v jakémkoli zabíjení kdy předtím.

"Pojď," řekl Duncanovi. Sehnul se, aby vzal pan'en do vlastních rukou, svěruje jejich bezpečí městu, které poslouchalo Melein.

"Ne," ozvala se Melein. "Nech to být,"

Uposlechl, vzal Duncana ven a zavedl ho dolů k místu, kde ne-chali své saně, a tam čekali.

~

Přišla noc. Z věže Senu nepřicházel žádný pohyb. Niun seděl a soužil se kvůli Meleininu dlouhému mlčení. Jednou neklidně zane-chal člověka na hlídce a sám vystoupil do sálu Kelu: byla tam pouze prázdnota, daleko rozsáhlejší než v hliněných zdích sálu, který zná-val. Našel tam namalované obrazy a mapy, ale setřené věkem, zobra-zující svět, který už zmizel, a ten pohled ho deprimoval.

Opustil to místo se starostmi o Duncana opuštěného v hlavním sále a vyrazil dolů po točité rampě. Rachotivá mechanická věc pro-létla za ním. . . otočil se a sáhl po pistoli, ale byl to jen automat, čistič, jaké užívali i regulové. To byla odpověď: tohle udržovalo sály čisté, provádělo opravy a udržovalo toto prastaré strojní zařízení v chodu. Pokrčil rameny, napůl se zachvěl a sešel k Duncanovi - vylekal člověka, který se zase znovu usadil, polekaně i s úlevou.

"Přál bych si, aby se duše vrátili," řekl.

"Ano," souhlasil Niun. Bez zvířat měli jen omezené možnosti. Nemohli si dovolit nechat vnější dveře nehlídané. Podíval se tím směrem, viděl však pouze noc, a pak začal prohledávat jejich zava-zadla. "Donesu she'pan nahoru nějaké jídlo. Nemyslím, že bychom dnes v noci ještě pokračovali v cestě. A dej pozor, jsou tu kolem ma-lé stroje. Myslím, že jsou neškodné. Nepoškod' nějaký."

"Pochopil jsem," řekl tiše Duncan, "že by An-ehon mohl být nebezpečný, kdyby se rozhodl."

"To jsem pochopil také."

"Řekl . . . že dovolil lodi přistát. To znamená, že tomu mohl za-bránit."

Niun se pomalu nadechl a zase vydechl, sebral balíček s jídlem a láhev; Duncanova slova ho zasáhla. Člověk se dobře naučil nedat své myšlenky znát na své tváři, už ho nedokázal s takovým úspěchem přechíst. Obsah těch slov ho znepokojil, nebylo to přistání jejich lodi, které měl Duncan na mysli.

Tamti.

Lidé, kteří se blíží.

Takovou myšlenku mu Duncan nabídl.

Vstal a odešel bez ohlednutí. Když vystoupil do sálu Senu, přemítal o zradě, přemítal, zda je Duncan Meleinin.

Kým byl ten muž?

Obezřetně vstoupil do vnějšího sálu Senu, nahlas zavolal, a pro-tože dveře zůstaly otevřené, slyšel hlas stroje, možná přehlušující jeho slova.

Ale Melein přišla. Její oči byly potmělé a hleděly omámeně. Její únava ho děsila.

"Přinesl jsem vám jídlo," řekl.

Vzala to, co jí nabízel, do rukou. "Děkuji," řekla a odvrátila se, aby pomalu odkráčela zpět do místnosti. Zaváhal a zahlédl to, co by neměl, otevřené pan'en naplněné zlatými listky... viděl blikání světélka, která vítala Melein; smrtelné tělo a stroje, které byly městy. Stála a světlo omývalo její bíle oděnou postavu, dokud nezářila modrobíle jako hvězda. Balíček jídla vypadl z její rozevřené ruky a odkutáel se. Láhev vyklouzla z druhé a dopadla bezzvukně na podlahu.

Nevypa-dalo, že by si toho všimla.

"Melein," vykřikl a vyrazil kupředu.

Otočila se, vztáhla ruce v zakazujícím gestu a v její tváři byla panika. Modré světlo zablesklo v jeho zorném poli, vrhl se zpět a dopadl na podlahu, napůl oslněn.

Slyšel hlasy, jeden z nich byl Meleinin. Zdvihl se na jedno kole-no, když k němu doběhla a dotkla se ho. Ovládl nohy, ačkoli jeho srdce stále bušilo ze šoku, kterým prošel.

"Je v pořádku?" ptal se hlas An-ehonu. "Je v pořádku?"

"Ano," odvětila Melein.

"Pojďte pryč," naléhal Niun. "Pojďte pryč, nechte tu věc, ale-spoň do rána. Co znamená čas pro stroj? Pojďte od něj pryč a odpo-číte si."

"Mohu jít a odpočívát zde," odpověděla. Její ruce ho pohládily po ruce a stáhly se, jak od něj ustupovala, vracející se ke stroji. "Ne-pokoušej se sem chodit."

"Bojím se té věci."

"Je správné se jí bát," zaváhala s odpovědí a její oči zářily nevý-slovnou únavou. "Nejsme sami. Už nejsme sami, Niune. Najdeme Lid. Podívej se na sebe, she'panin kel'ene."

"Kde je najdeme a kdy, she'pan? Ví to?"

"Došlo tu k válkám. Moře vyschla, Lid bojoval mezi sebou a vymíral, města byla opuštěna, kvůli nedostatku vody.

Zůstaly tu pou-ze stroje, An-ehon říká, že učí she'panei, kteří k nim přicházejí. Ode-jdi. Nevím ještě všechno a musím se to dozvědět. Učí mne také: sdílí své znalosti se všemi Městy Lidu a možná i s tím, které nazývá Žijí-cím Městem. Nevím, nerozumím, jaké je spojení mezi městy, Ale mám An-ehon.

Poslouchá mne. A přes něj získám Kutath."

"Jsem," odvětil, ohromen úspěchaností takové perspektivy, "ru-kou she'pan."

"Dohlédni na Duncana."

"Ano," odpověděl, přijal její gesto propuštění a vzdálil se. Stále cítil, až v morku kostí, bolest, kterou mu způsobila zbraň toho stroje, stále byl oslněn a většina toho, co mu řekla, bloudila jeho myslí bez možnosti uchytit se, pochopil jen to, že Melein má v úmyslu bojovat a že ho bude potřebovat.

A'ani. Výzva, She'panei se nedělily; ta she'pan, které sloužil nej-obratnější kel'en, přežila.

Melein je připravena.

Vrátil se mlčky do spodního sálu, stočil se do klubička, masíro-val si bolavé ruce a v neklidných myšlenkách zvažoval, že tady bude muset zabíjet.

"Je v pořádku?" narušil Duncan nevtaně mlčení.

"Nechce jít pryč. Hovoří s tím, s nimi. Hovoří o válkách, kele Duncane."

"Je to závažné pro Lid?"

Niun na něj pohlédl, připraven rozhněvat se, ale pochopil, že to bylo jen nesprávné užití slov. "O válkách, O válkách mezi mri. Dál-kovými zbraněmi." Uchýlil se k zakázané, mu'aře, zdálo se, že Dun-can pochopil, protože okamžitě ztichl.

"Kdyby se tak dusei vrátili," prohlásil náhle Niun, který přenesl své myšlenky k této vyhlídce, a plný neklidu šel ke dveřím a odvážil se je zavolat oním zpěvavým voláním, které je někdy, ale jen někdy, dokázalo přivolat.

Tentokrát to nefungovalo. Volání zůstalo bez odpovědi, jak této, tak i příští noci.

Ale třetí noci, zatímco Melein zůstávala zavřená ve věži Senu a oni se trápili dole ve své izolaci, se najednou ozvalo známé oddecho-vání a cvakání drápů na venkovních schodech a ucítili onen zvláštní tlak na smysly, který ohlašoval dusei.

Byla to první noc, kdy se odvážili spát zhluboka, v teplé blízkos-ti svých zvířat, s jistotou, že by je varovala, kdyby se objevilo nebez-pečí.

Byla to však Melein, která se objevila; její tleskání je i jejich zvířata překvapilo, probudilo a polekalo, protože je, ačkoliv jedna z nich, zastihla spící.

"Pojďte," zvolala, a když se oba zvedli na nohy a stáli příprave-ni přijmout její rozkazy, dodala: "Lid je blízko, An-ehon pro něj roz-svítil maják. Už přicházejí."

20. kapitola

MINULÉ bouřlivé dny ponechaly ve městě závěje písku, vysoké duny tvořily ve světle, které zaplavovalo náměstí, přízračné tvary.

Duncan se ohlédl po zdroji světla a uviděl maják na vrcholu edunu, mocně zářící na stále ještě temném nebi, výzva každému, kdo byl na dohled od města.

A Lid přijde na tu výzvu.

Nevzali si s sebou nic: pan'en, saně, vše, co měli, zanechali v edunu. Jestliže se jim bude dařit, budou se moci vrátit, jestliže ne, nebudou už nic potřebovat. Nebyla tu, jak předpokládal, ačkoli Niun o jejich vyhlídkách příliš nemluvil, ani nejmenší naděje na odlet, ať už by se stalo cokoli.

Dusei byli znepokojeni stále více, jak se blížili k hranicím mės-ta. Niun je zahnal ostrým příkazem, tohle nebyla situace pro dusí pocity. Zvířata je nechala a rychle zmizela v tmavých ruinách.

"Neměl bych jít také?" zeptal se Duncan.

Oba mři se na něj podívali. "Ne," odpověděl Niun. "Ne," přidala se Melein, jako by jí ta nabídka urazila.

A za úsvitu se na hřebeni před městem vynořila černá linie.

Kel'ein.

Tvář, která se obracela Ven.

"Shon' ai," pravil měkce Niun. Shon' ai sa'jiran, vše se dalo do pohybu. Vrh byl proveden a nedal se odvolat. "She'pan, počkáte ne-bo půjdete dál?"

"Chci jít s vámi... pro případ, že by byl na druhé straně nějaký příliš ustrašený kel'en. Jsou tu stále she'panei. Uvidíme, jestli je tu stále úcta k zákonům."

A s prvními paprsky Na'i'inu se blížila i černá linie, jediný zá-stup. Kráčeli, aby se s ním setkali, tři z nich, a nepadlo ani slovo.

Zástup se zastavil a dva z kel'ein se oddělili a postoupili vpřed.

Melein se zastavila. "Pojď," vyzval Niun Duncana.

Kráčeli sami. "Buď zticha," zašeptal Niun, "drž se na levém kří-dle."

A když se ocitli v doslechu, cizí kel'ein zastavili a pozdravili je. Byla to mu'ara a Duncan nerozuměl ani slovu, pouze she'pan.

"Mezi Lidem," zavolal na ně Niun, "byla ha'l'ari zapomenuta?"

Dva cizinci přišli o něco blíž a zastavili se. Duncan na sobě cítil jejich oči, na té části své tváře, kterou nekryl závoj.

Zjistili, že něco není v pořádku, cítil to v jejich příliš pozorném zkoumání.

"Co vás přivádí?" zeptal se starší z nich Niuna v ha'l'ari.

"Co to je, kel'ene?"

Niun neodpověděl.

Cizincovy oči se střetly s Niunovými, uhnuly a vrátily se zpět. "Toto je území Sochil. Ať jste kdokoli, sdělte to své she'pan a po-proste její milost, aby s vámi odešla. Nepřejeme si toto setkání."

"Lod' přistála na vašem území," řekl Niun.

Z druhé strany nastalo mlčení. Věděli to a byli znepokojeni, ne-bylo potřeba dusei, aby to bylo cítit ve vzduchu.

"My patříme Melein s'Intel," dodal Niun.

"Já jsem Hlil s'Sochil," odpověděl mladší a vsunul dlaň do pásu ve výhružném postoji. "A ty, cizínče?"

"Já jsem daithon Niun s'Intel Zain-Abrin, kel'anth Meleinina Kelu."

Hlil hned zaujal uctivější pózu a učinil drobné zdvořilostní ges-to. On i jeho starší společník byli oděni v chatrné, vybledlé černi, ale byli ozdobeni mnoha vyznamenáními j'taj, která se leskla a třpytila v chladném slunci - a zbraně, které měli při sobě, byly yin'ein, opotře-bené a používané.

"Já jsem Merai s'Elil Kov-Nelan," představil se starší. "Daithon a kel'anth Kelu Edunu An-ehon. Co máme sdělit své she'pan, kel'an-the?"

"Řekněte jí, že je to výzva."

Rozhostilo se ticho. Meraiovy oči se střetly s Duncanovými, znepokojeny přítomností toho, který k nim nepatřil, znepokojeny, jak si pomyslel Duncan, otázkami, které mohl položit, kdyby chtěl. Vě-děli o lodi a Meraiovy jantarové oči byly naplněny obavami.

Ale Merai náhle sklonil hlavu, otočil se a odešel společně s Hli-lem.

"Cítí ve mně cosi špatného," ozval se Duncan.

"Přijde jejich she'pan. Teď je to její záležitost. Stůj klidně, slož ruce za sebe. Nedělej nic, co ti nebude přikázáno."

A tak stáli, vystaveni větru, který jemně povíval jejich rouchy a sfoukával jemný prach z povrchu písku. Po chvíli ticho narušily kro-ky, připojila se k nim Melein.

"Její jméno je Sochil," řekl Niun, aniž se na ni podíval.

"Oznámili jsme jejímu kel'anthovi vaše úmysly."

Neřekla nic, ale čekala.

A Lid se shromáždil v naprostém tichu, kel'ein jako první, ob-klopili je kolem dokola, řada za řadou, aby, pokud by měli v úmyslu utéci, nebylo kudy. Duncan stál jako skála, stejně jako jeho společní-ci a stejně jako nepřátelský Kel a cítil pohledy, zaměřené na něj, ale i na ně na všechny, protože zjevně cítili cosi cizího i u Niuna a Melein. Jemnost jejich oděni, zahen' ein, které měli vedle svých yin' ein, od-lišný styl zaidhe s tmavým plastickým průhledem a pečlivým slože-ním, zatímco jejich vlastní roucha byly pouhými čtverci a smotky látky a jejich závoje byly pouze obtočeny okolo hlavy, a nikoli při-pevněny ke kovovým páskům, jaké měli ti tři cizinci. Rukojeti jejich zbraní byly z kostí a lakovaného dřeva, zatímco Niunovy z mosazi a zlata a zabaleny do hedvábí cho. Duncan si pomyslel, že dokonce i jeho vlastní zbraně jsou jemnější než ty, které nosí tito cizinci.

Postava plnící je úctou byl Niun: Duncan neznal jméno, kterým se označil Niun - daithon znělo jako slovo pro syna, ale odlišně, ale náhle ho napadlo, že příbuzný she'pan má asi postavení blízké sa-motné she'pan.

A on sám, Duncan-bez-Matky. Začal se divit, co ze sebe nechal udělat - a proč se mluvilo o výzvě. Nebyl zručný.

Nemohl užít yin' ein proti takovým, jako jsou tihle. Nevěděl, co od něj Niun očekává.

Nedělej nic. co ti nebude přikázáno. Znal mři dost dobře, aby bral Niuna doslova. Životy byly na vážkách.

Zlatá roucha zasvítla za černými. To přišel Sen, učenci Lidu, a přišli bez závoje, staří i mladí, muži i ženy, většinou bez seta' alů, ačkoliv několik je neslo, ony modré jizvy kelu. Sen se zastavil za Kelem a čekal se složenýma rukama.

Ale když Melein vystoupila vpřed, sen' ein se zahalili a odvrátili stranou. A jejich středem prošla žena v bílém rouchu.

Melein zvedla paže v postoji šoku a pohrdání. "Chce smlouvat? Ať mi dá polovinu svého lidu."

Kel'anthova tvář neprozrazovala nic, ale mladí kel'ein po jeho boku vypadali polekaně. "Sdělím jí to," odvětil kel'anth,

oddělil se od nich a zmizel v černých řadách, které ochraňovaly Sochil.

"Nepřijme to," obrátila se Melein k Niunovi šeptem, který se téměř ztrácel ve větru.

Bylo to dlouhé čekání. Nakonec kel'ein uvolnili cestu a sama Sochil se vrátila. Byla zahalena a ruce měla ukryty v širokých rukávech svého roucha.

"Jděte pryč," řekla měkce. "Žádám vás, jděte pryč a nechte mé děti být. Co s nimi hodláte dělat?"

"Vidím, že jsou bez domu, she'pan. Chci jim dát dům."

Nastala pauza. Nakonec Sochil vztáhla ruku k zemi. "Vidím, že jste nuzná, jemná she'pan s elegantním rouchem. Vidím, že nemáte ani území, ani Kel, ani Kath, ani Sen. Dva kel'ein a nic víc. Ale chcete mi vzít mé děti a dát jim dům."

"To udělám."

"Tohle," řekla Sochil a zabodla prst směrem k Duncanovi. "Je snad tohle to, co nazýváte Lidem, tam, kde jste byla? Je to odměna pro můj Kel, když tohle brání vašeho kel'antha?"

Co jste to k nám přivedla, oděné do roucha kel'ena? Nechte nás podívat se tomu do tváře."

Niunova ruka se pohnula varovně k pasu.

"Ponižujete sama sebe," odpověděla Melein. "A tohle všechno nemá smysl, she'pan. Řekla jsem vám, co chci a co udělám. Usadím váš lid v domě, buď polovinu, nebo všechny, jak budete chtít. A pak půjdu a budu získávat klan za klanem, dokud nebudu mít všechny. Jsem she'pan Lidu a chci mít vaše děti, teď polovinu a později všechny. Když mi budete chtít přenechat polovinu, vezmu ji a stáhnou výzvu."

"To nedokážete. Města na vysočině nemají vodu. Cizí she'pan, vy jste šílená. Nechápete to. Neumíme stavět. nemůžeme žít jako elee. Je nás dost na toto území a jeho je dost pro nás. Chcete nás za-bít."

"Zeptejte se An-ehona, který byl vašim učitelem, Sochil, a zjistíte, že je to možné."

"Sníte. Dcero mých předků, vy sníte."

"Ne," odpověděla Melein. "Matko ja'anom, vy jste zlý sen, který Lid snil, ale já chci pro vaše děti zařídit dům."

"Zabijete je. Nehodlám vám je přenechat."

"Chcete se rozdělit, she'pan, nebo chcete být vyzvána?"

V Sochiliných očích se objevily slzy, kanuly dolů a svažovaly její závoj. Podívala se na Niuna s obavami a pak znovu na Melein. "Je velmi mladý. Oba jste velmi mladí a máte podivnou společnost. Bohové vědí, že nevíte, co děláte. Jak bych mohla rozdělit své děti? - She'pan, jsou vámi vylákáni."

"Odpovězte."

Sochilina hlava se napřímila. Přes její třpytící se oči přelétla mžurka a setřela slzy, she'pan se otočila zády a hrdě odkráčela. Její lid stál tiše. Mohli by něco udělat, pomyslí si Duncan, mohli by jí projevit podporu. Ale Melein už si je získala, zůstanou Sochilini, pouze pokud Sochil dokáže odpovědět na výzvu.

Sochil se zastavila při průchodu mezi řadami svého Kelu a náhle se obrátila. "A'ani!" vykřikla. To byla výzva.

Melein se obrátila k Niunovi a on pečlivě odložil opasek se za-hen'ein a podal moderní zbraně Duncanovi, pak se uklonil Melein, otočil se a vyšel vpřed.

Stejně učinil Merai s'Elil.

Duncan stál pevně a opasek ho tížil v dlaních. Melein se dotkla jeho rukávu. "Kele Duncane, jistě rozumíš... nesmíš zasahovat."

A zahalila se a vyšla mezi nepřátelskými kel'ein a stejně učinila Sochil bezprostředně po ní. Stěna kel'ein se za nimi znovu uzavřela.

Bylo ticho, až na kvílení větru.

Ve středu kruhu zaujali Niun a Merai místa tváří k sobě na jeden a půl dosahu meče. Každý nabral hrst písku a pustil ho po větru.

Pak av'ein-kel, velké meče, vyklouzly ze svých pochev.

Výpad, při němž si vyměnili místa: ostří se mihla, lehce zazvo-nila jedno o druhé a ztuhla. Druhý výpad a kel Merai se zastavil a zdálo se, že prostě zapomněl, kde je, a pak padl k zemi.

Nevypadalo to, že by se ho ostří dotklo.

Ale v písku pod ním se rozprostřela temnota.

Niun se sklonil a vzal do prstů prach, aby si jím otřel čelo... a začal, jako by na světě neexistovalo nic jiného, jako by okolo nebyl kruh cizinců, čistit ostří svého meče hrstí písku.

Pak se napřímil, zasunul av-kel do pochvy a klidně stál.

Načas bylo slyšet pouze třepotání rouch ve větru. Pak se ozval nářek Lidu za řadami Kelu.

Duncan zůstal stát, ztracený, viděl, slyšel, sledoval přesuny řad: i Niun ho opustil. Byl zapomenut v nastalém zmatku.

Muži odnášeli mrtvého kel'antha k poušti. O chvíli později pro-šli okolo další kel'ein, nesoucí jakýsi balík zahalený do bílé látky, to otřásl Duncanovou důvěrou: Sochil, pomyslí si a doufal, že má pravdu. Jak zemřela a čí rukou, to nedokázal říci. Mnoho kel'ein do-provázelo tělo na jeho cestě. Jiní postavili černé stany a rozbili tábor.

A bledé slunce zapadlo a vítr se ochladil. Duncan, stojící v sou-mraku na okraji tábora, sledoval návrat pohřebních průvodů... nako-nec se posadil, protože mu trnuly nohy a neměl už sílu dál stát v chladu a větru.

Nedaleko zaslechl známý dech, dusei dovedli mít tiché tlapy, když chtěli. Cítil je, oni přišli a očichali ho kvůli identifikaci. Jeden se vydal pryč, tak ho zavolal zpět. Niunův dus. Byl potěšen jejich společností, cítil se s nimi méně opuštěn a méně vystrašen.

A když se úplně setmělo, uviděl vysoký stín vycházet z tábora a zahlédl odlesk měsíčního světla na bronzových rukojetích zbraní a na čelence zaidhe, poznal Niuna už z velké dálky.

Vstal. Niun kývl a on k němu přišel, s dusei v patách.

Nebylo žádné vysvětlování, nic. Dusei zachytili Niunovu nála-du, která byla stále napjatá. Kráčeli oba, se zvířaty za

sebou, do stře-du toho zvláštního tábora, k největšímu stanu.

Naplnňovali ho černě oděné postavy, s hlavami i těly zavinutými v oděvu Kelu, zůstávali zahalení a bez výrazu, na jedné straně bylo vidět malou skupinku starších do zlata oděných a jednu postavu oděnou do modré, o níž Duncan tušil, že by to mohla být kath'anth, starší Kathu.

A jediná, bílá a nezahalená postava seděla naproti, a to byla Me-lein.

Zlatá pleť, zlaté oči s mžurkou, všechny stejné - jen on a zvířata tu byli cizí. Duncan kráčel uličkou, kterou Niun a zvířata proráželi, směrem k Melein; jeho srdce bilo v hrůze ze ztracení a samoty, pro-tože dusei zachycovali napětí, které okolo panovalo, a vraceli je zpět k němu, a on jim zakazoval stupňovat zuřivost: nejsou tu nepřátelé, teď ne.

Ale ani přátelé.

Dusei došli k Meleininým rukám dříve, než se oni dva obrátili, než Niun zaujal své místo po jejím boku a Duncan temné místo za ní; zvířata se začala kolébat tam a zpátky, tam a zpátky, a hleděla na dav se sotva zadržovaným nepřátelstvím.

"Yai!" napomenul je Niun. Menší se napůl vztyčil a pak pomalu klesl, tentokrát nikoli ve hře. Shromáždění necouvli, ale z jejich stře-du vyzařovaly intenzivní vlny strachu. Dusei si odfrkli a pak se uklidnili a usadili se mezi Niunem a Duncanem.

Hlil s'Sochil v přední řadě Kelu se vztyčil a sejmul závoj, totéž udělali i ostatní. Hlil nesl plnou dlaň malých zlatých předmětů a na-bídl je Niunovi. Niun sejmul závoj a s úklonou je přijal, ulehčení proběhlo shromážděním.

J'tai. Čestná vyznamenání - Meraiova. Duncan naslouchal a po-zoroval, jak k nim přistoupily dvě kel'e'in, žena v letech a druhá mladší, každé z nich Niun předal jeden z j'tai - Meraiovy příbuzné se zdály být hrdé a nelítostné; dotkly se Niunových dlaní, uklonily se a odešly, aby se znovu usadily mezi své druhy a družky.

Další závoje byly odloženy, až celý Kel konečně odkryl své tvá-ře pohledu Matky, která je získala.

Duncan si svůj ponechal, stydící se za cizost své tváře v tomto společenství a nenávidící tento stud.

Předstoupili kel'e'in, devět z nich, aby přitiskli Meleininu ruku na svá čela a přednesli svá jména; byli to, jak sami oznámili, Manželé Sochil.

"Přijímám vás," prohlásila Melein poté, co toto vše proběhlo, a pak vstala a dotkla se Niunovy paže. "Tento je zrozen z mého rodu a je she'panin kel'en a kel'anth mého Kelu.

Přeje si ho někdo vyzvat?"

Hlavy se sklonily a neozvala se žádná výzva.

A k Duncanovu zděšení se Melein chopila i jeho paže a vedla ho vpřed.

"Zde nejsou přípustné žádné závoje, Duncane," zašeptala.

Strhl si ho, a dokonce ani disciplína Kelu nedokázala zabránit šokovaným pohledům.

"To je kel Duncan, Duncan-bez- Matky. Je přítelem Lidu. To je mé slovo. Nikdo se ho nesmí dotknout."

Hlavy se znovu sklonily, ač méně ochotně. Propuštěn, Duncan znovu ustoupil do stínů a postavil se poblíž dusei.

Výzva - jestli přijde, musí na ni Niun odpovědět a bude na ni chtít odpovědět. A on před nimi nebude schopen ochránit sám sebe, Duncan-bez-Matky, muž bez počátku.

"A nyní mne poslouchejte," pravila měkce Melein, usazujíc se znovu do křesla, jediného kusu nábytku ve stanu.

"Poslouchejte mne a já rozhrnu Temnotu, abyste porozuměli mým společníkům. Řekne-te mi, co si z toho pamatujete.

Toto jsou věci, které vím já:

Že z tohoto světa pochází mri a elee a surai a kalathové, že v průběhu let elee ovládli surai a kalathy a mri žili ve stínu elee...

Že od té doby, co stojí An-ehon, mri a elee znali tatáž města a spolupracovali...

Že elee stavěli a mri bránili.

Že když slunce stárla a bohatství ubývalo, vydali se na cestu lo-di. Byly pomalé, ty lodi, ale s jejich pomocí mri dosáhli jiných pla-net. Tam bylo bohatství...

A války. Války zahen'e'in. Války cizinců."

"Je tomu tak," pravil Sen, zatímco Kel a kath'anth překvapeně zašuměly.

"Chtěli jsme tvořit lid, který by byl pánem Kutathu. Elee nás odmítli. Někteří mri nás také odmítli. Pokračovali jsme ve válce. Zdali jsme zvítězili nebo ne, to nevím. Někteří z nás zůstali a jiní opustili tuto planetu. Pomalými loděmi, na celé věky. Občas jsme bojovali. Přijali jsme službu u cizinců více než osmdesátkrát. Co jsme viděli během svého návratu... znamením Lidu, který odešel, ja-anom, je zkáza.

Vrátili jsme se domů. Mysleli jsme, že jsme poslední, ale nebyla to pravda. Osmdesát tři Temnot. Osmdesát tři. Jsme jediní, kteří pře-žili, ze všech těch milionů, které odešly pryč."

"Aj," mumlal Lid a jeho oči odrážely boj o pochopení.

Pak vstal nejstarší sen'en, muž sehnutý věkem. "Poznali jsme Temnoty. Ta, v níž jste odešli, byla jednou z nich. Ta, v níž jsme zůstali, byla jiná. Přišli tsi'mri. Nepodlehli jsme jim a oni se už ne-vrátili. Tehdy jsme měli sílu, ale ta slábla.

Žádní tsi'mri už nepřišli. A města umírala a nakonec už bojovali dokonce i elee, elee proti elee. To byla válka nosičů břemen, nesmírně pustošivá. Měli jsme tehdy she'pan jménem Gar'm. Vyvedla nás vysoko do hor, kde elee nemoh-li žít. Dokonce i potom někteří z Lidu odmítali její Pohled a nechťeli k ní přijít, zůstali ve městech elee a umírali, bojující za nosiče břemen. Ted' elee slábnou a my jsme silní. Protože nás není možno po-lapit. Jsme vítr této krajiny, she'pan; přicházíme a odcházíme a země je pro nás dost. Žádáme vás, nevodte nás zpět. Pro města tu není dost vody. Země je nechce nosit. Zahyneme, jestliže ji opustíme."

Melein dlouho mlčela, pak přehlédla celé shromáždění. "Přišli jsme ze země, jako je tato. Neskládáme ruce do klína a nečekáme, až zemřeme. Tomu se neučila she'pan mého rodu."

Ta slova dopadala jako údery. Kel'e'in ztuhlí a sen'anth vypadal zmateně, kath'anth seděla kroutíc rukama v klíně.

"Za námi jedou tsi'mri," oznámila Melein. "Ozbrojení."

Dusei se zvedli na všechny čtyři. Duncan se k nim přiblížil, objal je oba pažemi a cosi jim šeptal.

"Co jste nám to přinesli?" vykřikl sen'anth.

"Věc, které se musíme postavit tváří v tvář," odsekla Melein a těla ztuhla v postojích, které právě zaujímala. "Jsme mri! Byli jsme napadáni a vyzývání, anebo chce snad tento zbytek popřít, že jste také mri a že já jsem she'pan tohoto edunu a celého Lidu?"

"Kel'anthe," vydechl jeden starý kel'en, "požádej o svolení polo-žit otázku... kdo, a kdy a s jakými zbraněmi."

"Já odpovím," pravil Niun. "Lid má ještě šanci. Další život. Ži-vot přichází přes pouště mrtvých planet. Máme ho těsně v patách a můžeme se ho zmocnit!"

Duncan naslouchal a sevřel ruce silněji na hřbetech dusei, blízký zimmici v horečném teplu stanu. Zapomněli na něj.

Jejich oči spočí-nuly na Niunovy, tom kel'anthovi-cizinci, a na she'pan, která slibova-la a hrozila.

Naděje.

Leskla se ve zlatých očích černě oděného Kelu, ostýchavě pro-nikala do rozvázných tváří Senu. Pouze stará kath'en vypadala pole-kaně.

"An-ehon mi dal své záznamy," pokračovala Melein. "Vložila jsem do An-ehonu a do všech měst s ním spojených souhrn všeho, co Lid nashromáždil během svého putování. Jsme vyzbrojeni, mé děti. Jsme vyzbrojeni. Byli jsme poslední, mri kel'anth a já. Nikdo víc, nikdo víc. Naposledy Kel vyrazí a tentokrát nebudeme k pronajmutí. Tentokrát nepřijmeme plat. Tentokrát budeme bojovat za sebe sa-mě."

"Ai-e!" vykřikl někdo z Kelu, pokřik, který povzbudil ostatní a sevřel Duncanovo srdce. Dusí pocity ho zaplavovaly, zmatené, zne-klidněné jeho osudem a nadšené Niunovým.

Kel'ein vyskočili na nohy s ohlušujícím pokřikem, sen'-ein zalo-žili ruce a také vstali. přísné oči rozzářené nadějnými úvahami, a nakonec se zvedla kath'anth a po její tváři stékaly slzy.

Slzy za děti, pomyslí si Duncan a cosi mu také sevřelo hrdlo.

"Strhněte stany," zvolala Melein. "Odpočíneme si na čas ve městě, vezmeme si, co jsme tam nechali, zodpovíme všechny otázky. Strhněte stany."

Stan se začal rychle vyprazdňovat, zaznívaly výkřiky v mu'aře, ja'anom, předávání rozkazů.

A Niun stál bez hnutí a sledoval jejich odchod, a když vyšla Me-lein do noci, Duncan vstal a spolu s ním ji následoval, za nimi se kolébali dusei.

Melein se od nich oddělila a zašla mezi Sen. To nebylo místo vhodné pro kel'ein. Duncan se zastavil v mrazivém větru a třásl se, Niun ho nakonec odvedl na volné prostranství, odkud mohli sledovat strhávání stanů a kde se snáze dýchalo.

Dusei se tlačili co nejbližší k nim, znepokojeni.

"Neboj se o sebe," řekl mu Niun.

"Já se nebojím."

"Zabíjení," pronesl Niun, "bylo hořké."

A usadil se na písku na místě, kde stáli, s typickou nevšímavostí mri vůči jakémukoli nábytku. Duncan poklekl vedle něj a pozoroval, jak Niun vytahuje ze svého roucha složenou látku s j'tai, které získal Meraiovou smrtí, viděl, jak si je Niun začal přivazovat k opasku, který je měl nést, takovým způsobem, aby se jejich šňůry volně po-hupovaly na jeho rouchu.

Složité uzly. Uzly mri. Niunovy útlé prsty splétaly vzory, které on ještě nedokázal zvládnout, jejichž významu se ještě nenaučil; spletitosti pro spletitost.

Snažil se myslet jen na to a vypudit ze své mysli vše, co viděl ve stanu, křik, který stále ještě dozníval v jeho uších, stovky pozdvíže-ných hlasů a on sám - nepřítel.

Kolem nich se vyrojili modře oděni, strhávali stan společenstva. Nejstarší chlapci a dívky snímali nosné tyče, vykonávali hlavní díl práce a ženy a menší děti jim pomáhaly.

Jen nejmenší děti v náručí svých matek občas nabíraly do pláce ze všeho toho zmatku, a maličci, kteří už uměli chodit, konečně vy-klouzli disciplíně a začali se honit mezi svými zaměstnanými starší-mi druhy, nechápajíce, jaké změny to postavily jejich svět na hlavu.

"Tvář, která se Usmívá," ukázal na ně Niun. "Ach, Duncane, je příjemné se na ně dívat."

Chlad sevřel Duncana, předtucha tak těžká jako she'panin údaj-ný Pohled... hlasy dětí v temnotě, když se stan sklápěl, smích...

Věže, které padaly na Kesrithu...

"Nech mne vrátit se," řekl náhle Duncan. "Niune, požádej she'-pan. Teď hned mne nech jít zpátky k lodi."

Mri se obrátil a překvapeně na něj pohlédl. "Strach z nás?"

"O vás, o ně."

"Nechal jsi signály. She'pan řekla, že to stačí. Dala ti své slovo. Když se vrátíš, oni tě budou chtít dostat zpátky, a to nehodláme do-volit."

"Jsem vaším zajatcem?"

Přes Niunovy oči kmitla mžurka. "Jsi kel'enem tohoto Kelu a my tě nechceme ztratit. Přeješ si vrátit se?"

Duncan chvíli neodpovídal. Děti křičely, hlasitě se smály a ten zvuk ho bolel. "Jsem z tohoto Kelu," řekl konečně. "A nejlépe mu mohu posloužit právě tam."

"Je na she'pan, aby rozhodla, a ona už rozhodla. Kdyby si přála vyslat tě tam, vyslala by tě."

"Bylo by to lepší. Tady nejsem potřebný. A tam bych mohl být užitečný."

"Sám bych chtěl zemřít, kdyby ti něco mělo ublížit. Zůstaň blízko mne. Žádný kel'en, který získal set'a'al, tě nevyzve, ale nepozna-menání mohou... a žádný nepoznamenaný neprojde přese mne. Vy-žeň takové myšlenky z mysli. Tvé místo je zde, ne tam."

"Nežádal jsem tě proto, že bych před nimi chtěl utéci. Ale kvůli tomu, co jsem slyšel. Protože tobě není známo vše, co jsi viděl. Mrt-vé planety, Niune."

"Sov-kela," řekl Niun ostře, "dávej pozor."

"Připravujete se na boj."

"Jsme mri."

Zvíře před ním se pohnulo. Duncan ho přidržel, krev mu bušila v uších. "Přežití druhu."

"Ano," odvětil Niun.

"Co pro něj dokážeš - udělat, Niune?"

"Všechno."

Nastalo dlouhé ticho.

"Budeš," zeptal se Niun, "k nim hledat cestu zpátky?"

"Jsem k dispozici she'pan," odpověděl nakonec. "Pokud jde o mri druh, nemohu být víc zatracen, než jsem. Jenom mne občas vy-slechni. Je to pomsta, po čem toužíte?"

Nozdry mri se rozšířily, dech se zrychlil a jeho ruce se pohnuly na sametové dusí srsti, dlouhoprsté a podivně půvabné. "Přežití dru-hu. Shromáždění všeho Lidu. Vlastnit mateřskou planetu. Být mri."

Dostal odpověď. Člověk v něm jí nechtěl rozumět, ale zákon ke-lu ano... být souhrnem všeho, čím kdy mri byli, znamenalo nebýt spoután ničím.

Žádnými dohodami, žádnými podmínkami, žádnými sliby.

A jestli mri těšilo udeřit, pak udeřili, z důvodů mri.

V ha'ari existovala pro klid čtyři slova. Bylo tu ai'a, vlastní klid, být správně na svém místě; an'edi, klid domu, který závisel na she'pan; kuta'i, což byl pokoj přírody, a nakonec sa'ahan - pokoj síly.

Smluvní mír bylo slovo z mu 'ary a mu 'ara zůstala v minulosti, i s reguly, kteří ho narušili.

Meleín zabíla kvůli moci, a bude zabíjet zase, aby sjednotila Lid.

Aby ovládla elee, někdejší spojení.

Aby ovládla Kutath.

Budeme mít loď, mohl slyšet slova v jejím srdci.

A znali cestu, k Arainu, do lidského a regulského vesmíru.

Nebyla to pomsta, kterou hledali, nic tak lidského, ale klid - sa'ahan - klid, který měl jediný vládnout vesmíru mri.

Bez kompromisů.

"Pojd'," řekl Niun. "Už jsou skoro hotovi. Můžeme vyrazit."

21. kapitola

DŮM šuměl hlasy dospělých i dětí. Lid se rozhlížel kolem sebe, zaujatý místem, které mohli vidět po tolik století jen sen'ein... žasli nad osvětlením, nad jeho silou - a po způsobu mri, tím nebyli ohro-meni. Síla byla zde, aby byla užívána. Mnoho věcí Kath nebo Kel nechápal, ale používal, pokud měl dovolení.

A ve Svatyni znovu vzplálo světlo, světla byla rozžata Meleini-nýma vlastníma rukama, a bylo přineseno pan'en a uloženo za zko-ro-dované zástěny; bude přeneseno, když se dají do pohybu, a uctíváno v Domě, zatímco zůstanou. Byly recitovány zpěvy Shon'jir, těch mri, kteří opustili Kutath, a An'jir, zpěv mri, kteří zůstali na mateřské pla-netě.

My jsme ti, kteří neodešli pryč,
kráčející po kraji, hledící na nebe.

My jsme ti, kteří neodešli pryč,
pečující o planetu, udržující naději.

My jsme ti, kteří neodešli pryč,
a krásné je naše ráno.

My jsme ti, kteří neodešli pryč,
a krásná je naše noc.

Rytmičká slova naplňovala vzduch: dlouhá noc, pomyslel si Duncan, stojící vedle Niunova boku... národ, který očekával svůj konec na umírajícím Kutathu.

Dokud nepřišla Meleín.

Zpěvy dozněly, sál ztichl, Lid se rozešel po svých cestách.

A tady byl sál Kelu.

Dlouhá spirála vzhůru, temný sál zaplavený náhle světlem... Kel rozestíral koberce, kterými byly pokryty podlahy jejich stanů, neustále zasypávaných pískem; čističe bzučely ve vnějším sále, vy-hýbaly se jejich společnosti.

Kel se usadil do kruhu. Teď nastal čas na zvědavost, zde, v sou-kromí sálu. Oči bloudily po Niunovi, po dusei, ale především po Duncanovi.

"On je tu vítán," pravil Niun náhle a drsně, zodpovídaje nevy-slovené myšlenky.

Objevila se zamračená čela, ale žádná slova. Duncan přehlédl celý kruh, setkává se se zlatýma očima, které se střetaly s jeho a neuhýbaly - bez lásky, bez důvěry, ale jak si pomyslel, i bez přímé nenávisti. Snášel ty pohledy jeden po druhém, nechal je dívat se do sytosti; rád by sejmul zaidhe, aby mohli vidět i zbytek jeho cizosti, ale udělat to bylo ponižující a zahanbující, pokud se to stalo v hněvu, potupa pro ně. Nemohli to žádat; byla to nejhrubší urážka.

Koloval šálek, nejprve k Niunovi a pak k Duncanovi, voda z modré rourky v mosazném šálku. Duncan si jí svlažil rty a předal ji Hlilovi, který byl další na řadě. Hlil zaváhal, jako by očekával, že bude pít až po dusei, pak se kel'en dotkl svými rty šálku a podal ho dál.

Jeden po druhém klidně upíjeli, dokonce i kel'e'ein, ony dvě Me-raiovy příbuzné. Nebylo tu žádné odmítnutí.

Pak Niun položil svůj dlouhý meč do Duncanova klína a v po-divném a propracovaném ceremoniálu ostatní kel'ein také tasili a av'ein-kel, i Duncanův, kolovaly mezi muži a ženami v kruhu dokola, dokud každý netřímál zase svůj vlastní. Pak každý vyslovil své plné jméno, jeden po druhém, Někteří měli jména obou rodičů, někteří měli pouze Sochilino, Duncan se sklopeným zrakem přednesl své, Duncan-bez-Matky a cítil se podiv-ně ztracený mezi těmito lidmi, kteří věděli, kým byli.

"Rituál kelu," pravil Niun, když skončili, "je stále stejný."

Snad je potěšilo vědět, že je to tak, objevila se gesta souhlasu.

"Naučíte nás," dodal Niun, "mu'aru mateřské planety."

"Jo," souhlasil Hlil ochotně.

Nastalo dlouhé ticho.

"Jednu část rituálu, který znám," ozval se Niun, "jsem zatím ne-slyšel,"

Hlil se kousl do rtu. Muž s více jízvami, než jen seta'al, Hlil s'-Sochil, s drsnou tváří na mri, kteří byli útlí a jemných kostí:

"Náš Kath - náš Kath je polekán tímto - " Hlil se zarazil před tsi'mri a pohlédl na Duncana.

"Přejete si," zeptal se Niun tvrdým tónem, "učinit o tom formál-ní prohlášení?"

"Jsme znepokojeni," odpověděl Hlil se sklopeným pohledem.

"Vy."

"Kel'anthé," ozval se Hlil sotva slyšitelně, "je to vaše a jeho prá-vo."

"Ne," řekl tiše Duncan, ale Niun se tvářil, že neslyšel, hleděl na něj a čekal.

"Kath vás chce přivítat," pravila jedna ze starých kel'e'in.

"Kath vás chce přivítat," ozvali se jako ozvěna ostatní a napo-sledy i Hlil.

"Tak," pronesl Niun a vstal, čekal na Duncana, zatímco ostatní zůstali sedět, a Duncan hledal jakékoli jiné místo než oči, které na něj hleděly.

Dusei chtěli jít také. Niun jim to zakázal.

A oni dva vyšli sami, ze sálu Kelu a dolů chodbou. Bylo pozdě, poslední část noci.

Duncan cítil chlad a hrozil se setkání, které je čekalo. Kath, ženy a děti Domu a - snad, jak doufal, pouze ceremoniál, pouze rituál, během něhož bude moci zůstat tichý a nepovšimnutý.

Vystoupili do věže Kathu, kath'anth je uvítala u dveří. Tiše je vedla dovnitř, kde ležely unavené děti natažené na svých rohožích a koberečkách, jen něco málo starších dívek a chlapců, nespících v roz-rušení noci, na ně hledělo ze stínů.

Přišli ke dveřím malého sálku. "Vstup," vyzvala kath'anth Dun-cana. Vešel a zjistil, že sálek potažený koberci je docela prázdný. Dveře se zavřely, Niun a kath'anth ho ponechali v té tmavé místnůst-ce osvětlované jen olejovou lampičkou.

Usadil se v rohu nejdříve s obavami a nakonec s vědomím, že je mu chladno a chce se mu spát a že kath'ein se ho možná obávají a vůbec neprijdou. Bylo to hořké pomyšlení, ale bylo lepší než nepří-jemnosti, které předpokládal. Přál si jen, aby byl ponechán o samotě, aby mohl prospat noc a nebyl na nic tázán.

Ale dveře se otevřely.

Modře oděná postava vstoupila dovnitř s podnosem s jídlem a nápojem; dveře se zavřely, aniž se jich dotkla, a ona mu nabídla pod-nos - poklekla, aby se usadila před ním, a šálek zarachotil na tácu. Neměla závoj, dokonce ani na hřívě, byla asi v jeho letech a z toho, co mohl vidět z její skloněné tváře ve světle lampičky, soudil, že je krásná.

Slzy se kutálely dolů po jejích tvářích.

"Donutili tě přijít?" zeptal se.

"Ne, kel'ene," pozdvihla tvář, a ač byla něžná, byla v ní tvrdo-hlavá hrdost. "Nastal můj čas a já ho neodmítám."

Přemítal o tom, o pokusu domluvit se s ní, a zůstával v něm chlad. "Může to být hořké. Urazilo by Kath, kdybychom pouze seděli a hovořili?"

Zlaté oči se závojem slz bloudily po jeho tváři. Mihla se mžurka a očistila je.

"Urazilo by ho to?" zeptal se znovu. Hrdost. Čest mri. Viděl boj v jejích očích, obavu z urážky, obavu z laskavosti. Viděl tuto opatr-nost dost často i v Niunových očích.

"Ne," souhlasila uhlazujíc si šat a po chvíli naklonila hlavu a vysunula bradu. "Můj syn ti přesto bude říkat otče."

"Nerozumím."

Vypadala stejně zmateně jako on. "Myslím tím, že nehodlám ší-řit dál, co si přeješ. Jméno mého syna je Ka'aros a je mu pět let. To je zdvořilost, nechápeš?"

"Jsme - nastálo?"

Navzdory svému úsilí se otevřeně rozesmála a její smích byl něžný a náhlý dotyk její ruky na jeho byl příjemný.

"Kel'ene, kel'e-ne... ne. Můj syn má dvacet tři otců." Její tvář znovu zvažněla a uza-vřela se. "Měla bych tě alespoň obsloužit. Chceš spát, kel'ene?"

Přikývl po způsobu mri, zmatený, unavený a pocit'ující tuto na-bídku přinejmenším jako tíživou. Její jemné prsty mu uvolnily zaidhe a ona se šokovaně zahleděla na jeho vlasy, které ačkoli si je nechal dorůst až k ramenům po způsobu mri, nebyly onou drsnou bronzovou hřívou jejího druhu. Dotkla se jich, nevázaná formalitami kasty Kelu, protáhla kadeř mezi prsty, objevila tvar jeho uší a byla jím ohromena.

A ze zakryté dřevěné mísy na podnose vzala navoněný vlhký kus látky a pečlivě, velmi pečlivě omyla jeho tvář a ruce - byla to úleva pro spaleny od pisku a slunce, a na její naléhání uvolnil své roucho a lehl si tak, že její kolena mu byla polštářem. Přikryla ho rouchem a jemně hladila jeho čelo; cítil se daleko od světa, bylo snadné na vše zapomenout.

Nepřál si to: přišla mu na mysl zrada, vražda - usiloval o to, aby zůstal vzhůru, aby neukázal svou nedůvěru, ale přesto neztratil vě-domí toho, co se stalo.

Na chvíli se nechal unést, a procítl bezpečně v jejím objetí. Za-čal hladit její paži, pomalu a ospale, dokud nepohlédl do jejích zla-tých očí a nevzpomněl si, že sliboval, že se jí nedotkne.

Odtáhl ruku.

Sehnula se a dotkla se svými rty jeho čela, což ho znepokojilo.

"Jestli přijdu jiné noci," pronesl, protože se čas krátil a on chtěl náhle vědět tisíc věcí o Kathu-o této kath'en, která byla laskavá vůči tsi'mri, "jestliže se zase vrátím, mohu se ptát po tobě?"

"Každý kel'en se může ptát."

"Mohu se ptát já?"

Teď pochopila a vypadala zmateně a zarmouceně - a on také pochopil a přiměl se k úsměvu.

"Nebudu se ptát," řekl.

"Bylo by ode mne nestydaté říci, že můžeš."

Byl naprosto zmaten a vleže na ni hleděl.

Tiché zpěvavé volání zaznělo kdesi ze sálu Kathu.

"Je ráno," řekla a začala se chystat k odchodu. Když si sedl, vy-dala se ke dveřím.

"Neznám tvé jméno," řekl, dotýká se jejích nohou - lidská zdvořilost.

"Kel'ene, zní Sa'er."

A vykonala elegantní zdvořilé gesto, než ho opustila.

Zalitoval potom, že odmítl... zalitoval s podivným pocitem oče-kávání... že možná nějaké další noci by se věci mohly udát jinak.

Sa'er: znělo to jako slovo pro jít. To bylo případné.

Jeho myšlenky se vrátily zpět k Elagu/Přístavu, k drsným a bez-starostným časům, a potom opět k Sa'er, vzpomínky byly ošklivé.

Nikdo nemohl, jak znal principy zákona kelu, ublížit kath'en, ani dítěti, ani ženě. Hluboko v sobě cítil jistotu, že to, co udělal, při tomto setkání bylo správné.

A rostla v něm víra, že ona by nedovedla, jak slíbila, zklamat je-ho důvěru, že by ho před druhými nedovedla

znevažovat a že by přiš-tě nepřišla se slzami, ale s úsměvem určeným jemu.

Potěšený touto myšlenkou usedl na koberec a obul si boty, se-bral své roucho, své pásy a zbraně, které předtím odložil, vstal a dal je tam, kam patřily, a nasadil si zaidhe, která byla mnohem podstat-nější pro slušnost, a mez si přehodil kolem krku a přes rameno.

Pak vyšel do sálu a horce se zarděl náhlými rozpaky, protože tam byl právě v tu chvíli i Niun, a on doufal, že zdrženlivost Kelu předejde otázkám.

Pomyslí si, že mri vypadají spokojeně.

"Bylo to v pořádku?" zeptal se Niun.

Přikývl.

"Pojďme," vyzval ho Niun. "Ještě je tu zdvořilost, která musí být dodržena."

Sál Kathu vypadal jinak v denním světle. Rohože byly odstraně-ny a děti, které se spolu při jejich příchodu zběsile honily, vyrazily teď každé k nějaké kath'en a s ohromující rychlostí vznikla řada táh-nouců se až ke dveřím.

První stála kath'anth, sama, sevřela Niunovy ruce a usmála se na něj. "Pověz Kelu, že nerozumíme zdejšími stroji, ale že večere bu-de."

"Možná, že bych s těmi stroji mohl pomoci," navrhl Duncan, když kath'anth uchopila jeho ruce, a kath'anth se zasmála, stejně jako Niun a všechny kath'eín, které to slyšely.

"On nebo já bychom mohli," řekl Niun a zakryl jeho rozpaky poctou. "Máme mnoho zručnosti, on a já."

"Když Kel bude tak laskav," odvětila kath'anth.

"Pošli pro nás, pokud nás tu bude zapotřebí," souhlasil Niun. "

A přešli k řadě kath'eín, Niun šel první a slavnostně sevřel ruce jisté kath'en, uklonil se před ní a uchopil ruce její dcerušky a vykonal tentýž rituál.

Duncan pochopil a šel také k Sa'er a udělal totéž, chopil se i ru-ky jejího syna, tak jak mu ji chlapec nabízel, zápěstím k zápěstí, jak to dělají muži.

"On je kel Duncan," pravila Sa'er svému synovi a Duncanovi řekla: "To je Ka'aros."

Dítě hledělo s očima rozevřenými dětskou přímostí a neodpo-vědělo na Duncanův ostýchavý úsměv. Sa'er do něj šť'ouchla. "Pa-ne," řekl a mžurka přelétla přes jeho oči. Ještě neměl hřívu jako do-spělí, jeho byla krátká a odhalovala uši, které byly zakončeny malou, téměř průhlednou štětičkou.

"Dobrý den," řekla Sa'er a usmála se na něj.

"Dobrý den," popřál jí a připojil se k Niunovi, čekajícímu u dve-ří. V sále vládlo ticho. Vyšli a za sebou slyšeli mumlání hlasů a vědě-li, že jsou kladeny otázky.

"Líbila se mi," přiznal Niunovi. A pak další přiznání:

"Nedělali jsme nic."

Niun pokrčil rameny a zahalil se závojem. "Je důležité, že máš dobrozdání Kathu. Ta kath'en byla více než blahosklonná při rozcho-du. Kdybys ji urazil, mohla by to rozhlásit, a to by ti mohlo bolestně uškodit v Domě."

"Překvapilo mne, že jsi mne tam vzal."

"Neměl jsem na výběr, to se dělá vždycky. Nemohl jsem tě uvést do kelu jako kel'e'en, bez této noci."

Duncan si shrnul závoj a dýchal se mu lépe, když se dozvěděl, že to vcelku dobře zvládl. "Nepochybně jsi byl trochu znepokojen."

"Jsi kel'en, naučil jsi se myslet tak, jako myslíme my. Nejsem překvapen, že sis vybral noc odpočinku. Bylo to rozumné.

A když pošleš kath'en ka'islai," dodal, "a ona je nevrátí, pak musíš jít a vzít si je sám."

"Takže tak se to dělá?"

Niun se lehce usmál. "Tak jsem to slyšel. Já sám jsem příliš na-ivní v těchto věcech."

Vešli do hlavního sálu, Duncan následoval Niuna, když šel pro-kázat svou ranní poctu a poklonil se oltáři; zůstal tiše stát a přemýšlel překvapivě o svém dětství, cítě v jiné části své mysli duše, který byl podrážděný a netrpělivý, zavřený v sále Kelu.

A náhle se ozval hlas stroje, An-ehon, hluboký a hřmící všemi sály, pronikající skrz kámen i tělo:

Poplach... poplach... POPLACH.

Ztuhl omámen, jak do něj Niun strčil. "Zůstaň tady!" zařval na něj Niun a vrhl se k sálu Senu, kde kel'en neměl co dělat. Duncan se zastavil v půlce kroku - rozhlédl se vlevo i vpravo, viděl další kel'e-in, sbíhající z věže Kelu, a tady byly kath'ein a sama Melein sestupo-vala z věže she'pan, hledající cestu do Senu a téměř prchající před poděšenými otázkami, které na ni přšely.

"Nechte mne projít!" vykřikl Duncan, doběhl ji a ona mu to ne-zakázala. Následoval ji vzhůru, vzhůru do sálu Senu, kde vyplašení sen'ein vířili jako poplašený hmyz, zlato kolem černě Niuna, který stál před An-ehonovými blikajícími světly - a položil otázku a obra-zovky se rozzářily obrazem, který dokázal pochopit i nejzaostalejší kel'en: poušť, pohasínající záře v rostoucím mračnu daleko na obzo-ru.

Loď.

Melein si razila cestu mezi sen'ein, kteří uhýbali z její dráhy, a jen položila ruce na panely, oči už neodtrhla od obrazovky. Duncan seji snažil následovat, ale sen'ein mu bránili, strkali mu do cesty ruce, zakazovali mu to.

"Útok byl veden z oběžné dráhy," zahřímál An-ehon, zatímco šílený poplach hlomozil z jiného kanálu.

"Oplat'te útok," nařídila Melein.

"Ne!" vykřikl Duncan. Ale An-ehonova blesková reakce ukazo-vala načrtnutou linii odvety, přetínající oběžnou dráhu. Linie prudce vzplály a perspektivy se posunuly. "Nepodařilo se," zahřímál An-ehon.

A všechny panely vzplály a vzduch se naplnil zvukem, který měl počátek příliš hluboko, aby byl slyšitelný, a skončil hromovým zaduněním. Podlaha i samé základy se zachvěly.

"Útok byl oplacen," sdělil An-ehon. "Štíty odolaly."

"Zastavte to," zařval Duncan, rozrazil brutálně sen'ein a vyrazil k Melein, aby to zastavil sám, dokud sám Niun nevsunul ruku do jeho dráhy. "Poslouchejte mne. To bude válečná loď první třídy, tam nahoře. Nemůžete ji porazit z povrchu planety. Nemáme žádnou loď, žádnou možnost úniku - neodpovídejte palbou. Oni mohou z této planety nadělat popel. Nechte mne, abych je zavola-l, nechte mne, abych se s nimi spojil, she'pan."

Meleininovy oči byly strašlivé, když se náhle střetly s jeho. Pode-zření, hněv... v tu chvíli byl vetřelcem a blízko k hranici její zuřivos-ti.

Hrom zazněl znovu. Mri si zacpávali citlivé uši a Melein vykři-kovala další příkaz k útoku.

"Cíl uniká z dostřelu," konstatoval An-ehon, když hluk zeslábl. "Brzy se objeví nad Zohainem. Zohain zaútočí."

"Nemůžete s tím bojovat," křičel Duncan a sevřel Niunovu paži, ale dostalo se mu pohledu podobného Meleininu.

"Niune, donuť ji to pochopit. Vaše zaštitění nemůže vydržet dlouho. Nech mne, abych s nimi promluvil."

"Vidíš, co dobrého nám tvůj signál z lodi přinesl," řekl Niun. "To je jejich odpověď na tvůj signál o přátelství. To je jejich slovo."

"Zohain padl," hlásil An-ehon. "Štíty nevydržely. Přijímám po-plach z Le'a'haen... Blíží se k nám další útok... Poplach... poplach, POPLACH... POPLACH..."

"Odved'te své lidi pryč!" zařval Duncan.

Hrůza byla vepsána v očích Melein a Niuna, noční můra se opa-kovala, podlaha se chvěla. Ozval se rachot řítících se věží, zatím mimo edun.

"Běžte!" vykřikla Melein. "Do kopců, utíkejte do kopců!"

Ale sama zůstala, stejně jako Niun, zatímco Sen se vrhl ke dve-řím, ven, opouštěje svůj majetek, všechno. Dokonce i přes hluk An-ehonu bylo slyšet všude po edunu výkřiky.

"Jděte pryč, jděte pryč - oba dva," prosil je Duncan. "Počkejte na přestávku v útoku a běžte odsud pryč. Nechte mne, ať to zkusím s tímhle strojem."

Melein se otočila k Niunovi, okázale Duncana ignorujíc.

"Kel'anthe, veď svůj lid." A dříve než se Niun mohl pohnout, vzhlédla k panelům, které byly An-ehonem. "Pokračuj v boji. Znič útočníky."

"Město je pevnost," zahřímál stroj, "vnější struktury mohou být zbaveny štítů, aby ochránily komplex edunu. Když město padne, jsou tu ještě další. Koordinujeme obranu. Jsme podrobeni mnohonásob-nému útoku. Doporučujeme okamžitou evakuaci. Doporučujeme she'pan chránit svou osobu. Zachování její osoby má mimořádný význam."

"Odchá-zím," řekla Melein Duncanovi, protože Niun už byl pryč. "Pojďme, rychle."

Vrhl se ke konzole. "An-ehon," vykřikl, "dej mi spojení - "

"Nepřipusť to!" vykřikla Melein a stroj udeřil silou, která rozzá-řila vzduch a mrštila jím, ztuhlým a chladným, o podlahu.

Viděl, jak ho míjí její roucho, a ona běží dolů do středu sálu Se-nu, když se podlaha znovu zachvěla pod obnoveným útokem... oťrá-sala se pod ním a on se neúspěšně snažil dostat své strnulé končetiny pod sebe.

Podlaha poskakovala.

"Poplach... POPLACH... POPLACH - " vykřikl An-ehon.

Převalil hlavu, podepřel se ramenem a viděl plochy panelů, které potměly.

A podlaha se znovu oťrásla a světla začala pohasínat.

Nastal čas ticha.

Konečně zjistil, že dokáže hýbat rukama a nohama; vzepřel se vzhůru a potácel se špinavým sálem Senu k točité

chodbě, vedoucí dolů, do hlavního sálu. Tam ho očekával veliký stín, jeho dus, který ho téměř srazil k zemi váhou svého těla, pak ho však dokázal využít - opíral se o něj a belhal se mezi vším tím nepořádkem, který zaneřádl sál, ven do světla, do otevřeného města - až teď viděl mrtvé, staré sen'ein, děti Kathu - kel'ena rozdrčeného zřícenou zdí. Nalezl Sa'er, schoulenou modrou hromádku u paty rampy, zla-tou ruku sevřenou kolem kamene, tvář s otevřenými očima zasypa-nou pískem Kutathu.

"Ka'arosi," zavolal vši silou, která v něm zbývala, připomínaje si jejího syna, ale nikdo neodpověděl.

Cesta Lidu byla poseta mrtvolami, starých, křehkých, mladých mri, všichni byli jemní, pomyslel si, každý z nich.

Zaduněl hrom; vzhlédl a zahlédl záblesk, světelný paprsek. Così se pohybovalo v atmosféře. Ačkoli běžel vši rychlostí, které byl schopen, očekával bílý záblesk, který ho na místě zabije, sotva opustí ochrannou zónu.

Ale zmizelo to za obzorem. Zvuk zanikl.

Za hranicemi města, mimo žalostné ruiny, se táhly řady postavi-ček, živých a v pohybu. Spěchal za nimi, zoufale vyčerpán. Dus spě-chal za ním, krvavé pocity v něm jen kypěly, jak zachycoval jeho vztek a strach, vracel je zpět ještě zesílené.

Dohnal posledního z kolony, konečně, hrdlo měl vyschlé, plíce potřhané kašlem. Krev, proudící mu z nosu, chutnala měděně a slané v jeho ústech.

"Kel'anth?" zeptal se. Kel'e'en s úzkýma očima ukázala k čelu kolony. "She'pan?" ptal se dál. "Je v pořádku?"

"Ano," odpověděl někdo, jako by odpovídat mu už samo bylo poskvřující.

Udržoval vyšší tempo než oni, hledaje čelo kolony; míjel kel'ein, nesoucí děti Kathu, a kath'ein, nesoucí batolata, a kel'ein podpírající stařešiny všech kast, ačkoli jen málo ze starých s nimi odešlo.

Spěchali k horám slibujícím úkryt, protože na holém obnaženém písku byli žalostně nechráněni. Viděl zástup roztažený přes zvlněnou krajinu, zdál se nemožně dlouhý a překonat ho bylo za hranicemi jeho sil při tempu, které udržoval.

Zastavil, usekl kousek rourky, která tu zůstala jako zbytek po tom, co usekl někdo jiný. Výhra, kterou viděli i ostatní, nabízel jim ze své, ale nikdo se neuráčil dotknout se jí. Nechal jim zbytek, sál vodu ze svého kousku a snažil se prostě udržet nohy pod sebou a zůstat u středu kolony - mimo ni, protože cítil nenávistné pohledy, kterými ho Sen častoval.

Zradil sám sebe dříve než Sen; oni věděli, odhalili jeho podstatu a tudíž je tím, za co ho měli... jestli ne horší. Nemohli znát důvody, kvůli kterým byli napadeni, ale že jsou mri a že jsou napadeni tsi'mri, že umírají stejnými rukama, jako byly ty jeho, to věděli.

~

Žádný útok je nezastihl. Nebyl tím překvapen, protože nebylo užitečné, aby velké oběžné stroje plýtvaly energií na tak malé cíle, jaký tvořili oni. Ale město bylo periodicky bombardováno. Mohli se ohlédnout a vidět to, štíty zářící duhovými barvami ve slunci bez deště, celé město se hroutilo do narůstajících trosek. Město, které stávalo jako sen proti zapadajícímu slunci, teď samo zářilo a umíralo jako rozžhavený uhlík, věže se kácely a usazovala se v něm ohydnost.

"A-ei," truchlila stará kath 'en. "A-ei."

A děti mrzutě plakaly a byly utišovány.

Sen potřásl hlavami a na tvářích starších bylo vidět slzy.

Od Kelu nepřicházely slzy, ale pouze pohledy, které spalovaly, které zuřily. Duncan od nich odvrátil tvář a zůstal v pohybu i ve chvílích, kdy kolona odpočívala, dokud konečně nezahlédl Meleinino bílé roucho a nepoznal vysokého kel'ena vedle ní ve společnosti du-se.

Byli v pořádku; stačilo vidět to, aby se zbavil části své úzkosti. Držel se od nich na dohled po zbytek dne, a když konečně zastavili s příchodem večera, došel až k nim.

Niun o něm věděl. Dus šel první a Niun se otočil, aby sledoval jeho příchod.

Duncan se tiše usadil nedaleko od nich.

"Jsi v pořádku?" zeptal se ho Niun.

Přikývl.

Melein od něj odvrátila tvář. "Nepochybně," pravila konečně, "byly tvé úmysly dobré, Duncane, věřím tomu. Ale bylo to zbyteč-né."

"She'pan," zabručel s uctivým gestem, vděčný i za to, že diskuse s ní, mezi tolika mrtvými, nebyla sporem.

Niun mu nabídl kousek rourky. Ukázal mu svou a svým av-tlenem odsekl kus, který byl v jeho ústech mdlé nasládlý.

V žaludku cítil uzel, který se nechtěl uvolnit.

Z Kelu se ozval výkřik. Ruce ukazovaly vzhůru. Così, co vypa-dalo jako padající hvězda, nad nimi přelétlo a kleslo k obzoru.

"Přistání," zabručel Duncan, "blízko místa, kde stojí naše loď. Teď nastane pátrání."

"Necháme je, ať se přijdou podívat do hor," odvětil Niun.

Duncan přitiskl ruku k žaludku a rozkašlal se, vytřel slzy bolesti z očí a zjistil, že se chvěje.

Věděl také, co je třeba udělat.

Odpočíval. Po čase se omluvil příslušným druhem pokrčení ra-men, které označovalo muže s intimními problémy, vstal a vzdálil se od kolony, dus ho následoval. Duncan se bál. Snažil se ovládnout tento pocit, aby ho dus nemohl vysílat dále. Viděl poušť před sebou, cítil slabost svých končetin a byl blízek toho, aby ho zaplavila hrůza, ale neměl na výběr. Dus náhle vyslal strážní impuls a otočil se.

Pohlédl zpět a uviděl druhého duse.

A černý stín po jeho boku. Duncan ztuhl, protože si vzpomněl, že Niun, stejně jako on, má pistoli. Niun kráčel pískem k němu, černý tvar v temnotě. Vítr třepotal jeho rouchem, měsíc se odrážel od mosazi yin'ein, plastiku průhledu a od j'tai, které získal. Velký dus kráčel houpavě po jeho boku se skloněnou hlavou. "Yai," varoval Duncan svého, aby usedl vedle něj. Niun se zastavil na vzdálenost dosahu hlasu a vsunul ruku va-rovně do opasku. "Zabloudil jsi daleko od kolony, sov-kele." Duncan otočil hlavu přes rameno k obzoru. "Nech mne jít." "Aby ses přidal k nim?" "Stále sloužím she'pan." Niun na něj dlouze a přísně pohlédl a pak spustil svůj závoj. Duncan udělal totéž a setřel si krev, která zasychala na jeho rtech. "Co chceš dělat?" zeptal se Niun. "Přinutit je naslouchat." Niun učinil gesto beznaděje. "To už selhalo. Zbytečně se poni-žuješ." "Přivést Lid do bezpečí. Nech mne to zkusit. Věř mi, Niune." "Nechceme se vzdát." "Vím to. Chci jim to říci." Niun pohlédl dolů. Jeho prsty se pohybovaly na jednom ze zvláštních pásků. Uvolnil jedno z j'tai, přišel k Duncanovi, zastavil se a pečlivě uvázal řemínek do složitého uzlu. Duncan pohlédl dolů, když skončil, a objevil cizokrajný a jemný list, jeden z tří j'tai, které měl Niun z Kesrithu. "To mi dal jeden z mých mistrů, jménem Palazi, který to měl z planety zvané Guragen. Rostou tam stromy. Pro štěstí, říkal. Sbo-hem, Duncane." Podal mu ruku. Duncan podal svou. "Sbohem, Niune." A mri se od něj odvrátil a odcházel zpět, následován dusem. Duncan viděl, jak vstupuje do stínu a mizí, pak se obrátil a vyra-zil směrem, který si stanovil, písek a skály v dohledu načas vnímal pokřiveně. Znovu se zahalil závojem, vděčný za teplo zvířete kráče-jícího po jeho boku.

22. kapitola

ZVÍŘECÍ mysl, zvířecí smysly. Chránily ho. Duncan opatrně vdechoval vzduch a vrávorál, když scházel dolů po mírném svahu - kotník téměř podvrtnutý: smrt v poušti. Vzal si z toho ponaučení a odpočinul si, opřený o duse. Usadil se do chladného písku a nechal únavu odtékat ze svých kloubů. Trochu z té modrozelené rourky zbývalo v jeho kapse. Tasil av-tlen a odsekl kousek, žvýkal ho a cítil, jak jeho léčivá svěžest uvolňuje jeho hrdlo.

Bylo bláznovstvím pokoušet se o to, uvědomoval si v těch pla-noucích dnech šílenství, představovat si, že by mohl dorazit k tros-kám včas, že by zůstali tam, kde nebyl žádný život.

Ale neměl na výběr. Nebyl pro Lid ničím než problémem, který Niun nemohl potřebovat, důvodem, který ho mohl přimět zabít, problém pro Melein, která ho musela omlouvat.

Sloužil she'pan.

Ted' už to nepředstavovalo žádný problém, jestliže půjde a niče-ho nedosáhne; dokazovalo to pouze, že jeho vlastní snahy nemají žádnou hodnotu, jako ji neměly ani snahy An-ehonu, a tíha přešla, she'pan má jiné kel'ein.

Zvedl se a vydal se dál, zapotácel se, když dus náhle vyrazil bo-kem proti němu se zabručněním. Zamžoural v nechápavém ohromení, když oblak písku vylétl zpoza skály a cosi se prohnulo pod pískem, nikoliv hrabačův otřásající se široký hřbet, ale cosi pružného a úzké-ho, a vyhloubilo to - jako hrabač - písečný komín.

"Yai," zavolal chraptivě, zadržuje duse, který za tím chtěl vyra-zit a vyhrabat to na světlo svými dlouhými jedovatými spáry. Ať už to bylo cokoliv, neznal velikost a nebezpečnost toho tvora. Zachytil lovecké choutky duse a potlačil je pomocí své vůle, a obešli tu oblast a vystoupili na blízký hřeben.

Když shlédl dolů, viděl celé údolíčko poseté takovými malými dírami. Vypadaly uspořádaně, jako body na soustředných kruzích. Vytvářely útvary dost široké, aby obsáhly celé duse.

"Pojď," popohnal zvíře a vyrazili, dus vydával drobná nespoko-jená blafnutí, stále toužící vrátit se.

Ale po živých tvorech nikde ani stopy. Bylo tu chladno a vítr a bodající světlo Na'i'inu, byla tu stopa jejich vlastního pochodu, rych-le smazávaná větrem, a jednou, pouze jednou, vysoká černá postava na hřbetu duny.

Jeden z kel'ein, který předstihl Lid, možná z jiné skupiny, zpup-ně se nechávající spatřit. Duncan se cítil nekrytý, cítil nedostatek své zručnosti s yin'ein... to neznámé pod pískem ho lekalo jen z polovi-ny tak, jako myšlenka na setkání s těmi , druhými.

Na setkání s jinou she'pan než Melein. Byl to, jak si pomyslel, druh strachu mri - váhání uniknout tomu známému, čím byly Melei-niny zákony. Se svým strachem a s rozvahou mri se držel nízkých poloh svahu, jediné skryše, dostupné v této krajině, a jeho oči zatem-něně spuštěným průzorem pečlivě zkoumaly obnažené obzory, když se znovu musel odvážit přejít holou planinu.

Velká rozsedlina ztraceného moře se objevila v dohledu k po-ledni. Zahleděl se do mlhavé hlubiny, v níž písek zaplňoval rokliny ve větrem hnaných vlnách, ztrácel svůj smysl pro výšky a hloubky v takových dimenzích. Ale po přezkoumání obzoru poznal, kde je, ne-byl daleko od místa, které hledal.

Pokračoval v postupu a nedostatek pevné stravy mu svíral žaluděk. Bolest v boku ho provázela stále a ta v hrudi pulsovala v čase, s přílivy a odlivy jeho života.

Dus.

Cítil ho a vzhledl, jako by někdo volal jeho jméno. Niun? podí-val se, ohlížel se po něm, ale nevěřil tomu. Niun byl s Lidem: nedo-kázal by opustit Melein nebo ty, svěřené jeho péči. Kath a Sen by nedokázaly zvládnout takovou pout' jako on, ke'en bez zátěže.

Ale dusí pocit tu byl přece.

Vlevo. Vpravo. Zkoumal obrysy, hladil sametové záhyby masa na hřbetě vlastního zvířete a vysílal do jeho mysli dotazy. Vycházely z ní strážní impulsy.

Žádná iluze.

Se zježenými chlupy na zátylku pokračoval v chůzi, stále si vě-dom závaží na svých smyslech.

Přítomnost bratra.

Dusího bratra.

Dus po jeho boku začal bručet spokojenou harmonickou píseň, která otupila bolest a jeho smysly, dokud si neuvědomil, že zašel daleko, neznal cestu, kterou kráčet.

Ne, směřoval k němu, ne, ne, ne. Myslí na loď, myslil na ni stá-le znovu a znovu, toužil po ní a hnál se k ní.

Potvrzení.

A hrozba.

Pak ho obklopila temnota, náhlá, měkká a hluboká, plná nebez-pečných drápů, které trhaly, a tesáků, které hryzaly, a nad tím vším přítomnost, která ho nechtěla nechat jít. Dospěl znovu k vědomí, že stále kráčí, třesoucí se v suchém chladném větru. Jeho ruce a paže byly sedřeny pískem a zkrvavené, takže věděl, že předtím musel tvr-dě upadnout, aniž si to uvědomil.

Loď, vyslal myšlenku ke zvířeti.

Obklopily ho nepřátelské pocity. Vykřikl do tmy, vrhlo se to do jeho cesty a zastavilo ho to. Stál roztřeseně, když se to otíralo o jeho nohy, velké těžké stvoření, které kroužilo kolem něj a malovalo vzorce okolo stop.

Přišli další, dva, pět, šest dusei, z třetiny tak velké jako to, které kolem něj splétalo ochranu. Chvěl se hrůzou, když přišli blíž a obklí-čili ho, a když se jeden po druhém vztyčili do výše člověka a znovu klesli dolů, až písek odletoval v obláčcích.

Ve vzduchu visela bouře, pocit tíhy nabitý nebezpečím.

Přátelé bouří, tak je nazývali mri, velcí bratři chladného větru.

A žádný takový nebyl znám na vyprahlém Kutathu, žádná tako-vá monstra tato planeta neznala. Přišli sem, ze svých vlastních důvo-dů, pomyslí si náhle Duncan, promrzlý a polekaný. Pamatoval si, jak nastoupili na loď, pamatoval si, že nikdy nedosáhl k jejich srdcím, i když s nimi prožil celou tu dlouhou cestu.

Útočiště před reguly i před lidmi. Uprchli ze své planety. Vybra-li si novou, přichystali pro sebe záchranu, která před nimi ležela.

Přišli blíž a jeho dus vyzařoval temnotu. Těla se dotkla a ochromující pulsace plnily vzduch a rámusily jako vytí větru nebo zemětřesení. Kroužili, všichni kroužili, dotýkajíce se navzájem. Dun-can klesl na kolena, objal krk svého zvířete a zastavil ho, cítil čumák cizího duse na zátylku a vdechoval horký pach zvířete, vnímal teplo, které ho zahalovalo a upokojovalo.

Loď, připomněl si, nutil se myslet na zkázu An-ehonu a hroutící se věže Kesrithu. Potěšení se vrátilo, děsilo ho.

Ne! vykřikl mlčky, ale vši silou, a oni ucouvli.

Vysílal jim obrazy bezvodé pouště, umírajícího slunce, dusei opuštěných ve vši té zkáze. Jejich hněv ho zaplavil a jeho vlastní zvíře se zachvělo a odtáhlo. Uteklo, a on ho nemohl zadržet.

Byl sám, opuštěný.

Byl sám, opuštěný a slepý. Neznal směr, ztratil smysl pro orien-taci. Jeho smysly byly jasné, křišť-álově čisté, ale přes to byl odříznut, zůstal bez vnitřního řízení, které tak dlouho cítil.

"Vrať se," volal na váhajícího duse.

Vysílal mu obrazy edunu, tekoucí vody, kesrithských bouří a od-létajících a přilétajících lodí. Zdali je mohl přijímat na této úrovni, to nevěděl. Vysílal touhu, zoufalou touhu a obrazy lodí.

Dotyk, zkušební, nikoli strážní impuls.

"Pojď," zavolal ho nahlas a vztáhl k němu ruce. Vysílal k němu kamarádství, chytrost mri - muž a dus.

Život, vyslal mu.

Zaváhání. Strážní impuls švihl strachem do jeho smyslů a to ne-chtěl přijmout. Život, naléhal.

Dus přišel. Všude kolem cítil strážní impulsy, silné a plné hrozby, takové, že ho polil pot a uschl až ve větru. Ale jeho dus byl zde. Pochodoval s ním a chránil ho vši svou silou.

Zrádce svého druhu. Zrádce člověk a zrádce dus. Zkazil ho a on mu sloužil, šel s ním, začal být stejný jako on.

Strach je uvrhl do temnot, a dokonce i odpolední slunce načas vypadalo potměněle, a pak byli náhle ostatní pryč, objevili se jako černé body na vzdáleném hřebeni, odkud je pozorovali.

Děti Kutathu, jiní dusei, krev krve, která přišla z Kesrithu, ale nijak se jí nepodobala.

Jen starý dus si pamatoval - nikoli události, ale osoby, pamato-val si jeho a zůstal s ním.

~

Pozdě odpoledne vítr zesílil v poryvech, které z počátku sfouká-valy písek z hřebenů dun a smetaly ho do velkých vzdušných závěsů nad proláklinou mrtvého moře. Pak náporů písku zesílily do bolesti-vé síly, která znesnadňovala pochod, písek rachotilo jeho ochranný průhled a přiměl Duncana, aby si znovu zakryl tvář zdvojenou mez. Sám dus kráčet napolo oslepen a stopy slz tvořily pruhy na jeho če-nichu. Žalostně kňučel a náhle se vztyčil a odfoukl prach,

znovu se postavil, aby dále šel proti větru.

Ostatní se objevovali jen občas, pohybovali se po hřebenech a udrželi jejich tempo. Zjevovali se jako temné stíny za oponou písku hnaného větrem, tam prosvítala hlava, tady ustupující bok. To, co vysílali, bylo stále plné nepřátelství a krve.

Duncanovo zvíře zavrčelo a potřáslo hlavou, oba postupovali dál, ačkoliv se mu zdálo, jako by byly jeho končetiny naplněné olo-vem a svaly žhnuly ohněm. Kašlal a vycházela z něj krev, začal si být trpce vědom váhy zbraní, které nesl, zbraní, které byly neúčinné tam, kam mířil, a ještě neúčinnější, pokud zemře, ale které nedokázal odhodit. Svíral v jedné ruce jediný j'tal, který měl, a vzpomínal na muže, který mu ho dal, a nechtěl být horší.

Su-she' pani kel'en. She'panin kel'en.

Bolest probodla jeho nohu. Upadl sražen zrádným kamenem, opatrně se zvedl a opřel se o duse. Noha nebyla vážněji zraněná. Po-koušel se vysát ránu, kterou kámen způsobil na jeho ruce, ale jeho ústa byla suchá, nemohl. Okolo nebyly žádné rourky. Šetřil si všech-nu tekutinu, kterou měl, a raději ještě nepoužil malou zásobu, která mu zbývala, ještě ne. A jeden z menších dusei došel až k němu, vztyčil se a jeho zvíře mu nastavilo vlastní tělo. Ozvalo se zafunění velkých plíc a menší se stáhl.

Loď, pomyslel si náhle a bez důvodu.

Touha.

Od cizího duse nepřicházely strážní impulsy. Vnímál pouze směr, cítil přítomnost.

Zavolal na svého duse, z hrdla, které už téměř zapomnělo, jak vydávat zvuky, a vyrazil, cítil přítomnost po své levé straně a teplý dech na ruce, která visela po jeho pravém boku.

Ted' šel dvojnásobně chráněn. Ten cizí šel s nimi, myšlenka o cíli, tužba po tom, po čem toužili i oni.

Muži.

Tvary bloudily jeho podvědomím. Vzpomínky, ne. Něco jiného vidělo, promítalo pohled a vedlo ho. Věděl to.

Tvary zmizely v písku. Okolo jeho ruky se jemně, velmi jemně sevřely čelisti... uvědomil si, že leží a že ho dus pobízí.

Znovu se zvedl a dal se do pohybu, zapotácel se, protože jeho bota zasáhla něco zahrabaného a něco udeřilo do její kůže, ale neproniklo jí a vl-novitě zmizelo v jantarovém šeru. Dusí pocity ho udeřily zuřivostí, ale pak to ignorovaly, preferující jeho společnost.

Zastihla je noc, bouřlivá noc, přátelská, skrývající je. Věděl, že loď je blízko, zakopával o její části, o úlomky trosek, o chuchvalce horkem roztaveného písku, ještě předtím než se její vrak zjevil v zá-vějích písku a než uviděl naprostou spoušť všude okolo.

A polokruhový příkrčený půlovoid na nožkách, červeně pomr-kávající světélky majáků do temnoty.

Dusei ho obkroužili, strach - touha - strach, to oba vysílali. "Yai," odehnal je hlasem rozplývajícím se ve větru. Ale jeho zůstal, dusal po jeho boku, když krácel k tomu místu, k tomu cizímu tvaru na břehu mrtvého moře Kutathu.

~

Poznal ji, když přišel blíž, ohromnou a nemotornou, poznal vzo-ry jejích světél -

Ale chvíli nevěděl, jak se jmenuje.

Flower.

Správné slovo se vynořilo, skluz ze skutečnosti do skutečnosti.

"Flower." pozdravil hlasem chraplavým a nerozeznatelným v prudkém větru. "Flower, otevřete příklop."

Ale nikdo neodpověděl. Zvedl kámen velký jako pěst a hodil ho na trup, a další, ale nikdo neodpověděl. Bouře sílila a věděl, že bude brzy muset hledat úkryt.

A pak zahlédl otáčení oka skeneru a po něm světlo, které zachy-tilo jeho i duse. Zvíře couvlo a zaprotestovalo. Zdvihl paži, aby za-stínil oči za průzorem a zůstal nehnutě stát, zatímco jeho mysl pře-skočila do jiné noci, kdy stál s týmž dusem ve světlech před hlavně-mi zbraní.

Nastalo dlouhé ticho.

"Flower!" vykřikl.

Světla zůstávala zaměřená jeho směrem. Stál, nejistý v nápurech větru, a jednu ruku držel pevně na hřbetě zvířete, aby dus zůstal stát.

Náhle se příklop otevřel a rampa se sklopila ve výzvě.

Vešel na ni, položil nohu na zvonící kov a dus se zastavil vedle něj. Zvedl ruce, aby nedošlo k omylu a dal se pomalu do pohybu.

~

"Boaz," vydechl.

Bylo zvláštní ji zase vidět, šed' náhle více patrnou v jejích vla-sech, připomínající mu čas, který uběhl. Byl si vědom zbraní, které ho obklopovaly, mužů, kteří drželi pušky namířené na něj a na duse. Sejmul mez a zaidhe, aby ho mohli poznat. Uhladil si vlasy, které si nechal dorůst, a na tváři ucítil strniště vousů, které žádný mri neměl. Cítil se před nimi obnažený, před Boazovou a Luizem. Pohlédl do jejich tváří a viděl zděšení v jejich očích.

"Spojili jsme se se Saber," řekl Luiz. "Chtějí tě vidět."

Viděl v jejich pohledech tvrdost - uprchl, přeběhl na stranu ne-přítele, to nebyla připravena pochopit dokonce ani Boazová.

A viděli cestu mri, hvězdnou poušť.

"Půjdu," souhlasil.

"Odlož zbraně," naléhal Luiz, "a duše nech venku."

"Ne," odvětil tiše. "Musíte to přijmout takhle, zvíře zůstane se mnou."

Bylo jasné, že okolostojící muži jsou připraveni se na něj vrhnout. Stál tiše, cítil strážní impulsy duše a strach houstnoucí v místnosti.

"Existují argumenty, které můžeš uvést na svou obranu," řekla Boazová. "Žádný z nich nebude mít hodnotu, pokud teď budeš dělat potíže. Stene, na čí straně jsi?"

Chvilí přemýšlel. Lidský jazyk mu činil obtíže, v podivném dé-já-vu si vybavoval, jak se sestavuje, ale velice, velice pomalu. Myšlenky odmítaly nabýt jasněho tvaru. "Nepoužiju své zbraně, pokud se mne nikdo nedotkne," oznámil.

"Nechte rozhodnout Saber. Vezměte mne tam. Mír." Nalezl slovo, které na čas ztratil. "Je to mír, co přináším, pokud ho chcete mít."

"Projednáme to," konstatoval Luiz.

"Můžeme vzletět a projednat to později. Čas se krátí."

Boazová pomalu přikývla. Luiz na ni pohlédl a přijal. Rozkazy byly mlčky předány a jeden z mužů odešel.

"Kde jsou ostatní?" zeptal se Luiz.

Duncan neodpověděl. Pomalu a pečlivě, aby si nemohl špatně vyložit žádný jeho pohyb, si začal znovu nasazovat zaidhe, která mu poskytovala lepší pohodlí. A zatímco se Boazová a Luiz spolu doha-dovali, připnul si závoj a nasadil ho do běžné polohy. Dus stál vedle něj a muži s puškami zůstávali na svých místech.

Ale všude v lodi se ozýval zvuk pracujících strojů - příprava k letu, pomyslel si, a zaplavila ho panika. Je zajatcem, mají ho zpátky a dveře jsou zavřené, takže nemůže odejít.

Výstražná světla nad jejich hlavami začala blikat. Rozhlížel se s obavami, když do oddělení vešli další tři řadoví příslušníci s puškami mířícími na něj, Luiz odešel.

"Posaď se," vyzvala ho Boazová. "Posaď se tamhle a drž to zvíře během vzletu. Zůstane na místě?"

"Ano." Ustoupil k lavici a usadil se nakloněný vpřed, aby mohl držet ruku na dusovi, který usedl u jeho nohou.

Boazová zaváhala a shlédla na něj, světlovlasá, baculatá Boaz, která zhubla a trochu prošedivěla a její tvář byla poznamenaná za-mračenými vráskami - je udivená, pomyslel si, a nechápe.

"Mluvíš s přízvukem," konstatovala.

Pokrčil rameny. Možná to byla pravda.

Zazněla varovná siréna. Byli připraveni k vzletu. Boazová přešla na opačnou stranu místnosti a sedla si tam na lavici, okolo níž se shlukli i řadoví se zbraněmi pečlivě položenými v klíně. Dus uleh u Duncanových nohou, sotva začalo zrychlení, a natáhl se, aby ho lépe snášel.

Vzlet byl tvrdý a bezohledný. Duncanovi se pot řinul z těla a hlava se mu točila ze stoupání. Dus vysílal strach... bál se, pomyslel si, těch mužů se zbraněmi. Ten strach mu chladil ruce, přestože teplo v oddělení bylo téměř dusivé.

Trvalo dlouho, než poklesla tíha vzletu, než nabrali směr a než bylo možné znovu se pohnout. Duncan seděl klidně, nepřál si je pro-vokovat pokusy postavit se. Nic si od nich nepřál. Boazová klidně seděla a hleděla na něj.

"Stavros ti to zavařil," řekla nakonec se soucitným pohledem.

Znovu pokrčil rameny a jeho oči bezcílně bloudily okolo, čekal.

"Stene," ozvala se.

Pohlédl na ni zarmouceně, věděl, že od něj čeká odpověď a té tu nebylo. "Ten je mrtvý," řekl nakonec, aby pochopila. V jejích očích se objevila bolest, možná i pochopení.

"Necítím žádnou hořkost," vysvětlil, "Boaz."

Kousla se do rtů a seděla s bílou tváří, hledíc na něj.

Luiz ji zavolal, jejich rozhovor neslyšel, a řadoví stáli se spuštěnými zbraněmi, které však stále mířily k němu. Seděl a drbal a uklidňoval duše.

Stráže se viditelně potily. Stát tváří v tvář znepokojenému duso-vi nebylo nic příjemného. Byli však spolehliví. Žádná panika. Boazová usedla a otřela si tvář.

"Zbývá už jen málo času do tvé schůzky," řekla. "Chceš trochu vody nebo něco k jídlu?"

Byla to první taková nabídka. Stále cítil lehkou pochybnost, vědomí, že v tom byl obsažen nějaký závazek.

"Když to bude volně položeno přede mnou," odpověděl, "vezmu si to."

Tak se stalo. Boazová vydala příkaz a strážný postavil papírový kelímek s vodou na dosah od lavice a vedle sendvič v plastiku. Vzal si vodu, vsunul pod mez a pomalu usrkával. Byla ledová a nezvyklá po dlouhých dnech, kdy se musil spokojit s vodou pouště, chutnala antisepticky.

Stejně tak uždiboval prsty kousičky sendviče a jedl, aniž by odložil svůj závoj. Nechtěl předvádět svou tvář jejich zvědavosti. Ne-měl sílu sedět a směňovat si s ním i nenávisť, závoj ho ušetřil otázek. Jeho ruce se přesto třáslly. Snažil se to přemoci, ale byla to slabost, byl už příliš dlouho bez jídla. Jeho žaludek se bouřil již po pár sous-tech. Zabalil zbytek zpět do plastiku a vsunul ho do kapsy pásu, šetřil si ho na horší časy.

Složil ruce a čekal. Byl unaven, nevýslovně unaven. V dlouhé monotonii přibližování zatoužil po spánku a usnul se zavřenými očima a složenými rukama, věděl, že dus znepokojeně hlídá ty ostatní, kteří byli v tomto oddělení, aby hlídali jeho.

Boazová přišla a odešla. Luiz přišel a nabídl - upřímně nabídl, jak Duncan usoudil - že mu dá lék na kašel, který ho občas přepadal. "Ne," odpověděl měkce. "Děkuji, ne."

Ta odpověď umlčela Luize, tak jako se mu už předtím podařilo umlčet Boazovou. Ulehčilo se mu, když ho nechali na pokoji, a tiše oddechoval. Hleděl na muže, velícího strážím - poznával jeho myšlenky i bez pomoci duše, cítil chladnou nedůvěru, téměř nenávisť, která by mu dovolila zabít. Mrtvé oči, nepodobné živosti očí mri me-zi jejich bratry.

Přistavan, který viděl už příliš mnoho zla. Na jedné tváři měl vypálenou jizvu, kterou si nenechal odstranit. Podle toho šlo o starého frontáka, ne o týlového oficírka. Respektoval ho.

A tento muž patrně odhadoval jeho. Přivřenýma očima ho po-zorně sledoval. Renegát, to byla myšlenka, která byla čitelná v jeho pohledu, udiveném, ale neodpouštějícím. Takovému muži Duncan dobře rozuměl.

Toho muže by musel zabít prvního, kdyby se ho dotkli.

Dus se dokáže postarat o ostatní.

Ať se mne nedotýkají, opakoval si pak, znovu a znovu, protože si pamatoval, proč přišel a co by bylo dáno v šanc spolu s jeho životem, ale navenek stále zachovával klid, jak si předsevzal, s rukama slože-nýma, očima nezaostřenýma a někdy dokonce zavřenýma. Pro tuto chvíli bylo nutné pouze odpočívat.

Konečně přišlo manévrování při dokování a lehký náraz. Ani Boazová, ani Luiz se po nějakou dobu neobjevili... nepochybně jed-nali s nějakou výše postavenou osobou.

Pak Luiz mu pokynul ode dveří.

"Měl bys tu nechat zbraně," řekl mu. "Bylo by to nejjednodušší, jinak tě budeme muset donutit, a to bychom neviděli rádi."

Duncan vstal, zvážil situaci a nakonec uvolnil pás s yin'ein a ten nižší se zahen'ein, obrátil se a odložil je na lavici.

"Boaz," poprosil, "pohlídej mi je. Buduje potřebovat."

Pohnula se, aby si je vzala, a udělala to opatrně.

"A dus zůstane," dodal Luiz.

"To je rozumné," souhlasil Duncan, nepřál si zvíře uvrhnout do obtíží toho, co přijde. "Může zůstat zde. Předložili jste mi všechny své podmínky?"

Luiz přikývl a strážce zaujaly svá postavení, aby ho vyvedly. Cí-til se podivně lehký, bez zbraní. Zastavil se, pohlédl na duse, pro-mluvil na něj a ten zakňučel a nešťastně se uložil s hlavou na tlapách. Pohlédl zpět na Boazovou. "Být tebou, nenechal bych nikoho, aby se na něj pokoušel sáhnout," řekl.

A vyšel se stráží ven.

~

Lesknoucími se kovovými chodbami zněly zvuky otevíraných a zavíraných dveří. Duncan čekal, až se další strážný oddíl připraví převzít nad ním dohled.

A i když těmto profesionálům věnoval jen malou pozornost, po-všiml si pihovatého muže, který velel skupině stráží ze Saber.

"Galey," uniklo mu ze rtů.

Řadový na něj pohlédl, pokusil se narovnat a obrátil to v pokr-čení ramen. "Vzal jsem to, protože vás znám. Pane, pojďme. Admirál vás chce vidět. Proběhne to v klidu, že?"

"Přišel jsem sem, abych se s ním setkal," objasnil Duncan. Ga-ley s úlevou vzhlédl.

"Opravdu? Říkali, že jste vevnitř. Přišel jste dobrovolně?"

Duncan přikývl po způsobu mri. "Ano," dodal, "z vlastní vůle."

"Musím vás prohledat."

Duncan to zvažoval, zvažoval Galeyho situaci, on neměl mož-nost výběru, a souhlasně přikývl, postavil se s pažemi od těla, zatím-co Galey osobně provedl letmou prohlídku. Když skončil, Duncan si upravil roucho a zůstal stát.

"Opatřil jsem uniformu, která by vám mohla být," ozval se Ga-ley.

"Ne."

Galey vypadal překvapeně. Kývl na ostatní. Vykročili. Duncan šel vedle Galeye, ale pušky byly před ním i za ním. Ve vzduchu bylo cosi cítit, stará známá vůně, vlažná a pižmová. Lidství, pomyslel si Duncan, ale bylo v něm cosi, čeho si nepovšiml na té druhé lodi.

Regulové.

Duncan se zastavil. Puška ho šťouchla do zad. Zhluboka se na-dechl vůně vzduchu a kráčel dál, drže se vedle Galeye. Dveře kanceláře byly otevřené, obrátil se tam, kam věděl, že musí, a Galey s ním vstoupil do admirálový pracovny.

Koch seděl v křesle u psacího stolu.

A vedle něj regul upoutaná v saních. Duncan pohlédl do té kost-naté tváře a srdce mu bušilo o žebra. Ten pocit byl opětován, reguli-ny nozdry se prudce sevřely.

"Spojenec, pane?" zeptal se Duncan Kocha, ještě než byl vyzván k hovoru, dřív než kdokoli promluvil.

"Sharn Alagn-ni." Admirálový oči byly temné a úzké jako regu-liny. Jeho bílá, nakrátko ostříhaná hlava byla olysalejší než dřív a jeho tvář hubenější a tvrdší. "Posaď se, důstojníku."

Duncan usedl na židli v rohu stolu a hleděl z Kocha na regulu. "Mám podávat hlášení před cizinkou?"

"Před spojencem. Toto je společné velení."

Součásti zapadly do sebe, obraz byl úplný. "Spojenec," opako-val Duncan, hledě Sharn do tváře, "který se snažil nás zabít a který zničil mou loď."

Regul zasyčela. "Bai Kochu, toto je mri. Není to nikdo z vašich. Hovoří z vlastních důvodů, toto mládě-bez-hnízda.

Viděli jsme cestu, kterou mri prošli, místa zbavená života.

Viděli jsme jejich práci. Toto snadno ovlivnitelné mládě jimi bylo zpracováno a už je jejich."

"Zanechal jsem majáky," řekl Duncan s pohledem na Kocha, "kvůli vysvětlení. Slyšel jste je? Naslouchal někdo mým zprávám, než jste zahájili palbu - nebo se k nim někdo jiný dostal první?"

Kochovy oči sebou cukly, ale nic víc. Sharnina drsná kůže na-brala tmavší barvu.

"Sděloval jsem vám těmi signály, že mri jsou nakloněni přátelství. Že dosáhneme dohody."

Sharn náhle zasyčela, její barva se vytratila. "Zrada."

"Obou vašich domů," odpověděl Duncan. "Bai Sharn, byl jsem vyslán, abych se sblížil s mri - a vy jste byla vyslána zastavit mne. My dva jsme jedinými v této místnosti, kteří si skutečně rozumějí."

"Škodíš si," konstatoval Koch.

Duncan pokrčil rameny. "Mám pravdu ohledně majáků? Byla to Sharn, která začala útočit na město?"

"Byli jsme ostřelováni," objasňoval Koch.

"Z mé lodi? Nebyli to regulové, kdo přistál první?"

Koch mlčel.

"Dopustili jsme vraždu," pokračoval Duncan. "Mri byli ochotni jednat, ale vy jste nechali reguly přiletět první. Byly spuštěny ochranné systémy, které mri už nemohli ovládat. Bojujete proti stro-jům, a pokud toho necháte, přestanou i ony. Když budete pokračovat, zničíte celou planetu."

"To by byl nejbezpečnější postup."

Duncan ustoupil do vzdálenějšího chladného místa v sobě a pokračoval, s pohledem na admirála: "Flower dosvědčí, co jste napá-chali. To, co tu děláte, bude oznámeno; a změní to lidstvo. Možná, že tomu nerozumíte, ale změní to i vás, když to uděláte. Uděláte koneč-nou tečku za hvězdnou pouští, kterou jste cestovali. Vy budete těmi netvory."

"Nesmysl."

"Víte, co mám na mysli. Flower je vašim svědomím. Stavros - kdokoli je sem poslal - udělal správně. Mohou být svědky. Tady poručík - i jiní ve vaší posádce - mohou být svědky. Válčíte proti vymírajícímu národu, ničíte starý, prastarý svět." Jeho oči sklouzly k Sharn, která tu seděla s úplně uzavřenými zářezy nozder. "A vy také. Bai Sharn, myslíte, že chcete lidstvo bez mri? Pomyslete na kontrolu a rovnováhu. Pohledte na své současné spojení... Každý z nich, i bez těch ostatních, je pro reguly nebezpečný. Nemyslete si, že vás lidstvo miluje. Podívejte se na mne, bai Sharn."

Bainy nozdry se prudce dmuly. "Zabijte to mládě. Zbavte se ho a jeho rad, bai Kochu. Je jedovaté."

Duncan pohlédl zpět na Kocha, zachytil jeho chladný a odměře-ný pohled. Koch se odmítal zaplést s ním nebo se Sharn a Duncan náhle viděl, čím je: Přistavanem plným nenávisti. Mri nemohli lpět na takových názorech, jaké kypěly v Kochovi, mri byli oddáni she'-pan a she'pan brala v úvahu celé věky.

"Přejete si je zabít," řekl Kochovi. "A možná si myslíte, že mne zde budete držet jako zdroj informací. Řeknu vám, co vím. Ale dal bych přednost sdělit vám to v nepřítomnosti bai."

Dostal Kocha do nevýhody. Musel Sharn poslat ven nebo ji ne-chat zde, obojí bylo rozhodnutí.

"Sděl své informace šéfovi bezpečnosti," odvětil Koch. "Dosta-nu tu zprávu."

"Jim neřeknu nic," ohradil se Duncan.

Koch seděl a upřeně na něj hleděl, a možná mu uvěřil. Nach za-plavil jeho tvář a zůstal tam, na spánku mu pulsovala tepna. "Co to je, co nám musíš říci?"

"Za prvé, zříkám se toho, co jsem dělal. Opustil jsem Službu. Jsem druhý po kel'anthovi mri. Jestli mne chcete zadržet, je to vaše věc, ale nadále nejsem pod Stavrosovým velením, ani ve vašich služ-bách."

"Jsi tedy dezertér."

Duncan zlehka vydechl. "Byl jsem dán na palubu lodi s mri, abych je sledoval. Byl jsem odhozen. She'pan mne znovu přijala."

Koch dlouho mlčel. Nakonec otevřel svůj stůl, vytáhl arch papí-ru a postrčil ho po stole. Duncan ho vzal a zjistil, že hranaté písmo na něj působí cize.

Kódová čísla. Jedno bylo jeho. Pověření, zvláštní styčný důstoj-ník Sten X. Duncan: odvelen ze služby 4.9.21, kód mise Sondař. Au-torizační kód Fénix, omezení obsažena v souboru SS-DS-34. Z mé pravomoci, uvedeného data, George Z. Stavros. guvernér Kesrithské zóny.

Duncan vzhlédl.

"Tvé oprávnění," řekl Koch, "platilo pro zprostředkování - podle mého úsudku. Tvoje selhání bylo očekáváno."

Duncan složil list velmi pečlivě a vložil si ho do pasu, celou tu dobu v něm narůstal hněv. Potlačoval ho.

Jestliže tě dokážu rozhněvat, řekl mu jednou Niun, znovu prora-zím tvou obranu. Prozradil jsem ti něco, o čem můžeš přemýšlet ved-le Hry.

Pohlédl na Sharn, jejíž nozdry se chvěly a jejíž kostnaté rty byly pevně sevřeny.

"Jestliže nedojde k dalšímu ostřelování," prohlásil Koch, "mohli bychom přerušit palbu."

"To ulehčí mé mysli," odpověděl Duncan se stejně chladnou odměřeností.

"A mohli bychom přistát a zařídít, aby byly ony záležitosti vyře-šeny nastalo."

"Zařídím ukončení palby. Pošlete mne ihned zpět na planetu."

"Nedělejte to," pronesla Sharn. "Bai by velice nerad viděl jaké-koli jednání s těmi tvory."

"Bojíte se paměti mri?" zeptal se Duncan cynicky.

Nozdry Sharn se prudce sevřely a její kůže získala a zase ztratila barvu. Její prsty se pohybovaly rychle po konzole, a ona na ně na oba stále zírala.

"Mri se mohou přizpůsobit ne-mri," pokračoval Duncan. "Jsem živý důkaz toho, že to je možné." Kochovy tmavé oči po něm pátra-vě přejely. "Sejmi závoj, důstojníku."

Duncan to udělal, hleděl na muže s nahou tvář.

"Nebylo to pro tebe snadné," konstatoval Koch.

"Nezašel jsem dost daleko, abyste se mnou nemohli jednat. Stal jsem se tím, co měl Stavros patrně v úmyslu. Jsem pro vás užitečný. Mohu získat she'pan Lidu pro rokování a to je víc, než byste dokázali získat jinými způsoby."

"Máš den. Palba byla zastavena, zatím budeme udržovat svoji vzdálenost. Pospěš si."

"Ano. Chci mluvit s Boazovou."

"Není oprávněna!"

"Je oprávněna více než vaši agenti. Její práce ji opravňuje. Chci mluvit s ní. Dokáže pochopit, co říkám. Oni ne. Budou se snažit to nějak interpretovat."

"Někdo z bezpečnostního štábu tu musí být. Bude formulovat otázky."

"Budou odpovídat jen na to, co budu považovat za vhodné. Ne-hodlám vám pomoci najít mri."

"Pak víš, kde je jejich hlavní štáb."

Duncan se usmál. "Skály a písek, duny a pláně. Tam někde je můžete objevit. A nic víc ze mne nedostanete."

"Až tě budeme znovu potřebovat, kde tě najdeme?"

"To bude snadné najít mne. Pouze vyšlete Flower na stejné mís-to přistání a čekejte. Možná přijdu."

Koch se kousl do rtu. "Můžeš tedy předat vzkaz."

"Ano."

"Nevěřím ve tvoji spolehlivost."

"Budou mi naslouchat. Mluvím k nim jejich jazykem."

"Nepochybně. Jdi si tedy popovídat s Boaz."

"Chci mít připravený kosmický prám."

Koch se zamračil.

"Budou ho potřebovat," prohlásil Duncan. "Nebo mi zařídíte do-pravu podle svého. Mohu vám jen doporučit, abyste mne poslali na-zpět relativně rychle. Mri nebude tak lehké najít. Zabere to jistý čas."

Koch zaklel. "Boaz na tebe má deset hodin. Jdi. Propouštím tě."

Duncan se zahalil a vstal, založil ruce a zlehka sklonil hlavu, což značilo úctu.

A mezi gardou, která zůstala u dveří, se hnál ven.

Byl tam přičaplý stín. Vrhle se zpět. Regulská ruka sevřela jeho paži s drtivou silou. Regul ho bodl a on se zhroutil v jeho sevření, ostří sežehlo žebra, po nichž přejelo.

Bezpečnost se dala do pohybu. Lidské tělo zakročilo a regul ztratil rovnováhu, klesl a strhl Duncana s sebou. Galeys bota opa-kovaně dopadala na regulovo zápěstí ve snaze vyrazit mu nůž.

Duncan se vytrhl, vyškubl pistoli z pouzdra jejího majitele a otočil se. Muži po něm lapali a vrhali se na něj.

Sharn.

Reguliny temné oči obklopovalo bílé okružní, hrůza. Duncan vy-střelil, poddal se, když ho strážní uchopili, a nechal si bez problémů vzít pistoli.

Odstranil nepřítele Lidu. Ti ostatní, mláděta, neznamenal nic. Zhluboka se nadechl, když ho strážní postavili na nohy, a hleděl na zhroucenou masu v saních se skutečnou lítostí.

A Koch stál na nohou, tvář rudou a nozdry sinálé.

"Sloužím she'pan Lidu," pravil tiše Duncan a nesnažil se bojovat s rukama, které ho svíraly. "Vykonal jsem rozsudek.

Teď vykonejte svůj, nebo mne nechte jít a sloužit i vašim zájmům. Regulové vědí, jaký jsem. Nebudou překvapení. Vědí to. Teď vám mohu dát mír s Kutathem."

V koutě se regulské mládě, volné a odzbrojené, připlížilo k boku saní. Vydalo zvláštní bublavý zvuk, regulský žal.

Temné oči se upí-raly na Duncana. Nevšímal si jich.

"Jděte," řekl Koch. Hněv na jeho tváři poněkud zeslábl. V očích se mu zračila zvláštní vypočítavost. Pohlédl na strážce a na Galeye. "Půjde s vámi, Nedotýkejte se ho."

Duncan si uvolnil ruce, upravil roucho a důstojně vyšel z míst-nosti, přímo skrz zmatené klubko regulských mládět, která se shro-máždila venku. Jedno, více dospělec než mládě, na něj hledělo s nozdrami, které se mohutně otevíraly a zavíraly v mimořádném vzru-šení, a vrhlo se za jiné, když je mýjel.

Tiše, bez pohledu na lidi, kteří lemovali chodby, aby se na něj podívali, došel Duncan zpět na Flower.

~

"Co hodláš udělat teď?" zeptala se Boazová po dlouhém mlčení.

Duncan pohlédl na záznam a Boazová ho vypnula. Seděl se zkří-ženými nohama ve velkém křesle, lokty na kolenou, nevybral si pod-lahu z ohledu k Boazové.

"To, co jsem řekl. Přesně to, co jsem řekl."

"Jednat s mri?"

"Ty sama si nemyslíš, že je to možné?"

"Ty jsi odborník," pravila. "Řekni mi to sám."

"Je to možné, Boaz. Je to možné. Za podmínek mri."

"Po vraždě."

Pomalů mrkl. Byl zahalený. Necítil se mezi nimi dobře, dokonce ani zde, dokonce ani v pohostinných prostorách.

"Udělal jsem, co bylo třeba udělat. Nikdo jiný to nemohl udělat."

"Pomsta?"

"Nutnost."

"Říkáš, že necítí nenávist k regulům."

"Zapomněli na reguly. Je to Temnota za nimi. Očistil jsem právě štít. Je to pryč, Boaz. Štít je čistý."

"A tvé ruce?"

"Ničeho nelituji."

Odmělčela se, ať už chtěla říci cokoli, neřekla to.

Jako by měla závoj pod očima, takový mezi nimi byl náhle od-stup. "Ano. Dovedu si představit, že ne."

"Byla tam žena. Regul zavinila, že byla zabita. Nebyla jediná."

"Jsem ráda, že v tobě zůstalo tak mnoho."

"To nebylo kvůli ní, že jsem zabil regul."

Boazová znovu umlkla. Bylo toho méně a méně, co bylo možné říci.

"Chci si pamatovat jiného Stena Duncana," řekla nakonec.

"Je tím jediným, kterého můžeš chápat."

Vstala, vzala jeho zbraně z pultu a podala mu je. "Galey se chystá letět s tebou dolů. Požádal o to. Myslím, že má klamný dojem, že tě zná. Dus je zavřený v přechodové komoře."

"Ano." Věděl, kde je dus. Ten zas věděl o jeho přítomnosti a zů-stával klidný. Navlékl si zbraně, známou zátěž, dotkl se svého j'talu a utáhl pásy. "Raději bych už byl pryč."

"Je to zařízení. Máš tam signální maják v batohu, chtějí, abys ho nosil. Chtějí, abys ho použil, až se ti podaří domluvit setkání."

"Budu ho načas potřebovat," řekl a přešel ke dveřím, tam se za-razil a pomyslel na sejmutí závoje, na vykonání tohoto gesta vůči té, která bývala přítelkyní.

Cítil, že by ale nebylo vítáno.

Vyšel mezi stráží, která ho očekávala, a neohlédl se.

S dusem po boku sestoupil k přístavišti prámů, převzal od bez-pečnosti připravený batoh, nechal strážce zde a sešel po rampě do lodi, poprvé zbaven svého dozoru.

Vstoupil a zašel k řízení, kde na něj čekal Galey.

Odvážný muž, ten Galey. Duncan pohlédl kriticky na muže, kte-rý vstal, aby ho uvítal, uvolňuje místo dusovi, který se vtláčil mezi ně. Obavy, cítil v dusích pocitech; ale něco muselo vést Galeye, aby zde byl, přes svůj strach.

Loajalita?

Nevěděl proč, ani čím ji mohl probudit v muži, kterého sotva znal... jen proto, že spolu kráčeli Sil'athenem - že také znal skrytou stranu Kesrithu, kterou poznalo jen velmi málo z jeho druhu.

Podal Galeyovi ruku po lidském způsobu, Galeyova ruka byla vlhká.

"Máte nějakou představu, kam chcete letět?"

"Vezmi mne na místo přistání Flower. Já už si poradím."

"Prosím," přikývl Galey.

Usadil se na své místo u řízení, Duncan si vybral místo vedle něj. Připoutali se, zatímco dus se mezi ně zaklínil, a tak se po svém připoutal - zvíře bylo zkušeným uživatelem kosmických lodí.

Světla vzplála. Duncan sledoval Galeyovu soustředěnou tvář, zelenavou od světél přístrojů. Brána se otevřela, prám vylétl ven, směrem k planetě.

"Vysokou polární," radil Duncan. "Obrana je stále aktivní."

"Známe tu trasu," odpověděl Galey. "Užívali jsme ji."

A potom už bylo málo co říci. Pevnina se hnala proti nim, pro-měňovala se v hory a duny, nad kterými prám prolétal s klesající rychlostí.

Uviděli rozsedlinu moře, vedoucí je k domovu. Dus, cítící se teď odvázněji, vstal a vztyčil se na všechny čtyři. Duncan ho konejšil svými prsty a dus začal vydávat zvuky své spokojenosti, šířil kolem sebe to vše, co měl v mysli.

Prám klesl, dotkl se země a zastavil se. Průchod se otevřel.

Znovu ho zasáhl chladný, řídký vzduch Kutathu. Odepjal si po-pruhy a vstal, sejmul ruku z duse, když zvedal batoh, a vydal se k průchodu. Slyšel, jak Galey za ním vstává, zastavil se a ohlédl se na něj.

"Jste v pořádku?" zeptal se Galey.

"Ano." Přehodil si přes tvář cíp závoje, který mu usnadní zvy-kání si na změnu vzduchu, a znovu pohlédl do divočiny ležící za po-klopem. Sešel dolů po rampě a dus se kolébal v jeho stopách do pís-ku, který mu dodával příjemný pocit skutečnosti, po tom světě naho-ře.

Domov.

Natočil tvář k mořské rokli, nejprve nesprávným směrem. Chtěl se dát správným směrem, jen co se setmí. Musí zahrabat batoh zde ve skalách, pro případ budoucí potřeby, neodvažoval se přinést nějaký dar lidí mezi mri, zbraně také potřeboval prozkoumat, nedůvěřoval jim, byly dlouho z jeho rukou, mezi lidmi. Nesmějí ho vystopovat.

Služba she'pan. Divoký, svěží kraj. Vdechoval vítr, a teprve když ušel značnou vzdálenost, začalo ho znepokojovat, že dosud neslyšel stoupat prám. Pohlédl zpět a rozeznal drobnou postavičku, stojící v průchodu a pozorující ho.

Obrátil se a pokračoval v chůzi, a pak konečně zaslechl řev mo-torů.

Duněly nad ním. Vzhlédl a uviděl prám vytáčený otočku na pozdrav a mizející v oblacích.